

2^η ΗΜΕΡΑ

01 Δεκεμβρίου 2017

• **ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ – ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ**

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ (Γ. ΠΑΤΟΥΛΗΣ): Καταρχήν να πούμε καλημέρα, καλό μήνα, καλές εργασίες.

Όπως είναι γνωστό, και σωστά πράξαμε, για να ακούσουμε με επάρκεια μέχρι αργά το βράδυ όλες τις απόψεις των Προέδρων των ΠΕΔ της χώρας, έχουν μείνει κάποια θέματα τα οποία είναι πάρα πολύ σημαντικά.

Θα ξεκινήσουμε ευθύς αμέσως τη θεματολογία μας με την Συνεδρία που έχουμε να κάνουμε την παρουσίαση αποτελεσμάτων ερωτηματολογίου στην Αυτοδιοίκηση, αλλά θα προηγηθεί από την Alina Tatarenko, επικεφαλής του Κέντρου Εμπειρογνομόνων για τις Μεταρρυθμίσεις στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, που είναι στο Συμβούλιο της Ευρώπης, και την ευχαριστούμε προφανώς που είναι κοντά μας, να έρθει στο βήμα για να ξεκινήσουμε παρακαλώ την παρουσίαση, όπου η δεσποινίς Λόκα θα κάνει και τη μετάφραση της άποψης της οποίας θα ακούσουμε από την κυρία Tatarenko.

Alina, good morning.

Α.ΤΑΤΑΡΕΝΚΟ (ΜΕΣΩ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ): Καλημέρα σας.

Καλή σας ημέρα. Θα μιλήσω στα αγγλικά και θα υπάρχει ταυτόχρονη διερμηνεία. Είμαι η Alina Tatarenko, είμαι η επικεφαλής του Κέντρου Εμπειρογνομόνων για τις Μεταρρυθμίσεις στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Έρχομαι από το Συμβούλιο της Ευρώπης, το οποίο και βρίσκεται στο Στρασβούργο, στη Γαλλία.

Θα σας πω μερικά πράγματα για το τι κάνει το Συμβούλιο της Ευρώπης αναφορικά με την τοπική δημοκρατία και μετά θα αναφερθώ στο έργο που έχουμε στην Ελλάδα, με την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος και το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ως εταίρους μας.

Και εδώ θα ήθελα να αναφερθώ στον Ευρωπαϊκό Χάρτη για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, ο οποίος έχει επικυρωθεί από τα 48 κράτη-μέλη που ανήκουν στο Συμβούλιο της Ευρώπης.

Όπως πιθανόν γνωρίζετε, είναι το επίσημο νομικό εργαλείο, το οποίο και διασφαλίζει ότι υπάρχει αποτελεσματικότητα και σαφήνεια αναφορικά με την Τοπική Αυτοδιοίκηση στις χώρες του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Το Κέντρο Εμπειρογνομώνων ιδρύθηκε για αυτό το λόγο, για να δημιουργήσει προγράμματα ενδυνάμωσης, ώστε η Τοπική Αυτοδιοίκηση να είναι περισσότερο αποτελεσματική.

Δουλεύουμε σε δύο βασικούς άξονες. Ο πρώτος είναι παρέχουμε βοήθεια στις κεντρικές κυβερνήσεις προκειμένου αυτές να μπορέσουν να υλοποιήσουν τις μεταρρυθμίσεις και τους βοηθάμε επίσης σε διαδικασίες αποκέντρωσης αρμοδιοτήτων και άλλα προγράμματα.

Παρέχουμε λοιπόν προγράμματα νομικής υποστήριξης και μια σειρά από άλλες δράσεις, για παράδειγμα προτάσεις πολιτικής. Βοηθούμε τις κυβερνήσεις αναφορικά με την υλοποίηση, με την ενσωμάτωση της εθνικής νομοθεσίας. Ένα κομμάτι επίσης το οποίο δουλεύουμε, είναι η αξιολόγηση από ομοτίμους, και σκοπός μας είναι να βοηθήσουμε τις εθνικές κυβερνήσεις προκειμένου να υλοποιήσουν με πιο εύκολο τρόπο τις μεταρρυθμίσεις.

Από την άλλη μεριά, δουλεύουμε με την Αυτοδιοίκηση και κυρίως με τους Δήμους, δουλεύουμε με Οργανισμούς όπως η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος και το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Σκοπός μας είναι να βοηθήσουμε αυτούς τους Οργανισμούς προκειμένου να ενδυναμώσουν τις δεξιότητές τους. Για το λόγο αυτό έχουμε αναπτύξει μια σειρά εργαλείων ενδυνάμωσης. Και θέλω να αναφέρω κάποιους τομείς στους οποίους βοηθούμε. Είναι η ηγεσία, ή στα αγγλικά το leadership, η δημόσια ηθική και ακεραιότητα, η διοίκηση ανθρωπίνων πόρων, τα

οικονομικά, και θα ήθελα να πω ότι αυτή τη στιγμή έχουμε 18 τέτοια εργαλεία στο Συμβούλιο της Ευρώπης.

Και στη διαφάνεια που μπορείτε να δείτε πώς αυτή την πυραμίδα, πώς δομείται αυτό το σύστημα, πώς είναι οι σχέσεις μεταξύ της κεντρικής κυβέρνησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ποια είναι η σχέση των τοπικών Αρχών με τους πολίτες, προκειμένου να μπορούμε να έχουμε ένα ανεβασμένο επίπεδο ποιότητας ζωής, και όλα αυτά γίνονται ώστε να οδηγηθούμε στη χρηστή διακυβέρνηση.

Αυτή τη στιγμή εργαζόμαστε σε περίπου 25 χώρες της Ευρώπης, γιατί καταλαβαίνουμε ότι οι μεταρρυθμίσεις γίνονται σε αυτές τις χώρες και μπορείτε να δείτε στην οθόνη διάφορες εικόνες από το πρόγραμμα που έχουμε στην Ελλάδα.

Στην οθόνη μπορείτε να δείτε την ιστοσελίδα του Συμβουλίου της Ευρώπης που απευθύνεται στο πρόγραμμα που υλοποιούμε αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα. Αν έχετε χρόνο σας προτρέπω να ανατρέξετε σε αυτή. Όλα τα εργαλεία είναι στα ελληνικά και στα αγγλικά, γιατί κάθε φορά μεταφράζουμε και στην τοπική γλώσσα. Και το πρόγραμμα που έχουμε στην Ελλάδα αφορά την τεχνική βοήθεια του Συμβουλίου της Ευρώπης για τις μεταρρυθμίσεις στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Επομένως ο ρόλος του Συμβουλίου της Ευρώπης αυτή τη στιγμή μέσα από το συγκεκριμένο πρόγραμμα είναι μετά τη μεταρρύθμιση που είχατε με τον Καλλικράτη, να βοηθήσει τους Δήμους προκειμένου να υπάρχουν διαδικασίες αποκέντρωσης, και ειδικά εδώ θα ήθελα να εστιάσω στη μεταφορά αρμοδιοτήτων από το κεντρικό στο τοπικό επίπεδο. Και θα μπορούσα να πω ότι είμαι πάρα πολύ χαρούμενη γιατί αυτή τη στιγμή το πρόγραμμα έχει κάποια πάρα πολύ καλά αποτελέσματα. Η συνεργασία που είχαμε με το Υπουργείο Εσωτερικών, την ΚΕΔΕ, το ΙΤΑ, την ΕΕΤΑΑ, και τους άλλους εταίρους μας εδώ, και πολύ περισσότερο τους Δήμους

τους οποίους συμμετείχαν, είχε πάρα πολύ καλά αποτελέσματα μέχρι στιγμής.

Μπορείτε εδώ να δείτε τις δράσεις που έχουμε υλοποιήσει μέχρι στιγμής στην Ελλάδα. Ο πρώτος άξονας είναι η αξιολόγηση από ομοτίμους και οι προτάσεις πολιτικής αναφορικά με τη διασπορά των αρμοδιοτήτων μεταξύ της κεντρικής κυβέρνησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και μέσα στην παρένθεση είναι οι Δήμοι που συμμετείχαν στην κάθε δράση.

Ο δεύτερος άξονας είναι οι προτάσεις πολιτικής που κάναμε στην άσκηση αρμοδιοτήτων από τους νησιωτικούς Δήμους, διότι καταλαβαίνω ότι η Ελλάδα έχει αυτό το θέμα με τη νησιωτικότητα, το οποίο είναι πάρα πολύ σημαντικό. Είμαι ευτυχής που σήμερα βλέπω εδώ ανάμεσά σας Δήμους, Δημάρχους από τα διάφορα νησιά που συνεργαστήκαμε.

Ο επόμενος άξονας είναι οι προτάσεις πολιτικής που κάναμε αναφορικά με τα οικονομικά της Αυτοδιοίκησης και ειδικότερα την τοπική διαχείριση των οικονομικών. Δουλέψαμε με διάφορους Έλληνες εμπειρογνώμονες, ένας από τους οποίους είναι και ο κύριος Γιάννης Ψυχάρης, ο οποίος είναι σήμερα μαζί μας.

Ο επόμενος άξονας είναι προτάσεις πολιτικής για τη βελτίωση του οικονομικού συστήματος διαχείρισης και πώς να διαχειριστούμε τον προϋπολογισμό, βλέπετε και εδώ τους Δήμους που συμμετείχαν.

Και ο τελευταίος άξονας αφορά στην ανάλυση των εκπαιδευτικών αναγκών για τους Δήμους στην Ελλάδα. Εδώ κάναμε μια πάρα πολύ μεγάλη έρευνα στην οποία συμμετείχαν πάρα πολλοί Δήμοι, που αφορά το να υπάρχουν... οι υπηρεσίες να παρέχονται καλύτερα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Και η ιδέα εδώ ήταν να γίνει ένα εθνικό στρατηγικό πλαίσιο για τις εκπαιδευτικές ανάγκες των αιρετών και των εργαζομένων στην Αυτοδιοίκηση.

Και σας παρουσιάζω εδώ ένα παράδειγμα το οποίο αποτελεί αποτέλεσμα της δουλειάς μας. Είναι οι προτάσεις πολιτικής που κάναμε για τους νησιωτικούς Δήμους, ώστε να δοθούν αποτελεσματικά κίνητρα στους εργαζομένους να μετακομίσουν σε νησιωτικούς Δήμους, και αυτό κατέληξε στο Ν.4483/17 και ειδικότερα στο άρθρο 32, που δίνει διάφορα προνόμια στους εργαζομένους που θέλουν να πάνε σε ορεινές και νησιωτικές περιοχές.

Και τώρα έχουμε φτάσει στο στάδιο του προγράμματος όπου έχουμε μπει σε μια πιλοτική εφαρμογή, και θα ήθελα να δώσω το παράδειγμα της διαδημοτικής συνεργασίας για τους νησιωτικούς Δήμους, και αυτή τη στιγμή δουλεύουμε με τρεις νησιωτικούς Δήμους, την Τήλο, τη Λέρο και την Κάλυμνο, όπου θα υπογραφεί μια διαδημοτική συνεργασία προκειμένου τα νησιά αυτά τα οποία είναι πολύ κοντινά, να μπορούν να συνεργαστούν σε διάφορα επίπεδα.

Το επόμενο που θα ήθελα να αναφερθώ είναι ότι αυτή τη στιγμή δουλεύουμε στο στρατηγικό σχεδιασμό για διάφορους Δήμους, με διάφορους Έλληνες εμπειρογνώμονες, και ο στόχος είναι να κάνουμε τέτοια στρατηγικά σχέδια ώστε ο κάθε Δήμος να μπορεί να έχει ένα μακροπρόθεσμο σχέδιο, το οποίο και θα υλοποιήσει.

Επίσης προετοιμάζουμε ένα πλαίσιο για τη δημόσια ηθική και ακεραιότητα. Και εδώ θέλουμε να προχωρήσουμε σε μια ανάλυση αναγκών, που είναι κυρίως προληπτική, αναφορικά με τη διαφθορά στους Δήμους, και αυτό που θέλουμε να κάνουμε είναι να περιορίσουμε αυτή τη διαφθορά με έναν μηχανισμό που θα δίνουμε στο Δήμο τη δυνατότητα ο ίδιος να βλέπει πώς μπορεί και να προβεί σε μια ανάλυση αναγκών, προκειμένου να περιορίσει τα φαινόμενα διαφθοράς.

Σε αυτή τη δράση δυστυχώς αυτή τη στιγμή συμμετέχουν μόνο δύο Δήμοι, η Λάρισα και η Σκύρος, αλλά σκοπεύουμε να

αναπτύξουμε αυτή τη δράση και σε πολύ περισσότερους Δήμους στην Ελλάδα.

Και τέλος, η τελευταία δράση είναι η προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης σε τοπικό επίπεδο και το σήμα για χρηστή διακυβέρνηση θα δοθεί στους Δήμους οι οποίοι έχουν συγκεντρώσει υψηλά ποσοστά στις δώδεκα αρχές του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Εδώ στους χάρτες μπορείτε να δείτε με κουκίδες τους Δήμους που έχουν συμμετάσχει σε κάποια από τις δράσεις που έχουμε κάνει μέχρι στιγμής στην Ελλάδα.

Και στα δεξιά υπάρχει ένας πίνακας που ανάλογα με το χρώμα δείχνει τις δράσεις και μέσα στο χάρτη φαίνονται ποιοι Δήμοι συμμετείχαν σε αυτές τις δράσεις.

Και αυτό που μπορώ να πω ότι περίπου το 70% των ελληνικών Δήμων συμμετείχαν μέχρι στιγμής στις διάφορες δράσεις του προγράμματος του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Και αυτή η στιγμή η διάδραση που έχουμε λάβει από εσάς τους Δήμους είναι ότι ήσασταν πάρα πολύ θετικοί στην υλοποίηση των διαφόρων δράσεων που έκανε το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Θα τελειώσω δίνοντας λίγο περισσότερη έμφαση στο τι σημαίνει χρηστή διακυβέρνηση και ποιες είναι οι αρχές της χρηστής διακυβέρνησης για το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Και εδώ μπορείτε να δείτε τις δώδεκα αρχές της χρηστής διακυβέρνησης που έχουν αναπτυχθεί από το Συμβούλιο της Ευρώπης και ο λόγος για τον οποίο έγινε αυτό είναι ώστε όλες οι ευρωπαϊκές χώρες να έχουν ένα κοινό πυρήνα τι σημαίνει χρηστή διακυβέρνηση.

Θα αναφερθώ στο τι είναι αυτές οι δώδεκα αρχές. Βλέπετε είναι η εκπροσώπηση, η δίκαιη συμπεριφορά στις εκλογές, η ανταπόκριση, αποτελεσματικότητα, διαφάνεια, καινοτομία, βιωσιμότητα, λογοδοσία.

Και σας παραπέμπω στην ιστοσελίδα μας προκειμένου να δείτε, πίσω από αυτές τις δώδεκα αρχές υπάρχουν διάφοροι δείκτες

και διάφορα κριτήρια, προκειμένου να μπορέσετε να αξιολογήσετε το Δήμο σας και αυτό είναι που θα σας βοηθήσει να μπείτε σε μια διαδικασία αυτοαξιολόγησης και το θεωρούμε πάρα πολύ σημαντικό.

Και αν ο Δήμος σας μπει σε αυτή τη διαδικασία της αυτοαξιολόγησης, μπορείτε να λάβετε το σήμα για τη χρηστή διακυβέρνηση, το οποίο αποτελείται από ένα κρυστάλλινο δωδεκάεδρο, και το οποίο είναι ένα πολύεδρο με δώδεκα κανονικά πενταγωνικά πρόσωπα, το οποίο απεικονίζει τις δώδεκα αρχές του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη χρηστή διακυβέρνηση.

Και θέλω να τελειώσω λέγοντας ότι αυτή τη στιγμή 45 Δήμοι έχουν μπει σε αυτή τη διαδικασία και περιμένουμε να δούμε τα αποτελέσματα για τους Δήμους που θα πάρουν το σήμα για τη χρηστή διακυβέρνηση.

Σας ευχαριστώ πολύ. Θα ήθελα να τελειώσω εδώ, και αν θέλετε μπορείτε να με βρείτε για κάποια ώρα να συζητήσουμε όσα ανέφερα στην παρουσίαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε την Alina Tatarenko, και νομίζω ότι καταλάβαμε όλοι ότι όταν η Αυτοδιοίκηση ενώνεται και όταν υπάρχουν οι βέλτιστες πρακτικές, τότε είναι χρήσιμο για όλους μας.

Αγαπητοί Σύεδροι, για όσους δεν ήταν λίγο πριν, δηλαδή πιο πρώι, να πούμε καλημέρα, καλό μήνα σε όλους και πάλι.

Ξεκινήσαμε λοιπόν από τη χθεσινή Συνεδρία και τώρα θα προχωρήσουμε για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων ερωτηματολογίου στην Αυτοδιοίκηση, όπου όπως είναι γνωστόν ξεκινήσαμε μέσα από ένα ερωτηματολόγιο και όπως θα αποδειχτεί, είχε μεγάλο ενδιαφέρον και από τον αριθμό που το συμπλήρωσαν, που είναι μια πρωτόγνωρη διαδικασία στον αριθμό και των στοιχείων που αναδείχθηκαν, αλλά καθώς επίσης και στα ποιοτικά χαρακτηριστικά τα οποία πιστεύω ότι θα αναδειχτούν ευθύς αμέσως.

Θα παρακαλέσω λοιπόν τον Σωτήριο Παπαδημητρίου να παρουσιάσει επιγραμματικά και ουσιαστικά αυτά τα αποτελέσματα, και να ετοιμάζεται και ο Δημήτρης ο Ζαφειριάδης, ο οποίος είναι Σύμβουλος Στρατηγικής της ΜΙΛΗΤΟΣ Συμβουλευτικής, για την παρουσίαση μελέτης του ΙΤΑ για τα ευρωπαϊκά εκλογικά συστήματα και τους τρόπους διακυβέρνησης, για να δούμε από εκεί, επειδή πολύ μιλήσαμε για την απλή αναλογική και θα μιλήσουμε προφανώς, θα δούμε και τι γίνεται στην Ευρώπη.

Ξεκινάμε όμως από τον Σωτήρη Παπαδημητρίου.

Σ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Καλημέρα, καλό μήνα.

Όπως είπε και προηγουμένως ο Πρόεδρος, με πρωτοβουλία της ΚΕΔΕ και εν όψει της διοργάνωσης του Ετήσιου Τακτικού Συνεδρίου στα Ιωάννινα, αποφασίστηκε να δημιουργηθεί ένα ερωτηματολόγιο πάνω στο οποίο, στα βασικότερα ζητήματα που απασχολούν σήμερα την Αυτοδιοίκηση, και με βάση αυτό το ερωτηματολόγιο θα ζητούσαμε τη γνώμη των αιρετών της Αυτοδιοίκησης, να τοποθετηθούν πάνω σε αυτά τα σημαντικά ζητήματα.

Στόχος αυτής της πρωτοβουλίας δεν ήταν μόνο η καταγραφή, αλλά να συμπεριληφθούν οι απόψεις τους στην κατάρτιση του σχεδίου θέσεων που θα κατατεθεί για διάλογο, για να παρθεί το ψήφισμα στη Γενική Συνέλευση αύριο.

Πρέπει να πω ότι αυτή η πρωτοβουλία γίνεται για πρώτη φορά από την ΚΕΔΕ και δώσαμε τη δυνατότητα σε όσους συμμετείχαν, με δύο τρόπους να συμμετάσχουν. Είτε συμπληρώνοντας το ερωτηματολόγιο μπαίνοντας στην ιστοσελίδα της ΚΕΔΕ, είτε μέσω από μια εφαρμογή στο κινητό τους, όπου τους το αποστείλαμε ηλεκτρονικά και μπόρεσαν να ψηφίσουν από εκεί.

Το ερωτηματολόγιο αυτό ξεκίνησε να διεξάγεται στις 26 Οκτωβρίου και ολοκληρώθηκε στις 20 Νοεμβρίου, για να έχουμε και τον επαρκή χρόνο να επεξεργαστούμε τις απαντήσεις, για να τις συμπεριλάβουμε στο κείμενο θέσεων.

Συνολικά σε αυτό το ερωτηματολόγιο απάντησαν 2.087 πολίτες, αιρετοί της Αυτοδιοίκησης κατά κύριο λόγο, αιρετοί του Β' Βαθμού Αυτοδιοίκησης, καθώς και απλοί πολίτες. Θα δείτε παρακάτω στην παρουσίαση την κατανομή αυτών των ανθρώπων.

Τέθηκαν δέκα βασικά ερωτήματα, τα οποία θα τα δούμε παρακάτω.

Με βάση τις απαντήσεις που δόθηκαν, προκύπτουν κάποια βασικά συμπεράσματα όσον αφορά τις απόψεις των αιρετών. Το πιο βασικό από όλα, σε μεγαλύτερο ποσοστό, είναι η άποψη, η διατύπωση της απαίτησης να αποδοθούν στους Δήμους το σύνολο των πόρων που προβλέπει σήμερα η ισχύουσα νομοθεσία.

Εκφράστηκε η άποψη να μπορούν να αξιοποιούν οι Δήμοι τα ανταποδοτικά τέλη και για άλλους σκοπούς.

Η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων θεώρησε σωστή την πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔΕ να μην καταθέσουν οι Δήμοι τα ταμειακά τους διαθέσιμα στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Σχεδόν οκτώ στους δέκα εξέφρασαν τη διαφωνία τους με την εφαρμογή της απλής αναλογικής.

Εξέθεσαν την άποψη ότι βασικό στοιχείο της αλλαγής του Καλλικράτη θα πρέπει να είναι κατά προτεραιότητα η ενίσχυση της οικονομικής αυτοτέλειας των Δήμων, η αναβάθμιση της καταστατικής θέσης των αιρετών και η ανάληψη του κοινωνικού κράτους από τους Δήμους.

Είναι σημαντικό να πούμε ότι συνδέουν την ενίσχυση της καταστατικής θέσης των αιρετών με την καθιέρωση αποζημίωσης για κάθε αιρετό που συμμετέχει σε Όργανα Δήμων.

Επίσης πιστεύουν ότι μπορεί να ενισχυθεί η διαφάνεια στη λειτουργία των Δήμων με τη θέσπιση ενιαίας Αρχής ανεξάρτητης εξωτερικών ελέγχων.

Υποστηρίζουν τη δημιουργία αναπτυξιακού προγράμματος για την Αυτοδιοίκηση.

Επιθυμούν οι Δήμοι να έχουν τη δυνατότητα να προσλαμβάνουν το προσωπικό με βάση τις ανάγκες τους και τις οικονομικές τους δυνατότητες.

Προτείνονται συγκεκριμένες πολιτικές για την ενεργό συμμετοχή των Δήμων στην αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος.

Και τέλος, ζητούν την απόδοση πρόσθετων αρμοδιοτήτων, αναδιοργάνωση και αλλαγή του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας της Δημοτικής Αστυνομίας.

Για να γίνουμε πιο αναλυτικοί, το πρώτο ερώτημα που τέθηκε ήταν αν η Αυτοδιοίκηση Α' Βαθμού τα τελευταία... λέμε έχει υποστεί τεράστιες περικοπές πόρων. Η αύξηση της χρηματοδότησης των Δήμων είναι επιβεβλημένη για να μπορούν να ανταποκριθούν στις στοιχειώδεις λειτουργικές τους ανάγκες. Με ποιες από τις παρακάτω προτάσεις της ΚΕΔΕ συμφωνείτε;

Όπως βλέπετε και στον πίνακα, η απάντηση... η επιλογή με τις περισσότερες απαντήσεις είναι να αποδοθεί στους Δήμους το σύνολο των πόρων που προβλέπονται με βάση τον Καλλικράτη.

Αμέσως μετά η επόμενη άποψη είναι να αξιοποιούν οι Δήμοι τα ανταποδοτικά τους τέλη και για άλλους σκοπούς.

Υποστηρίζουν την εφαρμογή ενός μικτού συστήματος χρηματοδότησης με μεταφορά του φόρου ακίνητης περιουσίας στην Αυτοδιοίκηση Α' Βαθμού, αλλά ταυτόχρονα να υπάρχει και μηχανισμός αναδιανομής προς τους μικρότερους Δήμους.

Ζητούν επίσης να αυξηθούν οι ΚΑΠ από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Αυτό που είπαμε και προηγουμένως, να μεταφερθεί ο φόρος της ακίνητης περιουσίας στους Δήμους.

Καθώς και να αποδοθούν οι παρακρατηθέντες πόροι της περιόδου 2010-2016.

Αυτά όσον αφορά την πρώτη ερώτηση.

Η δεύτερη ερώτηση αφορούσε την απόφαση που έχει πάρει το Διοικητικό Συμβούλιο να μην αποδοθούν τα ταμειακά διαθέσιμα στην Τράπεζα της Ελλάδος. Με τη θέση αυτή το 84% των συμμετεχόντων στην έρευνα συμφώνησε, 14% διαφώνησε και διαφορετικές, διάφορες απόψεις, καταγράφηκαν από το 2%.

Όσον αφορά την απλή αναλογική, όπως βλέπετε και στον πίνακα θεωρούν η πλειοψηφία ότι η ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης στη λειτουργία της Αυτοδιοίκησης πρέπει πρώτα αυτή να γίνει και μετά να ξεκινήσει ο διάλογος για την αλλαγή του εκλογικού συστήματος. Ένα ακόμη μεγάλο ποσοστό, ανεξάρτητα από τη μεταρρύθμιση ή όχι, θεωρεί ότι η εφαρμογή της απλής αναλογικής θα οδηγήσει τους Δήμους σε ακυβερνησία. Και υπάρχει και ένα ποσοστό σχεδόν... 295 από όσους συμμετείχαν...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Πόσο τοις εκατό;

Σ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Που είναι 21%. Ότι η απλή αναλογική πρέπει να εφαρμοστεί και από τις επόμενες Αυτοδιοικητικές Εκλογές.

Μια βασική ερώτηση ήταν ποιες θεωρούν ότι πρέπει να είναι οι προτεραιότητες όσον αφορά στο μοντέλο αλλαγής του Καλλικράτη, πού πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη βαρύτητα.

Η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων μίλησε για την ανάγκη ενίσχυσης της οικονομικής ανεξαρτησίας και αυτοτέλειας των Δήμων.

Αμέσως μετά ζητούν να αναλάβει το τοπικό κοινωνικό κράτος η Αυτοδιοίκηση.

Ψηλά επίσης στο ενδιαφέρον τους είναι η δυνατότητα να αποφασίζουν οι Δήμοι αυτόνομα για τις προσλήψεις και τις μετακινήσεις του προσωπικού τους.

Ψηλά επίσης είναι στην ατζέντα η ανάγκη για ενίσχυση της καταστατικής θέσης των αιρετών.

Ζητάνε τη διασαφήνιση των αρμοδιοτήτων μεταξύ Α' και Β' Σταθμού Αυτοδιοίκησης.

Ζητούν αρμοδιότητα για χωροταξικά και πολεοδομικά ζητήματα στα όριά τους.

Την αρμοδιότητα να αποφασίζουν οι Δήμοι με δικό τους σχεδιασμό για τη διαχείριση των απορριμμάτων τους.

Υπάρχει ένας αριθμός ο οποίος μιλάει για αλλαγή των σημερινών διοικητικών ορίων των Δήμων.

Μιλάνε και για κατάργηση του θεσμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Ζητούν την αρμοδιότητα και ευθύνη λειτουργίας τοπικών σχολικών μονάδων και μονάδων Πρωτοβάθμιας Υγείας, από την Αυτοδιοίκηση.

Υπάρχει ένα μικρότερο ποσοστό που μιλάει για την υιοθέτηση της απλής αναλογικής ως στοιχείο της μεταρρύθμισης.

Τη φορολογική αποκέντρωση.

Τίθεται το ζήτημα του μοντέλου της μητροπολιτικής διακυβέρνησης.

Και τέλος χαμηλότερα υπάρχουν κάποιοι συμμετέχοντες, 89 τον αριθμό, οι οποίοι ζήτησαν την κατάργηση του θεσμού των Περιφερειών.

Ζητήσαμε να μας πουν με ποιους τρόπους θεωρούν ότι μπορεί να επιτευχθεί η ενίσχυση της καταστατικής θέσης των αιρετών. Το πρώτο από τις επιλογές που δώσαμε... η πρώτη σε προτίμηση είναι η καθιέρωση αποζημίωσης για όλους τους αιρετούς που συμμετέχουν σε Όργανα των Δήμων.

Αμέσως μετά μας είπαν ότι να υπάρξει ενιαίο ύψος αποζημίωσης για όλους τους αιρετούς ανεξάρτητα σε ποιο βαθμό του πολιτικού συστήματος λειτουργούν.

Ζητούν τη θέσπιση ρύθμισης ότι θα εκπίπτει ο Δήμαρχος από το αξίωμά του μόνο εφόσον υπάρχει τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση και όχι ότι ισχύει μέχρι σήμερα.

Υποστηρίζουν ότι δεν πρέπει να θεσπιστεί όριο στη θητεία των αιρετών εφόσον δεν ισχύσει το ίδιο πράγμα και για το πολιτικό προσωπικό σε άλλους θεσμούς.

Μιλάνε για την ανάγκη θέσπισης ρύθμισης να τίθενται σε αργία οι αιρετοί της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που παραπέμπονται αμετακλήτως για κακούργημα, μόνο στην περίπτωση που τους έχει επιβληθεί ο περιοριστικός όρος της προσωρινής κράτησης με το παραπεμπτικό βούλευμα, και όχι ότι ισχύει μέχρι σήμερα.

Μιλάνε για την επαναφορά της ειδικής δωσιδικίας των Δημάρχων ώστε να δικάζονται σε πρώτο βαθμό από το Εφετείο, καθώς και για κατάργηση της υποχρέωσης παραίτησης αν ο Δήμαρχος επιθυμεί να είναι υποψήφιος για το Κοινοβούλιο.

Όταν τους ζητήσαμε να μας πουν με ποιον τρόπο πιστεύουν ότι μπορεί να ενισχυθεί η ενίσχυση της διαφάνειας στη λειτουργία των Δήμων, το πρώτο πράγμα το οποίο ζήτησαν ήταν η θέσπιση ενιαίας ανεξάρτητης Αρχής εξωτερικών ελέγχων. Αμέσως μετά μας μίλησαν για περιορισμό του σημερινού μεγάλου αριθμού ελεγκτικών μηχανισμών του κράτους, και αντικατάστασή του από πιστοποιημένους εσωτερικούς μηχανισμούς ελέγχου.

Και τέλος, και λιγότεροι, περίπου το 17%, μίλησε για ανάγκη ενίσχυσης του ρόλου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Ζητήσαμε με το έβδομο ερώτημα στο ερωτηματολόγιό μας, να μας πουν με ποιους τρόπους πιστεύουν ότι μπορεί να επιτευχθεί ο στόχος της ενίσχυσης της τοπικής ανάπτυξης.

Η μεγάλη πλειοψηφία μιλάει για τη δημιουργία τοπικού αναπτυξιακού προγράμματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Αμέσως μετά σε προτίμηση έρχεται το μοντέλο της συνεργασίας δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Ζητούν επίσης την απόδοση αποφασιστικών αρμοδιοτήτων στους Δήμους, στους τομείς της χωροθέτησης, διοίκησης και λειτουργίας επενδύσεων τοπικής κλίμακας, με περιφερειακή ή εθνική εμβέλεια.

Ζητούν την απόδοση του ειδικού κονδυλίου ύψους δύο δισεκατομμυρίων ευρώ από το ΕΣΠΑ που διεκδικεί η ΚΕΔΕ, είναι μέσα στις θέσεις, στις διεκδικήσεις της.

Επιλογή επίσης είναι η μεταφορά ακινήτων του Δημοσίου στους Δήμους για αξιοποίησή τους.

Μιλάνε για τη μετεξέλιξη του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων σε δημοτική τράπεζα που θα χρηματοδοτεί τοπικής εμβέλειας έργα.

Ζητούν τη χορήγηση ειδικού φορολογικού καθεστώτος και εκπόνηση ειδικού προγράμματος για μικρούς, ορεινούς και νησιωτικούς Δήμους.

Και τέλος, τελευταία σε προτίμηση, είναι η επιλογή της έκδοσης δημοτικής ομολόγων από Δήμους με βάση την πιστοληπτική τους ικανότητα.

Ένα από τα ζητήματα που τέθηκαν ήταν αυτό που αφορά την πολιτική του ανθρωπίνου δυναμικού της Αυτοδιοίκησης. Τα στοιχεία που θεωρούν οι συμμετέχοντες στο ερωτηματολόγιο ότι θα πρέπει να διακρίνουν αυτή την πολιτική, είναι να μπορούν καταρχήν να επιλέγουν οι Δήμοι το προσωπικό τους με βάση τις δικές τους ανάγκες και προτεραιότητες.

Μιλάνε για την υιοθέτηση ενός ειδικού συστήματος αξιολόγησης προσωπικού, αλλά και για αξιολόγηση των επιδόσεων των Δημοτικών Υπηρεσιών.

Θεωρούν ότι είναι αναγκαίο να υπάρχει μια συνεχιζόμενη και υποχρεωτική κατάρτιση και εκπαίδευση των εργαζομένων.

Να υπάρξει ένα σύγχρονο σύστημα κινητικότητας των εργαζομένων στους ΟΤΑ, αλλά με τη σύμφωνη γνώμη των Δημάρχων, και όχι τη συμβουλευτική.

Μιλάνε για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων και της υλικοτεχνικής υποδομής των υπηρεσιών τους.

Καθώς και στην παροχή δυνατότητας μετακίνησης προς τους Δήμους εργαζομένων από φορείς της κεντρικής διοίκησης.

Όσον αφορά την αντιμετώπιση του δημογραφικού, πρότειναν κάποια μέτρα με βάση επιλογές που τους δώσαμε, με την οποία πιστεύουμε ότι μπορούν οι Δήμοι να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση του προβλήματος.

Η πρώτη επιλογή που δίνουν σε ποσοστό 40% είναι να έχουν δυνατότητα πρόσβασης σε Βρεφονηπιακούς και Παιδικούς Σταθμούς όλες οι εργαζόμενες οικογένειες των Δήμων.

Αμέσως επόμενη επιλογή με 22% είναι η παροχή κινήτρων και η μοριοδότηση προσλήψεων στους Δήμους για πολύτεκνες και τρίτεκνους γονείς.

Με 18% ακολουθεί η επιλογή να υιοθετηθούν άλλα ειδικά μέτρα, εισοδηματικά και λοιπά. Να υπάρξουν μέτρα στήριξης των μονογονεϊκών οικογενειών. Και τέλος, να βελτιωθούν οι παροχές μητρότητας ή πατρότητας στους εργαζόμενους των Δήμων.

Ένα από τα ζητήματα τα οποία απασχολούν τις τοπικές κοινωνίες, είναι σήμερα το ζήτημα της ασφάλειας. Οι πολίτες, οι συμμετέχοντες στο ερωτηματολόγιο, μας ζήτησαν... ουσιαστικά βρίσκονται μεταξύ δύο επιλογών. Η μία επιλογή είναι να υπάρξει αναδιοργάνωση της Δημοτικής Αστυνομίας και αλλαγή του θεσμικού της πλαισίου, έτσι ώστε να της αποδοθούν πρόσθετες αρμοδιότητες για να μπορέσει να ενισχύσει το ρόλο της πάνω στο ζήτημα της ασφάλειας. Και η άλλη επιλογή είναι να ενισχυθεί το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας.

Για να δούμε τώρα και μερικά δημογραφικά στοιχεία σε σχέση με αυτό το ερωτηματολόγιο. Το 67% των συμμετεχόντων είναι αιρετοί στον Α' Βαθμό της Αυτοδιοίκησης. Ένα 19% είναι αιρετοί στον Β' Βαθμό. Και ένα 14% είναι απλοί πολίτες. Από τους 2.087.

Η μεγάλη πλειοψηφία που συμμετείχαν ήταν άντρες. Εδώ υπάρχουν, όπως βλέπετε και στη διαφάνεια, τα ηλικιακά χαρακτηριστικά. Το μεγαλύτερο ποσοστό είναι ηλικίας 45 έως 54 ετών, και συνέχεια από 35 έως 44. Και είναι λογικό γιατί περίπου σε αυτά τα ηλικιακά πλαίσια κινείται η πλειοψηφία των αιρετών.

Όσον αφορά την απασχόληση, η πλειοψηφία τους είναι ελεύθεροι επαγγελματίες, σε συνέχεια εργαζόμενοι στον δημόσιο τομέα, συνταξιούχοι και λοιπά.

Ήταν πολύ υψηλό το ποσοστό, το μορφωτικό επίπεδο όσων συμμετείχαν στο ερωτηματολόγιό μας, γιατί βλέπουμε ότι η μεγάλη πλειοψηφία είναι απόφοιτοι είτε Πανεπιστημίου, είτε ΤΕΙ.

Όσον αφορά τις περιοχές από τις οποίες προέρχονται όσοι συμμετείχαν, βλέπουμε ότι στη μεγάλη πλειοψηφία προέρχονται από την Αττική, ακολουθεί η Κεντρική Μακεδονία, η Θεσσαλία, η Πελοπόννησος και η Κρήτη.

Όλα αυτά τα αποτελέσματα θα αναρτηθούν και στην ιστοσελίδα της ΚΕΔΕ για να έχετε πρόσβαση επακριβώς στα αποτελέσματα.

Θα θέλαμε, πριν κλείσω, να σας πω το εξής. Ότι η συγκεκριμένη διενέργεια του ερωτηματολογίου δεν είναι μια επιστημονική δημοσκόπηση, αλλά είναι ένα μεθοδολογικό εργαλείο το οποίο σκοπεύουμε να χρησιμοποιούμε από εδώ και στο εξής για όλα τα μεγάλα ζητήματα που αφορούν την Αυτοδιοίκηση, θα ζητάμε τη γνώμη των αιρετών. Θα αξιοποιήσουμε όλες τις τεχνολογίες που υπάρχουν για να το πετύχουμε αυτό. Ουσιαστικά αποτελεί ένα βήμα μπροστά στην αμφίδρομη επικοινωνία της Διοίκησης της ΚΕΔΕ με τους αιρετούς της Αυτοδιοίκησης.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Αυτό που εμείς κρατήσαμε ήταν το θέμα της απλής αναλογικής, τουλάχιστον όσο με αφορά, στο οποίο είδαμε ότι υπήρχε ένα μεγάλο ποσοστό το οποίο μιλούσε για ακυβερνησία εάν αυτό εφαρμοστεί, και υπήρχε και ένα άλλο ποσοστό, σημαντικό και αυτό, το οποίο μιλούσε ότι πρώτα να γίνουν μεταρρυθμίσεις και κατόπιν να συζητήσουμε για εκλογικά συστήματα.

Αυτό θα μπορούσε κανείς να το προσθέσει το ένα με το άλλο; Πρώτον.

Και δεύτερον...

Σ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Σίγουρα αυτοί οι οποίοι θεωρούν την... καταστροφική την εφαρμογή της απλής αναλογικής, έρχονται και προστίθενται σε αυτούς που ζητάνε να υπάρξει απλή αναλογική εφόσον ολοκληρωθεί η μεταρρύθμιση. Αυτά προστίθενται, ναι. Σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Και υπάρχει ένα 21%, γιατί σας ρώτησα...

Σ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Ναι, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ότι πιστεύουν στην απλή αναλογική.

Σ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Στην απλή αναλογική.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Το κοινό αυτό είναι αυτοδιοικητικοί Α' και Β' Βαθμού; Γιατί άκουσα και για πολίτες. Ποιοι πολίτες...

Σ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Συμμετείχαν στην έρευνα και πολίτες, ναι. Στην ανάλυση, τώρα αυτή τη στιγμή δεν έχω πρόχειρη την ανάλυση, αλλά μπορώ στο συγκεκριμένο ερώτημα να σας δώσω...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Γιατί εμείς το είχαμε στείλει στις Αυτοδιοικήσεις με το site και τα λοιπά, έτσι δεν είναι;

Σ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Υπήρχε και μια ανοιχτή σελίδα στην οποία τοποθετήθηκαν και οι πολίτες;

Σ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Ναι, ναι, βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ξέρετε γιατί το ρωτάω; Διότι το θέμα είναι από ότι εμφανίσατε 21% που πιστεύουν για την απλή αναλογική σε αυτό το νούμερο των δύο χιλιάδων περίπου ερωτηθέντων, αλλά θέλουμε να δούμε η κοινωνία καταρχήν τι λέει για αυτό. Προφανώς δεν είναι υποψιασμένα...

Σ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Καταρχήν δεν είναι επιστημονική δημοσκοπήση...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Άρα ήταν ένα ειδικό κοινό, αυτό θέλω να πω. Αυτό ήταν ένα ειδικό κοινό.

Σ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Είναι ανοιχτό... καταρχήν ήταν ανοιχτό το ερωτηματολόγιο. Μπορούσαν να μπουν και πολίτες μέσα, να μπουν και οι αυτοδιοικητικοί. Η πλειοψηφία που συμμετείχε ήταν

αυτοδιοικητικοί. Σαφώς υπάρχει επιστημονικός τρόπος να διεξαχθεί μια δημοσκόπηση όπου να αποτυπωθεί πραγματικά ποια είναι η άποψη των πολιτών για την απλή αναλογική. Αυτή, όπως είπαμε και προηγουμένως, αυτό το οποίο κάναμε σήμερα είναι ένα μεθοδολογικό εργαλείο για να δούμε ποιες είναι οι τάσεις. Τώρα τα ποσοστά είναι παραπλανητικά. Φαίνεται ότι είναι ξεκάθαρη η τάση αυτή τη στιγμή μεταξύ των αιρετών της Αυτοδιοίκησης, ότι δεν θέλουν την απλή αναλογική. Είναι συντριπτική αυτή η αποτύπωση.

Αν γίνει δε έρευνα, δημοσκόπηση με επιστημονικά δεδομένα, με βάση τα στοιχεία της (...), θα δούμε ότι πιθανόν αυτό το ποσοστό να (...) περισσότερο. Θα... είναι διαφορετικό το κοινό όμως.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Λοιπόν, εντάξει. Είναι θέματα προς επεξεργασία.

Στο ίδιο site οτιδήποτε ερωτήματα υπάρχουν, παρακαλώ τους Συνέδρους να τίθενται και παρακαλώ τους αναλυτές να απαντούν. Μετά από την παρουσίαση την οποία κάναμε, εσείς δηλαδή.

Ευχαριστούμε πολύ.

Θα παρακαλέσουμε τον Δημήτρη τον Ζαφειριάδη, Σύμβουλος Στρατηγικής της ΜΙΛΗΤΟΣ Συμβουλευτικής, να μας παρουσιάσει τη μελέτη που είχε αναλάβει για το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, για τα ευρωπαϊκά εκλογικά συστήματα και τους τρόπους διακυβέρνησης.

Θεωρούμε, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι είναι πολύ επίκαιρο διότι αφενός μεν βλέπουμε την τάση που υπάρχει μέσα στην Αυτοδιοίκηση της χώρας μας για την απλή αναλογική, αλλά για να δούμε, υπάρχουν τέτοια εκλογικά συστήματα στην Ευρώπη μέσα από τη μελέτη η οποία παρουσιάζεται για πρώτη φορά, την οποία έκανε το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης;

Κύριε Ζαφειριάδη, ο λόγος σε εσάς.

Δ. ΖΑΦΕΙΡΙΑΔΗΣ: Καλημέρα σας. Λέγομαι Δημήτρης Ζαφειριάδης, είμαι από την εταιρεία ΜΙΛΗΤΟΣ Συμβουλευτική.

Δύο λόγια για τη ΜΙΛΗΤΟ. Είναι μια ελληνική εταιρεία συμβουλευτική, που έχει κάνει μελέτες, πάνω από εκατό ευρωπαϊκές μελέτες και έργα. Είναι αποκλειστικός σύμβουλος επικοινωνίας και εκστρατειών ενημέρωσης της αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Αθήνα από το 2009. Σύμβουλος του Γραφείου Ενημέρωσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από το 2012. Αποκλειστικός εθνικός συντάκτης του τακτικού Ευρωβαρόμετρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ανάλυση και την περιγραφή των αποτελεσμάτων στην ελληνική κοινωνία από το 2001. Και έργα και μελέτες της έχουν διακριθεί, έχουν πάρει ευρωπαϊκά βραβεία και έχουν χαρακτηριστεί ως βέλτιστες πρακτικές.

Αντικείμενο της μελέτης της οποίας επιμεληθήκαμε, ήταν να μελετήσουμε τα συστήματα διακυβέρνησης που υπάρχουν στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ευρώπη, να δούμε την ευρωπαϊκή εμπειρία και το τι ισχύει σήμερα από πλευράς εκλογικών συστημάτων στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επιλέξαμε να προσεγγίσουμε τα συστήματα που υπάρχουν σε εννέα χώρες της Ευρώπης, κυρίως σε χώρες οι οποίες έχουν παράδοση στον θεσμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, λειτουργούν πολλά χρόνια, και έχουν συστήματα τα οποία μπορούν να τα προσεγγίζεις από ελληνική πλευρά. Αποφύγαμε λοιπόν σχήματα ομοσπονδιακού χαρακτήρα, όπου εκεί υπάρχουν πολλές ιδιαιτερότητες και διαφοροποιήσεις και είναι πολύ δύσκολο να κάνεις αναγωγές για την ελληνική πραγματικότητα.

Και μελετήσαμε κάποιες ειδικές περιπτώσεις και πήραμε και την πρωτοβουλία να κάνουμε μια άσκηση προσομοίωσης τι θα συνέβαινε σε κάποιους Δήμους, το οποίο είναι ενδεικτικό, αν ερχόντουσαν τα αποτελέσματα του '14 στα διάφορα εκλογικά συστήματα που συναντήσαμε στην Ευρώπη.

Το βασικό concept και η στρατηγική στόχευση της μελέτης, ήταν να μπορέσουμε να διερευνήσουμε πώς μπορεί να ισορροπήσει το επίπεδο εξουσίας που βρίσκεται πιο κοντά στον πολίτη, ανάμεσα

σε ένα δίλημμα που λέει μία αντιπροσωπευτική εκπροσώπηση των τοπικών δυνάμεων και των δυνάμεων της τοπικής κοινωνίας, η δημοκρατική νομιμοποίηση πώς μπορεί να υπηρετηθεί σε σχέση με την κυβερνησιμότητα, τη θεσμική ισορροπία στη λειτουργία των Δήμων, και βεβαίως την αποτελεσματικότητα, διότι ο σκοπός είναι ο Δήμος να μπορεί να αντιμετωπίζει τα προβλήματα μέσα από τη λειτουργία του.

Όπως σας είπα, προσεγγίσαμε εννιά κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είδαμε τις αρμοδιότητες, τις δομές εξουσίας, τους μηχανισμούς λήψης των αποφάσεων. Μελετήσαμε ειδικότερα τρεις περιπτώσεις, όπου προσπαθήσαμε να δούμε ποια είναι η σχέση Δημάρχου με τα άλλα αιρετά όργανα, και είναι τρεις αντιπροσωπευτικές περιπτώσεις από διαφορετικά εκλογικά συστήματα που δείχνει πώς κατανέμεται το ισοζύγιο ισχύος και εξουσίας. Και είναι και η άσκηση προσομοίωσης, για την οποία ήδη σας μίλησα.

Μέσα στη μελέτη θα βρείτε... Δεν θα τους διατρέξουμε εδώ όλους τους πίνακες. Θα βρείτε εννιά, 18 στην ουσία πίνακες, που παρουσιάζουν κάθε χώρα αναλυτικά.

Εγώ τρέχοντας τους πίνακες έτσι πως είναι, θα σας δώσω μία συγκεντρωτική εικόνα.

Εδώ η πρώτη σελίδα παρουσιάζει τις δομές εξουσίας και τους φορείς λήψης των αποφάσεων. Οι δεύτεροι πίνακες, έχουμε κατηγοριοποιήσει τις αρμοδιότητες προσπαθώντας να τις βάλουμε σε μια αίσθηση ώστε να μπορούμε να συγκρίνουμε.

Αυτό το οποίο θα ήθελα να πω είναι ότι δεν είναι εύκολο, ενώ το πλαίσιο το τεχνοκρατικό και το θεσμικό είναι ίδιο, είναι πολύ δύσκολο από ένα σημείο και μετά να εξειδικεύσεις τα πράγματα και να τα ομογενοποιήσεις. Διότι το κυρίαρχο στοιχείο που υπάρχει στην Ευρώπη, είναι ότι είναι ισχυρές οι τοπικές και οι κοινωνικές παραδόσεις. Οι χώρες οι οποίες υπάρχουν έχουν δικές τους παραδόσεις, τις οποίες τις κρατούν αναλλοίωτες. Οι αλλαγές στην

Ευρώπη στο θεσμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν είναι πολύ συχνές, δεν είναι πολύ μεγάλες, και γίνονται με έναν πολύ συγκεκριμένο προγραμματισμό.

Όλους αυτούς τους πίνακες θα τους βρείτε μέσα στη μελέτη. Εδώ ήρθα στο σημείο όπου προσπαθώ να τα κωδικοποιήσουμε και να δώσουμε τη γενική εικόνα.

Πρώτο λοιπόν συμπέρασμα είναι ότι οι αρμοδιότητες των Δήμων στην Ευρώπη είναι θεσμικά κατοχυρωμένες και έχουν ένα πολύ μεγάλο εύρος αντικειμένου. Θα σας έλεγα ότι στην πλειοψηφία των χωρών αυτό το οποίο ισχύει είναι ότι βασικά οι αρμοδιότητες βρίσκονται στο πρώτο επίπεδο και υπάρχει μια αντίστροφη λογική. Αρμοδιότητες και τομείς που δεν μπορεί να τους διαχειριστεί η τοπική κοινωνία ή η Τοπική Αυτοδιοίκηση, ανεβαίνουν σε επίπεδο εξουσίας. Πηγαίνουν στον δεύτερο βαθμό, πηγαίνουν στον τρίτο βαθμό, ή πηγαίνουν στο κεντρικό κράτος.

Η αδυναμία ή η αντικειμενική έλλειψη ικανότητας σε ένα Δήμο μικρό να διαχειριστεί ένα θέμα, είναι αυτό που μεταφέρει την αρμοδιότητα προς το κεντρικό κράτος, και δεν είναι το αντίστροφο, δεν έρχεται από το κεντρικό κράτος προς τα κάτω.

Η Ευρώπη έχει κάνει λοιπόν ένα βήμα σε αυτό και το έχει θεσμικά κατοχυρώσει, ότι τα πάντα ξεκινούν από το χώρο της Αυτοδιοίκησης.

Το δεύτερο που είδαμε είναι ότι στις χώρες της Ευρώπης οι Δήμοι ως μονάδες είναι πληθυσμιακά σχετικά μικροί. Θα δείτε στους πίνακες ότι οι περισσότεροι, η πλειοψηφία των Δήμων είναι κάτω από πέντε και δέκα χιλιάδες κατοίκους στην Ευρώπη. Δεν έχουν μεγάλες οργανικές μονάδες, έχουν μεγάλο αριθμό, είναι χιλιάδες οι Δήμοι στις περισσότερες χώρες, το οποίο είναι ένα στοιχείο το οποίο πρέπει να το κρατήσουμε.

Βασικά πεδία αρμοδιοτήτων που έχουν οι Δήμοι στην Ευρώπη. Το πρώτο θα έλεγα, αυτό που βλέπεις παντού, είναι η εκπαίδευση, υποδομές και διοικητική λειτουργία του πρώτου και

δεύτερου βαθμού του εκπαιδευτικού τους συστήματος. Μέχρι και η μισθοδοσία των καθηγητών είναι αντικείμενο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Υπάρχει θα έλεγα στη μεγάλη πλειοψηφία των χωρών... Νομίζω δεν έχει από αυτές που μελετήσαμε, η Ελλάδα και η Κύπρος.

Δεύτερο θέμα που είναι επίσης διαδεδομένο και κόκκινη κλωστή που υπάρχει σε όλους τους Δήμους, το περιβάλλον και ιδίως η έμφαση στα θέματα χωροταξίας και πολεοδομικού σχεδιασμού. Ζητήματα τα οποία έχουν πρώτο και κεντρικό ρόλο οι Δήμοι, είναι όλα αυτά τα ζητήματα που αφορούν τον πολεοδομικό σχεδιασμό.

Επίσης θέμα που ασχολούνται οι Δήμοι με μεγάλη ένταση στην Ευρώπη, είναι η πολιτική κατοικίας. Και ως διαχείριση του δυναμικού, του κτιριακού δυναμικού που υπάρχει στις πόλεις, και ως αναπτυξιακή ή κοινωνική πολιτική με την έννοια που υπήρχε παλιά στην Ελλάδα, εργατικής κατοικίας. Οι Δήμοι είναι αυτοί οι οποίοι ασχολούνται με τα θέματα κατοικίας στην Ευρώπη.

Και βεβαίως από εκεί και πέρα τα ζητήματα διοικητικών λειτουργιών όπως τα ξέρουμε και στην Ελλάδα είναι βασική τους αρμοδιότητα.

Η ασφάλεια και η προστασία του πολίτη σε πολλές περιοχές και με αρμοδιότητες σε ζητήματα διαχείρισης του Πυροσβεστικού Σώματος.

Το δεύτερο χαρακτηριστικό που υπάρχει στην Ευρώπη είναι ότι αντικείμενα και αρμοδιότητες οι οποίες έχουν διαδημοτικό ή διαπεριφερειακό χαρακτήρα και απαιτούν χρονικό ορίζοντα μεγάλων επενδύσεων, έχουν μεταφερθεί με τη συμφωνία των Δήμων σε σχήματα διαδημοτικής συνεργασίας, τα οποία είναι μόνιμα, διαρκή και λειτουργούν υπό αυτόνομες νομικές οντότητες. Στην ουσία οι Δήμοι για να διαχειριστούν θέματα όπως είναι η διαχείριση των απορριμμάτων τους σε μια περιοχή, οι συγκοινωνίες και οι μεταφορές που είναι αντικείμενο που πολλές φορές διαχειρίζονται

οι Δήμοι στις πόλεις ή σε ευρύτερες περιοχές, οι υποδομές της πολιτικής προστασίας, που είναι ένα ζήτημα που συζητάτε από ότι άκουσα χθες με ένταση στο Συνέδριο, μεταφέρονται σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, σε Ανώνυμες Εταιρείες ή σε αυτό που ονομάζουν κονσόρτσια στην Ευρώπη, σε Δήμους, όπου τη διοίκηση την κάνουν ανεξάρτητα Διοικητικά Συμβούλια, τα οποία εποπτεύονται από τους Δήμους που συμμετέχουν στη διαδημοτική συνεργασία, αλλά αυτές οι δομές έχουν διάρκεια, και εκεί βρίσκονται οι υπάλληλοι, εκεί πηγαίνουν οι πόροι, και παρέχουν το έργο προς τους Δήμους.

Τέλος, χαρακτηριστικό όλων των ευρωπαϊκών Δήμων, είναι ότι είναι ισχυρές διοικητικές μονάδες και υπηρεσίες. Έχουν επάρκεια προσωπικού, έχουν ανεξάρτητο management, και αυτό που συναντά κανείς είναι ότι υπάρχει Γενικός Διευθυντής στους Δήμους, ο οποίος είναι θα έλεγα με χαρακτηριστικά εταιρικής διακυβέρνησης Γενικός Διευθυντής, και υπάρχουν και χώρες, κυρίως οι Σκανδιναβικές χώρες, οι οποίες ονομάζουν τους επικεφαλής των υπηρεσιακών τους δομών Chief Executive Officers, CEO δηλαδή, έχουν λειτουργία η οποία αντιστοιχεί με έναν CEO εταιρείας, λειτουργούν εκτός του πολιτικού κύκλου, άρα επιλέγονται στη μέση της 4ετίας, και επειδή αυτές οι χώρες έχουν και αναλογικά συστήματα εκπροσώπησης, βασική αρμοδιότητα των CEO είναι η διαμόρφωση πλειοψηφίας για τις αποφάσεις στα Δημοτικά Συμβούλια. Είναι ένα βασικό τους θέμα, αλλά είναι επιλεγμένοι με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια και έχουν αντίστοιχες αρμοδιότητες και αντίστοιχες αποδοχές.

Τα συστήματα διακυβέρνησης ως πλαίσιο τεχνοκρατικό και νομικό, στις περισσότερες χώρες, για να μην πω σε όλες, έχουν περίπου την ίδια δομή που προσομοιάζει με αυτή την οποία έχει και το ελληνικό σύστημα. Βλέπει κανείς τρία επίπεδα. Το Δημοτικό Συμβούλιο, το οποίο είναι το όργανο διαβούλευσης, η τοπική εκτελεστική ή κυβερνητική Επιτροπή, η οποία λέγεται... η οποία

είναι στην ουσία το όργανο που υλοποιεί τις αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου. Συνήθως συγκροτείται με απόφαση του Δημάρχου και αποτελείται από Δημοτικούς Συμβούλους ή από Αντιδημάρχους.

Έχει κανείς σημασία να επισημάνει και να προσέξει ότι στις χώρες οι οποίες έχουν συστήματα αναλογικής εκπροσώπησης, το όργανο αυτό έχει αναλογική εκπροσώπηση. Συμμετέχουν δηλαδή σε αυτό εκπρόσωποι από όλες τις πολιτικές δυνάμεις.

Και ο Δήμαρχος, ο οποίος εκπροσωπεί το Δήμο θεσμικά και νομικά, αλλά υπάρχει μια διαφοροποίηση ανάλογα... η εκτελεστική του ισχύ, ανάλογα με τον τρόπο εκλογής του. Εάν είναι έμμεση ή άμεση από το λαό. Είναι πολύ διαφορετική η ισχύς εκτελεστικής παρουσίας που έχει ο Δήμαρχος όταν η εκλογή του είναι άμεση από το λαό.

Και τελευταίο σημείο είναι η διαδημοτική συνεργασία, για την οποία σας μίλησα πριν, όπου αυτές οι διακριτές νομικές υποστάσεις έχουν σημαντικό ρόλο στον Α' Βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης στις ευρωπαϊκές χώρες.

Προσπαθήσαμε να δούμε πώς αυτό το πράγμα λειτουργεί σε σχέση... και φαίνεται μέσα στη μελέτη, ο Δήμαρχος με τα διάφορα άλλα δημοτικά όργανα, τα αιρετά, το Δημοτικό Συμβούλιο, τις υπηρεσιακές δομές και τα λοιπά.

Ο Δήμαρχος σε όλα τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναγνωρίζεται ως η έκφραση της Δημοτικής Αρχής, ο οποίος προΐσταται πολιτικά, διοικητικά, και λειτουργικά, των Δημοτικών Αρχών και των αντίστοιχων Υπηρεσιών. Αυτό είναι μια νομική φόρμα που διατρέχει όλες τις ευρωπαϊκές χώρες.

Ο ρόλος του διαφοροποιείται από χώρα σε χώρα ανάλογα με τον τρόπο εκλογής του. Είναι αυτό που σας είπα πριν, το οποίο θα το δούμε και το έχουμε επισημάνει, η άμεση εκλογή του Δημάρχου του δίνει ισχυρή πολιτική και κοινωνική νομιμοποίηση και είναι η αρχή από την οποία ξεκινούν τα πάντα. Είναι αυτός ο οποίος

δεσμεύεται απέναντι στο λαό και είναι αυτός ο οποίος έχει την απόλυτη ισχύ και την ισχυρή παρουσία για να μπορεί να λειτουργεί ο Δήμος.

Στην έμμεση εκλογή ο Δήμαρχος εξαρτάται από τις πλειοψηφίες τις οποίες διαμορφώνονται στο όργανο το οποίο τον εκλέγει, που στις περισσότερες περιπτώσεις είναι το Δημοτικό Συμβούλιο.

Θα ήθελα να δείτε στις χώρες, σε αυτόν τον πίνακα, στις χώρες τις οποίες μελετήσαμε, τι ακριβώς ισχύει. Στις περισσότερες χώρες υπάρχει έμμεση εκλογή. Σε όλες τις χώρες όμως ισχύει η απόλυτη πλειοψηφία. Δηλαδή από το όργανο το οποίο εκλέγεται, είτε είναι ο λαός, είτε είναι το ενδιάμεσο όργανο, το Δημοτικό Συμβούλιο, εκλέγεται με απόλυτη πλειοψηφία. Στη μόνη χώρα που υπάρχει απλή πλειοψηφία είναι στην Κύπρο, όπου εκλέγεται ο έχων, ο πρώτος ο οποίος παίρνει τους περισσότερους ψήφους από το λαό, εκλέγεται Δήμαρχος.

Υπάρχουν περιπτώσεις τις οποίες θα τις δούμε αργότερα, όπου οι Δήμαρχοι, στην Ισπανία παραδείγματος χάριν, υπόκεινται ως πούμε σε πρόταση μομφής μέσα... επειδή εκλέγονται έμμεσα, από το όργανο τους οποίους έχει εκλέξει και προφανώς είναι ένας Δήμαρχος ο οποίος έχει πολύ περιορισμένη εκτελεστική ισχύ και πολιτική επιρροή.

Μελετήσαμε τρεις περιπτώσεις, οι οποίες είναι αντιπροσωπευτικές ως προς τη δομή και την οργάνωσή τους. Η πρώτη ήταν η Ιταλία, η δεύτερη είναι η Ισπανία, η τρίτη είναι η Σουηδία.

Η περίπτωση της Ιταλίας, είναι μια χώρα η οποία έχει μικτό εκλογικό σύστημα, με χαρακτηριστικά πλειοψηφικά, και η οποία είδαμε πώς ο Δήμαρχος λειτουργεί.

Ο Δήμαρχος λοιπόν είναι μια μονοπρόσωπη αρχή αναγνωρισμένη από το νομικό και το διοικητικό σύστημα της χώρας, που διοικεί την πόλη. Ως επικεφαλής της Δημοτικής Αρχής

έχει μεγάλη αυτονομία και ανεξαρτησία απέναντι στην κεντρική διοίκηση.

Ταυτόχρονα θεωρείται κυβερνητικός λειτουργός και στο πλαίσιο των καθηκόντων του εκδίδει διατάγματα, αποφάσεις, εγκυκλίους, με κανονιστική ισχύ, με εκτελεστική ισχύ, μέσα στα εδαφικά όρια του Δήμου του.

Στην ουσία θεωρείται... θα μπορούσα να κάνω μια αναλογία, αν μου επιτρέπεται, που είναι αυθαίρετη, αλλά αν δει κανείς τα κείμενα, αυτή είναι, όπως ήταν παλιά ο Νομάρχης που διοριζόταν στην χώρα, στην Ελλάδα, και ήταν επικεφαλής των τοπικών Αρχών στα όρια της κυριαρχίας του. Έχει έλεγχο και λόγο επί όλων των δημοσίων υπηρεσιών. Από την ασφάλεια και την πυροσβεστική, μέχρι τις υγειονομικές υπηρεσίες. Και για όλες αυτές μπορεί να εκδίδει κανονιστικές πράξεις.

Ο Δήμαρχος διορίζει όλες τις εκτελεστικές θέσεις στο Δήμο στην περίπτωση της Ιταλίας. Εκχωρεί ή μεταβιβάζει, μερικώς ή στο σύνολό τους, με δική του απόφαση, αρμοδιότητες και εξουσίες, είτε στην τοπική Εκτελεστική Επιτροπή, είτε στην υπηρεσιακή δομή του Δήμου.

Το Δημοτικό Συμβούλιο αποφασίζει μετά από εισήγηση του Δημάρχου, για στρατηγικού χαρακτήρα πολιτικές.

Η άλλη περίπτωση που μελετήσαμε ήταν η περίπτωση της Ισπανίας. Η Ισπανία βεβαίως είναι μια χώρα που έχει ιδιαιτερότητες θεσμικού χαρακτήρα, διότι έχει πολλά αυτόνομα... αυτόνομες περιοχές, έχει ειδικά κρατίδια. Ο βαθμός Αυτοδιοικήσεως, ο δεύτερος και ο τρίτος, διαφοροποιείται μέσα από τις ειδικές παραδόσεις που έχει ως χώρα, και είναι μια χώρα η οποία έχει αναλογικό σύστημα εκλογής. Τα χαρακτηριστικά που θα μπορούσε να δει κανείς, για να το πω περιγραφικά, είναι ότι είναι ένας αδύναμος Δήμαρχος, ο οποίος κυρίως συντονίζει. Το πιο χαρακτηριστικό είναι ότι είναι από τις λίγες χώρες όπου τον Δήμο νομικά δεν τον εκπροσωπεί ο Δήμαρχος, αλλά τον εκπροσωπεί το

Δημοτικό Συμβούλιο, και αυτό δημιουργεί μια μεγάλη διαφοροποίηση. Το Δημοτικό Συμβούλιο αποφασίζει τη συγκρότηση των οργάνων του Δήμου, που σημαίνει ότι θα πρέπει να διαμορφώνεις για κάθε όργανο κάποια σχετική πλειοψηφία. Ο Δήμαρχος προεδρεύει των συνεδριάσεων των οργάνων του Δήμου και συντονίζει τις υπηρεσίες και τις επιμέρους Επιτροπές. Διορίζει τους Αντιδημάρχους, διαμορφώνοντας όμως την αναλογική εκπροσώπηση που προκύπτει από τις εκλογές. Συνάπτει συμβάσεις για υπηρεσίες και προμήθειες οι οποίες δεν υπερβαίνουν σωρευτικά το 10% του προϋπολογισμού του. Από εκεί και πέρα χρειάζεται απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Για τις μεταβολές του προσωπικού χρειάζεται επίσης απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Και βεβαίως υπόκειται σε πρόταση μομφής από το Δημοτικό Συμβούλιο, από τα μέλη, και αυτό απαιτεί απόλυτη πλειοψηφία για την έγκρισή της.

Χαρακτηριστικό είναι ότι στην Ισπανία που έχει έμμεση εκλογή και αναλογικό σύστημα εκπροσώπησης, υπάρχουν πολλές περιπτώσεις όπου οι Δήμαρχοι που ήταν επικεφαλής στη διαδικασία της εκλογής από το λαό, τελικά δεν εξελέγησαν Δήμαρχοι από το αντιπροσωπευτικό όργανο, διότι οι πλειοψηφίες που διαμορφώθηκαν ήταν διαφορετικές και εξελέγη άλλος Δημοτικός Σύμβουλος του δικού του συνδυασμού.

Και η τρίτη περίπτωση, είναι η περίπτωση της Σουηδίας, η οποία έχει αναλογικό σύστημα εκπροσώπησης, έχει ένα πολύ ισχυρό θεσμικό πλαίσιο αυτοδιοικητικού χαρακτήρα, όπου στην ουσία η δομή και η οργάνωση του κράτους ξεκινά από την Αυτοδιοίκηση και είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο. Με το πιο χαρακτηριστικό από όλα, ότι από τη μεταρρύθμιση που έχει γίνει από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, οι Δήμοι έχουν τη δυνατότητα ο καθένας να οργανώνει τη δομή του, τη λειτουργία του, με τον δικό του τρόπο, ανεξάρτητα... δεν υπάρχει ένα ενιαίο θεσμικό πλαίσιο.

Αυτό το οποίο εμείς λοιπόν προσεγγίσαμε περισσότερο ήταν τις πόλεις της Στοκχόλμης και των μεγάλων πόλεων, που είναι περίπου ίδιο. Εκεί βλέπει κανείς ότι υπάρχει η Δημοτική Συνέλευση, που απαρτίζεται από 31 έως 101 μέλη, που είναι το ανώτατο όργανο, εκτελεστικό και αποφασιστικό για το Δήμο. Η Δημοτική Συνέλευση λειτουργεί σαν Βουλή του Δήμου. Η Δημοτική Εκτελεστική Επιτροπή είναι η κυβέρνηση του Δήμου, που αποτελείται από 13 μέλη της Δημοτικής Συνέλευσης, 8 μέλη προέρχονται από την πλειοψηφία, 5 μέλη προέρχονται από την αντιπολίτευση, όλα τα μέλη έχουν αρμοδιότητες. Στην ουσία δηλαδή είναι και τα μέλη της αντιπολίτευσης Αντιδήμαρχοι με αντικείμενο και όχι απλώς καταψηφίζουν. Έχουν εκτελεστικό ρόλο μέσα στη λειτουργία του Δήμου. Ο Δήμαρχος προεδρεύει, Δήμαρχος είναι αυτός που προεδρεύει της Δημαρχιακής Επιτροπής και του θεσμικού πλαισίου, είναι υπεύθυνος της Διεύθυνσης ή του Τμήματος χρηματοοικονομικών, και των υπηρεσιών προΐσταται και εποπτεύει τη λειτουργία τους, οι Διευθύνοντες Σύμβουλοι, ο CEO, για τον οποίο σας μίλησα πριν, ο οποίος είναι αυτός ο οποίος στην ουσία υλοποιεί τις εκτελεστικές αποφάσεις και είναι αυτός ο οποίος είναι επιφορτισμένος με το να διαμορφώσει πλειοψηφία στις αποφάσεις των κομμάτων.

Σήμερα στην περίπτωση της Στοκχόλμης η πλειοψηφία συγκροτείται από πέντε συνδυασμούς, οι οποίοι έχουν συμφωνήσει μετά την εκλογή να έχουν την πλειοψηφία του Δήμου, οι οποίοι είναι εντελώς διαφορετικοί από τις κυρίαρχες πολιτικές δυνάμεις της Σουηδίας οι οποίες βρίσκονται στην αντιπολίτευση.

Αν λοιπόν μαζέψουμε όλο αυτό για το οποίο σας μίλησα και κωδικοποιήσουμε μια... κάνουμε μια αποτίμηση του συστήματος διακυβέρνησης, ο αιρετός Δήμαρχος που είναι εκλεγμένος με απευθείας εκλογή από το λαό, αναγνωρίζεται ως φορέας και είναι στην Ευρώπη, ως φορέας ισχυρών εξουσιών για τη λειτουργία του Δήμου.

Φροντίζουν στην πραγματικότητα της ευρωπαϊκής Τοπικής Αυτοδιοίκησης να υπάρχει θεσμική και λειτουργική ισορροπία μεταξύ των αιρετών οργάνων και να διασφαλίζεται στην πράξη η ισορροπία και η εκπροσώπηση όλων των τοπικών δυνάμεων. Το αναλογικό σύστημα, όπου υπάρχει, και το σύστημα αναλογικής εκπροσώπησης, συνήθως, σε όλες τις περιπτώσεις θα έλεγα, συνδυάζεται με έμμεση εκλογή του Δημάρχου μέσα από ένα ενδιάμεσο όργανο για να μπορεί να λειτουργεί το σύστημα των ισορροπιών.

Υπάρχει πολύ ισχυρό το φαινόμενο της διαδημοτικής συνεργασίας και η μεταβίβαση κρίσιμων αρμοδιοτήτων σε αυτά τα νομικά σχήματα από τους Δήμους, που σημαίνει λοιπόν ότι ακανθώδη θέματα της καθημερινότητας πολλές φορές είναι εκτός της λειτουργίας του Δημοτικού Συμβουλίου, άρα δεν μπαίνουν στη βάσανο να διαμορφώσεις πλειοψηφίες για αποφάσεις οι οποίες θα καθορίσουν κρίσιμες διαστάσεις της καθημερινότητας.

Υπάρχουν ισχυρές διοικητικές υπηρεσίες οι οποίες έχουν τεχνοκρατικά χαρακτηριστικά.

Και αυτό το οποίο επίσης υπάρχει, υπάρχει εφαρμογή πληθυσμιακού κριτηρίου. Στην Ισπανία θα δείτε μέσα στη μελέτη, και σε άλλες περιοχές, οι αρμοδιότητες πηγαίνουν ανάλογα με τον πληθυσμό. Δεν έχουν όλοι οι Δήμοι τις ίδιες αρμοδιότητες. Οι μικροί Δήμοι έχουν πολύ βασικά πράγματα, οι μεγάλοι Δήμοι έχουν πολύ ευρύτερες αρμοδιότητες.

Μπαίνοντας τώρα στη λειτουργία των εκλογικών συστημάτων, θα πω στην αρχή τα αυτονόητα, τα εκλογικά συστήματα που υπάρχουν στην Ευρώπη είναι δύο. Το αναλογικό εκλογικό σύστημα και το πλειοψηφικό σύστημα. Υπάρχουν και δύο περιπτώσεις όπου το σύστημα είναι μικτό. Υιοθετούν χαρακτηριστικά των δύο κλασικών εκλογικών συστημάτων. Η μία, η πιο ενδιαφέρουσα περίπτωση, είναι η Ιταλία, την οποία μελετήσαμε και πιο αναλυτικά και θα τη δούμε και στη συνέχεια.

Οι βασικές αρχές δημοκρατικής νομιμοποίησης προκύπτουν από τον Ευρωπαϊκό Καταστατικό Χάρτη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στις οποίες δεν πρόκειται να αναφερθώ, περί καθολικής ψηφοφορίας, της ισοτιμίας της ψήφου, της διαφάνειας στην εκλογική διαδικασία. Είναι τα αυτονόητα. Είναι κοινό πλαίσιο του ευρωπαϊκού πολιτισμού και νομίζω ότι το θεωρούμε δεδομένο.

Η εφαρμοζόμενη όμως εκλογική νομοθεσία έχει αποκλίσεις από χώρα σε χώρα και θα έλεγα ότι η κάθε χώρα κρατάει τις ιδιαιτερότητες που έχει από την ιστορική και την πολιτιστική της παράδοση.

Επίσης θα έλεγα ότι θα πρέπει να δούμε ότι τα ίδια πράγματα δεν μεταφράζονται με τον ίδιο τρόπο σε κάθε χώρα. Οι διαφορές λοιπόν είναι στη μορφή των συνδυασμών και της λίστας υποψηφίων που υπάρχουν για τα Δημοτικά Συμβούλια, και εδώ αναφέρομαι αν είναι ανοιχτές ή κλειστές οι λίστες, δηλαδή αν είναι ο συνδυασμός που έχεις από πριν προκαθορίσει υποψηφίους ή μπορείς να προστεθεί οποιοσδήποτε υποψήφιος. Σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες μπορούν οι πολίτες να ψηφίσουν έναν πολίτη χωρίς να είναι υποψήφιος και αν αυτός πάρει ψήφους τόσους ώστε εκλέγεται, εκλέγεται Δημοτικός Σύμβουλος. Δεν χρειάζεται να βάλεις υποψηφιότητα.

Ο εκλογικός τύπος, που είναι αυτό που συζητάμε, αν είναι απλή αναλογική ή οποιοδήποτε άλλο, το οποίο παίζει έναν ρόλο.

Ο τρόπος εκλογής του Δημάρχου, αν είναι άμεση ή έμμεση εκλογή.

Η διαφοροποίηση του εκλογικού συστήματος με πληθυσμιακό κριτήριο. Πολλές χώρες έχουν διαφορετική εκλογική διαδικασία στους μικρούς Δήμους και διαφορετική στους μεγάλους Δήμους. Ένα κριτήριο είναι οι 10.000 κάτοικοι. Κάτω από 10.000 η διαδικασία είναι συνήθως απλή. Είναι αναλογική εκπροσώπηση για τους Δημοτικούς Συμβούλους και ο έχων τους περισσότερους ψήφους εκλέγεται Δήμαρχος.

Και υπάρχει, και είναι και διαδεδομένη, η υιοθέτηση εκλογικού ορίου για τη συμμετοχή στη διαδικασία των τοπικών εκλογών ή την ανάδειξη εκπροσώπων στα αιρετά όργανα, κάτι αντίστοιχο με αυτό που υπάρχει στις Βουλευτικές Εκλογές, σύνηθες όριο το 3%.

Αν λοιπόν τα δούμε όλα αυτά σε κάθε χώρα, θα δούμε η Αυστρία έχει ένα σύστημα αναλογικής εκπροσώπησης, ο τύπος του, το μοντέλο του, είναι ένας τύπος που λέγεται DOT. Η λίστα του είναι κλειστή, και δεν υπάρχει εκλογικό όριο.

Η Γαλλία έχει πλειοψηφικό σύστημα και μάλιστα ισχυρό πλειοψηφικό σύστημα. Στην αντιπολίτευση οι έδρες κατανέμονται με το σύστημα DOT.

Η Ισπανία έχει αναλογική εκπροσώπηση, όπου και αυτή έχει τον εκλογικό τύπο DOT.

Η Ιταλία έχει ένα μικτό σύστημα που διαφοροποιείται πάρα πολύ. Βασικά του χαρακτηριστικά είναι πλειοψηφικά. Εκεί που χρησιμοποιεί αναλογική εκπροσώπηση στους Δημοτικούς Συμβούλους και αυτοί χρησιμοποιούν τον εκλογικό τύπο DOT.

Μικτό σύστημα έχει επίσης η Κύπρος, όπου είναι συνδυασμός σχετικής πλειοψηφίας για τους Δημάρχους και αναλογικής εκπροσώπησης για τους Δημοτικούς Συμβούλους, όπου η Κύπρος είναι η χώρα που έχει την απλή αναλογική.

Η Ολλανδία έχει σύστημα αναλογικής εκπροσώπησης με το σύστημα DOT.

Και η Σουηδία και η Φιλανδία, όλες οι Σκανδιναβικές χώρες, χρησιμοποιούν αυτόν τον τύπο.

Άρα λοιπόν μας οδήγησε η πραγματικότητα να δούμε τι είναι το εκλογικό σύστημα DOT. Είναι ένα σύστημα που βρέθηκε τον 19^ο αιώνα από έναν Βέλγο μαθηματικό, τον Βίκτωρ Ντοτ, το οποίο στηρίζεται στην εξής θεωρητική σκέψη. Εάν η περιφέρεια έχει μια έδρα, είναι λογικό να την πάρει το πρώτο κόμμα σε ψήφους. Εάν η περιφέρεια έχει δύο έδρες, τη δεύτερη θα την πάρει το δεύτερο κόμμα σε ψήφους, εκτός εάν το πρώτο κόμμα έχει τους διπλάσιους

ψήφους από το δεύτερο, οπότε αυτό θα κερδίσει και τη δεύτερη έδρα. Ο μηχανισμός του είναι ότι για όλα τα κόμματα ή για όλους τους συνδυασμούς, οι ψήφοι τους διαιρούνται με τον αριθμό των εδρών και με τα κλάσματα από το ένα μέχρι το δύο, τρία, δέκα, σαράντα ένα, σαράντα εννιά, όσες είναι οι έδρες, δημιουργούνται κάποια πηλίκια και τα σαράντα εννέα πρώτα πηλίκια είναι αυτά τα οποία παίρνουν τις έδρες.

Έχουμε κάνει ένα παράδειγμα το οποίο δείχνει την εφαρμογή σε μια πολύ simulation κατάσταση. Λέμε λοιπόν ότι αν είχαμε να κάνουμε μια εκλογή για τέσσερις έδρες και είχαμε να μοιράσουμε 100.000 έγκυρα ψηφοδέλτια, όπου ο πρώτος συνδυασμός είχε 35.000, ο δεύτερος είκοσι, ο τρίτος δεκαεπτά, ο τέταρτος δεκαέξι, ο πέμπτος δώδεκα, οι διαιρέσεις, αυτό που σας είπα ότι διαιρούμε τις ψήφους κάθε συνδυασμού με τον αριθμό των εδρών που έχουμε, ένα, δύο, τρία, τέσσερα, θα έβγαζε αυτόν τον πίνακα των πηλίκων. Έδρες θα έπαιρνε... την πρώτη έδρα θα την έπαιρνε ο πρώτος συνδυασμός με 35.000, τη δεύτερη έδρα θα την έπαιρνε ο δεύτερος συνδυασμός με 20.000, την τρίτη έδρα θα την έπαιρνε ο τρίτος συνδυασμός με 17.000 και την τέταρτη έδρα θα την έπαιρνε ο τέταρτος συνδυασμός με 17.500. Δεν θα έπαιρνε ο τέταρτος συνδυασμός που έχει 16.000 και ο υπόλοιπος.

Αυτό λοιπόν διαφοροποιείται από το σύστημα της απλής αναλογικής, παρότι είναι ένα αναλογικό σύστημα εκπροσώπησης, το οποίο είναι αυτό που ξέρουμε εμείς στην Ελλάδα, οι ψήφοι, οι έγκυροι ψήφοι, με το σύνολο, τον αριθμό των εδρών, βγάζουν ένα εκλογικό μέτρο και μετά οι ψήφοι του κάθε συνδυασμού με το εκλογικό μέτρο σου δίνει τις έδρες τις οποίες κερδίζεις.

Το σύστημα λοιπόν της Ιταλίας, το οποίο έχει ένα ενδιαφέρον, γιατί είναι μικτό εκλογικό σύστημα, το οποίο συνδυάζει και χαρακτηριστικά πλειοψηφικού συστήματος και χαρακτηριστικά αναλογικής εκπροσώπησης. Θα σας το πω εν συντομία.

Ο Δήμαρχος εκλέγεται με τα χαρακτηριστικά που εκλέγεται σήμερα στην Ελλάδα. Χρειάζεται 50% συν μία ψήφο. Εάν δεν την πάρει γίνεται δεύτερη εκλογή από το δεύτερο γύρο. Οι Δημοτικοί Σύμβουλοι εκλέγονται με αναλογικό σύστημα εκπροσώπησης, με το σύστημα DOT. Υπάρχει majority bonus, άρα λοιπόν ο Δήμαρχος που θα κερδίσει τις εκλογές θα πάρει τα τρία πέμπτα του Δημοτικού Συμβουλίου εφόσον πάρει το 51%. Υπάρχει εκλογικό όριο 3%. Η διαφοροποίηση που έχει είναι ότι οι εκλογές είναι διαφορετικές. Αλλιώς... ένα ψηφοδέλτιο είναι ο Δήμαρχος, ένα ψηφοδέλτιο είναι οι δημοτικοί συνδυασμοί. Δήμαρχος και δημοτικοί συνδυασμοί δηλώνουν συνεργασίες από πριν την εκλογική διαδικασία. Ένας Δήμαρχος μπορεί να συνδυαστεί με δύο δημοτικούς συνδυασμούς. Η εκλογή του... οι Δημοτικοί Σύμβουλοι μοιράζονται με το σύστημα DOT μέσα στην πλειοψηφία και μέσα στην αντιπολίτευση. Συνεργασίες μπορούν να γίνουν και μεταξύ του πρώτου και του δεύτερου... της πρώτης και της δεύτερης Κυριακής, και μπορεί να αλλάξουν... ισχύουν αυτές οι δηλώσεις που έχουν γίνει με αμοιβαίο τρόπο. Έτσι λοιπόν ο Δήμαρχος εκλέγεται και παίρνει πλειοψηφία των τριών πέμπτων έχοντας την διαμορφώσει από έναν, δύο ή περισσότερους εκλογικούς συνδυασμούς Δημοτικών Συμβούλων, ανάλογα με τις συνεργασίες που έχει δηλώσει πιο πριν.

Έχει και δύο εξαιρέσεις ο κανονισμός αυτός, που μπορεί... δεν έχουν υλοποιηθεί ποτέ από όσο ψάξαμε στην Ιταλία. Η μία περίπτωση είναι ένας Δήμαρχος να πάρει το 50%, αλλά να πάρει την πλειοψηφία το 50% των Δημοτικών Συμβούλων ως ψήφους ένας συνδυασμός ο οποίος δεν είναι συνδεδεμένος μαζί του. Εκεί λοιπόν το σύστημα οδηγεί να είναι ο Δήμαρχος που έχει πάρει το 50%, αλλά η πλειοψηφία του Δημοτικού Συμβουλίου να είναι ένας συνδυασμός που πήρε το 50% και να μην έχει την πλειοψηφία.

Θεωρητικώς οι Ιταλοί στην εισήγηση όταν είχαν του εκλογικούς τους νόμους, είπαν ότι μπορεί να υπάρχει ένα ειδικό μοντέλο συνεργασίας που μπορεί να λειτουργήσει ο Δήμος.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ολοκληρώνουμε.

Δ. ΖΑΦΕΙΡΙΑΔΗΣ: Και η δεύτερη περίπτωση είναι να έχει βγει από τον πρώτο (...) με 50% ο συνδυασμός του, να έχει βγει ο Δήμαρχος από τον πρώτο γύρο με 50%, να έχει βγει και ο συνδυασμός του με μια πλειοψηφία 51-52%. Εκεί θα πάρει αυτό το οποίο πήρε, δεν θα πάρει το majority bonus.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ολοκληρώνουμε...

Δ. ΖΑΦΕΙΡΙΑΔΗΣ: Ναι, συγγνώμη...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Γιατί έχουμε πολύ βαρύ πρόγραμμα.

Δ. ΖΑΦΕΙΡΙΑΔΗΣ: Το ξέρω.

Κάναμε λοιπόν την εξής προσομοίωση, αφού μελετήσαμε τα εκλογικά συστήματα, τι θα συνέβαινε σε κάποιους Δήμους της Ελλάδος αν λειτουργούσαν τα διάφορα εκλογικά συστήματα.

Εδώ λοιπόν βλέπετε την περίπτωση του Δήμου Αθηναίων. Με το ισχύον σύστημα, την κατανομή την ξέρετε. Εάν ίσχυε το σύστημα DOT θα υπήρχαν... ο πρώτος συνδυασμός, του κυρίου Καμίνη, θα έπαιρνε 11 έδρες στο Δημοτικό Συμβούλιο, ο δεύτερος θα έπαιρνε 11 έδρες, ο τρίτος 9, ο τέταρτος 9, ο πέμπτος 4, θα υπήρχε μια πολυδιασπορά και θα έπαιρνε μέχρι και ο συνδυασμός που έχει 2,91%. Στην απλή αναλογική θα έπαιρναν έδρες μέχρι και το σύστημα το οποίο θα είχε... μέχρι και ο συνδυασμός που θα είχε 1,3%. Στο ιταλικό σύστημα θα έπαιρναν έδρες... θα έπαιρνε η πλειοψηφία, αυτός που πήρε το 51%, θα έπαιρνε το majority bonus, θα ήταν όμως πιο αναλογική η εκπροσώπηση στους άλλους συνδυασμούς.

Το ίδιο ισχύει σε όλες τις περιπτώσεις των Δήμων που έχουμε κάνει, θα τις βρείτε μέσα στη μελέτη, αναλογικά τι μπορεί να συμβεί σε κάθε περιπτώσεις, και προφανώς εμείς έχουμε επιλέξει εννέα Δήμους που είχαν ένα ενδιαφέρον εκλογικό. Τα υπόλοιπα κάποιος μπορεί να το δει, θα υπάρχει στη διάθεση της ΚΕΔΕ και του Ινστιτούτου, οι διάφορες εκλογικές φόρμες.

Για να μαζέψω λοιπόν όλη αυτή την ιστορία, είναι προφανές ότι... θα πω τα εξής βασικά χαρακτηριστικά. Τα εκλογικά συστήματα στην Ευρώπη δεν αλλάζουν συχνά. Θα έλεγα ότι δεν έχουν αλλάξει τα τελευταία 40 με 50 χρόνια σε καμιά ευρωπαϊκή χώρα, εκτός από την Ιταλία, όπου άλλαξαν στις αρχές της δεκαετίας του 2000 μέσα στο πλαίσιο της συνολικής αλλαγής του πολιτικού τους συστήματος και της εμπλοκής των Δήμων στην υπόθεση καθαρά χέρια.

Η αλλαγή στο εκλογικό σύστημα πρέπει να είναι αποτέλεσμα της κοινωνικής συνείδησης και θα πρέπει να είναι σαφές τι θα είναι αυτό που θα μοιραστεί αναλογικά και πώς θα μοιραστεί αναλογικά, για να μη θιγεί η ιστορία της κυβερνησιμότητας.

Και βεβαίως το εκλογικό σύστημα δεν είναι μόνο ο εκλογικός τύπος. Είναι ένα πολύ πιο σύνθετο πράγμα που θα πρέπει κανείς να το δει. Και θα έπρεπε να προσέξει και να μελετήσει κανείς από την Ευρώπη ότι πρώτον, υπάρχει διαφοροποίηση του εκλογικού συστήματος στους Δήμους, δεν έχουν όλοι οι Δήμοι μέσα στην ίδια χώρα το ίδιο εκλογικό σύστημα, και είναι ένα στοιχείο που κανείς πρέπει να το αξιολογήσει. Δεύτερον, ότι υπάρχει ποσοστό... όριο συμμετοχής το 3%. Και ότι υπάρχει majority bonus όπου υπάρχει άμεση εκλογή από τον Δήμο.

Αυτά είναι τα βασικά χαρακτηριστικά. Θα βρείτε αναλυτικά στοιχεία μέσα στη μελέτη.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε τον Δημήτρη τον Ζαφειριάδη. Για όσους ήρθαν πριν την έναρξη της ομιλίας του, παρουσιάσαμε τη μελέτη του Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τα ευρωπαϊκά εκλογικά συστήματα και τους τρόπους διακυβέρνησης, και νομίζω ότι προφανώς δεν είναι δυνατόν μέσα σε είκοσι λεπτά να παρουσιαστούν όλα αυτά τα συστήματα τα εκλογικά, για αυτό ακριβώς υπάρχει σχετική μελέτη στο Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που σύντομα θα τη βρείτε.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Θα πρέπει να εκδοθεί. Είναι τώρα στην... Είναι αυτό που παρουσίασε ένα...

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ένα λεπτό, κύριοι, ένα λεπτό.

Λέμε είναι ένα πρωτόλειο το οποίο αυτή τη στιγμή ολοκληρώνεται. Έγινε η πρώτη παρουσίαση ουσιαστικά. Και τις επόμενες εβδομάδες θα είναι επεξεργασμένο ηλεκτρονικά για να μπορέσουμε να κάνουμε και τις όποιες παρατηρήσεις με την έννοια των ερωτημάτων.

Αυτό που πρέπει όμως να αποσαφηνιστεί, είναι ότι τα διάφορα εκλογικά συστήματα και ίσως το ψευτοδίλημμα που πριν χρόνια έπεσε στη χώρα μας, ήταν ότι δεν ήταν μεγάλοι οι Δήμοι στην Ευρώπη, είναι μάλλον μικροί, πολύ μικρότεροι από τους δικούς μας στο ξεκίνημά τους, και όχι ο μέσος όρος των 32.000 κατοίκων.

Έχουμε λοιπόν μεγάλους Δήμους με μικρές αρμοδιότητες και δυνατότητες, σε αντίθεση με αυτό που παρουσιάστηκε και θα παρουσιαστεί προφανώς ολοκληρωμένης της μελέτης που σε εξέλιξη, μικρότερων Δήμων με μεγαλύτερες τοπικές δυνατότητες. Άρα διαφορετικά αν θέλετε συστήματα, που ακόμα και στο επίπεδο της πλειοψηφούσας διαδικασίας, σε καμία περίπτωση δεν είναι μια μειοψηφική δυνατότητα απέναντι σε μια πλειοψηφική τελική δυνατότητα διακυβέρνησης των Δήμων και των τοπικών κοινωνιών.

Σας ευχαριστούμε, κύριε Ζαφειριάδη. Θα θέλαμε να κάνουμε ερωτήματα προφανώς όλοι μας, αλλά επειδή πρέπει να προχωρήσουμε στις άλλες... μάλλον να μπορούμε στη σημερινή μας παρουσία, σας ευχαριστώ, θα τα ξανά πούμε.

Δ. ΖΑΦΕΙΡΙΑΔΗΣ: Όποτε χρειαστείτε εμείς είμαστε στη διάθεσή σας ως workshop να απαντήσουμε σε ότι ερωτήματα θέλετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε.

Αγαπητοί συνάδελφοι, καλημέρα και καλό μήνα για όσους προσήλθατε λίγο αργότερα.

Έχουμε μια πολύ σοβαρή θεματολογία, η οποία σχετίζεται με τα θεσμικά μας και τα οικονομικά. Οι ομιλητές οι οποίοι θα κάνουν τις εισηγήσεις τους, είναι εξειδικευμένοι, αλλά και έχουν ασχοληθεί ειδικά και στην Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος, τους οποίους θα τους παρακαλέσω να είναι στο κομμάτι επτά με δέκα λεπτά, δεν ξέρω πόσο...

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Τόσο έχουμε πει, για να μπορέσουμε αμέσως μετά να κάνουμε και την ανάλογη δυνατότητα ερωτήσεων, εισηγήσεων, αλλά και τοποθετήσεων, των Συνέδρων, που ήδη, αγαπητοί συνάδελφοι, έχουν δοθεί διάθεση κάποιων Συνέδρων να τοποθετηθούν, και όσοι θέλουν έξω στη Γραμματεία μπορείτε να συμπληρώσετε τη διάθεσή σας και να μας την καταθέσετε.

Υπό αυτήν την έννοια ξεκινάμε, με πρώτο εισηγητή τον Α' Αντιπρόεδρο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος, τον Δήμαρχο Πύλου Νέστορος, τον Δημήτρη τον Καφαντάρη.

Ο λόγος σε εσάς, κύριε Καφαντάρη.

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Καταρχήν μετά από δύο παρουσιάσεις μελετών, δηλαδή την παρουσίαση του βασικού ερωτηματολογίου που έκανε η ΚΕΔΕ για πρώτη φορά στην Αυτοδιοίκηση και στην κοινωνία, που ουσιαστικά δείχνει κατευθύνσεις και θα υπάρχει αξιολόγηση φαντάζομαι και από την ΚΕΔΕ και από όλους μας, αλλά και μετά τη μελέτη η οποία παρουσιάστηκε του τι ισχύει στην Ευρώπη για το εκλογικό σύστημα, για την Αυτοδιοίκηση γενικότερα, που είναι σημαντικά στοιχεία που τα ζητάγαμε ως ΚΕΔΕ και ως Αυτοδιοίκηση να γίνουν, τα έχουμε, άρα είναι βασικά στοιχεία εργασίας για να μπορέσουμε να δούμε τελικά και εμείς ποιο δρόμο θα ακολουθήσουμε.

Ας πάμε όμως λίγο στην πραγματικότητα και ας δούμε λίγο αυτό το Συνέδριο τι στόχους πρέπει να έχει. Γιατί οι Δήμοι, πέρα από το εκλογικό σύστημα το οποίο μπορεί να αλλάξει, μπορεί να μην αλλάξει, μπορεί να είναι έτσι, λίγο διαφορετικά, έχουμε

ανάγκες, προβλήματα, έχουμε τα οικονομικά, τα θεσμικά, έχουμε το ΕΣΠΑ, το οποίο μοιράζουν άλλοι για εμάς χωρίς εμάς, και γενικά υπάρχει μια δουλειά που πρέπει να ακουστεί και να γίνει, να προσεγγίσουμε αυτή την κατεύθυνση, για να μπορέσουμε να καταλάβουμε τελικά πού είμαστε και τι η Αυτοδιοίκηση προτείνει.

Αγαπητοί συνάδελφοι, το Ετήσιο Τακτικό Συνέδριό μας έχει στους βασικούς του στόχους τη διαμόρφωση θέσεων και προτάσεων της ΚΕΔΕ, για αλλαγή στη δομή του κράτους η οποία πρέπει να στοχεύει σε ένα διαφορετικό διοικητικό και οργανωτικό μοντέλο.

Αυτό το Μοντέλο πρέπει να βασίζεται σε δύο ισότιμους άξονες:

- στην Κεντρική και την Αποκεντρωμένη Δημόσια Διοίκηση, αλλά και
- στην Τοπική Αυτοδιοίκηση πρώτου και δεύτερου βαθμού.

Οι δύο αυτοί άξονες θα πρέπει να έχουν και την κύρια ευθύνη προώθησης της ανάπτυξης, στο πλαίσιο του δημοκρατικού προγραμματισμού.

Είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί ο αναπτυξιακός ρόλος των Δήμων και κατά συνέπεια είναι αναγκαίο να κατοχυρωθούν, πρώτον, οι αρμοδιότητες των Δήμων στην προώθηση της τοπικής ανάπτυξης, ο προγραμματισμός, να είναι δημοκρατικός προγραμματισμός, να ισχύει δηλαδή, η χρηματοδότησή τους, και φυσικά ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προσέλκυση και την προώθηση παραγωγικών επενδύσεων.

Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί συνάδελφοι, ο αναπτυξιακός ρόλος των Δήμων προσδιορίζεται από το σημερινό συνταγματικό πλαίσιο και από τις αρμοδιότητες που μας δίνει η νομοθεσία σε θέματα οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης.

Σύμφωνα με τον Κώδικα Δήμων (Ν. 3643/2006), αλλά και τον «Καλλικράτη» (Ν. 3852/2010), οι Δήμοι έχουν σήμερα αναπτυξιακές αρμοδιότητες στους ακόλουθους τομείς :

- στον τομέα της Ανάπτυξης,

- στον τομέα της Πολεοδομίας και του Περιβάλλοντος,
- στον τομέα της Ποιότητας Ζωής και της εύρυθμης λειτουργίας των Πόλεων,
- στον τομέα της Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης,
- στον τομέα της Παιδείας, του Πολιτισμού και του Αθλητισμού.

Οι αρμοδιότητες αυτές δεν επαρκούν για την κατοχύρωση του ρόλου των Δήμων στην προώθηση της τοπικής ανάπτυξης, που είναι το ζητούμενο όλων μας.

Χρειάζεται επαναοριοθέτηση των αρμοδιοτήτων μεταξύ των επιπέδων της Διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης. Αυτό το οποίο συζητάμε συνέχεια για καθαρούς, ξεκάθαρους ρόλους. Με βάση τις αρχές της εταιρικής σχέσης, της επικουρικότητας και φυσικά της εγγύτητας. Με κατεύθυνση την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και τον δημοκρατικό προγραμματισμό.

Παράλληλα, θέλω να υπογραμμίσω ότι η αναγκαία προϋπόθεση για την ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου των Δήμων είναι η οργάνωση και ο λειτουργικός εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών τους, των δικών μας δηλαδή, και η διασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας και η διεύρυνση των χρηματοδοτικών πόρων.

Σύμφωνα με την σχετική νομοθεσία, κυρίες και κύριοι, ο Δήμος εκπονεί, φαντάζομαι το ξέρετε πάρα πολύ καλά όλοι, το πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμά του, το οποίο περιλαμβάνει τα έργα και τις δράσεις του, που αφορούν όλους τους τομείς της τοπικής ανάπτυξης.

Το Πρόγραμμα αυτό εξειδικεύεται κάθε χρόνο σε ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης.

Αγαπητοί συνάδελφοι, έχουμε προτείνει ως ΚΕΔΕ την επικαιροποίηση των διατάξεων του Ν. 1622/1986 που αφορούν τον δημοκρατικό προγραμματισμό, να είναι πραγματικός δημοκρατικός

προγραμματισμός, για να μπορεί να εφαρμόζεται, ώστε το τοπικό αναπτυξιακό πρόγραμμα, το οποίο πρέπει να εκπονείται στο πλαίσιο του μεσοχρόνιου αναπτυξιακού προγραμματισμού σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Δημοτικού Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Επίσης, είναι αναγκαίο να συνδεθεί ο αναπτυξιακός προγραμματισμός με τον χωροταξικό και τον πολεοδομικό σχεδιασμό και να βελτιωθεί το κανονιστικό πλαίσιο για την εκπόνηση και εφαρμογή των πενταετών και των ετήσιων Προγραμμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Συγγνώμη, κύριε Καφαντάρη. Κύριοι συνάδελφοι...

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Αγαπητοί συνάδελφοι, πιστεύω ότι δεν είναι μόνο ο εκλογικός νόμος αυτό το οποίο θα σώσει την Αυτοδιοίκηση. Χωρίς πόρους και αρμοδιότητες, δεν υπάρχει Αυτοδιοίκηση.

Αγαπητοί συνάδελφοι, τα έργα και οι δράσεις τοπικής ανάπτυξης των Δήμων μπορεί όπως ξέρετε πολύ καλά όλοι, να χρηματοδοτηθούν από τις ακόλουθες πηγές:

Πρώτον, έχουμε τους ΚΑΠ, μειωμένους, της ΣΑΤΑ, μειωμένη, τους ίδιους πόρους, που δυστυχώς κάθε χρόνο και λιγοστεύουν. Θα τα πει πολύ καλύτερα ο φίλος μας και Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών, ο κύριος Καστρινός.

Έχουμε τους εθνικούς πόρους, το ΠΔΕ. Έχουμε τα ειδικά προγράμματα, αλλά και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα '14-'20, τα Τομεακά και τα Περιφερειακά.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι πρέπει να διεκδικήσουμε να χρηματοδοτηθούν έργα και δράσεις των Δήμων από όλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014–2020, όπως δεν συμβαίνει μέχρι σήμερα.

Για το λόγο αυτό θα έπρεπε εξ αρχής, πριν αρκετά χρόνια, όταν σχεδιάζανε το ΕΣΠΑ '14-'20, να διασφαλιστούν διακριτές κατηγορίες δράσεων με δικαιούχους τους Δήμους, που δεν υπάρχουν. Σε όλα τα Τομεακά και τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά

Προγράμματα, κυρίες και κύριοι, του ΕΣΠΑ, συνολικού προϋπολογισμού 2 δις ευρώ, αυτό ζητάμε, ώστε να δημιουργηθεί ουσιαστικά ένα οριζόντιο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα αυτό θα μπορεί επίσης να χρηματοδοτηθεί με επιχορήγηση από το Εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Με απόδοση των παρακρατηθέντων των προηγούμενων ετών. Είναι αυτά που μας χρωστάει η ίδια η Πολιτεία, το κράτος, γιατί αυτή νομοθετεί, αλλά δεν υλοποιεί τις αποφάσεις. Με δανειοδότηση από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, αλλά και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Και φυσικά από τον περιορισμό των πλεονασμάτων και την ουσιαστική ισοσκέλιση του ενοποιημένου προϋπολογισμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ως διοίκηση της ΚΕΔΕ, το πρόγραμμα αυτό το έχουμε προτείνει και μπορεί να αποτελέσει έναν ΘΗΣΕΑ II για την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Είναι αυτό το οποίο χρειάζεται σήμερα η Αυτοδιοίκηση.

Ο σχεδιασμός και η υλοποίησή του πρέπει να γίνουν άμεσα, χωρίς γραφειοκρατικές, διαδικασίες και χρονοτριβές.

Τα αποτελέσματά του θα πρέπει να συνδεθούν με την τοπική ανάπτυξη ώστε να ξεπεραστεί η παρατεταμένη ύφεση και να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για μια βιώσιμη τοπική ανάπτυξη.

Επιπλέον χρηματοδοτικές περιπτώσεις μπορεί να αποτελούν, το Πράσινο Ταμείο, οι πόροι του οποίου πρέπει να χρηματοδοτούν και να αποδίδονται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση με αντικειμενικά και διαφανή κριτήρια.

Οι πόροι του προέρχονται από πολλά και διαφορετικά πρόστιμα, όμως ο μοναδικός πόρος που αποδίδεται είναι αυτός των αυθαιρέτων.

Τα υπόλοιπα πάνε στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

Η αύξηση του ποσοστού από 2,5% σε 10%, πρέπει να οδηγήσει επιπλέον πόρους σε αναπτυξιακά έργα Δήμων. Το ζητάμε, το διεκδικούμε, το θέλουμε. Είναι δικά μας αυτά τα χρήματα. Πρέπει να γυρίσουν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και όχι να χρησιμοποιούνται για άλλους λόγους.

Φίλες και φίλοι, οι κοινοτικές πρωτοβουλίες και τα προγράμματα που προκηρύσσονται κατευθείαν από τις Βρυξέλλες.

Οι Δήμοι για να συμμετέχουν στις πρωτοβουλίες αυτές χρειάζονται καλή προετοιμασία, ώριμες προτάσεις και επιτυχημένες διεθνείς συνεργασίες, κυρίως με άλλους ευρωπαϊκούς Δήμους, αλλά και ιδρύματα.

Για το λόγο αυτό οργανώσαμε το Γραφείο της ΚΕΔΕ στις Βρυξέλλες, ώστε να αποτελεί τον κρίκο σύνδεσης των Δήμων της Ελλάδος με την Ευρώπη και με τις Βρυξέλλες και με τους άλλους Δήμους από όλη την Ευρώπη.

Επίσης θεωρούμε αναγκαίο να ολοκληρωθεί η δυνατότητα έκδοσης Δημοτικών Αναπτυξιακών Ομολόγων. Το λέμε εδώ και τέσσερα χρόνια. Είναι ένα επιπλέον μέσο χρηματοδότησης για αναπτυξιακούς και μόνο σκοπούς. Και να σας πω και ότι ήδη έχει ολοκληρωθεί ένας μεγάλος διάλογος στο κομμάτι αυτό, μετά από οδηγίες του Προέδρου μας, έχουμε συναντηθεί με το Χρηματιστήριο Αθηνών πάρα πολλές φορές, και με το Υπουργείο, έτσι ώστε να ετοιμαστεί η τροπολογία και να μπορέσουμε πλέον οι Δήμοι, όπως κάνουν όλοι οι Δήμοι στον κόσμο, να έχουν τα δικά τους δημοτικά ομόλογα, αλλά μόνο σε υπηρεσίες και δράσεις που ανταποδίδουν έσοδο.

Επίσης ακούσαμε πρόσφατα και περιμένουμε να το δούμε ως εξειδίκευση, τις εξαγγελίες που έκανε ο Υπουργός Ανάπτυξης και ο Υπουργός Εσωτερικών, μιλάμε τα πεντακόσια και το 1,5 εκατομμύριο... δις ευρώ, που αφορούν την Αυτοδιοίκηση, μέσα από δανεισμό από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Είναι μια

θετική έκβαση, αρκεί να δούμε το αποτέλεσμα και την εξειδίκευσή τους.

Τονίζουμε, κυρίες και κύριοι, ότι η ΚΕΔΕ επανειλημμένα έχει αναφέρει ότι η οργάνωση της εφαρμογής του ΕΣΠΑ 2014-20 είναι ένα εξαιρετικά κρίσιμο ζήτημα, καθώς σήμερα η χώρα επιβάλλεται να αξιοποιήσει το μοναδικό χρηματοοικονομικό εργαλείο που διαθέτει, προκειμένου να μπορέσει να ξεφύγει από την ασφυκτική κατάσταση που βρίσκεται.

Στο πλαίσιο αυτό, κυρίες και κύριοι, η ΚΕΔΕ θεωρεί ότι επιβάλλεται η άμεση και ουσιαστική εμπλοκή και αξιοποίηση των Δήμων, καθότι είναι διαπιστωμένη η σημαντική συμβολή τους στην ύπαρξη σημαντικής προστιθέμενης αξίας από την υλοποίηση των σχετικών δράσεων, λόγω της γνώσης των τοπικών προβλημάτων και της δυνατότητας άμεσης, αποτελεσματικής παρέμβασης σε τοπικό επίπεδο.

Παρά ταύτα, αν και η Τοπική Αυτοδιοίκηση Α' Βαθμού στην Ελλάδα σήμερα βρίσκεται στο περιθώριο από το σχεδιασμό και τον εν γένει προσδιορισμό των διαδικασιών εφαρμογής του ΕΣΠΑ 2014-20, είναι χαρακτηριστικό ότι οι ΠΕΑΣ, που όλοι τις ξέρετε, που θεσμοθετήθηκαν με πρόταση της ΚΕΔΕ, για την εξειδίκευση και παρακολούθηση της εφαρμογής των δράσεων, δυστυχώς υπολειτουργούν, και με ευθύνη δικιά μας.

Επίσης πρέπει να αναφέρουμε τις διαπιστώσεις ότι τη μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρείται στην εφαρμογή και ενεργοποίηση προσκλήσεων με τελικούς δικαιούχους φορείς της Πρωτοβάθμιας Αυτοδιοίκησης αλλά και την καθυστέρηση αξιολόγησης και ένταξης πράξεων για όσες προσκλήσεις έχουν εκδοθεί έως σήμερα.

Το έλλειμμα χρηματοδότησης και κάλυψης των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων και αναγκών των Δήμων σε έργα περιβάλλοντος, όπως είναι οι αποχετεύσεις, όπως είναι τα απορρίμματα.

Την ανάγκη διασφάλισης ενός ικανού ποσοστού πόρων του ΕΣΠΑ που θα κατευθυνθεί στη Πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση που

ταυτόχρονα θα μπορεί να στηρίξει τον αναπτυξιακό ρόλο και την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

Παράλληλα η πορεία εφαρμογής αγαπητοί συνάδελφοι, των 13 Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων κάθε άλλο παρά ενθαρρυντική είναι, με χαρακτηριστικό το στοιχείο ότι 5 από τις Περιφέρειες να παρουσιάζουν μονοψήφιο ποσοστό απορρόφησης

Κυρίες και κύριοι, από τα παραπάνω προκύπτει ότι υπάρχει σοβαρότατος κίνδυνος απώλειας κοινοτικών πόρων, ύψους πολλών εκατομμυρίων ευρώ τα επόμενα χρόνια.

Οι παραπάνω υστερήσεις στην εφαρμογή του μόνου χρηματοοικονομικού εργαλείου που υπάρχει για την επανεκκίνηση της οικονομίας, επαναφέρουν με τον πλέον έντονο τρόπο το πάγιο αίτημα της ΚΕΔΕ για τον επαναπροσδιορισμό των διαδικασιών σχεδιασμού και υλοποίησης του ΕΣΠΑ και η διασφάλιση ποσού 2 δις ευρώ για τις ανάγκες της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, προκειμένου να υπάρξει ανταπόκριση στις ήδη διαπιστωμένες ανάγκες με στόχο την τοπική ανάπτυξη, υλοποίηση των έργων με καλύτερο και αποτελεσματικότερο τρόπο, για την επίλυση, αλλά και άμβλυση των τοπικών προβλημάτων, και φυσικά η διασφάλιση της μη απώλειας πόρων, που είναι το σημαντικό για τη χώρα μας.

Κυρίες και κύριοι, η ΚΕΔΕ προτείνει για την εφαρμογή των παραπάνω, τη συγκρότηση ή τον ορισμό φορέα της Α' Βάθμιας Αυτοδιοίκησης, που θα αναλάβει το ρόλο και θα ασκεί καθήκοντα Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης για το σχεδιασμό και την εφαρμογή όλων των έργων των ΟΤΑ Α' Βαθμού.

Και επειδή σε λίγα χρόνια ξεκινά και το νέο πλαίσιο που θα ακολουθήσει, θα πρέπει άμεσα η ΚΕΔΕ να διεκδικήσει το ρόλο της Αυτοδιοίκησης στο σχεδιασμό για το νέο ΕΣΠΑ το οποίο θα έρθει σε λίγα χρόνια. Είναι ανάγκη να γίνει από σήμερα αυτή η μεγάλη προσπάθεια της Αυτοδιοίκησης.

Αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήθελα επίσης να τονίσω και τον σημαντικό ρόλο που μπορεί να έχει η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην

προσέλκυση και υποστήριξη νέων παραγωγικών επενδύσεων. Τόσο οι Δήμοι, όσοι και Περιφέρειες, μπορούν και πρέπει να παίξουν σημαντικό ρόλο στη προσέλκυση παραγωγικών επενδύσεων που αξιοποιούν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα κάθε περιοχής και τελικά την τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη.

Αγαπητοί συνάδελφοι, ήρθε η ώρα να αναλάβουμε ως Πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση έναν ουσιαστικό αναπτυξιακό ρόλο και να βοηθήσουμε τη χώρα μας να επανεκκινήσει την οικονομία. Οι Δήμοι αποτελούν μοχλό, ο εγγύτερος θεσμός στον πολίτη, που είναι οι Δήμοι μας, μπορούν να αναλάβουν τις ευθύνες της ανασυγκρότησης της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας. Αυτό το ζητάμε. Ας μας εμπιστευτούν όλοι αυτοί που κατά καιρούς βάλλουν την Αυτοδιοίκηση. Αυτόν ακριβώς τον ρόλο ζητάμε να αναγνωριστεί. Να αναγνωρίσει λοιπόν το ρόλο που πρέπει να έχει η Αυτοδιοίκηση, πολιτικά, θεσμικά, και χρηματοδοτικά, η ίδια η Πολιτεία. Και να μετασχηματίσουμε τη δομή του κράτους ώστε να προσφέρουμε στους πολίτες μας υψηλού επιπέδου υπηρεσίες, γιατί αυτό χρειάζεται. Να γίνουν ευρωπαίοι πολίτες, να έχουμε μια ευρωπαϊκή Αυτοδιοίκηση, όπως αξίζει στη χώρα. Γιατί είμαστε ουραγοί, και εμείς που συμμετέχουμε σε ευρωπαϊκά όργανα και όλοι εσείς, βλέπετε ότι η Αυτοδιοίκηση στην Ευρώπη προχωρά. Γιατί χωρίς Αυτοδιοίκηση δεν υπάρχει ανάπτυξη.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστώ τον αγαπητό Αντιπρόεδρο, τον κύριο Δημήτρη Καφαντάρη, και έβαλε το δάκτυλο επί τον τύπον των ήλων για τα θέματα των οικονομικών.

Προχωρούμε με τον Β' Αντιπρόεδρο της ΚΕΔΕ, Δήμαρχο Λαγκαδά, τον Γιάννη τον Καραγιάννη, για την επόμενη τοποθέτηση που αφορά το κομμάτι της θεματολογίας Θεσμικά-Οικονομικά.

Ι. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ: Καλημέρα, κυρίες και κύριοι.

Εγώ στη δικιά μου εισήγηση σήμερα θα προσπαθήσω να ασχοληθώ με αρκετά επίκαιρα, και μη επίκαιρα, αλλά διαχρονικά

ζητήματα που αφορούν τη θεσμική καταστατική θέση των αιρετών. Βέβαια δεν μπορώ να μην μπω στον πειρασμό να υπάρξει ένας μικρός σχολιασμός όσον αφορά τις χθεσινές εξαγγελίες του Υπουργού όσον αφορά το εκλογικό σύστημα, και τα υπόλοιπα παρελκόμενα των χθεσινών του τοποθετήσεων.

Άλλωστε έχουν περάσει αρκετοί μήνες από την έναρξη ενός διαλόγου, που στην ουσία δεν έγινε ποτέ, και η αλήθεια είναι ότι δεν έχουμε ξεκάθαρους αποκρυσταλλωμένες κυβερνητικές θέσεις για το περιεχόμενο της μεταρρύθμισης του νέου Καλλικράτη.

Όποια συμπεράσματα μπορούμε σήμερα να χρησιμοποιήσουμε ή εν πάση περιπτώσει να απαντήσουμε, αφορούν είτε το πολυσέλιδο πόρισμα της Επιτροπής, το γνωστό πόρισμα, το οποίο όπως έχει διευκρινιστεί δεν δεσμεύει την κυβέρνηση, τα πολυάριθμα σχετικά δημοσιεύματα, και βέβαια τα όσα είπε χθες ο Υπουργός Εσωτερικών.

Ας πάρουμε τα δεδομένα μέχρι σήμερα. Πρώτο δεδομένο. Η κατάθεση στη Βουλή του σχεδίου νόμου για τον νέο Καλλικράτη, παίρνει και νέα μετάθεση για τους πρώτους μήνες του '18. Πρέπει να σημειώσουμε ότι παρά τις πρόσφατες φημολογίες, στον επικείμενο νέο Καλλικράτη δεν διαφαίνεται ότι θα τεθεί ζήτημα χωροταξικού επανασχεδιασμού, με το προφανές επιχείρημα, σύμφωνα πάλι με δημοσιεύματα, ότι περισσότεροι Δήμοι απαιτούν περισσότερα χρήματα, τα οποία και φυσικά δεν υπάρχουν.

Βέβαια ο Υπουργός χθες, αν και αναλυτικός, δεν μίλησε καθόλου για αυτό το θέμα, και φυσικά δεν το έκλεισε, και οι φήμες περί αιφνιδιασμού συνεχίζουν να υφίστανται.

Όσον αφορά το πολυσυζητημένο θέμα της απλής αναλογικής. Είναι πασιφανές ότι η κυβέρνηση το προτάσσει ως το βασικό πρόβλημα των Δήμων, το εκλογικό σύστημα, θέτοντάς το ως πρώτο ζήτημα για την αναδιοργάνωση του κράτους και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Αυτό που προτείνεται, ως γνωστόν, είναι η απλή αναλογική, με κατανομή των εδρών από την πρώτη Κυριακή, και βέβαια πριν από τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σε τοπικό επίπεδο, από την πιο απλή ως τη πιο σημαντική, ο εκάστοτε Δήμαρχος θα πρέπει να επιδίκεται σε ένα πολιτικό, συγχωρήστε μου τον όρο, παζάρι, για την εξασφάλιση συναινέσεων. Ο Υπουργός το χαρακτήρισε κομψά χθες ως προκαταρκτική διαβούλευση πριν το Δημοτικό Συμβούλιο, μιλώντας για τον νέο θεσμό που επιθυμεί να εισαγάγει.

Μίλησε δε και για την αξιοποίηση της λευκής ψήφου, κάτι που όλους μας προβλημάτισε καθώς η λευκή ψήφος έχει υποχρεωτικά και μόνο μία ερμηνεία, και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να αξιοποιηθεί από κανένα για τη δημιουργία συναινέσεων.

Σε κάθε περίπτωση, αυτό που η συντριπτική πλειοψηφία των αιρετών συμφωνεί, είναι ότι δεν διασφαλίζεται με κανέναν τρόπο ότι οι Δήμαρχοι και οι Δημοτικές Αρχές θα έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόσουν το πρόγραμμά τους και να ασκούν διοίκηση στην πράξη.

Ένα τέτοιο εκλογικό σύστημα αμφισβητεί το δημοκρατικό δικαίωμα της πλειοψηφίας των τοπικών κοινωνιών να αποφασίζουν για το μέλλον τους και το εκχωρεί σταδιακά στις κοινωνικές μειοψηφίες.

Αυτό που τελικά θα προκύψει από την εφαρμογή της απλής αναλογικής, είναι η πλήρης αποσταθεροποίηση των Δήμων, της μοναδικής δηλαδή σταθεράς που έχει στηρίξει την κοινωνία στα δύσκολα χρόνια της κρίσης.

Από εκεί και πέρα, φεύγοντας από τον πειρασμό της ενασχόλησης περισσότερο με το θέμα της απλής αναλογικής, προσπαθώντας να επικεντρωθώ στα υπόλοιπα ζητήματα που έθεσε ο Υπουργός, σε συνδυασμό με το πόρισμα της Επιτροπής, που δεν θα πρέπει να το ξεχνάμε ότι υφίσταται, και σε συνδυασμό με τα δημοσιεύματα, αλλά κυρίως από τις θέσεις του Υπουργού, τι μπορούμε να αποκομίσουμε.

Πρώτα από όλα, ο Υπουργός ξεκάθαρα χθες αποσύνδεσε την ημερομηνία των Δημοτικών Εκλογών από τις Ευρωεκλογές. Δεν αναφέρθηκε καθόλου στη φημολογούμενη ως πιθανολογούμενη μείωση της δημοτικής θητείας από πέντε σε τέσσερα χρόνια. Οριστικοποίησε την πρόθεση του ΥΠ.ΕΣ για τη διατήρηση των Δημοτικών Ενοτήτων ως εκλογικών περιφερειών, θέση η οποία είναι σε αντίθεση με το πόρισμα της Επιτροπής. Όπως θυμάστε, πρότεινε την πλήρη κατάργηση της εσωτερικής διαίρεσης των Δήμων σε εκλογικές περιφέρειες και ενιαία εκλογή των Δημοτικών Συμβούλων σε όλη την έκταση των Δήμων.

Τι έκανε άλλο; Έκλεισε το θέμα της κατάργησης των Τοπικών και Δημοτικών Κοινοτήτων, που επίσης πρότεινε η Επιτροπή. Βέβαια, εισήγαγε κάποια νέα δεδομένα σχετικά με την αμφιλεγόμενη για εμένα για πολλούς συναδέλφους όπως άκουσα χθες, διευκόλυνση συμμετοχής, κομψά το λέμε, ενός συνδυασμού αυτοτελώς μόνο σε τοπικό επίπεδο. Και το αντίστροφο. Ένας συνδυασμός υποψηφίων για το κεντρικό Δημοτικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις χθεσινές εξαγγελίες, δεν θα απαιτείται να καταρτίζει ψηφοδέλτιο και για τις Κοινότητες.

Για εμάς, με την εμπειρία δεκαετιών στην Αυτοδιοίκηση, αντιλαμβανόμαστε, αλλά και για όλους τους νέους συναδέλφους, αντιλαμβανόμαστε τι προβλήματα αυτό θα δημιουργήσει.

Άνοιξε μεγάλη συζήτηση ο Υπουργός και τα πράγματα δεν είναι καθόλου απλά. Αν θέλουμε να είμαστε ουσιαστικοί, θα πρέπει να συζητηθεί εξ αρχής ο τρόπος εκλογής των μελών Τοπικών και Δημοτικών Κοινοτήτων, και εκεί έχουμε πολλά να πούμε. Ερμηνεύοντας όμως όλους εσάς, που καθημερινά βιώνετε το κακοδομημένο καλλικρατικό σημερινό σύστημα διοίκησης, δεν είναι δυνατόν να απαντήσουμε σε αυτές τις απλουστευτικές προτάσεις. Το θέμα σύστημα διοίκησης, τόσο κεντρικά, όσο και τοπικά, αλλά και η διαδικασία εκλογής, απαιτεί διεξοδικό διάλογο, ζύμωση, σοβαρές θέσεις εκατέρωθεν, και όχι απαντήσεις σε

αποσπασματικές προτάσεις, που μάλλον δεν έχουν σχέση με την αυτοδιοικητική πραγματικότητα.

Αναφέρθηκε ο Υπουργός στη μεταφορά αρμοδιοτήτων του ουσιαστικότερου οργάνου λειτουργίας του Δήμου, της Οικονομικής Επιτροπής, αλλά και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, στα Συμβούλια Δημοτικών, εν μέρει εν πάση περιπτώσει, στα Συμβούλια Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων. Τεράστιο θέμα, που και αυτό σηκώνει μεγάλη συζήτηση. Κυρίως για το πώς θα λειτουργήσουν οι Τοπικές και οι Δημοτικές Κοινότητες, που όπως όλοι από περιφερειακούς Δήμους γνωρίζετε, έχουν ελάχιστες λειτουργικές υποδομές, είναι μη στελεχωμένες, και το κυριότερο, ας μας πουν πώς αυτό το μοντέλο θα μπορεί να εφαρμοστεί σε Δήμους με τριάντα και σαράντα Δημοτικές Κοινότητες, πώς θα υπάρχει ομοιογένεια στις αποφάσεις, πώς και από ποιους θα υποβάλλονται σε έλεγχο νομιμότητας, πώς, από ποιον και πότε θα ασκείται ο έλεγχος νομιμότητας.

Δεν είναι απλά τα πράγματα. Αυτή τη στιγμή οι Τοπικές και οι Δημοτικές Κοινότητες, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, έχουν γνωμοδοτικό χαρακτήρα. Σκέφτεστε τι διαδικασία πάει να δημιουργηθεί και πώς αυτά μπορούν να μπουν μέσα και να κωδικοποιηθούν;

Σταματώ εδώ γιατί όπως είπα θέλει πολλή δουλειά και θέλει κείμενο πάνω στο οποίο θα τοποθετηθούμε, το οποίο δεν το έχουμε. Μόνο προθέσεις ερμηνεύουμε.

Όσον αφορά το πολυσυζητημένο θέμα της κρατικής εποπτείας. Είναι πολύ σημαντικό ότι μετά από επτά χρόνια επιστρέφουμε από εκεί που ξεκινήσαμε, στην εφαρμογή του θεσμού του Ελεγκτή Νομιμότητας, που εισήγαγε ο 3852, ο Καλλικράτης, και του θεσμού της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας των ΟΤΑ, που υπάγεται απευθείας στο ΥΠ.ΕΣ, έτσι άλλωστε προέβλεπε ο νόμος εξ αρχής στον 3852, και χθες εξήγγειλε ο Υπουργός.

Είμαστε θετικοί και είναι σημαντικό αυτός ο θεσμός να λειτουργήσει ανεξάρτητα και με βάση τα όσα προέβλεπε σωστά ο προαναφερόμενος νόμος, μία κατά την άποψή μου από τις ελάχιστες πετυχημένες θεσμικές καινοτομίες του Καλλικράτη. Υπάρχει άλλωστε το θεσμικό πλαίσιο, το νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο το προβλέπει, να μην επεκτείνονται... στο άρθρο 102 παράγραφος 4 του συντάγματος, στα άρθρα 214 και 15 του Καλλικράτη.

Ωστόσο μέχρι σήμερα, εδώ και επτά χρόνια, δεν είχαμε κάτι τέτοιο αντίστοιχο και ευθύνονται πολλοί για αυτό. Λειτουργούν ακόμα οι διατάξεις του Δημοτικού Κώδικα και βέβαια ο έλεγχος ο οποίος ασκείται από την τριμελή Επιτροπή του 152, σε συνδυασμό από τον έλεγχο νομιμότητας από το Γενικό Γραμματέα και πλέον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης.

Άρα λοιπόν συμφωνούμε, εκτιμούμε ότι πρέπει να συσταθεί η ανεξάρτητη αυτή Αρχή με τον επικεφαλής, με νομικά εχέγγυα. Προσέξτε, εδώ πρέπει να πάμε, πέρα από τον 3852 και να υπάρχει νομική κατοχύρωση του επικεφαλούς αυτής της Αρχής.

Και βέβαια παράλληλα, το είπε και Πρόεδρος χθες, είναι αναγκαία η εισαγωγή εσωτερικού ελέγχου στους μεσαίους και μεγάλους Δήμους ή και στους μικρότερους αν αυτό είναι δυνατό, ο οποίος θα λειτουργεί μέσα σε ένα κοινά αποδεκτό κανονιστικό πλαίσιο και με πρόγραμμα υποστήριξης των Δήμων για την εφαρμογή του.

Βέβαια, το τονίζω κάθε φορά, είναι αναγκαίο εδώ να επισημανθεί ότι θα πρέπει παράλληλα να λειτουργεί και η Επιτροπή του 152, όχι μόνος ο Ελεγκτής Νομιμότητας, για να υπάρχει η ενδιάμεση ενδικοφανής προσφυγή. Αλλιώς θα έχουμε τεράστιο πρόβλημα και θα αναγκαζόμαστε για αποφάσεις οι οποίες θα ακυρώνονται από τον Ελεγκτή Νομιμότητας αν θεσπιστεί, να προσφεύγουμε στα Διοικητικά Δικαστήρια και να δικαιωνόμαστε δύο και τρία χρόνια μετά αφού λήξει η θητεία.

Συμπερασματικά και με βάση τα όσα ακούσαμε από τον Υπουργό χθες, καταλήγουμε ότι βάσει αυτών που προτείνει δεν είναι μόνο η απλή αναλογική. Βάσει της πρότασής του αλλάζουν τα πάντα, τα περισσότερα, προς το χειρότερο.

Εμείς στη διαδικασία ενός ειλικρινούς διαλόγου, εφόσον κληθούμε και εφόσον συμμετάσχουμε, προτείνουμε:

Πρώτα από όλα να συζητήσουμε και να αξιολογήσουμε άρθρο-άρθρο το νόμο του Καλλικράτη και τον ισχύοντα Δημοτικό Κώδικα. Τα κείμενα αυτά τείνουν να καταντήσουν απηρχαιωμένα. Ο 3463 είναι του 2006, ο 3852 του 2010. Ήρθε η ώρα για νέο θεσμικό πλαίσιο και επικαιροποίηση λοιπόν του παλαιού.

Να ασχοληθούμε άμεσα με την καταστατική θέση των αιρετών. Και εδώ μπαίνουμε σε αυτό εδώ το τόσο πολυσυζητημένο κομμάτι, το τόσο διεκδικούμενο διαχρονικά από την ΚΕΔΕ και από όλους τους αιρετούς, αλλά και το τόσο παρατημένο από την κεντρική διοίκηση. Το μόνο που χθες ακούσαμε όσον αφορά την καταστατική θέση αιρετών, είναι η διερεύνηση της δυνατότητας συμμετοχή στις εκλογικές διαδικασίες και κάποιων άλλων κατηγοριών. Πάρα πολύ καλά. Αυτό είναι το πρόβλημα της Αυτοδιοίκησης; Αυτό βιώνετε καθημερινά;

Θεωρώ λοιπόν και συγκρατώ τα λόγια του Υπουργού, ο οποίος μίλησε για προστασία των αιρετών, αν σημείωσα σωστά, και αναγνώρισε το πρόβλημα. Εμείς τον καλούμε σήμερα να πάει ένα βήμα παρακάτω, να μας καλέσει, όπως προείπα, σε έναν ειλικρινή διάλογο. Να συνδιαμορφώσουμε ένα ασφαλές πλαίσιο καταστατικής λειτουργίας των αιρετών.

Ας βάλουμε από κοινού λοιπόν ένα όριο στην ιδιαίτερη ευθύνη των αιρετών, που σε κανέναν άλλο θεσμό διοίκησης δεν υπάρχει σε αυτόν τον απόλυτο βαθμό. Βρείτε ένα θεσμό αντίστοιχο στο Δημόσιο, με τόσο τεράστια ευθύνη του επικεφαλούς, του Υπουργού, Προέδρου και λοιπά. Σήμερα ο Δήμαρχος, πολλοί νομικοί στην αίθουσα, είναι αντικειμενικά υπεύθυνος για τα πάντα, και αυτή είναι

η μέση αντίληψη και αντιμετώπιση που τυγχάνει, ας μη γελιόμαστε, είτε στο πλαίσιο προληπτικού, είτε κατασταλτικού ελέγχου, αλλά και μέσα σε μια αστική και ποινική διαδικασία.

Άρα λοιπόν, θεσμική αποκατάσταση του κύρους των αιρετών με πράξεις και όχι με λόγια. Μόνο έτσι, αν νιώσουν ασφαλείς, θα δοθεί κίνητρο για τη συμμετοχή νέων ανθρώπων επιτυχημένων, αλλά και συνταξιούχων, στα κοινά.

Δικαιούμαστε την πλήρη διασφάλιση των όρων άσκησης του λειτουργήματος που επιτελούμε. Αυτό που άλλωστε επιτάσσει το σύνταγμα.

Έγινε ένα μικρό βήμα με την ψήφιση της διάταξης για τη μερική παροχή αποζημίωσης για τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις των Δημοτικών Συμβουλίων. Τι γίνεται όμως με την ξεχασμένη ρύθμιση, αν και υπήρξε δέσμευση, όπως είπε χθες ο Πρόεδρος, για τη σύνταξη... ρύθμιση της σύνταξης των αιρετών συνταξιούχων;

Παράλληλα, είναι ώρα να διαμορφωθεί δίκαιο και λογικό πλαίσιο ελέγχων. Βαρεθήκαμε να μετράμε τις ελεγκτικές διαδικασίες σε κάθε Συνέδριο. Χωρίς υπερβολές, χωρίς επικαλύψεις.

Και βέβαια να μην ξεχνάμε ότι ο αιρετός, εσείς που σήμερα είστε στις διοικήσεις, εμείς, θα πρέπει να περιμένετε είκοσι χρόνια για να βεβαιωθείτε ότι δεν θα σας καταλογιστούν ποσά για τη θητεία σας. Είκοσι χρόνια είναι η παραγραφή.

Ζητούμε, το διαχρονικό αυτό αίτημα της Αυτοδιοίκησης, την επανεξέταση και αναπροσαρμογή της πειθαρχικής ευθύνης των αιρετών, το γνωστό άρθρο 236, με βάση και την πρόσφατη νομολογία. Αναφέρθηκε αναλυτικά ο Πρόεδρος.

Απαιτείται η έναρξη ενός ειλικρινούς, αλλά ουσιαστικού διαλόγου, όχι μόνο με το ΥΠ.ΕΣ, αλλά και με το Υπουργείο Δικαιοσύνης, και στα πλαίσια της αναθεώρησης του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Αναφέρθηκε ο κύριος Κυρίζογλου χθες για το θέμα, για το Ν.1608 του 1950, την έλλειψη αναλογικότητας στην επιβολή των ποινών. Αλλά και τη διαδικασία

επίσπευσης των δικών των αιρετών ώστε να περατώνονται σε εύλογο χρονικό διάστημα και όχι μετά το πέρας της δημοτικής περιόδου.

Ξέρω ότι πολλά από αυτά τα θέματα είναι στενάχωρα, δεν έχουν αισιόδοξη διάθεση και προοπτική, πλην όμως αυτή είναι η αλήθεια που καθημερινά βιώνουμε.

Θα σας στεναχωρήσω ακόμα περισσότερο, καθώς θα μπω τώρα σε δύο-τρία επίκαιρα ζητήματα. Αν κουράζω, κύριε Πρόεδρε... Θα είμαι πολύ σύντομος από εδώ και πέρα, αλλά είναι επίκαιρα θέματα και αφορούν όλη την Αυτοδιοίκηση.

Πρώτο θέμα. Ιδιαίτερη νομική υποχρέωση. Το τελευταίο διάστημα παρατηρείται το φαινόμενο άσκησης ποινικής δίωξης κατά πολλών συναδέλφων Δημάρχων, με την ποινική ιδιότητα του συνεργού για αδικήματα που αφορούν Δημοτικές Επιχειρήσεις, εξαιτίας της ερμηνείας από τις ποινικές Αρχές του άρθρου 86 του 3463 και του 58 του 3852.

Συγκεκριμένα αποδίδεται η ιδιότητα του συνεργού σε συναδέλφους Δημάρχους επειδή εξαιτίας αυτής της ιδιαίτερης νομικής υποχρέωσης, έχουν, είχαν και θα έχουν υποχρέωση να ελέγχουν τις Δημοτικές Επιχειρήσεις, εφόσον δεν ασκήσαν ή δεν ασκήσαν το υπηρεσιακό τους καθήκον.

Ένα πολύ μεγάλο ζήτημα, που τώρα μόλις ξεκινά, συνάδελφοι.

Καθώς στα παραπάνω άρθρα του Δημοτικού Κώδικα δεν υπάρχει αντίστοιχη πρόβλεψη και εξειδίκευση της υποχρέωσης, και με σκοπό την προστασία των συναδέλφων Δημάρχων, πρότεινα προχθές στην Άρτα, στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ, να ζητηθεί από καθηγητές του Ποινικού Δικαίου και του Διοικητικού Δικαίου, σε συνεργασία πάντα με τη Νομική Υπηρεσία, γνωμοδοτήσεις της ΚΕΔΕ, με τις οποίες καθορίζονται τα όρια της ιδιαίτερης νομικής υποχρέωσης του Δημάρχου όσον αφορά την υποχρέωση εποπτείας

μέσα στο Δήμο, αλλά και στις Δημοτικές Επιχειρήσεις, στα ΝΠΙΔ, ΝΠΔΔ.

Παράλληλα, η γνωμοδότηση αυτή να περιλαμβάνει τα θέματα που προανέφερα, την έλλειψη αναλογικότητας του 1608/50, αλλά και την προφανή αντισυνταγματικότητα του πειθαρχικού μέτρου της επιβολής της αργίας των αιρετών κάτω από τις προϋποθέσεις που προαναφέρθηκαν, να μην κουράζω περισσότερο.

Πόση ώρα, ελάχιστα λεπτά θα αφιερώσω στο ζήτημα που έχει δημιουργηθεί με την απαγόρευση αναθέσεων ανά Δημοτική Ενότητα. Ως γνωστόν, με την παράγραφο 6 του άρθρου 14 του 4071/12, προβλέπεται ότι όμοιες και ομοειδείς δαπάνες δύναται να εγγραφούν σε ξεχωριστές πιστώσεις κατά ειδικό φορέα στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του Δήμου και να εκτελεστούν αυτοτελώς σε διαφορετικές Δημοτικές Ενότητες.

Πολύ καλά ξέρετε ότι μετά την έκδοση της ΚΥΑ του Υπουργείου Οικονομικών με την οποία προσδιορίστηκε η έννοια της χωριστής επιχειρησιακής ενότητας, η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων ερμηνεύοντας τις ανωτέρω διατάξεις σε σχέση με τον Ν.4412/16 περί δημοσίων συμβάσεων...

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ι. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ: Άρθρο 377. Γνωμοδότησε ότι οι διατάξεις του 4071/12 έχουν καταργηθεί. Άρα δεν είναι πλέον η εγγραφή σε ξεχωριστές πιστώσεις κατά ειδικό φορέα ανά Δημοτική Ενότητα, αλλά θα πρέπει να αντιμετωπιστούν οι διαδικασίες ως ενιαίο σύνολο σε όλο το Δήμο και όχι ανά Δημοτική Ενότητα.

Με την ανωτέρω κρίση συντάχθηκε η νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με αποτέλεσμα πλέον οι Δήμοι να μην μπορούν να πληρώσουν εντάλματα που αφορούν συμβάσεις υπηρεσιών, προμηθειών, που έχουν ήδη συναφθεί με τη διαδικασία του 4071, να μην μπορούν να συντάξουν προϋπολογισμούς και γενικά να περιορίζεται δραματικά η δυνατότητα των Δήμων που

έχουν προκύψει από συνενώσεις, να υλοποιήσουν έργα σημαντικά για τη λειτουργία τους.

Η ΚΕΔΕ, το Διοικητικό Συμβούλιο, έχει ζητήσει από τον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών την τροποποίηση της σχετικής ΚΥΑ, έτσι ώστε να δημιουργηθούν... να διατηρηθούν σε ισχύ οι ειδικές διατάξεις της παραγράφου 14 του άρθρου 6 του προαναφερθέντος νόμου.

Τελευταίο επίκαιρο θέμα, Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητας. Εκεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου έχω την τιμή να συμμετέχω ως παρατηρητής και αυτό που μπορώ να σας πω είναι ότι τα πράγματα δεν πάνε καλά για την Αυτοδιοίκηση μέσα από την πρώτη συνεδρίαση του Οργάνου.

Ο Ν.4440/16 καθιέρωσε μεταξύ άλλων το ενιαίο σύστημα κινητικότητας, όπως γνωρίζετε. Εδώ υπάγονται μια σειρά κατηγοριών δημοσίων υπαλλήλων. Ποιες είναι οι προϋποθέσεις. Αφορά τους Δήμους και την κινητικότητα. Η προηγούμενη αξιολόγηση των δομών των... όσοι θέλουν να ενταχθούν. Η αντίστοιχη κατάρτιση περιγράμματος θέσεων εργασίας. Η καταχώρηση των άνω στοιχείων στο ψηφιακό οργανόγραμμα της δημόσιας διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη βάση δεδομένων.

Ήδη, όπως προανέφερα, συστάθηκε η Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητας, η οποία λαμβάνοντας το ψηφιακό οργανόγραμμα συντονίζει και επιβλέπει την εφαρμογή του εθνικού σχεδίου κινητικότητας, και αξιολογεί τα αιτήματα των φορέων.

Όσον αφορά τις προϋποθέσεις συμμετοχής των ΟΤΑ στο ενιαίο σύστημα κινητικότητας, το Υπουργείο Εσωτερικών, και βλέπω με χαρά εδώ ανθρώπους του Υπουργείου, υπηρεσιακούς παράγοντες, έχουν πάρει θέση ότι μπορούν οι ΟΤΑ να αποστείλουν τα αιτήματά τους σύμφωνα με τους ισχύοντες Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας, χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη

αξιολόγηση των δομών. Κατανοώντας ότι δεν είναι εύκολο να συντελεστεί αυτό στο άμεσο μέλλον.

Ωστόσο, για την κατάρτιση των γενικών και ειδικών περιγραμμάτων θέσεων εργασίας, το Υπουργείο Εσωτερικών ανέλαβε να αποστείλει σχετικά υποδείγματα προς υποβοήθηση των Υπηρεσιών προκειμένου να ολοκληρωθούν το συντομότερο οι προβλεπόμενες ενέργειες.

Μέχρι σήμερα, και το καλούμε να το κάνει άμεσα, το Υπουργείο δεν έχει στείλει κανένα υπόδειγμα.

Αποτέλεσμα των ανωτέρω είναι τα δεκάδες αιτήματα που υποβάλλονται από τους ΟΤΑ, να επιστρέφονται με απόρριψη από την Κεντρική Επιτροπή του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης, που όπως προανέφερα πριν από δέκα μέρες είχε την πρώτη συνεδρίασή της, και απέρριψε δεκάδες όντως αιτήματα ΟΤΑ.

Κλείνοντας, δεν θα ήταν σωστό να μη γίνει μια πολύ μικρή αναφορά στα τεράστια θέματα... άλλωστε είχαμε και θεματικό Συνέδριο εδώ κοντά, στην Κόνιτσα, των ορεινών, περιφερειακών, νησιωτικών Δήμων.

Όσοι προερχόμαστε από τους περιφερειακούς Δήμους γνωρίζουμε ότι πόσο άδικο είναι να προσπαθούμε να βιώσουμε και να λειτουργήσουμε μέσα σε ένα θεσμικό πλαίσιο δομημένο στα πρότυπα των αστικών Δήμων.

Ζητήματα που δημιουργούνται από τις αποστάσεις των οικισμών από την έδρα του Δήμου, δεν αντιμετωπίζονται καν από τους Κώδικες.

Κανένας δεν έχει ασχοληθεί με την ανομοιογένεια του πληθυσμού σε Δήμους, σαν τον Δήμο Λαγκαδά, αλλά και πάρα πολλούς Δήμους σε όλη την Ελλάδα.

Κανένας δεν έπιασε ουσιαστικά να λύσει το τεράστιο θέμα με το απαγορευτικό συμμετοχής των Δήμων μας σε προσκλήσεις του

ΕΣΠΑ για αποχετευτικά δίκτυα για οικισμούς άνω των 2.000 κατοίκων.

Για το θέμα της έλλειψης Δημοτικής Αστυνομίας σε όλους αυτούς τους Δήμους.

Για τις υποτυπώδεις δημοτικές συγκοινωνίες και το δαιδαλώδες νομικό πλαίσιο.

Επομένως, τα θέματα που απασχολούν αυτή την κατηγορία Δήμων, είναι πολλά και πολύπλοκα και δεν αντιμετωπίζονται μόνο στον χαρακτηρισμό ή την αποσαφήνιση της ορεινότητας.

Εμείς ως ΚΕΔΕ κωδικοποιώντας μια σειρά από προτάσεων, θεωρούμε ότι απαιτείται σαφής θεσμική κατοχύρωση του χαρακτηρισμού ενός Δήμου ως ορεινού, καταγραφή των προσφάτων ερευνών και μελετών για τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, βελτίωση της νομοθεσίας για την άσκηση προσθέτων αρμοδιοτήτων, θεσμική κατοχύρωση της υποχρεωτικής διοικητικής υποστήριξης των ορεινών Δήμων, αύξηση του αριθμού των Αντιδημάρχων, αύξηση του αριθμού των ειδικών συμβούλων, συνεργατών, θεσμική παρέμβαση για να νομοθετηθούν κίνητρα για την πρόσληψη και την παραμονή του προσωπικού, όπως αύξηση της μοριοδότησης, της εντοπιότητας, για την πρόσληψη, αλλαγή και άλλων κριτηρίων πρόσληψης, κίνητρα παραμονής.

Θα ήθελα να σταθώ στη δυνατότητα να δοθεί προτεραιότητα στη στελέχωση σε αυτή την κατηγορία Δήμων που επλήγησαν από τους προηγούμενους νόμους για κινητικότητα. Και αυτοί είναι πάρα πολλοί και δεν χρειάζεται να τους βάλουμε ταμπέλα.

Ο Υπουργός Εσωτερικών χθες... ή μάλλον πρόσφατα, προανήγγειλε την άμεση πρόσληψη 100 μηχανικών σε ορεινούς και νησιωτικούς Δήμους. Πρόκειται για ένα θετικό μέτρο, το οποίο όμως πρέπει να εφαρμοστεί όχι μόνο σε ορεινούς και νησιωτικούς Δήμους, αλλά όσους Δήμους έχουν πρόβλημα.

Περιμένουμε με ενδιαφέρον να δούμε την πρόταση που κατετέθη χθες από τον Υπουργό, για νέα δομή Τεχνικών Υπηρεσιών

μέσω διαδημοτικού μοντέλου. Αν και των προτέρων εκφράζω πολύ μεγάλη επιφύλαξη για τη δυνατότητα πραγματοποίησής της.

Κλείνοντας, θεωρώ ότι είναι ώρα, αφού αφήσουμε να κάτσει η σκόνη της απλής αναλογικής, και να αναρωτηθούμε τελικά τι Αυτοδιοίκηση θέλουμε, πώς μπορούμε να την οχυρώσουμε θεσμικά, πώς μπορούμε να δώσουμε κίνητρο σε επιτυχημένους και ικανούς να συμμετάσχουν.

Είναι ώρα να εξηγήσουμε στους συμπολίτες μας την προσπάθεια που κάνουμε, ο καθένας από εσάς, για να κρατήσει το Δήμο του σε αξιοπρεπές επίπεδο, χωρίς μέσα, με ομιχλώδες νομικό πλαίσιο, με συστηματική προσπάθεια αποδόμησης των εξουσιών μας, μέσα από νομοθετικές ρυθμίσεις που τις περισσότερες φορές γίνονται χωρίς καν να ερωτηθούμε.

Η αποκέντρωση και η τοπική ανάπτυξη, που είναι τα ζητούμενά μας σήμερα, μπορούν να έρθουν μόνο μέσα από μια γενναία συνολική μεταρρύθμιση του μοντέλου του κράτους, και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Μια μεταρρύθμιση που για να έχει εφαρμογή στην πράξη, είναι απαραίτητη να συνοδεύεται από την προφανή οικονομική ανεξαρτησία των Δήμων.

Ήρθε η ώρα για νέο θεσμικό πλαίσιο εξ αρχής, το οποίο θα δίνει στις τοπικές κοινωνίες τη δύναμη να διαμορφώνουν το μέλλον, την ευθύνη και την αρμοδιότητα να επιλύουν τα ουσιαστικά προβλήματα λειτουργίας τους.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για την υπομονή σας. Να είστε καλά.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε τον Β' Αντιπρόεδρο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος, τον Γιάννη τον Καραγιάννη, για την πάρα πολύ σοβαρή εισήγησή του, και να πω ότι... και νομίζω θα υπάρξει σχετική τοποθέτηση αργότερα, ότι υπάρχει ήδη από τον Άρειο Πάγο απόφαση, τελεσίδικη δηλαδή, η οποία δείχνει ότι δεν ευθύνεται ο Δήμαρχος, επ' αφορμής των Νομικών Προσώπων Δημοσίου ή

Ιδιωτικού Δικαίου που έχει στους Δήμους, από τη στιγμή που αυτά λειτουργούν μέσα από δικό τους όργανο.

Αυτό θα βοηθήσει ενδεχομένως να γίνει μια νομολογία και σωστά το λέμε...

I. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ: Την έχω υπόψη μου, κύριε Πρόεδρε. Θέλει συζήτηση πολλή το θέμα.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ωραία.

Λοιπόν, συνεχίζουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, με τον Μιλτιάδη τον Καρπέτα, Πρόεδρο Επιτροπής Θεσμών ΚΕΔΕ, Δήμαρχο Μεταμόρφωσης, ο οποίος θα μας μιλήσει για πόσα λεπτά; Για να το σημειώσω.

M. ΚΑΡΠΕΤΑΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ένα λεπτό σε παρακαλώ, γιατί το είχα υποσχεθεί από χθες.

Έξω από την αίθουσα υπάρχει η Ελληνική Εθνική Επιτροπή UNICEF, δηλαδή ο κουμπαράς της, και επειδή ακριβώς έχουν το Ραδιοτηλεοπτικό Μαραθώνιο της UNICEF για τον εμβολιασμό όλων των παιδιών, εκτός και εντός Ελλάδος, όποιος έχει τη διάθεση της συνδρομής, εδώ ακριβώς φιλοξενείται και αυτή η δυνατότητα της διάθεσής μας.

Κύριε Καρπέτα, ο λόγος σε εσάς.

M. ΚΑΡΠΕΤΑΣ: Εγώ θα είμαι λίγο αιρετικός, όπως πάντα.

Αλλάζουμε το κράτος, αλλάζουμε τις ζωές μας, αλλάζουμε την Ελλάδα. Το κεντρικό σύνθημα του φετινού μας Συνεδρίου. Πολύ μεγάλο, πολύ ωραίο, και πολύ φιλόδοξο. Αλλά τι πραγματικό αντίκρισμα μπορεί να έχει στις σημερινές συνθήκες και τι προοπτικές υλοποίησης;

Μπορεί άραγε να αλλάξει το σημερινό ελληνικό κράτος; Αλλάζει, και μάλιστα δραματικά, και αλλάζει επί τα χείρω. Αψευδής μάρτυρας η χθεσινή θλιβερή εμφάνιση της κυβερνητικής εκπροσώπησης. Ο ένας Υπουργός, ο κύριος Σκουρλέτης, αφού μας

εξουθένωσε με τα ηράκλεια επιτεύγματά του, όπως οι 8.500 προσλήψεις που απομείνανε από τις 15.000 πελάτες που είχαν ξεκινήσει αρχικά, τα 20 εκατομμύρια στους ορεινούς Δήμους, και τη νομοθέτηση διάταξης που πρότεινε ο Δήμος Μυκόνου, για επιχορηγήσεις, επιδοτήσεις σε δημοσίους υπαλλήλους, κατέληξε σε εκείνο που πραγματικά τον ενδιαφέρει και τον απασχολεί. Τη δόλια και με τις δύο έννοιες του όρου, και την καημένη και την πανούργα, εν προκειμένω, απλή αναλογική.

Ο στόχος είναι απλός, διαυγής και ωμός. Ότι δεν μπορούμε να το ελέγξουμε, να το διαλύσουμε. Η επίκληση των θεμάτων αρχής διαψεύδεται από την πραγματικότητα. Το να έχεις την απλή αναλογική ως αρχή και να νέμεσαι μανιασμένα την εξουσία με το 35% συν τον Καμμένο, δεν είναι αντίφαση. Είναι προκλητική, θρασύτατη και αναίσχυντη κοροϊδία κατάμουτρα και απέναντι στη λογική. Και μην πει κανείς ότι δεν μπορούσαν οι άνθρωποι, αυτό ήταν το σύνθημα. Εάν είχαν αρχές, τις εκλογές... πριν τις εκλογές της 20 Σεπτεμβρη, που είχαν τα χαρακτηριστικά που είχαν, μπορούσαν να αλλάξουν το εκλογικό σύστημα. Ποιος θα τους έλεγε όχι; Τριακόσιους, με τριακόσιες ψήφους θα πέρναγε.

Η δεύτερη Υπουργός, η κυρία Γεροβασίλη. Με περισσή υπερηφάνεια μας πληροφόρησε ότι είναι η πρώτη κυβέρνηση που έφτιαξε τριετές σχέδιο και μάλιστα συνεκτικό, διοικητικής ανασυγκρότησης.

Εκείνο που δεν είπε και απέκρυψε κουτοπόνηρα, είναι το πιο σημαντικό. Το συνεκτικό σχέδιο είναι το τρίτο και βαρύτερο μνημόνιο. Ο 4336, αν θυμάμαι καλά. Που το εκπόνησε και το επέβαλλε η Τρόικα. Δεν το επέβαλλε, δεν το εκπόνησε η κυρία Γεροβασίλη, ούτε η κυβέρνησή της.

Καυχήθηκε και για το επίτευγμα της κατάργησης της αυτοδίκαιης αργίας, και γέμισε το δημόσιο με εύοσμα άνθη πάσης κατηγορίας αδικημάτων πειθαρχικού και ποινικού χαρακτήρα, που

γύρισαν λευκανθέντες στις υπηρεσίες τους. Και αυτό το θεωρεί επίτευγμα.

Τον τρίτο επισκέπτη Υπουργό, δεν χρειάζεται να αναφερθούμε καν σε αυτόν.

Για να αλλάξει το κράτος, εννοείται προς το καλύτερο βέβαια, γιατί το χειρότερο πολύ εύκολα το κάνουν πολλοί, χρειάζεται να υπάρχουν οι πολιτικές προϋποθέσεις και το κατάλληλο πολιτικό περιβάλλον.

Τέτοιο πράγμα δεν υπάρχει σήμερα. Το αναμύσημα και η υφανπαγή θετικών πτυχών του μνημονίου, δεν συνιστούν καν πολιτική. Και η δημιουργία ή η εξυπηρέτηση πελατείας, αποτελούν σκέτη φαυλότητα.

Το σημερινό πολιτικό περιβάλλον της χώρας κατακλύζεται από έναν αδίστακτο κυνισμό, έναν απύθμενο αμοραλισμό, στην υπηρεσία ενός και μοναδικού σκοπού. Τη διατήρηση, ή μάλλον σωστότερα τη διακράτηση της εξουσίας με κάθε μέσο, με κάθε τρόπο και με κάθε μεθόδευση. Όλα τα άλλα είναι ή εργαλεία, ή προσχήματα.

Ένα πρώτο βαρύγδουπο πρόσχημα, είναι η αναθεώρηση του συντάγματος. Ας μην παγιδευόμαστε. Η συζήτηση περί συντάγματος κινείται σε καφενειακά επίπεδα. Ποιος νοιάζεται πραγματικά για το σύνταγμα; Αυτοί που απειλούσαν ευθέως τους Δημάρχους με διώξεις και φυλακίσεις, όπως οι κύριοι Σκουρλέτης και Βερναρδάκης, επειδή πρόβαλλαν αντιρρήσεις στις προκλητικά αντισυνταγματικές μεθοδεύσεις τους για την εξυπηρέτηση και δημιουργία πελατείας 15.000; Ασφαλώς όχι. Και μάλλον είναι απίθανο να ενδιαφέρεται ο στρατηγικός σχεδιαστής, κύριος Καρανίκας.

Άρα η συζήτηση περί αναθεώρησης θα επανέρχεται κάθε φορά που χρειάζεται για την εξυπηρέτηση του μεγάλου σκοπού, της διακράτησης της εξουσίας.

Αν χρειάζεται αναθεώρηση του συντάγματος, πρέπει και θα γίνει από σοβαρή πολιτική και νομοθετική εξουσία, με εξίσου σοβαρή επιστημονική θεμελίωση.

Σε νομοθετικό επίπεδο τα πράγματα δεν είναι και δεν θα μπορούσαν να είναι διαφορετικά. Το νομοσχέδιο σκούπα, που έγινε νόμος κουρελού, 4483/17, με εξαίρεση ίσως τις διατάξεις περί ΔΕΥΑ και Μητρώου Δημοτών, δεν είναι παρά μια σειρά ρουσφετολογικών και πελατειακών διευθετήσεων στα φαυλοκρατικά πρότυπα του 19^{ου} αιώνα.

Όπως ακριβώς και οι περίφημες 8.500 προσλήψεις, στις οποίες κατέληξε αναγκαστικά το τυχοδιωκτικό εγχείρημα των 15.000 πελατών.

Και ρωτάω εγώ τους κυρίους Υπουργούς, εργάτες καθαριότητας, προσωπικό της καθαριότητας, μπορεί να έχουμε ανάγκη, αλλά στην ανάγκη επάνω και εμείς θα πάρουμε τη σκούπα, και οι Αντιδήμαρχοι, και οι Δήμαρχοι και οι παρακάτω, και αυτή είναι μακρά παράδοση της Αυτοδιοίκησης. Ο Πλυτάς, επειδή εγώ είμαι αρχαίος Έλληνας θυμάμαι, τα παιδικά μου χρόνια, ο Πλυτάς ανέβηκε στο απορριμματοφόρο, Δήμαρχος Αθηναίων. Αυτό το λύνουμε. Τρεις μηχανικούς μπορεί να μου δώσει; Όχι, γιατί εκεί δεν έχει πελατεία.

Να αναφερθώ τώρα σε ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Στο νομοσχέδιο σκούπα, που θα έλυne όλα τα προβλήματα και θα θεράπευε πάσα νόσο.

Ζητήσαμε απεγνωσμένα και με κάθε τρόπο να συμπεριληφθούν δύο μόνο διατάξεις, για να μην μπερδεύονται οι άνθρωποι. Η πρώτη ήταν από το εγκαταλειφθέν νομοσχέδιο της εποχής Βούτση, της υπουργίας Βούτση, διατυπωμένο αυτολεξεί όπως ήταν στο νομοσχέδιο Βούτση, και αφορούσε τη ρύθμιση του θέματος της αφής των καντηλιών και της περιποίησης των τάφων, το οποίο όσοι έχουν νεκροταφεία το ξέρουν, είναι μια ντροπή και καταισχύνη και μια διαρκής τυμβωρυχία.

Το δεύτερο ήταν η εκλογίκευση των διατάξεων και κυρίως της ερμηνείας τους, για τα ανταποδοτικά.

Καμιά ανταπόκριση. Γιατί αυτά μπορεί να ντροπιάζουν ζώντες και τεθνεώτες και να ταλαιπωρούν τους Δήμους, αλλά δεν έχουν σχέση με το μεγάλο σκοπό που προαναφέραμε.

Πολύς λόγος και θόρυβος γίνεται για μεγαλεπήβολες τάχα μεταρρυθμίσεις στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, οι οποίες είναι η εξής μία. Η απλή αναλογική.

Υπήρχε και μια δεύτερη. Ο περιορισμός των θητειών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Αυτή όμως εξαφανίστηκε μετά από μια πολύ εύστοχη και καίρια παρέμβαση του Γιώργου του Ιωακειμίδη, ο οποίος τους είπε το δεχόμαστε αμέσως, με την προϋπόθεση ότι θα ισχύει για όλο το πολιτικό προσωπικό, δηλαδή και για εσάς. Έκτοτε δεν ξανά ακούστηκε φωνή.

Κατά την άποψή μου, στο υπάρχον πολιτικό περιβάλλον και με την υπάρχουσα πολιτική και νομοθετική εξουσία, δεν μπορεί να περιμένουμε σοβαρές και αξιόπιστες λύσεις. Τα πράγματα θα γίνονται άρπα κόλλα και όπως κάθε φορά οι μικροπολιτικές σκοπιμότητες επιβάλλουν.

Νομίζω ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση και δικαιούται και υποχρεούται να προβάλλει, να αναδεικνύει και να μάχεται ανοιχτά τη φαυλότητα, την ανευθυνότητα, την ανικανότητα, και τον αδίστακτο τυχοδιωκτισμό που κυριαρχούν. Όχι μόνο γιατί την κακομεταχειρίζονται και την ευτελίζουν, αλλά και διότι διαβρώνουν τα θεμέλια της δημοκρατίας, εξανδραποδίζουν την κοινωνία, εκχυδαίζουν το δημόσιο λόγο, και εκπορνεύουν λέξεις, έννοιες, αρχές και αξίες.

Μπροστά σε τόσα και τέτοια εκφυλιστικά φαινόμενα, οι λεγόμενοι τοπικοί άρχοντες δεν μπορούν να σωπαίνουν. Δεν δικαιούνται να σωπαίνουν.

Χθες διατυπώθηκε εδώ, από λαμπρό κατά τα άλλα αυτοδιοικητικό, τον Γιώργο Ιωακειμίδη, η άποψη ότι δεν είναι δουλειά δικιά μας ποια είναι και τι κάνει η εκάστοτε κυβέρνηση.

Διαφωνώ απόλυτα και εκπλήσσομαι πώς μπορεί να διατυπώνονται τέτοιες απόψεις από ανθρώπους του κύρους και της σοβαρότητας του Γιώργου Ιωακειμίδη.

Το δικαίωμα που έχει κάθε πολίτης να εκφράζει τις απόψεις του για τα δημόσια πράγματα και να υπερασπίζεται τη δημοκρατία, για εμάς είναι θεμελιώδες καθήκον και ύψιστη υποχρέωση. Γιατί ο καθένας στο χώρο του, στην κοινωνία του, είναι και ηγέτης, είναι και ταγός και δίνει μηνύματα στην κοινωνία.

Με βάση όσα προανέφερα, δεν μπορεί φυσικά να είμαι αισιόδοξος ούτε για το κεντρικό σύνθημα του Συνεδρίου μας, ούτε για την αναθεώρηση του συντάγματος, ούτε για τις διοικητικές μεταρρυθμίσεις, εκτός βέβαια από αυτές που επιβάλλει η Τρόικα και εφαρμόζουν αναγκαστικά, πότε φλυαρώντας αντιμνημονιακά, πότε καμαρώνοντας, όπως χθες η κυρία Γεροβασίλη και υποκλέπτοντας.

Αλλά αν πραγματικά έχουν... αλλά αν τα πράγματα έχουν έτσι, μήπως είναι άσκοπη η ενασχόληση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άκαιρο το θέμα του Συνεδρίου μας;

Όχι, κατηγορηματικά όχι. Και ιδού γιατί. Η χρόνια κρίση που περνάει η χώρα μας ενίσχυσε και ανέδειξε τις αρετές και τις δυνατότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και βελτίωσε ραγδαία και κατακόρυφα το πολιτικό προσωπικό της. Εμείς πάθαμε και μάθαμε.

Αντίθετα, διόγκωσε την παθολογία της κεντρικής πολιτικής εξουσίας, απαξίωσε και διέλυσε το προσωπικό της, και μετέτρεψε την κεντρική πολιτική σκηνή σε πεδίο βολής, προβολής και ανάδειξης των πιο ακραίων, ανερμάτιστων, τυχοδιωκτικών και αδίστακτων στοιχείων της κοινωνίας, από όλο το πολιτικό φάσμα, από άκρο εις άκρον.

Να σημειώσουμε εδώ ότι το πολιτικό προσωπικό που στελεχώνει το σημερινό κυβερνητικό σχήμα, είναι ότι πιο

οικουμενικό έχει υπάρξει ποτέ. Με μοναδική τιμητική εξαίρεση το ΚΚΕ, όλοι οι άλλοι πολιτικοί χώροι, όλο το άλλο πολιτικό φάσμα, συμμετέχει σε κυβερνητικές θέσεις. Μην παρασυρόμαστε και λέμε κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ. Είναι ο Παπαγγελόπουλος ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ; Ας αναζητήσουμε να δούμε τι συγκροτεί αυτό το συνονθύλευμα.

Η de facto αναβάθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και η θετικότερη διαφοροποίηση του πολιτικού προσωπικού της, σε συνδυασμό με την κατάρρευση και εξαχρείωση της κεντρικής πολιτικής σκηνής, αυξάνουν τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις μας. Αυτές ακριβώς οι ευθύνες επιβάλλουν την κατάλληλη προετοιμασία για τις αλλαγές και μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται και αναπόφευκτα θα έρθουν.

Ο μέχρι σήμερα διάλογος, οι μελέτες και η εμπειρία, έχουν αποκρυσταλλώσει πολλές αναγκαίες μεταρρυθμίσεις που αφορούν άμεσα ή έμμεσα την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Και σε συνταγματικό, και σε θεσμικό, και σε νομοθετικό επίπεδο.

Αυτή η προσπάθεια πρέπει να συνεχιστεί και ολοένα περισσότερο να προσεγγίζονται θέματα, να αποσαφηνίζονται, και με επιστημονικά εργαλεία, και με πολιτικούς τρόπους, για να φτάσουμε στο πληρέστερο δυνατό και πιο ολοκληρωμένο σχέδιο προτάσεων για το εγγύς ελπίζω μέλλον.

Θα τελειώσω επανερχόμενος στο σημείο που ξεκίνησα. Δεν μπορούμε να αλλάξουμε το κράτος, τις ζωές μας και την Ελλάδα, σε ενεστώτα χρόνο. Μπορούμε όμως να προετοιμαζόμαστε για να το κάνουμε όταν θα έρθει η ώρα. Και θα το κάνουμε καλύτερα, όσο καλύτερα και περισσότερο προετοιμασμένοι είμαστε.

Υπό αυτή την έννοια και το θέμα και το σύνθημα του Συνεδρίου, είναι επιτυχή, και είναι στόχος για το μέλλον.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ (Ι. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ): Ευχαριστούμε τον κύριο Καρπέτα, τον Πρόεδρο της Επιτροπής Θεσμών, και Δήμαρχο Μεταμόρφωσης.

Το λόγο τώρα έχει για την εισήγησή του ο Γιάννης ο Μουράτογλου, Γενικός Γραμματέας ΚΕΔΕ, και Αντιδήμαρχος Οικονομικών του Δήμου Έδεσσας.

Ι. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥ: Καλημέρα, συνάδελφοι.

Αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήθελα, όπως κάθε φορά όταν παίρνω το λόγο, δεν θέλω να πλατειάζω. Εξάλλου το σύνολο των θεμάτων έχουν εξαντληθεί όσον αφορά τη σφαιρική ενημέρωση που ενδεχομένως θα έπρεπε να έχουμε ή έχουμε όλοι οι αιρετοί που συμμετέχουμε σήμερα στο ετήσιο Συνέδριό μας.

Για αυτό προτίμησα να αναλύσω ένα συγκεκριμένο ζήτημα, το οποίο πάρα πολύ απασχολεί αυτές τις μέρες και ιδιαίτερα και την κοινωνία, αλλά και τα μέσα ενημέρωσης, και αυτό αφορά το κοινωνικό μείρισμα.

Και θέλω να κάνω μια σχετική ανάλυση και μια αναφορά το τι μπορεί να συμβαίνει με το κοινωνικό μείρισμα ή τι θα μπορούσε να συμβαίνει με το κοινωνικό μείρισμα.

Το τελευταίο λοιπόν διάστημα, όπως έχουμε διαπιστώσει, γίνεται ολοένα και περισσότερο συζήτηση για ένα θέμα το οποίο κατά κύριο λόγο δημιουργεί τεράστιες αδικίες και οδηγεί σε φτωχοποίηση τα μεσαία κοινωνικά στρώματα, που μέχρι τώρα σήκωναν τα βάρη της αναπτυξιακής πορείας της χώρας. Και αυτό δεν το λέω εγώ, το λένε τα ίδια τα κυβερνητικά στελέχη, που σημαίνει ότι παίρνουμε τα χρήματα από τη μεσαία τάξη, παίρνουμε τα χρήματα από τους εύρωστους... εύρωστες επιχειρήσεις και εύρωστους επαγγελματίες, μέσω της έμμεσης ή άμεσης φορολογίας, και κάνουμε μια αναδιανομή του πλούτου προς τα κάτω, το οποίο το ονομάζουμε βέβαια κοινωνικό μείρισμα.

Εδώ θα ήθελα να αναφερθώ περαιτέρω πώς θα μπορούσαμε να κάνουμε κοινωνικές παροχές, χωρίς να υπάρχει αυτή η υπερφορολόγηση.

Θα αποφύγω όμως τους μικροπολιτικούς σχολιασμούς και θα σταθώ ιδιαίτερα σε θεσμικά και οικονομικά ζητήματα που αφορούν, και θα προσπαθήσω να απαντήσω σε ένα πάρα πολύ συγκεκριμένο ερώτημα.

Καλώς ή κακώς λοιπόν αποφασίσαμε ως χώρα να κατανεύουμε το κοινωνικό αυτό μείρισμα. Πώς θα μπορούσε όμως αυτό να κατανεμηθεί δίκαιότερα και αποτελεσματικότερα;

Η αποτελεσματικότητα είναι ζητούμενο σε όλες τις δημόσιες πολιτικές. Η αποτελεσματικότητα όμως της κοινωνικής πολιτικής, ιδιαίτερα αυτή την εποχή στην Ελλάδα, αποτελεί πρώτιστη πολιτική προτεραιότητα. Είναι χαρακτηριστικό ότι ενώ σε όλη την Ευρώπη ο πληθυσμός που κινδυνεύει με κοινωνικό αποκλεισμό ή φτώχεια, μειώθηκε από το 2008 μέχρι το 2016 κατά 0,3%, ενώ στην Ελλάδα οι νεόπτωχοι αυξήθηκαν κατά 7,5%, μόλις σε μια δετία.

Η χώρα μας διαθέτει το μεγαλύτερο πανευρωπαϊκά ποσοστό του συνολικού πληθυσμού που κινδυνεύει από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, το οποίο φτάνει στο 35,6%.

Μόλις χθες δημοσιεύματα, δεν ξέρω αν παρακολουθείτε, που ανακοινώθηκαν από την Ελληνική Στατιστική Αρχή, που καταδεικνύει ένα γεγονός τραγικό κατά την άποψή μου, όπου τα παιδιά μας, ένα στα δύο παιδιά που πάνε στο σχολείο, δεν έχουν τη δυνατότητα να πάρουν το κουλούρι που κάποτε παίρναμε και εμείς όταν πηγαίναμε στο σχολείο.

Προφανώς λοιπόν, αυτή η απογοητευτική εικόνα δεν είναι αποτέλεσμα της αποτυχημένης κοινωνικής πολιτικής. Πριν από όλα είναι αποτέλεσμα, όπως όλοι γνωρίζουμε, της ύφεσης. Όπως λέγεται.

Ο κρατικός προϋπολογισμός του '18 προβλέπει αύξηση του φορολογικού βάρους κατά 2,7 δις. Το συνολικό φορολογικό βάρος

θα ανέλθει στα 45 δις. Αυτή η μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος των Ελλήνων φορολογουμένων, δεν είναι η αιτία άραγε που η χώρα οδηγείται για δέκατη σχεδόν χρονιά σε ύφεση;

Παρ' όλα αυτά όμως, ας περιοριστούμε αποκλειστικά στο κομμάτι το κοινωνικό και ιδιαίτερα στην αποτελεσματικότητα της κατανομής του κοινωνικού μερίσματος.

Είναι προφανώς ότι μας απασχολεί η αποτελεσματικότητα της κοινωνικής η πολιτικής, όχι μόνο γιατί έχουμε το μεγαλύτερο ποσοστό κινδύνου φτώχειας σε όλη την Ευρώπη, αλλά κυρίως γιατί με τους περιορισμένους πόρους που διαθέτουμε πρέπει να μεγιστοποιήσουμε τα αποτελέσματά μας.

Ας δούμε όμως πόσο αποτελεσματική είναι η κοινωνική μας πολιτική. Ένας δείκτης για την αξιολόγηση της επιτυχίας των μέτρων κοινωνικής προστασίας και πολιτικής, σύμφωνα με την Eurostat, είναι η σύγκριση των δεικτών κινδύνου φτώχειας. Πριν και μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις. Έχουμε έναν δείκτη που μετριέται πριν δοθεί το οποιοδήποτε κοινωνικό μέρισμα, και μετά.

Το 2015 λοιπόν, οι κοινωνικές μεταβιβάσεις μείωσαν το ποσοστό του κινδύνου φτώχειας στο πληθυσμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ο δείκτης αυτός πριν, όταν μετρήθηκε πριν την απόδοση του κοινωνικού μερίσματος ήταν στο 26% ο δείκτης επικινδυνότητας, και μετά τις μεταβιβάσεις του κοινωνικού μερίσματος κατέβηκε στο 17,3. Κατά συνέπεια, ένα ποσοστό 8,7% του πληθυσμού που αντιμετώπιζε κίνδυνο να υπερβεί το όριο της φτώχειας, το απέφυγε.

Κατά τη σύγκριση των ποσοστών κινδύνου φτώχειας πριν και μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις, ο σχετικός αντίκτυπος των παροχών στην Ελλάδα ήταν ο χαμηλότερος στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δηλαδή ενώ κατά μέσο όρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση είχαμε μετά τις μεταβιβάσεις των κοινωνικών μερισμάτων ωφελούμενους της τάξης του 8,7%, και αυτό κατ' αναλογία, στην Ελλάδα είχαμε το χαμηλότερο ποσοστό ωφελούμενων όσον αφορά το δείκτη αυτό.

Σημειώνεται δε ότι οι κοινωνικές δαπάνες ως προς το ακαθάριστο εθνικό προϊόν της ελληνικής γενικής κυβέρνησης, μη νομίζετε ότι είναι λίγες. Είναι μεγαλύτερες του αντίστοιχου μέσου όρου του ευρωπαϊκού όρου, κυρίως αναλογικά μεγαλύτερες από χώρες με αποτελεσματική κοινωνική πολιτική. Όταν λέμε για κοινωνική πολιτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση πού πάει το μυαλό μας; Δανία, Νορβηγία, Σουηδία και λοιπά. Σας πληροφορώ λοιπόν ότι οι κοινωνικές δαπάνες στο ελληνικό κράτος κατ' αναλογία είναι μεγαλύτερες από χώρες οι οποίες έχουν μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στην κοινωνική πολιτική.

Πώς είναι δυνατόν λοιπόν ο Έλληνας φορολογούμενος να χρηματοδοτεί τις κοινωνικές υπηρεσίες όσο περίπου να πούμε, κατά μέσο, ας πούμε ότι υπάρχουν και καλύτεροι, όσο και οι υπόλοιποι ευρωπαίοι πολίτες, και να λαμβάνει πενιχρά αποτελέσματα σε σχέση με αυτούς. Πού οφείλεται αυτή η αναποτελεσματικότητα;

Οι λόγοι κατά την άποψή μου είναι δύο. Πρώτον, η χρηματοδότηση των κοινωνικών δαπανών δεν φτάνει στον τελικό χρήστη. Όπως με όλες γενικά τις επιχορηγήσεις και δαπάνες, περνάει από ενδιάμεσους διαδρόμους. Μεγάλο μέρος λοιπόν, διαχέεται σε ενδιάμεσους, κυβερνητικούς ή μη κυβερνητικούς οργανισμούς.

Δεύτερον, οι στόχοι της κοινωνικής πολιτικής επηρεάζονται από εξωγενείς παράγοντες, όπως εκλογικός κύκλος, τότε ανοίγει, τότε κλείνει, και οι πελατειακές σχέσεις.

Πώς περιορίζονται, αν όχι αντιμετωπίζονται, αυτά τα προβλήματα; Εφαρμόζοντας ως γνωστόν, όπως σε όλη την Ευρώπη, την αρχή της εγγύτητας. Το ευρωπαϊκό θεσμικό και οικονομικό κεκτημένο μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι τουλάχιστον το μισό όλων των ατόμων που αντιμετώπιζαν τον κίνδυνο φτώχειας, κυρίως στην Ιρλανδία, Φιλανδία, Δανία, Νορβηγία, αλλά και στην Ισλανδία, μετακινήθηκαν πάνω από το όριο της φτώχειας λόγω των

κοινωνικών μεταβιβάσεων, λόγω των βοηθημάτων. Δεν είναι τυχαίο ότι οι ευρωπαϊκές χώρες που παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στην κοινωνική πολιτική συμπεριλαμβάνονται στα ευρωπαϊκά κράτη με την πιο αποκεντρωμένη δομή. Δηλαδή αυτά τα κράτη που σας ανέφερα προηγουμένως, Ιρλανδία, Ισλανδία, Νορβηγία, Φιλανδία, που είπα και προηγουμένως, έχουν πιο ανεπτυγμένες κοινωνικές υπηρεσίες. Και πού οφείλονται λοιπόν οι καλύτερες μεταβιβαστικές πληρωμές σε αυτές τις περιπτώσεις; Στην αποκεντρωμένη οργάνωση και δομή που έχουν.

Ας δούμε τώρα όμως πώς η κατανομή αυτή θα μπορούσε να γίνει δικαιότερη. Πολλά είναι τα παράπονα και οι ενστάσεις που έχουν διατυπωθεί για την κατανομή του μερίσματος αυτού.

Το βασικό πρόβλημα κατά τη γνώμη μου, είναι η κατανομή του κοινωνικού μερίσματος στηρίχθηκε αποκλειστικά σε διαθέσιμα εισοδηματικά στοιχεία. Αυτό αποτελεί σημαντικό λάθος ακόμα και για χώρες που έχουν έγκυρα φορολογικά εισοδηματικά δεδομένα. Και αυτό φαίνεται κάθε μέρα. Ενώ έχουν ανακοινωθεί χιλιάδες δικαιούχοι του μερίσματος, βλέπουμε, λαμβάνοντας σαν πρόκριμα τα φορολογικά στοιχεία του κάθε δικαιούχου, βλέπουμε ότι αρκετοί από αυτούς δεν το δικαιούνται. Και αυτό ήταν λάθος, γιατί στην πρόσφατη έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την οικονομική και κοινωνική συνοχή, αναδεικνύεται ο σημαντικός ρόλος και της χωρικής συνοχής. Μεγάλες κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες παρουσιάζουν γεωγραφικά και τοπικά χαρακτηριστικά, τα οποία δεν μπορεί να μη ληφθούν υπόψη τους σε μια αποτελεσματική κοινωνική, οικονομική πολιτική συνοχής. Και αυτό για να το καταλάβουμε, έχουμε περιοχές άλφα, βήτα, γάμα, που έχουν ανάλογα φορολογικά έσοδα και ενώ στο άλφα έχουμε κάποια άλλα δεδομένα, στο βήτα άλλα και στο γάμα άλλα. Άρα χωρίς να λάβουμε υπόψη μας αυτά τα διαφορετικά δεδομένα σε τρεις φορολογικά ομοειδείς περιοχές, σίγουρο είναι ότι θα κάνουμε κοινωνικά αδικήματα.

Ποιος είναι αυτός λοιπόν που γνωρίζει καλύτερα και μπορεί να αναδείξει τις τοπικές ιδιαιτερότητες και τα τοπικά συγκριτικά πλεονεκτήματα;

Παράλληλα η Eurostat όταν προσπαθεί να ορίσει το όριο της φτώχειας, δεν παίρνει ως αποκλειστικό κριτήριο την εισοδηματική κατάσταση. Χρησιμοποιεί ένα πολυπαραγοντικό σύστημα, το οποίο εκτός από τα εισοδηματικά κριτήρια, σημαντικό ρόλο παίζουν οι συνθήκες διαβίωσης και το καθεστώς απασχόλησης.

Το πρόβλημα δεν είναι ότι στην κατανομή του κοινωνικού μερίσματος δεν ελήφθησαν καθόλου υπόψη αυτά τα κριτήρια που είναι πανευρωπαϊκά αναγνωρισμένα. Το σημαντικότερο πρόβλημα είναι ποιος, ποιες πολιτικές πρέπει να εφαρμοστούν σε αυτό το επίπεδο. Και κυρίως ποιος μπορεί να εφαρμόσει αυτές τις πολιτικές.

Είναι προφανές ότι οι πολιτικές αυτές μόνο σε τοπικό επίπεδο μπορούν να εφαρμοστούν αποτελεσματικά και δίκαια.

Τονίστηκε προηγούμενα ότι στις σημερινές συνθήκες με τους περιορισμένους πόρους, θα πρέπει να έχουμε τα μεγαλύτερα δυνατά αποτελέσματα στο επίπεδο της κοινωνικής μας πολιτικής. Ουσιαστικά δηλαδή καλούμαστε να ακολουθήσουμε μια έξυπνη κοινωνική πολιτική, μια κοινωνική πολιτική που θα δημιουργήσει πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα και θα αποτελέσει εφαλτήριο για μια νέου τύπου ανάπτυξη.

Η ουσιαστική λύση των κοινωνικών προβλημάτων αποτελεί η ανάπτυξη και σε αυτό νομίζω ότι συμφωνούμε όλοι.

Ένα μόνο συγκριτικό στοιχείο για να μπορέσετε να καταλάβετε τι εννοώ. Σύμφωνα με τον προϋπολογισμό του '18, του εθνικού σκέλους του Προγράμματος, το ΠΔΕ, των Δημοσίων Επενδύσεων, ανέρχεται στο 1 δις. Το κοινωνικό μέρισμα που κατανέμεται, αν συμπεριλάβουμε και τη ΔΕΗ και τα άλλα, εκτός από το μηδέν επτά, ανέρχεται στο 1,4 δις. Ξέρετε τι σκέφτομαι; Προεκλογικές παροχές μου θυμίζουν τα νούμερα; Πελατειακές

σχέσεις; Αλλά δεν θέλω να αναφερθώ στο πολιτικό κομμάτι. Όταν έχεις ένα ΠΔΕ ύψους 1 δις και κάνεις κοινωνικές παροχές 1,4 δις, το θεωρώ λίγο παραλογισμό, γιατί θα μπορούσε το 1,4 δις να λειτουργήσει πολλαπλασιαστικά.

Και θα φέρω ένα παράδειγμα. Πριν μια δετία, αν θυμάστε καλά, κατανομή στη ΣΑΤΑ κάναμε περίπου 1,1 δις. Και τώρα γίνεται κατανομή στη ΣΑΤΑ 180 εκατομμύρια. Αυτό τι σημαίνει; Εάν το κοινωνικό μέρισμα, το 1 δις, παράδειγμα, κατανέμονταν στους Δήμους και γίνονταν... δεν λέω για μεγάλα έργα, για μικροέργα, συντηρήσεων, επισκευών και λοιπά, από το 1,1 δις πόσα θα επέστρεφαν στην τοπική κοινωνία; Δεν θα επέστρεφαν τουλάχιστον τα μισά; Γιατί εδώ δεν είναι το 1,4, είναι το... είναι μηδέν επτά ουσιαστικά. Δεν θα επέστρεφαν τουλάχιστον τα μισά; Αυτό δεν είναι κοινωνική παροχή μέσω της αναπτυξιακής πορείας που πρέπει να χαράζει η τοπική κοινωνία όταν τα κατανέμει μόνη της;

Τέλος πάντων, δεν ήθελα να το αναλύσω τόσο, όμως...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ (Γ. ΠΑΤΟΥΛΗΣ): Ολοκληρώνουμε.

Ι. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥ: Γιατί όμως να μην επενδύουμε τα χρήματα αυτά έτσι ώστε να ωφελούμε τις κοινωνικές υποδομές; Έτσι ώστε να δημιουργηθεί απασχόληση; Να βρει ο κόσμος δουλειά. Να δημιουργηθούν πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα. Να δημιουργηθούν σε τελευταία ανάλυση οι προϋποθέσεις για ανάπτυξη.

Δεν είναι τυχαίο νομίζω ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλύπτει τρία βασικά συνδεδεμένα θέματα σχετικά με την πολιτική συνοχής. Πρώτον, πού θα πρέπει να επενδύσουμε; Έχει ένα κεντρικό κράτος, πού θα πρέπει να επενδύσουμε; Να επενδύσουμε στην απευθείας κατανομή ενός βοηθήματος άπαξ, το οποίο θα χαθεί ενδεχόμενα στην κατανάλωση;

Δεύτερο. Ποιος θα πρέπει να είναι οι επενδυτικές προτεραιότητες; Θεωρείται επενδυτική προτεραιότητα η ευθεία

κατανομή πόρων στις ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες; Κατά την άποψή μου όχι.

Με ποιον τρόπο θα πρέπει να υλοποιείται η πολιτική; Εδώ έρχεται η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Είναι ο μόνος πραγματικά φορέας του κράτους ο οποίος θα μπορεί να εφαρμόσει κοινωνική πολιτική με βάση την αρχή της εγγύτητας.

Αν η συζήτηση... δεν έχει γίνει ποτέ, αυτή η συζήτηση δεν έχει γίνει ποτέ στη χώρα μας, ίσως γιατί στην Ευρώπη οι Δήμοι δεν συμμετέχουν απλώς στη διαπραγμάτευση, αλλά επωμίζονται αυτό που είπα, ένα πολύ μεγάλο μέρος της υλοποίησης πολιτικής συνοχής.

Το συμπέρασμα λοιπόν που προκύπτει – τελειώνοντας – είναι ένα. Για να μπορέσουμε να έχουμε κοινωνική πολιτική αποτελεσματικότερη, για να μπορέσει το οποιοδήποτε κοινωνικό μείρισμα να κατανεμηθεί αποτελεσματικότερα, για να μπορέσει να κατανεμηθεί πιο έξυπνα και δικαιότερα, ένας δρόμος υπάρχει. Ο δρόμος που δείχνει όλη η ευρωπαϊκή πρακτική. Η αποκέντρωση. Και πραγματικά καλώ την κυβέρνηση, την οποιαδήποτε κυβέρνηση εφεξής, που θα θέλει να μοιράσει κάποια κοινωνικά μείρισμα, να μας κάνει συμμετέχοντες στο διάλογο για να βρούμε την καλύτερη φόρμουλα, ούτως ώστε να κάνουμε αυτό που λέει η ευρωπαϊκή πρακτική. Να πολλαπλασιάσουμε τα οφέλη προς όφελος της τοπικής κοινωνίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστώ τον Γενικό Γραμματέα της ΚΕΔΕ, τον Γιάννη Μουράτογλου. Για την ιστορία 17 λεπτά ομιλίας, αλλά απαραίτητης.

Θα καλέσω στο βήμα τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος, Δήμαρχο Πηνειού, τον Αλέξη τον Καστρινό.

Ο λόγος σε εσένα, Αλέξη.

Α. ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πρώτα από όλα θα πω κάποια πράγματα γύρω από το αντικείμενο που με αφορά και που μας αφορά, και μετά θα μου επιτρέψετε σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα να κάνω κάποιες παρατηρήσεις σχετικά με την όλη κατάσταση του Συνεδρίου μέχρι τώρα, γιατί το τελικό συμπέρασμα, Πρόεδρε, μπορεί να είναι ότι για όλα φταίει ο Πατούλης στο τέλος.

Αγαπητοί και αγαπητές συνάδελφοι, την προηγούμενη εβδομάδα κατατέθηκε, προς ψήφιση, ο Κρατικός Προϋπολογισμός 2018. Το γενικό συμπέρασμα που θα μπορούσαμε να πούμε ίσως να είναι πολύ κακό για το τίποτα.

Ο Κρατικός Προϋπολογισμός του 2018 παρουσιάζει αύξηση 4,5% σε σχέση με το 2017 και ταυτόχρονα παρουσιάζει μείωση 5% σε σχέση με το 2016. Ο καθένας διαβάζει τα αποτελέσματα όμως όπως αυτός θέλει. Άλλωστε έχουμε πει ότι η έξυπνη πρακτική είναι μόνο η αναφορά των αριθμών. Τώρα, από ποια θέση εμείς μπορούμε να προσεγγίζουμε τους αριθμούς, είναι ένα άλλο σκεπτικό.

Αυτοί που είναι οι μόνοι ευχαριστημένοι από την κατάθεση του Κρατικού Προϋπολογισμού 2018, το μόνο σίγουρο είναι ότι είναι οι δανειστές μας. Στο κουτσουρεμένο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2018-2021, οι προβλεπόμενοι πόροι για την Τοπική Αυτοδιοίκηση για το 2018 είναι κατά 126 εκατομμύρια μεγαλύτεροι. Δηλαδή, όπως μας είχε προειδοποιήσει και το προσχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού του 2018, έχουμε μία μείωση, σε σχέση με το Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα, κατά 126 εκατομμύρια.

Άρα τι το καινούργιο υπάρχει;

Η μείωση των εσόδων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα τελευταία χρόνια που ξεπερνάει το 60%, μήπως καλύφθηκε; Ούτε στο ελάχιστο.

Υπάρχει μία διαφορετική αντιμετώπιση; Προσπάθησε τουλάχιστον ο Κρατικός Προϋπολογισμός 2018 να εφαρμόσει το

νόμο 3852/2010 και το Σύνταγμα; Το 3852/2010 μπορεί να το λέμε έτσι και να φαίνεται πομπώδες, είναι ο Καλλικράτης, για να το πούμε διαφορετικά.

Να αναφέρω μόνο ότι σύμφωνα με το νόμο του Καλλικράτη έπρεπε να πάρουμε πέντε δισεκατομμύρια μηδέν ογδόντα ένα εκατομμύρια ευρώ. Τα ποσά που προϋπολογίζονται στον κρατικό προϋπολογισμό του 2018 είναι μόλις 2.402 εκατομμύρια ευρώ. Για να είμαστε δίκαιοι όμως, τόσα εγγραφόσαντε. Δεν ήταν αυτά που εμείς τα παίρναμε.

Πρέπει επίσης να συνυπολογίσουμε τους πόρους που έχουν αφαιρεθεί από τους Δήμους, όπως είναι τέλη χρήσης βοσκότοπων, φόρος ζύθου, πετρελαιοειδή, τέλη παραχωρησιούχων του δημοσίου και λοιπά. Το επιπλέον κόστος που δημιουργείται από κυβερνητικές παρεμβάσεις και το κόστος των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων. Άλλωστε από πολλούς συναδέλφους στην ΚΕΔΕ έχουμε μπει αρμοδιότητες, αρμοδιότητες, αρμοδιότητες. Εγώ θα σας πω ότι δεν θέλουμε άλλες αρμοδιότητες με τη λογική που το λένε οι συνάδελφοι. Θέλουμε αρμοδιότητες που θα συνοδεύονται με λεφτά, γιατί χωρίς λεφτά δεν γίνεται τίποτα. Πρώτα τα λεφτά και μετά οι αρμοδιότητες. Μας έδωσαν λέει την αρμοδιότητα για τα αδέσποτα. Μας έδωσαν την αρμοδιότητα για εκείνα. Δηλαδή μας έδωσαν την αρμοδιότητα για να πηγαινοερχόμαστε στον εισαγγελέα με λίγα λόγια. Φτάνουν οι αρμοδιότητες. Αφήστε τις μεγάλες κουβέντες και τις μεγάλες θεωρίες. Και να σας πω και κάτι άλλο; Όσοι είχαν οράματα πέθαναν νέοι. Αυτή είναι η άποψή μου.

Όπως προκύπτει από τον ενοποιημένο προϋπολογισμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης το κόστος αυτό το 2018 αναμένεται να αυξηθεί.

Μήπως όμως ο Κρατικός Προϋπολογισμός του 2018 προσπαθεί να άρει όλες εκείνες τις αδικίες των προηγούμενων ετών;

Ένα ποσό μόνο να σας αναφέρω και νομίζω ότι είναι πάρα πολύ χαρακτηριστικό. Μόνο από τη μη συμμετοχή των ΚΑΠ στα έσοδα του Φόρου Εισοδήματος και ΦΠΑ προηγούμενων Οικονομικών Ετών χάνουμε, για το 2018, 468 εκατομμύρια. Και ακούστε το πώς τα χάνουμε.

Όλα τα παραπάνω λοιπόν με οδηγούν στο συμπέρασμα να επαναλάβω αυτό που είπα προηγούμενα. Ο φετινός προϋπολογισμός, παρά τις οριακές μεταβολές του, ουσιαστικά κινείται στην ίδια γραμμή που ακολούθησαν όλοι οι Κρατικοί Προϋπολογισμοί, από την αρχή της κρίσης μέχρι σήμερα.

Βέβαια δεν μπορούμε να μην το αναφέρουμε ως θετική εξέλιξη, γιατί ξέρετε, το αίσθημα δικαίου είναι πάνω από όλα. Είναι πάνω από πολιτικές, πάνω από πολιτικές διαδρομές και είναι πάνω από όλα η συνείδησή μας.

Σε ένα άλλο σημείο λοιπόν στο οποίο ο Κρατικός Προϋπολογισμός του 2018 δεν πρωτοτυπεί, είναι ότι δεν αναγράφεται πουθενά η προσπάθεια επίλυσης των προβλημάτων που έχουν δημιουργηθεί από την παράνομη εφαρμογή του νόμου του Καλλικράτη. Δεν υπάρχει δηλαδή, πουθενά στο κείμενο της εισηγητικής έκθεσης του Κρατικού Προϋπολογισμού του 2018, ούτε καν νύξη για τη νέα γενιά παρακρατηθέντων. Και προσέξτε, τα παρακρατηθέντα, το άρθρο 27 που λέγαμε, ήταν χρήματα τα οποία μπορούσαμε να τα πάμε οπουδήποτε. Ήταν χρήματα που μπορούσαμε να κλείνουμε κωδικούς, να κλείνουμε αμαρτίες, για να μπορούμε κάθε φορά να είμαστε πιο συνεπείς στο πλήρωμα του χρόνου έτσι ώστε να γίνεται ιδανικός ο προϋπολογισμός μας, σε εισαγωγικά.

Για το πότε θα ξεκινήσει η κουβέντα αυτή και ποιο θα είναι το αποτέλεσμα της. Να σας υπενθυμίσω ότι η διαφορά που υπάρχει μεταξύ του 2016 και του 2018, στους Κρατικούς Προϋπολογισμούς και τα έσοδα των Δήμων, οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στην μη

απόδοση των 214 εκατομμυρίων ευρώ, που ήταν το έσοδο από τα παρακρατηθέντα, μέχρι το 2016.

Δύο πράγματα τα οποία πρέπει να τα λέμε για να μπορούμε να κοιταζόμαστε όλοι στα μάτια. Μεγάλες μεταρρυθμίσεις για την Αυτοδιοίκηση έκανε το ΠΑΣΟΚ, λεφτά για την Αυτοδιοίκηση έδωσε ο Κώστας Καραμανλής. Έτσι είναι τα πράγματα. Στις μεταρρυθμίσεις θέλετε να σας πω; Οι μεταρρυθμίσεις είναι, Διαύγεια; Μεγάλη μεταρρύθμιση για την Αυτοδιοίκηση. Γιατί τώρα πλέον λέμε διαφάνεια. Να πούμε ΑΣΕΠ; Μεγάλη μεταρρύθμιση. Να πούμε Καποδίστριας; Μεγάλη μεταρρύθμιση. Να πούμε Καλλικράτης; Μεγάλη μεταρρύθμιση. Αυτά είναι ΠΑΣΟΚ. Κώστας Καραμανλής, τα λεφτά των παρακρατηθέντων, ένα δισεκατομμύριο επτακόσια έντεκα εκατομμύρια. Και όχι μόνο. Θυμηθείτε τι χρήματα δόθηκαν. Αλλά επειδή έχετε μπερδευτεί με την ονοματολογία, γιατί συνήθως από ΠΑΣΟΚ γινόμαστε ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΜΠΑΡΑΤΑΞΗ, μετά ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ, από ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ μπορεί να γίνουμε δεξιά πολιτική ή οτιδήποτε άλλο. Εμένα αυτό που με ενδιαφέρει είναι τι χρήματα υπάρχουν για να είμαστε μεταξύ των συναδέλφων όμοιοι, ίσοι και ιδανικοί διαχειριστές.

Η συνέχεια που παρουσιάζει ο Κρατικός Προϋπολογισμός του 2018, σε σχέση με τους προηγούμενους, δεν είναι μόνο στις πολιτικές του επιλογές. Είναι περισσότερο στη φιλοσοφία του. Εάν μου επιτρέπετε στον παραλογισμό του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Αυτός είναι ο εχθρός. Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Η απόλυτη έκφραση του παραλογισμού όλων των τελευταίων ετών, σε σχέση με τα οικονομικά των Δήμων της χώρας, είναι τα πλεονάσματα. Τα έσοδα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης διαχρονικά μειώνονται, οι δαπάνες αυξάνονται και παρόλα αυτά στον Κρατικό Προϋπολογισμό προβλέπεται ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση το 2018 θα παρουσιάσει πλεονάσματα 342 εκατομμυρίων ευρώ.

Σε αυτό το σημείο και μια και μιλάμε για τα πλεονάσματά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, επιτρέψτε μου να κάνω μία προσωπική

επισήμανση και σας παρακαλώ πάρα πολύ, κρατήστε τη. Στον ενοποιημένο προϋπολογισμό των ΟΤΑ το πρόβλημα δεν είναι μόνο στην μείωση των εσόδων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στον ενοποιημένο προϋπολογισμό υπάρχει υποεκτίμηση στο κομμάτι των δαπανών. Κάποιες δαπάνες είναι υποτιμημένες και αυτή την αύξηση των δαπανών θα την αντιμετωπίσουμε πολύ σύντομα. Εδώ σας είπα είναι αυτό που πρέπει να προσεχθεί.

Πώς θα μπορέσουμε λοιπόν να καλύψουμε αυτό τον όγκο των 342 εκατομμυρίων ευρώ όταν η ίδια η κυβέρνηση προκαλεί με, αυθαίρετες και χωρίς συζήτηση με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, αποφάσεις της αυτή την αύξηση των δαπανών; Πώς; Πώς θα την καλύψουμε;

Το λογικό ερώτημα που τίθεται είναι αφού τα έσοδα δεν αυξάνονται και ταυτόχρονα οι δαπάνες αυξάνονται, πώς είναι δυνατόν να φτάνουμε σε τέτοια υπέρογκα πλεονάσματα;

Εάν κοιτάξουμε πιο αναλυτικά τον Κρατικό Προϋπολογισμό 2018 θα δούμε ότι ο μεγάλος χαμένος της ιστορίας είναι ουσιαστικά οι επενδυτικές δαπάνες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Σας υπενθυμίζω ότι σύμφωνα με το Μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα οι δαπάνες για επενδύσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης το 2018 θα έπρεπε να ανέλθουν σε 1.328 εκατομμύρια ευρώ. Ένα δις τριακόσια είκοσι οκτώ εκατομμύρια. Ο κρατικός προϋπολογισμός όμως για το ίδιο έτος προβλέπει 993 εκατομμύρια ευρώ.

Επιτρέψτε μου λοιπόν να υποβάλω την ερώτηση: Είναι, επίσημα τουλάχιστον, πολιτική της Κυβέρνησης η ανάπτυξη; Μπορεί να πραγματοποιηθεί ανάπτυξη χωρίς επενδύσεις; Όποτε έγινε διάλυση σε κράτη, γιατί ένα διαλυμένο κράτος είναι η Ελλάδα από την τραγωδία των τελευταίων επτά χρόνων, δεν φταίει μόνο η κυβέρνηση αυτή. Και η προηγούμενη και η πιο προηγούμενη. Και αν θέλετε να μάθετε, εγώ δεν μιλάω κομματικά. Ότι ψηφίζω ένα κόμμα, ναι. Κόμμα ψηφίζω και εγώ, όπως ψηφίζετε όλοι σας. Κομματικά όμως δεν μιλάω. Αυτοδιοικητικά μιλάω. Και εμένα με

ενδιαφέρουν τι λεφτά θα έχω να διαχειριστώ αύριο για το Δήμο μου. Όπως και εσάς το αντίστοιχο όλους.

Γνωρίζουν όλοι, επαΐοντες και μη, ότι για να πραγματοποιηθούν ιδιωτικές επενδύσεις θα πρέπει πριν από όλα να πραγματοποιηθούν δημόσιες, ιδιαίτερα στο επίπεδο των υποδομών. Μη ξεχάσετε το Κραχ της Αμερικής, όλα τα λεφτά δημόσιες επενδύσεις έπεσαν. Έτσι ανακάμπτει μια οικονομία. Γνωρίζει όλη η Ευρώπη ότι οι τοπικές δημόσιες επενδύσεις επιτυγχάνουν μεγαλύτερα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα, έχουν πολύ μεγαλύτερη απορρόφηση και είναι πολύ πιο ευέλικτες.

Πώς είναι δυνατόν να οδηγηθούμε στην ανάκαμψη και στην ανάπτυξη μειώνοντας τις τοπικές δημόσιες επενδύσεις;

Πιστεύω λοιπόν ακράδαντα ότι σήμερα, περισσότερο από ποτέ άλλοτε, είναι αναγκαίο να υλοποιηθεί η πρόταση της ΚΕΔΕ, για ένα Τοπικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα. Αναπτυξιακό πρόγραμμα το οποίο δεν θα έχει μόνο αμυντικό περιεχόμενο. Δεν θα προσπαθήσει δηλαδή να καλύψει τα προβλήματα στις τοπικές υποδομές και την απαξίωσή τους. Θα έχει έναν επιθετικό χαρακτήρα με το βλέμμα του στραμμένο στο μέλλον, στην ανάπτυξη, στη δημιουργία απασχόλησης και από αυτή την άποψη θα συναρθρώνεται με τις αντίστοιχες εθνικές πολιτικές.

Προσέξτε, σε αυτό η ΚΕΔΕ μπορεί να είναι παρούσα. Σε αυτό θέλουμε να υπάρχει εκπρόσωπός μας και να γίνει συνομιλητής με την κυβέρνηση. Εγώ δεν θα πω ότι είναι αρνητικό αυτό που ανήγγειλε ο Πρωθυπουργός, γιατί σε οτιδήποτε δεν πρέπει να καθόμαστε με το πιστόλι και να λέμε ανίκανοι αυτοί, αν ήταν ανίκανοι δεν θα έβγαιναν, αυτά ας τα αφήσουμε, και ικανοί είναι μόνο οι δικοί μας. Όλοι είναι ικανοί όταν μπαίνουν στη διαδικασία της διοίκησης. Γιατί με την ίδια λογική και για εμάς το ίδιο θα λένε.

Καταλαβαίνω ότι το ερώτημα που προκύπτει είναι πού θα βρεθούν οι χρηματοδοτικοί πόροι για να χρηματοδοτήσουν το Τοπικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα;

Όπως όλοι γνωρίζετε, διαβιούμε τον τέταρτο χρόνο υλοποίησης του ΕΣΠΑ 2014-2020. Σύμφωνα με τα στοιχεία, που πρόσφατα κατατέθηκαν στην ΚΕΔΕ, η απορροφητικότητα του ΕΣΠΑ πλησιάζει στο 9,5%. Μπορεί κάποιος από τους συνέδρους να μου εξηγήσει: Πώς είναι δυνατόν να υπάρχουν 20 δισεκατομμύρια παρκαρισμένα, σε μία χώρα που ψάχνει και το τελευταίο ευρώ για να μπορέσει να ζήσει, σε μια χώρα που ψυχορραγεί, να δημιουργήσει θέσεις απασχόλησης και να καλύψει τις ανάγκες της; Και εμείς, ως χώρα, τι κάνουμε; Δεν τα χρησιμοποιούμε, Δεν τα αξιοποιούμε, Δεν τα εκμεταλλευόμαστε.

Εδώ υπάρχει ρίζα του κακού, την οποία θα σας την πω. 4412/2016. Ο νόμος που επαίρεται ο κύριος Σπίρτζης ότι έκανε το καλύτερο για διαφάνεια. Καταστροφικός. Δεν θα προχωρήσει τίποτα. 150 είπε ένας ομιλητής, έχουν γίνει διορθώσεις. Γύρω στις 204. Δεν πρόκειται να προχωρήσει έργο με αυτή εδώ πέρα τη διαδικασία. Κόβει τη διαδικασία των μελετών, της ανάθεσης του 30% της α' τάξης πτυχίου. Επειδή όλοι γνωρίζετε τη διαδικασία, κάντε μια δημοπράτηση μελέτης και αν τελειώσετε νωρίτερα από δύο χρόνια, εγώ να μην ξανά έρθω, να μη σας μιλήσω, να μην σα ξανά πω τίποτα.

Όλοι οι παρκοκούντες την Ιερουσαλήμ καταλαβαίνουν ότι το ΕΣΠΑ έχει γίνει «μήλον της έριδος». Τα χρόνια υλοποίησης του ΕΣΠΑ απέδειξαν ότι τα μεγάλα έργα δεν μπορούν να παρουσιάσουν γρήγορα και εμπροσθογενή, ούτε απορροφητικότητα, ούτε αποτελεσματικότητα. Η ευρωπαϊκή εμπειρία αποδεικνύει ακριβώς το αντίθετο. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει τη δυνατότητα, λόγω της ευελιξίας της, και να απορροφήσει και να προκαλέσει πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα και κυρίως να δημιουργήσει ένα διαφορετικό κλίμα στην τοπική αγορά εργασίας.

Σας τα λέω γρήγορα γιατί δεν κάνω ομιλία, κατάθεση ψυχής κάνω, και αν μπορείτε να καταλάβετε, δεν θα μιλήσετε για

αλαλαγμούς, αλλά θα μιλήσετε για επικίνδυνα, σε εισαγωγικά, σκεφτικά, τα οποία όλοι πρέπει να τα υιοθετήσουμε.

Στόχος μας θα πρέπει να είναι όλα τα έργα που αφορούν Δήμους να προκηρυχθούν κατά προτεραιότητα ώστε να μπορέσει η χώρα μας να μπει σε μία άλλου είδους ανάπτυξη, σε μία ανάπτυξη από τα κάτω.

Η αποκόλληση του ΕΣΠΑ είναι ο ένας πυλώνας χρηματοδότησης του Τοπικού Προγράμματος Επενδύσεων. Ο δεύτερος πυλώνας έχει σχέση με την πλήρη εφαρμογή του νόμου και του Συντάγματος της χώρας. Κυρίως έχει να κάνει με την υποχρέωση της κυβέρνησης να ξεκινήσει τη συζήτηση και την άμεση εφαρμογή σχετικά με τη νέα γενιά των παρακρατηθέντων. Αν δεν μπορούμε σε διαδικασία κουβέντας τέτοια, δεν πρόκειται να ορθοποδήσει κανένας Δήμος.

Ένα μέρος από τα έσοδα της νέας γενιάς των παρακρατηθέντων θα πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να χρηματοδοτήσει αυτό που αναφέρουμε ως Τοπικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα

Προφανώς και όλοι καταλαβαίνουμε ότι οι εθνικοί πόροι δεν φτάνουν. Άρα μαζί με το ξεμπλοκάρισμα του ΕΣΠΑ θα πρέπει να ψάξουμε εναλλακτικούς πόρους, που θα χρηματοδοτήσουν τις τοπικές μας επενδύσεις. Αυτοί οι πόροι μπορούν να προέρχονται είτε από τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων - και πράγματι να πούμε ότι πράγματι ο κύριος Βαρλαμίτης κάνει έναν σημαντικό αγώνα για αυτό - είτε από εναλλακτικές κοινοτικές πρωτοβουλίες. Το σημαντικότερο όμως από όλα είναι ότι και οι τρεις αυτοί χρηματοδοτικοί άξονες, δηλαδή το ΕΣΠΑ για τους Δήμους, η εκχώρηση των παρακρατηθέντων και οι εναλλακτικοί χρηματοδοτικοί πόροι... Που εδώ μπορούμε, μια σημείωση να πω, να απαιτήσουμε να υλοποιηθεί και το τέλος των αρχαιολογικών χώρων. Δεν μπορείς πούμε για παράδειγμα η Αρχαία Ολυμπία και

όλη η Ελλάδα που έχει ένα σωρό αρχαία πράγματα, να μην παίρνει ένα τέλος από τους χιλιάδες τουρίστες που την επισκέπτονται. Δηλαδή η Αρχαία Ολυμπία τι παίρνει; Παίρνει το σκουπίδι και παίρνει την καθαριότητα, ακριβώς μόλις έρχονται εξακόσιες και επτακόσιες χιλιάδες κόσμος. Και δεν είναι. Είναι η Φαιστός, είναι η Κνωσσός, είναι όλη η Ελλάδα. Άρα πρέπει οι Δήμοι να βρουν έναν τρόπο να πάρουν κάποιο τέλος.

Και, κύριε Πρόεδρε, με δική σας πρωτοβουλία, ήταν η πρώτη φορά που πήγε η ΚΕΔΕ στην Αρχαία Ολυμπία, άσχετα από τα λεφτά, τα λεφτά είναι για να χαλιόνται, και τα λεφτά υπάρχουν, όπως ακούσαμε και χθες σε ομιλίες.

Εγώ θα ήθελα να σας προτείνω να γίνει διαμέσου ΚΕΔΕ μια μάζωξη όλων των Δήμων που έχουν μια τέτοια ιστορική διαδρομή, καταβολή, για να μπορέσουμε να μπούμε σε ένα τέτοιο πλαίσιο δράσης, ώστε να απαιτήσουμε να μπει ένας φόρος επιπλέον. Άλλωστε το έχετε πει επανειλημμένως.

Αυτό δεν είναι κάτι καινούργιο. Το υπουργείο Εσωτερικών και εμείς, ως πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση, έχουμε πλούσια εμπειρία από την εφαρμογή παρόμοιων προγραμμάτων. Να σας υπενθυμίσω τον «Θησέα». Προτείνουμε ουσιαστικά το Τοπικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα να έχει μορφή ανάλογη με εκείνη του «Θησέα».

Στόχος του Τοπικού Αναπτυξιακού Προγράμματος, για να καταλαβαινόμαστε ας το πούμε «Θησέας 2», θα είναι η τοπική ανάπτυξη, η άμβλυση των ενδοπεριφερειακών και περιφερειακών ανισοτήτων, η προώθηση της τοπικής απασχόλησης και η άρση των αδικιών όσον αφορά στο μεγάλο κόστος παραγωγής και στις ανάγκες που υπάρχουν ιδιαίτερα στους μικρούς ορεινούς, νησιωτικούς Δήμους, αλλά και στους φτωχούς Δήμους, και φτωχούς δεν εννοώ μόνο οικονομικά, εννοώ σε προσωπικό ή οτιδήποτε άλλο μπορούμε εμείς να το συνδράμουμε και να το ακολουθήσουμε.

Αγαπητοί και αγαπητές συνάδελφοι, πηγαίνοντας προς το τέλος της ομιλίας μου επιτρέψτε μου να συνοψίσω το διεκδικητικό οικονομικό μας πλαίσιο, σε σχέση με τον Κρατικό Προϋπολογισμό 2018.

Ο Κρατικός Προϋπολογισμός 2018, παρά τις οριακές μεταβολές του, δεν μπόρεσε να κινηθεί σε διαφορετικό μήκος κύματος από τους προηγούμενους. Από την άποψη αυτή οι βασικοί στόχοι που έχουν τεθεί από την ΚΕΔΕ παραμένουν σε ισχύ.

Υπενθυμίζεται ότι οι Δήμοι δεν διεκδικούμε αυξήσεις. Μα δεν λέμε ποτέ για αυξήσεις. Αυτό που λέμε είναι να πάρουμε αυτά που ο νομοθέτης, το Σύνταγμα, έχει υιοθετήσει με το νόμο του Καλλικράτη. Δώστε μας αυτά. Δεν θέλουμε, θα επιστρέψουμε και λεφτά. Και μετά βάλτε μας να έχουμε και μεγαλύτερα πλεονάσματα.

Ο διάλογος για τη νέα γενιά παρακρατηθέντων να ξεκινήσει και να ολοκληρωθεί σύντομα. Λέει το Υπουργείο ότι μπορεί να διαφωνεί στο ποσό. Και εμείς μαζί του. Να μπορούμε όμως σε μια διαδικασία. Και δεν είναι ότι εμείς είμαστε ακραιφνείς, δεν είναι ότι δεν μπαίνουμε σε διαδικασία κουβέντα. Λέμε εμείς είναι αυτά, λένε οι άνθρωποι που διοικούν είναι αυτά, σε αυτά που μας λένε ότι διοικούν, γιατί όπως θα το καταλάβατε, πρέπει να σεβόμαστε, είναι μια κυβέρνηση, άσχετα αν εγώ διαφωνώ με την κυβέρνηση, αυτό είναι ένα άλλο θέμα. Θα σεβόμαστε όμως. Θα της πούμε λοιπόν δώσε μας μια λύση, δεύτερη λύση, τρίτη λύση. Ε, πάνω σε αυτές τις τρεις λύσεις θα πρέπει και εμείς να κάνουμε μια αντιπρόταση. Μόνο έτσι μπορούμε να πάμε.

Άρα ο διάλογος για τη νέα γενιά των παρακρατηθέντων να ξεκινήσει και να ολοκληρωθεί σύντομα.

Να μην υπάρξει καμία περαιτέρω μείωση των ΚΑΠ, ακόμα και από τους «τσεκουρεμένους» πόρους του Μεσοπρόθεσμου.

Γενναία αύξηση της ΣΑΤΑ.

«Επαναπατρισμός» όλων των πόρων των δήμων

Δημιουργία Τοπικού Αναπτυξιακού Προγράμματος

Μετεξέλιξη του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων σε δημοτική Τράπεζα.

Πριν πω τις τρεις-τέσσερις σκόρπιες σκέψεις που άκουσα από τα όσα άκουσα χθες που έκατσα από την αρχή μέχρι το τέλος της συνεδρίας και σήμερα το ίδιο θα κάνω, γιατί ξέρετε ότι όλοι μιλάμε για ρομάντζα, αλλά μετά την ομιλία μας ή μετά την ομιλία κάποιου που θέλουμε να δούμε, φεύγουμε. Αλλά η ρομάντζα εγκαταλείπεται.

Λοιπόν, θα ήθελα να σας πω το εξής. Θέλω να ευχαριστήσω τον Γαβρίλη τον Κουγιανό, τον Ράλλη τον Γκέκα, που είναι συνεργάτες μου άμεσοι στην ΚΕΔΕ, αλλά και όλα τα παιδιά της ΚΕΔΕ, όλους τους εργαζόμενους, για τον αγών που κάνουν.

Θέλω να ευχαριστήσω όλους τους υπαλλήλους του Υπουργείου Εσωτερικών, όχι επειδή είναι εδώ. Όποτε χτύπησα το τηλέφωνο του Χατζηεργάτη, του Ζαφειρίου, της Διαμαντοπούλου, της κυρίας Νίκου, της κυρίας Μπίσιου, όλοι μας απαντήσανε. Υπάρχει μια διαφορετική αντιμετώπιση.

Και να σας πω και κάτι άλλο εγώ που είμαι στη ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, που ψηφίζω τη ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ. Καθαρές κουβέντες. Όταν πήγαινα στο Υπουργείο Εσωτερικών επί Υπουργού Ντινόπουλου, είχαμε μια απρεπέστατη συμπεριφορά. Εγώ τη καταγγέλλω δημόσια. Από τον Διευθυντή του Γραφείου του. Εντάξει; Θυμηθείτε ποιος ήταν και θα τα πούμε. Τώρα υπάρχει εντελώς διαφορετικό. Γιατί εγώ έχω μάθει ότι σκέφτομαι να το λέω φωναχτά. Αντρίκειες κουβέντες, παστρικές, για να υπάρχει καλύτερη μέρα για όλους μας σαν Ελλάδα. Όλα μπορούν να αλλάξουν. Εμείς είμαστε σε θέση όμως να διαμορφώσουμε αν πρέπει να αλλάξουν, και οι πολιτικές και οι άνθρωποι.

Χθες άκουσα με έκπληξη κάποια πράγματα από τον Αποστόλη τον Κοιμήση, τον οποίο τον σέβομαι σαν αυτοδιοικητικό. Είπε ο Αποστόλης λέει ότι με κάποιον τρόπο να κοιτάξουμε ποιες αλλαγές θα κάνουμε για να φέρουμε το νέο κόσμο να ασχοληθεί με την πολιτική. Θα μπορούσα να συμφωνήσω με τον Αποστόλη, θα μου

επιτρέψετε όμως να πω ότι τα τελευταία 30 χρόνια ας δούμε ποιοι είναι οι εκπρόσωποι του κινήματος του εκπροσωπεί ο Αποστόλης, ας πούμε για παράδειγμα στην ΚΕΔΕ, ας δούμε στην ΕΕΤΑΑ, ας δούμε σε όλους τους οργανισμούς. Πόσους ίδιους έχουμε; Προτείναμε σε κανένα νέο πρόσωπο; Μόνο έτσι μπορούμε να φέρουμε κόσμο. Κοιτάξτε από εδώ. Τα πρόσωπα που βγήκαν εγώ τα περισσότερα που βλέπω, τα βλέπω για πρώτη φορά. Εγώ δεν είπα ότι δημιουργούνται κατεστημένα, εγώ δεν είπα ότι δεν ψηφίζονται. Εγώ λέω όμως άτομα που ορίζονται κοιτάτε πόσα χρόνια πίσω, ΚΕΔΕ, ΕΕΤΑΑ, Ταμεία Παρακαταθηκών και έχει ο Θεός. Αντρίκειες κουβέντες.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ολοκληρώνουμε.

Α. ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ: Δεύτερο πράγμα. Είπε ο φίλος μου Αποστόλης, τον οποίο τονίζω ότι σέβομαι αυτοδιοικητικά, ότι δεν θα πρέπει να πηγαίνουμε σε παζάρι με τον εκάστοτε Περιφερειάρχη. Ότι είναι δικά μας τα λεφτά και τα παίρνουμε έτσι με τη μαγκιά μας. Εγώ δεν διαφωνώ. Δικά μας είναι τα λεφτά. Εκεί όμως που μπορεί να βγει μια πρόταση δέκα εκατομμύρια ευρώ, αν εμείς κουβεντιάσουμε με τον Περιφερειάρχη μπορεί να γίνει δεκαπέντε εκατομμύρια ευρώ. Εκεί που θα πάει το overbooking στο 120%, μπορούμε να μιλήσουμε για overbooking με τον Περιφερειάρχη 170%. Εκεί είναι οι διαφορές που πρέπει να κάνουμε.

Και επειδή ο Αποστόλης δεν θέλει να πηγαίνει λέει σε φωτογραφήσεις, θα του θυμίσω ότι η κυβέρνηση έκανε την Ιόνια Οδό, η προηγούμενη τη σχεδίασε, η πιο προηγούμενη τη σκέφτηκε, ο Αποστόλης πήγε στα εγκαίνια. Και εκεί φωτογραφία δεν ήταν; Λέω μήπως εγώ βλέπω διαφορετικά τα πράγματα. Με σεβασμό στο πρόσωπό του και στην πολιτική του διαδρομή.

Έρχεται μετά λοιπόν ο Γιώργος ο Ιωακειμίδης...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ολοκληρώνουμε.

Α. ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ: Επίτρεψέ μου, Πρόεδρε.

Ήρθε ο Γιώργος ο Ιωακειμίδης, ο οποίος είπε πολλά σωστά πράγματα και μου άρεσε, που λέει σε μια φάση ότι μπορώ να προσυπογράψω. Θεωρούσε δηλαδή ότι έγινε ένα γύρισμα πολιτικής χθες, όπως ακριβώς το λέω, από τη μεριά σας. Ποιος σας είπε ότι η πολιτική δεν εξελίσσεται; Ποιος σας είπε ότι στην πολιτική πρέπει να είσαι μονόφθαλμος, κοντόφθαλμος και να λες ότι αυτό που λέω εγώ είναι το σωστό;

Αυτό θα πρέπει να καταλάβουμε και αυτό θα πρέπει να σκεφτούμε όλοι, για να υπάρχει καλύτερα μέρα. Και θα πρέπει να είμαστε πιο σφιχτοί και πιο φειδωλοί στις κουβέντες μας, άχρηστος, ανίκανος. Γιατί αυτά όλα να ξέρετε, κάποια μέρα θα γυρίσουν επάνω μας.

Κλείνοντας, αφού σας ευχαριστήσω όλους, όλους, όπως ακριβώς το λέω, θα ήθελα να σας πω ένα μόνο πραγματάκι, και ευχαριστώ όλους γιατί μου δώσατε την ευκαιρία να είμαι στο βήμα αυτό. Ένα μόνο πραγματάκι θα σας πω. Κάθε μέρα γίνεται ένας καταιγισμός στους Δήμους μας από εκατοντάδες έγγραφα και λέει απαντήστε, κάντε και ούτω καθεξής. Κάτι τρελά πράγματα. Και σου λέει μετά ο Συντονιστής ότι αν δεν απαντήσεις σε δέκα μέρες, σε δεκαπέντε μέρες, έχεις ποινική ευθύνη. Δηλαδή εμείς πρέπει να βάλουμε όλες τις Υπηρεσίες να απαντάμε στον κάθε Βουλευτή που πήγε να κάνει ερώτηση ή επερώτηση ή όπως θέλει να κάνει. Και ποιο είναι το επικίνδυνο, Πρόεδρε; Αυτό θέλω να διευκρινίσεις μόνο. Με τη Νομική μας Υπηρεσία να τ' ακούει. Αν οι Βουλευτές στις ερωτήσεις πληρώνονται. Γιατί κάπου έπεσε στο αυτί μου ότι για κάθε ερώτηση πληρώνονται έξτρα.

Σας ευχαριστώ και μόνο όλοι μαζί μπορούμε να κάνουμε κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Αυτό θα είναι είδηση αν συμβαίνει...

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Λοιπόν, να ευχαριστήσω καταρχήν τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος, και η θεματολογία αφορά θεσμικά και οικονομικά θέματα. Άρα

παρακαλώ μην είστε επικριτικός σε αυτά που οφείλουμε να ακούσουμε από την...

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Σας παρακαλώ, κύριε. Σας παρακαλώ. Δεν σας έδωσα το λόγο.

Λέω λοιπόν ότι ακούσαμε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τη δουλειά που κάνει η Επιτροπή αυτή, που είναι πολύ σημαντική, και ο Πρόεδρος της, και θα παρακαλέσω τον Καθηγητή, τον Γιάννη τον Ψυχάρη, για να ολοκληρωθεί ουσιαστικά αυτό το οποίο ξεκινήσαμε, και για όσους ήρθατε λίγο καθυστερημένα, γιατί η Συνεδρία άρχιζε στις εννιά, δεν άρχιζε στις δώδεκα, ούτε στις μία. Να πω λοιπόν, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι προηγήθηκε πριν λίγο, από τις δέκα παρά τέταρτο που ξεκινήσαμε, γιατί ήμουν εγώ, ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και κάνα δυο σκόρπιοι, για να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους. Δεν ήρθαμε να παίξουμε. Ξεκινήσαμε λοιπόν στις δέκα παρά τέταρτο, όπου εκεί υπήρξε σχετική τοποθέτηση, η οποία ήταν πάρα πολύ σημαντική, για όσους δεν μπορέσατε τελικά να είσαστε, από την Alina Tatarenko, επικεφαλής του Κέντρου Εμπειρογνομών για τις Μεταρρυθμίσεις στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, από το Συμβούλιο της Ευρώπης, όπου ουσιαστικά μιλήσαμε για τη Χάρτα την αυτοδιοικητική και πώς ακριβώς λειτουργούν οι Αυτοδιοικήσεις στην Ευρώπη.

Υπήρξε η παρουσίαση των αποτελεσμάτων των ερωτηματολογίων της Αυτοδιοίκησης, που είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον, για να μπορέσουμε να καταλάβουμε τι λέμε όλοι εμείς.

Και προφανώς υπήρχε και η παρουσίαση μελέτης του Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τι συμβαίνει με τα ευρωπαϊκά εκλογικά συστήματα και τους τρόπους διακυβέρνησης, από τον κύριο Ζαφειριάδη τον Δημήτρη.

Επειδή αυτό που είπα με τον κύριο Ζαφειριάδη, ωριμάζει αυτή η διαδικασία και προφανώς θα υπάρξουν και άλλες τέτοιες συναντήσεις πολύ σύντομα, για να ξέρουμε όλοι οι αυτοδιοικητικοί

τι πρέπει να λέμε στους πολιτικούς που αναλαμβάνουν τις δικές μας ευθύνες. Θα πρέπει να ποτίσουμε και τις κοινωνίες μας. Θα το κάνουμε με ιδιαίτερη σπουδή. Και αυτό θα είναι στο site της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος, για να μπορέσει όποιος θέλει να συμμετάσχει και πιο ενεργά.

Ολοκληρώθηκαν οι τοποθετήσεις των υπευθύνων πάνω στα οικονομικά, θεσμικά, της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος, και τώρα παρουσιάζουμε τη μελέτη του Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τη φορολογική αποκέντρωση, μια μελέτη που ανέλαβε το ΙΤΑ από την ΚΕΔΕ και σήμερα ο Γιάννης ο Ψυχάρης, ο Καθηγητής της Παντείου, και μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου του ΙΤΑ, θα παρουσιάσει, και παρακαλώ αγαπητοί συνάδελφοι, έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον αυτή η παρουσίαση, γιατί πάνω από όλα θα πρέπει να έχουμε γνώση, για να έχουμε και πολιτική αν θέλετε... πολιτικό αντίλογο σε όποιον δεν έχει τη γνώση ή αν είναι κακόπιστος.

Κύριε Καθηγητά, ο λόγος σε εσάς. Πόσο ακριβώς είναι η τοποθέτησή σας;

Ι. ΨΥΧΑΡΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ωραία, για 15 λεπτά ο λόγος σε εσάς.

Ι. ΨΥΧΑΡΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Σύεδροι, καλημέρα σας. Πρόκειται να παρουσιάσουμε τη μελέτη για τη φορολογική αποκέντρωση.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω και την ευκαιρία που μας δίνετε, αλλά και όλο αυτό το χρονικό διάστημα τη συνεργασία που είχαμε για την εκπόνηση αυτής της μελέτης.

Την παρουσιάζω εγώ, είναι αποτέλεσμα συλλογικής εργασίας, η οποία έχει αξιοποιήσει και τα πορίσματα τα οποία έχουν διατυπωθεί από την Επιτροπή Οικονομικών της ΚΕΔΕ.

Το θέμα της φορολογικής αποκέντρωσης και ενίσχυσης της οικονομικής αυτοτέλειας των ΟΤΑ Α' Βαθμού στην Ελλάδα, έχει σήμερα μια μεγάλη επικαιρότητα. Θα προσπαθήσω να κινηθώ στα

χρονικά περιθώρια που είπε ο Πρόεδρος, και για αυτό το λόγο θα κάνω την παρουσίαση όσο γίνεται πιο εποπτική, δίνοντας έμφαση σε κάποια συμπεράσματα τα οποία προκύπτουν από τα θέματα τα οποία αναλύουμε.

Πρώτον. Ένα κρίσιμης σημασίας ζήτημα για την οικονομική αυτοτέλεια, είναι η φορολογική εξουσία. Επομένως δεν μπορούμε να μιλάμε ή αν θέλετε είναι ατελής η έννοια της οικονομικής αυτοτέλειας, αν δεν συνοδεύεται από μια μορφή φορολογικής εξουσίας. Επομένως η φορολογική εξουσία είναι συστατικό στοιχείο της οικονομικής αυτοτέλειας.

Σκοπός αυτής της παρουσίασης είναι να παρουσιάσει αυτό το σύνθετο πλέγμα που αφορά τις διευθετήσεις της φορολογίας ανάμεσα στην κεντρική διοίκηση, στο κεντρικό κράτος, και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Στην ουσία όταν λέμε φορολογική αποκέντρωση, ένα στοιχείο το οποίο την χαρακτηρίζει είναι η φορολογική εξουσία, και είναι ακριβώς το στοιχείο το οποίο σήμερα απουσιάζει από το σύστημα οργάνωσης του φορολογικού συστήματος στην Ελλάδα.

Ο βαθμός λοιπόν αποκέντρωσης της φορολογικής εξουσίας και η δυνατότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να επιβάλλει και να εισπράττει φόρους, και μέσω αυτών να χρηματοδοτεί τις δραστηριότητές της, παρουσιάζει μεγάλες διαφορές ανάμεσα στα διάφορα κράτη και έχει απασχολήσει πάρα πολύ και τη σχετική βιβλιογραφία.

Στην Ελλάδα η φορολογική εξουσία ανήκει αποκλειστικά στο κράτος. Σήμερα η φορολογική αποκέντρωση αποτελεί μια σημαντική πρόκληση, για διάφορους λόγους που θα εκθέσουμε στη συνέχεια.

Στο πλαίσιο αυτό η ΚΕΔΕ ζήτησε από το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης να συντάξει μια έκθεση, μια μελέτη για την φορολογική αποκέντρωση.

Τι θα παρουσιάσω είναι τέσσερα πράγματα. Πρώτον, θα ξεκινήσουμε από τη μεγάλη εικόνα, δηλαδή θα τοποθετήσουμε τη

φορολογική αποκέντρωση στην Ελλάδα, στη φορολογική αποκέντρωση των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του ΟΟΣΑ.

Δεύτερον. Επειδή ο φόρος ακίνητης περιουσίας έχει αποτελέσει έσοδο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε πολλές χώρες, κάναμε μια πρωτογενή ανάλυση του ΕΝΦΙΑ κατά Δήμο. Αυτή η ανάλυση από όσο ξέρουμε παρουσιάζεται για πρώτη φορά στο πλαίσιο της μελέτης αυτής της ΚΕΔΕ. Και εξετάζουμε από αυτή την ανάλυση τι θα σήμαινε μια ενδεχόμενη μεταφορά του ΕΝΦΙΑ στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Στη συνέχεια διατυπώνουμε κάποιες σκέψεις για το ποιο σύστημα φορολογίας της ακίνητης περιουσίας θα προσφερόταν ίσως για τη χρηματοδότηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή για τη μεταφορά του στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Το τρίτο στοιχείο παρουσιάζει μια ανάλυση των ιδίων πόρων και των ΚΑΠ και διατυπώνει κάποιες προτάσεις πολιτικής.

Για να ξεκινήσουμε, τέσσερα σημεία. Το πρώτο. Υπάρχουν πολλές ταξινομήσεις και πολλοί τρόποι με τους οποίους η Τοπική Αυτοδιοίκηση συμμετέχει στα φορολογικά έσοδα σε διάφορες χώρες. Η πιο ενδεδειγμένη ταξινόμηση που υπάρχει, η πιο επιστημονική θα λέγαμε προσέγγιση της φορολογικής εξουσίας στις διάφορες χώρες ανά τον κόσμο, είναι η ταξινόμηση της φορολογικής εξουσίας η οποία παρέχεται από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Αναπτύξεως.

Εδώ θα μπορούσε κανένα να διακρίνει κάποιες δυνατότητες που δίνονται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση ως προς τη ρύθμιση της φορολογικής κλίμακας, τη ρύθμιση των φορολογικών απαλλαγών, των εξαιρέσεων και των εκπτώσεων σε διάφορες κατηγορίες φόρου.

Θα έλεγα ότι σε αυτόν τον πίνακα που υπάρχει στη μελέτη εκθέτουμε το βαθμό φορολογικής αποκέντρωσης από το πιο ακραίο αποκεντρωμένο φορολογικά σύστημα, μέχρι το πιο συγκεντρωτικό σύστημα.

Θα λέγαμε ότι σε αυτή την ταξινόμηση η Ελλάδα δεν μπορεί να πάρει καμία θέση. Δηλαδή κανένα από αυτά τα κριτήρια δεν εφαρμόζεται αυτήν την ώρα στην Ελλάδα. Αν λέγαμε σε ποιο είναι πιο κοντά, θα λέγαμε ότι πιο κοντά είναι στο σύστημα κατανομής, μοιράσματος δηλαδή, των φόρων, ανάμεσα στον κρατικό προϋπολογισμό και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, το tax sharing system. Αυτό είναι σύστημα το οποίο προσιδιάζει γιατί έχει το δικό μας σύστημα ΚΑΠ, κάποια χαρακτηριστικά τα οποία έχουν να έχουν με την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Τι βρίσκουμε από αυτό. Δύο πράγματα. Ο φόρος ακίνητης περιουσίας επιβάλλεται συχνότερα από την Τοπική Αυτοδιοίκηση και είναι ο συχνά παρατηρούμενος φόρος που αποτελεί τοπικό έσοδο. Ωστόσο ο τρόπος με τον οποίο γίνεται η κατανομή, συνήθως γίνεται μέσω του συστήματος του μοιράσματος των φορολογικών εσόδων ανάμεσα στην κεντρική διοίκηση και στην Αυτοδιοίκηση.

Για να μην πηγαίνω πάρα πολύ σε αναλύσεις και αριθμούς, θα ήθελα με αυτό εδώ το διάγραμμα να παρουσιάσω τη συνολική εικόνα. Αυτό το διάγραμμα είναι πάρα-πάρα πολύ χαρακτηριστικό. Τι δείχνει; Δείχνει ότι, με κόκκινο χρώμα κάτω αριστερά, η Ελλάδα κατέχει τη μικρότερη θέση σε ότι αφορά τόσο τα φορολογικά έσοδα, όσο και τις δημόσιες δαπάνες. Κατά συνέπεια, δεν είναι ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση στερείται μόνο φορολογικών εσόδων. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην πράξη σήμερα συμμετέχει σε ότι αφορά τις δημόσιες δαπάνες με ένα πολύ περιορισμένο μερίδιο. Δεν θέλετε να το πούμε φορολογικά έσοδα; Ας το πούμε όπως το πούμε. Αλλά η εικόνα είναι ότι η συμμετοχή της Αυτοδιοίκησης στις δημόσιες δαπάνες είναι πάρα πολύ περιορισμένη. Αυτό σε σχέση με τη γενική εικόνα που παρατηρείται σήμερα στις χώρες μέλη του ΟΟΣΑ.

Δεν θέλω λοιπόν να το πω αυτό με πολλούς αριθμούς. Αν δει κανένας αυτό εδώ, που δεν μπορεί να το δει, η συμμετοχή, ιδίως στα φορολογικά έσοδα, είναι το 3,8%. Δηλαδή το 3,8% των

φορολογικών εσόδων του κράτους αφορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Εγώ προηγουμένως δεν είπα για τα φορολογικά έσοδα μόνο. Είπα γενικότερα για τις δαπάνες. Άρα ακόμη και αν δεν πας με φορολογική αποκέντρωση, πρέπει να πας με κάποιο τρόπο στο μεγαλύτερο ρόλο της Αυτοδιοίκησης στη διαχείριση των δημοσίων πόρων.

Λοιπόν, με όλα αυτά θα ήθελα να διευκρινίσουμε το εξής. Επειδή εδώ έχουν πολύ συχνά διατυπωθεί απόψεις ότι το σύστημα της φορολογικής αποκέντρωσης χρειάζεται συνταγματική ρύθμιση, και πράγματι χρειάζεται συνταγματική ρύθμιση γιατί κανένας φόρος δεν επιβάλλεται χωρίς τυπικό νόμο. Τι έχουμε δει όμως στις συνταγματικές ρυθμίσεις της τελευταίας συνταγματικής αναθεώρησης; Υπάρχει η έννοια του τοπικού εσόδου. Τι είναι το τοπικό έσοδο και τι ήθελε να εισάγει ο νομοθέτης με την έννοια του τοπικού εσόδου; Από τη στιγμή δηλαδή που υπάρχουν από τη μία φορολογικά έσοδα και από την άλλη υπάρχουν τέλη, τι είναι τα τοπικά έσοδα;

Άρα κατά την άποψη της ομάδας εργασίας, τα τοπικά έσοδα αντικατοπτρίζουν έναν προβληματισμό ο οποίος έρχεται να διευθετήσει φορολογικά ζητήματα, χωρίς όμως να το θίγει και να το ονομάζει ακριβώς έτσι. Δεν είναι δε τυχαίο ότι τα φορολογικά έσοδα ως διάταξη εξειδικεύτηκαν στο πλαίσιο του Καλλικράτη. Δηλαδή ο Καλλικράτης προβλέπει δύο μορφές τοπικών εσόδων, και μάλιστα τοπικά έσοδα τα οποία πρέπει να επιστρέφουν στην Αυτοδιοίκηση. Αυτή όμως η διάταξη νομίζω ότι έχει καταστεί στην πράξη ανενεργή. Δηλαδή δεν επιστρέφει ούτε ο ΦΠΑ, ούτε ο φόρος εισοδήματος. Ωστόσο πρέπει να μας απασχολήσει.

Αν είναι να κάνουμε μια σύνοψη σε αυτό, θα έλεγα το εξής. Η φορολογική εξουσία αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της οικονομικής αυτοτέλειας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Τόσο διεθνώς,

όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η τάση που διαγράφεται είναι προς μεγαλύτερη φορολογική αποκέντρωση.

Επομένως χρειάζεται μέσα στη μεταρρυθμιστική προσπάθεια και την οργάνωση του κράτους και κυρίως των οικονομικών και της συμμετοχής όλων των βαθμίδων στα οικονομικά του κράτους, να γίνει μια μεγαλύτερη, να παραχθεί μεγαλύτερη δυνατότητα, να παρασχεθεί μεγαλύτερη δυνατότητα στη φορολογική εξουσία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Άλλωστε η οικονομική αυτοτέλεια που συνιστά συνταγματική επιταγή, και η φορολογική αποκέντρωση, είναι έννοιες αλληλένδετες και θα πρέπει να αποτελέσουν κατά συνέπεια προτεραιότητα του συστήματος διοικητικής μεταρρύθμισης του κράτους.

Το δεύτερο σημείο. Το δεύτερο σημείο έχει να κάνει με τον ΕΝΦΙΑ. Θα προσπαθήσω να είμαι πάρα πολύ συνοπτικός. ΕΝΦΙΑ, τι σημαίνει ΕΝΦΙΑ; Φορολογικά έσοδα για το 2016, 2,924, 3 δις ευρώ. Κατά κεφαλήν, κατά κεφαλήν τα φορολογικά έσοδα είναι 295, περίπου 300 €. Είναι πολύ σημαντικό κατά κεφαλήν μέγεθος. Ιδίως αν το συγκρίνει κανένας αυτό το μέγεθος με δαπάνες άλλες οι οποίες γίνονται στην Ελλάδα, και όπως είπε ο κύριος Καστρινός προηγουμένως, με δαπάνες για παράδειγμα δημοσίων επενδύσεων. Οι δαπάνες δημοσίων επενδύσεων σήμερα ως ποσοστό του ΑΕΠ και κατά κεφαλήν, είναι σε πολύ χαμηλό επίπεδο.

Προσπαθήσαμε να κάνουμε μια κατηγοριοποίηση των Δήμων, για να δούμε πού υπάρχει μεγαλύτερη ή πώς κατανέμεται ο ΕΝΦΙΑ ανά κατηγορίες Δήμων. Χωρίσαμε τους Δήμους σε πληθυσμιακά μεγάλους Δήμους, μεσαίους και μικρότερους. Η αλήθεια είναι ότι τα φορολογικά έσοδα από τους αστικούς Δήμους αντιπροσωπεύουν... τα φορολογικά έσοδα από τους αστικούς Δήμους είναι το 62% των συνολικών φορολογικών εσόδων του ΕΝΦΙΑ. Αν είναι να το δει κανένας αυτό πως κατανέμεται ανάμεσα σε κτίρια και σε οικόπεδα, μπορεί να το δει σε αυτή εδώ την εικόνα. Τα φορολογικά έσοδα που

προκύπτουν για τους μικρούς πληθυσμιακά Δήμους είναι πολύ χαμηλότερα. Ωστόσο ποιο είναι το θέμα εδώ; Ότι τα φορολογικά έσοδα στους μικρούς χαμηλούς Δήμους έχουν μεγάλη συμμετοχή τα κτήματα. Κατά συνέπεια ο τρόπος με τον οποίο φορολογείται τοπικά η ακίνητη περιουσία είναι ένα άλλο χαρακτηριστικό που ίσως συνδέεται με αυτές τις αντιδράσεις.

Αν ήταν να το δούμε αυτό σε ένα χάρτη, θα λέγαμε ο ΕΝΦΙΑ κατά κεφαλήν είναι σημαντικός σε πολλές περιοχές της χώρας και όχι μόνο στις αστικές περιοχές. Και στις περιοχές που έχουν μικρότερη συμβολή κατά κεφαλήν είναι ψηλός, παράδειγμα σε όλη την Πελοπόννησο, σε όλα τα νησιά, στη Θεσσαλία.

Μπορούμε να εξετάσουμε τη μεταφορά του ΕΝΦΙΑ στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης; Τι θα σήμαινε η μεταφορά του ΕΝΦΙΑ στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης;

Από την άσκηση που κάναμε προκύπτουν τα εξής. Τυχόν μεταφορά του ΕΝΦΙΑ στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, θα είχε σαν αποτέλεσμα να δημιουργηθούν έντονες ανισότητες σε ότι αφορά τα έσοδα από την αξιοποίηση αυτού του πόρου.

Συγκεκριμένα, υπάρχουν... με βάση και την προηγούμενη εικόνα που είδαμε, υπάρχουν Δήμοι όπου θα έχουν ΕΝΦΙΑ πολύ μεγαλύτερο από τους ΚΑΠ, και Δήμοι οι οποίοι θα έχουν ΕΝΦΙΑ πολύ χαμηλότερο από τους ΚΑΠ. Χαρακτηριστικά παραδείγματα. Δήμος Φιλοθέης – Ψυχικού. Από τους ΚΑΠ έχει πενταπλάσια έσοδα από ότι... Με συγχωρείτε, από τον ΕΝΦΙΑ έχει πενταπλάσια έσοδα από ότι έχει από τους ΚΑΠ. Και στα κατά κεφαλήν. 188 ανά κάτοικο από ΚΑΠ, 777 ανά κάτοικο από ΕΝΦΙΑ.

Στο Δήμο Αγαθονησίου, για να πάρουμε ένα ακραίο παράδειγμα. Στο Δήμο Αγαθονησίου ο λόγος ΕΝΦΙΑ προς ΚΑΠ είναι μόλις 12%. Δηλαδή ο ΕΝΦΙΑ είναι σχεδόν το ένα όγδοο των ΚΑΠ. Τα δε έσοδα από ΚΑΠ ανέρχονται σε 1.517 € ανά κάτοικο, ενώ τα έσοδα από ΕΝΦΙΑ 179 € ανά κάτοικο.

Τα παραπάνω δείχνουν τη δυσκολία που υπάρχει στην αντικατάσταση των ΚΑΠ από τον ΕΝΦΙΑ, λόγω της διαφοροποίησης τόσο του είδους των ακινήτων, όσο και της αξίας τους μεταξύ των Δήμων.

Αυτό μπορούμε να το δούμε παραστατικά και σε ένα χάρτη, όπου βλέπουμε με κόκκινο να σημειώνονται οι Δήμοι που έχουν παραπάνω ΕΝΦΙΑ από ΚΑΠ, και με μπλε οι Δήμοι που έχουν λιγότερο ΕΝΦΙΑ από ΚΑΠ. Βλέπουμε ότι σε περιοχές εκτός των μεγάλων αστικών κέντρων έχεις μικρότερα έσοδα από ΕΝΦΙΑ από ότι θα είχες από ΚΑΠ.

Επομένως αυτό που μας οδηγεί, μας οδηγεί στο εξής και είναι η σύνοψη του δεύτερου επιχειρήματος που είχαμε να παρουσιάσουμε. Ο φόρος ακίνητης περιουσίας αποτελεί τον πλέον ενδεδειγμένο φόρο για τη χρηματοδότηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ωστόσο η μεταφορά του ΕΝΦΙΑ πρέπει να αντιμετωπιστεί με προσοχή. Ο ΕΝΦΙΑ έγινε για να καλύψει έκτακτες δημοσιονομικές ανάγκες της χώρας και αυτό έχει καθορίσει τα χαρακτηριστικά του.

Παράλληλα, με τη φορολογική αποκέντρωση θα πρέπει να διατηρηθεί οπωσδήποτε, δηλαδή ακόμη και αν δώσεις έναν καινούργιο φόρο ακίνητης περιουσίας, θα πρέπει ο φόρος αυτός ακίνητης περιουσίας να συνοδεύεται και από έναν μηχανισμό αναδιανομής για τους μικρούς, ορεινούς, νησιωτικούς και λοιπούς Δήμους. Και όχι μόνο ορεινούς. Ακόμη και Δήμους αστικούς οι οποίοι έχουν μεγάλα προβλήματα που έχουν να κάνουν με μικρή φοροδοτική ικανότητα λόγω της μείωσης της αξίας των ακινήτων, της υποβάθμισης του αστικού περιβάλλοντος και τα λοιπά και τα λοιπά.

Θα πρέπει να συμμετέχει η Τοπική Αυτοδιοίκηση στη διαμόρφωση των χαρακτηριστικών αυτού και όχι να είναι ένας φόρος ο οποίος θα θεσμοθετηθεί από το κράτος ερήμην της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Και τέλος, θα πρέπει να συντρέχουν μια σειρά ακόμη από προϋποθέσεις. Αν ήταν κωδικοποιημένα να πω κάτι, θα έλεγα το εξής. Ένας τρόπος για τον οποίο, ένας λόγος, με συγχωρείτε, για τον οποίο φαίνεται ότι απέτυχαν και οι επτά προσπάθειες φορολόγησης της ακίνητης περιουσίας στην Ελλάδα, ήταν ο πρόχειρος τρόπος με τον οποίο εισήχθησαν τα συστήματα φορολογίας ακίνητης περιουσίας. Χρειάζεται μεγάλη προεργασία αυτό. Το θέμα της φορολογικής αποκέντρωσης και το θέμα της φορολόγησης της ακίνητης περιουσίας, έχει μεγάλο δημοσιονομικό βάθος για να εξετάζεται με έναν τρόπο πολύ επιφανειακό και πολύ επιπόλαιο.

Χρειάζεται να προχωρήσουμε επομένως, σε άλλες προϋποθέσεις. Μία από τις προϋποθέσεις αυτές είναι ποια; Δεν μπορείς ας πούμε για παράδειγμα, και στη διεθνή εμπειρία παρουσιάζεται αυτό, πρέπει να έχεις Κτηματολόγιο και πρέπει να έχεις και Περιουσιολόγιο. Πρέπει να έχεις μηχανισμό παρακολούθησης της αξίας των ακινήτων.

Κύριε Πρόεδρε, πηγαίνει κατευθείαν στις προτάσεις, για να κλείσουμε. Δεν θέλω να παρουσιάσω πολλά πράγματα παραπάνω. Άλλωστε η μελέτη νομίζω ότι παρέχει έτσι και αλλιώς πολλά πράγματα τα οποία εδώ δεν μπορούν να ειπωθούν, κατά συνέπεια θα προχωρήσω κατευθείαν στις προτάσεις τις οποίες έχουμε να κάνουμε. Συμπεράσματα και προτάσεις.

Άρα, ήδη είπαμε ότι ο φόρος ακίνητης περιουσίας και... η φορολογική αποκέντρωση γενικότερα και ο φόρος ακίνητης περιουσίας, είναι πεδία στα οποία χρειάζεται να σκύψει με μεγαλύτερη προσοχή τυχόν αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος της Ελλάδας. Και με μεγαλύτερη συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ειδικότερα για τη συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, θωρακίζει την αυτοτέλειά της, συμβάλλει στη συνετή δημοσιονομική διαχείριση, αυξάνει την αντιληπτότητα του φόρου και τη λογοδοσία,

και καθιστά την Τοπική Αυτοδιοίκηση πιο υπεύθυνη και αποτελεσματική στην εκπλήρωση του ρόλου της.

Με βάση τις διεθνείς συγκρίσεις, η Ελλάδα παραμένει ουραγός. Επομένως χρειάζεται να δούμε ποια θα ήταν τα συστατικά στοιχεία της φορολογικής αποκέντρωσης.

Έχουμε κωδικοποιήσει εννιά προτάσεις.

Πρώτη πρόταση. Η θωράκιση της οικονομικής αυτοτέλειας θα μπορούσε και πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο περαιτέρω επεξεργασίας στο πλαίσιο της συνταγματικής αναθεώρησης. Ήδη έκανα μια αναφορά και προηγουμένως, που αφορά τα τοπικά έσοδα. Χρειάζεται μεγαλύτερη εξειδίκευση και σαφέστερος προσδιορισμός της έννοιας των τοπικών εσόδων, μια διάταξη η οποία τελικά συνταγματικά, νομικά και πρακτικά, έχει καταστεί ανενεργή. Άρα χρειάζεται αυτό στο πλαίσιο της συνταγματικής αναθεώρησης να προσδιοριστεί.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της συνταγματικής αναθεώρησης θα χρειαστεί να προσδιοριστεί με μεγαλύτερη σαφήνεια η φορολογική εξουσία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Θα σας πω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Ποιο είναι το χαρακτηριστικό παράδειγμα; Λέμε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν έχει φορολογική εξουσία και δεν εισάγει φόρους. Όμως με αποφάσεις των δικαστηρίων υπάρχουν τέλη τα οποία έχουν χαρακτηριστεί φόροι. Αυτή η θεσμική ακαταστασία του να έχουμε τέλη τα οποία είναι φόροι, και την ίδια ώρα να λέμε ότι δεν έχουμε φόρους και ότι χρειάζεται να έχουμε φορολογική εξουσία, νομίζω ότι θα λυθεί όταν τα πράγματα ειπωθούν με το όνομά τους. Όταν δηλαδή δοθεί πραγματική δυνατότητα και τεθεί ενώπιον της ευθύνης και η κεντρική διοίκηση και η Τοπική Αυτοδιοίκηση, για τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να εφαρμοστεί αυτό το πράγμα.

Δεύτερον. Η διεθνής εμπειρία και η θεωρία αναδεικνύουν τον φόρο ακίνητης περιουσίας ως τον προσφορότερο και δικαιότερο για τη χρηματοδότηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα, για τη

χρηματοδότηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Εδώ κάνω και μια σημείωση. Πουθενά ο φόρος ακίνητης περιουσίας δεν έχει επιβληθεί χωρίς αντιστάσεις. Παντού, ενώ άλλοι φόροι έχουν μεγαλύτερη επιβάρυνση, ο φόρος ακίνητης περιουσίας είναι εκείνος ο οποίος κατά κάποιον τρόπο συγκεντρώνει τη μεγαλύτερη συζήτηση και την πιο έντονη διαμαρτυρία.

Αν αυτό συμβαίνει διεθνώς, φανταστείτε πόσο λογικό είναι να συμβαίνει στην Ελλάδα, όπου το καθεστώς ιδιοκτησίας γης και ακινήτων είναι πολύ μεγαλύτερο από ότι σε άλλες χώρες. Δεν λέω με αυτή την έννοια ότι πρέπει να φορολογηθεί για αυτό, ίσα-ίσα, γιατί στην Ελλάδα η ακίνητη περιουσία είχε αποτελέσει μέχρι σήμερα ένα υποκατάστατο του κράτους πρόνοιας. Ήταν ένας μηχανισμός ως ένα βαθμό αποταμίευσης πολύ συχνά, έναντι... μιας κοινωνικής προστασίας, έναντι ενός κράτους πρόνοιας.

Κατά συνέπεια, θα μπορούσε να εξεταστεί αυτό; Θα μπορούσε να εξεταστεί χωρίς να είναι σκόπιμη η μεταφορά του ΕΝΦΙΑ έτσι όπως είναι. Αφήνω που είναι και ένας φόρος ο ΕΝΦΙΑ κατατρεγμένος. Δηλαδή στη συνείδηση του κόσμου είναι ένας αρνητικός φόρος αυτή τη στιγμή. Θα μπορούσε να ειπωθεί φόρος Τοπικής Αυτοδιοίκησης, φόρος ακίνητης περιουσίας για την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Αυτό όμως σημαίνει έναν άλλο σχεδιασμό, έναν άλλο φόρο, που θα λάβει υπόψη του ακόμη κάποια πράγματα. Και αυτά που πρέπει να λάβει, πέραν αυτών που ανέφερα, είναι τα εξής. Πρώτον, αναπροσαρμογή των αντικειμενικών στις αγοραίες τιμές για τον προσδιορισμό της πραγματικής αξίας των ακινήτων. Πρέπει δηλαδή να έχεις έναν μηχανισμό παρακολούθησης της αξίας των ακινήτων. Πολλές χώρες τον έχουν αυτόν τον μηχανισμό σε ετήσια βάση.

Και δεύτερον, ότι θα πρέπει να ενοποιηθούν διάφοροι φόροι οι οποίοι βαρύνουν την ακίνητη περιουσία. Έχεις φόρο κατοχής, φόρο μεταβίβασης, τέλος ακίνητης περιουσίας, έχεις μια σειρά φόρους που πηγαίνουν στα ακίνητα. Άρα πρέπει να δούμε με ποιο

τρόπο αυτά θα ενταχθούν σε ένα σύστημα φορολόγησης ακίνητης περιουσίας.

Τρίτον. Ένα σύστημα το οποίο εφαρμόζεται διεθνώς και φαίνεται ότι μπορεί για διάφορους λόγους να προσαρμοστεί καλύτερα στην Ελλάδα, είναι το σύστημα του μοιράσματος των φόρων ανάμεσα στο κράτος το κεντρικό και την Αυτοδιοίκηση, το tax sharing. Δηλαδή τι κάνουν πολλές χώρες; Ανάλογα με τις ασκούμενες αρμοδιότητες, κατανέμουν και φορολογικά έσοδα. Εξ αρχής.

Κατά συνέπεια, το μοίρασμα αυτό των φόρων είναι κάτι το οποίο και χρησιμοποιείται διεθνώς, και είναι κάτι το οποίο μπορούμε να αντλήσουμε παραδείγματα για να το χρησιμοποιήσουμε και εμείς. Άλλωστε, και το αναφέρω αυτό έτσι εν παρόδω, το σύστημα των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων συνδέει φορολογικά έσοδα του κράτους με τη χρηματοδότηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Σε μια μελέτη που έγινε πρόσφατα στον ΟΟΣΑ, το σύστημα των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων θεωρείται, καταγράφεται λογιστικά, ως κρατικές επιχορηγήσεις. Το σύστημα αυτό ικανοποιεί τρία από τα τέσσερα κριτήρια του ΟΟΣΑ. Αν ικανοποιούσε και το τέταρτο, τότε αυτό θα λεγόταν tax sharing. Και το τέταρτο ποιο είναι; Κάτι πάρα πολύ δύσκολο. Το τέταρτο είναι να επιστρέφουν φορολογικά έσοδα στην περιοχή από την οποία προέρχονται. Αυτό δεν υπάρχει στους ΚΑΠ. Αυτό πού υπήρχε; Στον ορισμό των τοπικών εσόδων που κάνει ο Καλλικράτης. Ο Καλλικράτης αυτό λέει, σε δύο μορφές φόρου. Στο ΦΠΑ και στο φόρο εισοδήματος. Λέει ότι φορολογικό έσοδο μπορεί να επιστρέφει στην περιοχή από την οποία προέρχεται. Δεν έχει μέχρι τώρα στη νομική μας τάξη βγει κάτι τέτοιο.

Τέταρτο. Το σύστημα φορολογικής αποκέντρωσης πρέπει να συνδυαστεί με ένα σύστημα κατανομής κρατικών επιχορηγήσεων για να αποφεύγονται οι ανισότητες οι οποίες θα δημιουργηθούν.

Πέμπτο. Χρειάζεται να ενισχυθεί ακόμη περισσότερο η συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στις δημόσιες επενδύσεις. Εδώ έχουν γίνει πολλές επεξεργασίες...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ολοκληρώνουμε.

Ι. ΨΥΧΑΡΗΣ: ...και από τον κύριο Κασρινό, και από το Τμήμα της Οικονομικής Πολιτικής της ΚΕΔΕ. Συμφωνώ και προσυπογράφω και πλειοδοτώ στον αναπτυξιακό ρόλο τον οποίο έχουν οι δημόσιες επενδύσεις σε τοπική κλίμακα, και πρέπει να πω διεθνώς ότι οι δημόσιες επενδύσεις σε τοπική κλίμακα είναι πιο παραγωγικές. Και από αυτή την άποψη... συνδράμω επίσης και προσωπικά, αλλά και με τον Πρόεδρο, τα προγράμματα του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, τα οποία έχουν ακριβώς αυτή τη στόχευση, να ενισχύσουν τις...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ολοκληρώνουμε, κύριε Καθηγητά.

Ι. ΨΥΧΑΡΗΣ: Πέμπτον, να ενισχυθεί...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Κύριε Καθηγητά, ολοκληρώνουμε.

Ι. ΨΥΧΑΡΗΣ: Τελειώνουμε. Είμαστε στο εννέα.

Η φορολογική αποκέντρωση θα πρέπει να ενισχυθεί από έναν αποτελεσματικό μηχανισμό είσπραξης τοπικών εσόδων, εξαιρετικά δύσκολο...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Παρακαλώ, λίγο ησυχία στην αίθουσα.

Ι. ΨΥΧΑΡΗΣ: Έβδομο. Μία μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος, κάτι που είναι πολύ σημαντικό, θα πρέπει να κάνει τον επιστημονικό προσδιορισμό και την ορθή αποτύπωση του μεγάλου αριθμού φόρων, τελών, δικαιωμάτων, εισφορών, που εισπράττει η Τοπική Αυτοδιοίκηση, να αξιολογήσει τη σημασία τους, και να αποτελέσουν και αυτά μέρος της γενικότερης αναμόρφωσης του συστήματος, του φορολογικού συστήματος, στην Ελλάδα.

Όγδοο. Θα πρέπει να απλοποιηθεί το σύστημα δημοσιονομικών ελέγχων.

Και ένατο, ότι όλα αυτά, για να μπορέσει να υπάρξει καλύτερη προετοιμασία, χρειάζονται μια διαρκή παρακολούθηση. Και με αυτή

την έννοια η μελέτη του ΙΤΑ, και η ΚΕΔΕ, συμβάλλει με τρόπο ουσιαστικό με αυτή τη μελέτη, κάτι που πρέπει να συνεχιστεί περιλαμβάνοντας και όλους τους φορείς άσκησης κρατικής και δημόσιας πολιτικής στην Ελλάδα.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε και εμείς τον κύριο Ψυχάρη, τον Καθηγητή. Είναι μεγάλη μελέτη, είναι θα έλεγα αρκετά επεξεργασμένη και που προφανώς μέσα από το ΙΤΑ θα δοθεί προς όλους εκείνους που ενδιαφέρονται, προφανώς στους Δημάρχους, άμεσα θα αποσταλεί στα γραφεία μας. Και θα υπάρξει δυνατότητα και περαιτέρω ανάλυσης της διαδικασίας αυτής.

Πάντως αυτό που πρέπει να ξέρουμε, η Αυτοδιοίκηση έχει άποψη, έχει μελετήσει, έχει καταθέσει, και έχει τη δυνατότητα να βοηθήσει και να απεμπλέξει εάν υπάρχει η πολιτική βούληση, με ποιον τρόπο και πώς θα μπορέσει η Αυτοδιοίκηση να αποτελέσει και να έχει την οικονομική ενίσχυση και την αυτοτέλειά της.

Σας ευχαριστούμε, κύριε Ψυχάρη, για την προσπάθεια.

Θα συνεχίσουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, και έχουμε και όποιος θέλει να συνεχίσει το αίτημα για τις τοποθετήσεις, μια ειδική Συνεδρία, η οποία θεωρώ έχει τεράστιο ενδιαφέρον, και αμέσως μετά θα ξεκινήσουμε τις τοποθετήσεις των Συνέδρων.

Η ειδική Συνεδρία έχει να κάνει με την χθεσινή παρουσίαση της νέας εποχής του ψηφιακού μετασχηματισμού, δηλαδή την παρουσίαση έξυπνων συστημάτων διαχείρισης και μηχανισμός υποστήριξης των ΟΤΑ.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ξέρω, κύριε Παρίση. Θα σας δώσω τότε που πρέπει το λόγο. Θα σας τον δώσω.

Ο Γιάννης ο Τσιάμης, ο οποίος είναι Πρόεδρος της Επιτροπής Οργάνωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος, Δημοτικός Σύμβουλος Ορχομενού, με τον οποίο θα έλεγα και με την Επιτροπή του και με τον ίδιο και

προσωπικά, έχουμε συνεργαστεί σε έναν τεράστιο βαθμό και έχει γίνει μια σπουδαία δουλειά τη χρονιά που μας πέρασε, αλλά και τα προηγούμενα 2,5 τουλάχιστον που με αφορούν χρόνια.

Ο στόχος μας είναι να υλοποιήσουμε πλατφόρμα τηλεκατάρτισης της ΚΕΔΕ στην ηλεκτρονική μάθηση, την οποία εντός του 2018 θα εκσυγχρονίσουμε, θα αναβαθμίσουμε και θα δημιουργήσει την ψηφιακή τάξη με διαδραστικότητα.

Επίσης, μέσω αυτής της πλατφόρμας μάθησης θα ικανοποιήσουμε το πάγιο αίτημα της ΠΕΔ Βορείου, αλλά και Νοτίου Αιγαίου, για να υπάρχουν τηλεδιασκέψεις. Μια ηλεκτρονική, σύγχρονη διαδικασία, η οποία θα δώσει τεράστια δύναμη.

Όπως και είπαμε και στην Κόνιτσα πριν δύο μήνες περίπου, για το μηχανισμό διοικητικής και οικονομικής υποστήριξης των μικρών νησιωτικών, ορεινών Δήμων, που θα υπάρξει προφανώς ανάλυση περαιτέρω.

Και μια τελευταία άποψη του θέματος. Ήδη έχουμε συγκροτήσει κοινή ομάδα εργασίας της ΚΕΔΕ με το Ελεγκτικό Συνέδριο για τη δημιουργία ενός συστήματος διαλειτουργικότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Δηλαδή την ψηφιοποίηση του ελέγχου τίτλων πληρωμών και λοιπά.

Όπως το πιο σημαντικό νομίζω και θα το πει και ο Γιάννης, είναι το τεχνολογικό εργαλείο που υλοποιήσαμε ως ΚΕΔΕ για όλους τους Δήμους και το οποίο αφορά τον κόμβο διαλειτουργικότητας της ΚΕΔΕ, κάτι το οποίο φιλοξενεί στο πιο σύγχρονο δημόσιο data center που διαθέτει η χώρα αυτή τη στιγμή και που είναι στην Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος.

Θεωρώ λοιπόν ότι η παρουσία αυτή δίνει τη δύναμη προς το μέλλον, αλλά και συγχρόνως το ότι όταν η Αυτοδιοίκηση δικτυώνεται, όταν η Αυτοδιοίκηση δει λιγάκι πιο αισιόδοξα το μέλλον και όταν εκτός από τις διεκδικήσεις, που σαφέστατα θα γίνονται, αλλά μπορούμε να αυτοοργανωνόμαστε, τότε το μέλλον της Αυτοδιοίκηση θα είναι πιο σημαντικό από αυτό που ζούμε.

Γιάννη, ο λόγος σε εσένα.

Ι. ΤΣΙΑΜΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί συνάδελφοι, καλό μήνα.

Οφείλω πριν ξεκινήσω, να πω και να εκφράσω και στον Πρόεδρο και στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ, διότι τις έχουν στηρίξει όλες τις προσπάθειες.

Είμαι ο τελευταίος ομιλητής και μάλλον θα ξεκινήσουν οι τοποθετήσεις. Ζητώ την προσοχή σας για δεκαπέντε λεπτά, προκειμένου να δούμε πράγματα που έχουμε υλοποιήσει, και βεβαίως δεν κρίνω σκόπιμο να αναφερθώ σε μία αναλυτική παρουσίαση κάποιου οράματος για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, ή εν πάση περιπτώσει στην ανάλυση ενός φιλόδοξου σχεδίου που αφορά τις τεχνολογίες.

Θα δείξουμε τεχνολογικά εργαλεία, τα οποία δεν βρίσκονται, αγαπητοί συνάδελφοι, στη φάση του σχεδιασμού, αλλά είναι έτοιμα, υλοποιημένα σήμερα, προς χρήση από όλους ανεξαιρέτως τους Δήμους της χώρας.

Επιτρέψτε μου μόνο δύο λεπτά να εξηγήσω τι σημαίνει ψηφιακός μετασχηματισμός για την Τοπική Αυτοδιοίκηση και δεν πρέπει να τον συγχέουμε απαραίτητα με τη μηχανογράφηση και τη μηχανοργάνωση στους Δήμους.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός σε έναν δημόσιο οργανισμό οποιοδήποτε, αποτελείται από τρία δομικά στοιχεία. Τις διαδικασίες, την εργασιακή κουλτούρα, και τις τεχνολογίες. Η σειρά με την οποία αναφέρονται δεν είναι καθόλου τυχαία.

Ξεκινώντας πολύ γρήγορα, από τις διαδικασίες. Το υπ' αριθμόν ένα πρόβλημα στο δρόμο για τον ψηφιακό μετασχηματισμό είναι το έλλειμμα θεσμικής ωριμότητας, το οποίο βέβαια στο δημόσιο δεν έχει ώριμη αντίληψη για το ποια είναι η σχέση της τεχνολογίας, της μεταρρύθμισης, στο πλαίσιο των τεχνολογιών πληροφορικής. Δεν αντιλαμβάνεται τις τεχνολογικές δράσεις ως

μεταρρύθμιση που μετασχηματίζουν και αναβαθμίζουν το δημόσιο τομέα.

Δεν ξέρω τι εννοεί η κυρία Γεροβασίλη, η Υπουργός, χθες, όταν λέει ότι θα εκσυγχρονίσει το δημόσιο τομέα και την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Δεν το αντιλαμβάνομαι.

Όσο αφορά το δεύτερο δομικό στοιχείο, η αλλαγή νοοτροπίας και η εργασιακή κουλτούρα στους οργανισμούς. Αυτό είναι το κλειδί και φυσικά το πιο δύσκολο κομμάτι μιας τέτοιας διαδικασίας, γιατί πολύ απλά θα πρέπει να αλλάξεις τις συνήθειες χρόνων που έχουν αρκετοί εργαζόμενοι, οι οποίοι θεωρούν ότι ο τρόπος με τον οποίο κάνουν τη δουλειά τους είναι και ο πιο σωστός, και η αλλαγή αυτή είναι που συνιστά τις περισσότερες αντιδράσεις, κάτι μάλλον λογικό και αναμενόμενο.

Τρίτον. Προφανώς είναι και οι τεχνολογίες, που βρίσκονται στην καρδιά του ψηφιακού μετασχηματισμού. Αλλά ξέρετε, δεν αρκεί μόνο να διαθέτεις τα τεχνολογικά εργαλεία, θα πρέπει και να τα χρησιμοποιείς.

Αγαπητοί συνάδελφοι, δικαιολογημένα μπορεί πολλοί από εσάς να αναρωτιέστε ότι αυτός ο ψηφιακός μετασχηματισμός και όλα αυτά φαντάζουν άπιαστα και μη εφαρμόσιμα στην καθημερινή λειτουργία των Δήμων.

Σας διαβεβαιώ όμως, αγαπητοί μου συνάδελφοι, όπως θα διαπιστώσετε και μόνοι σας στη συνέχεια, ότι είμαστε έτοιμοι στην Τοπική Αυτοδιοίκηση να ενσωματώσουμε αυτές τις πολιτικές στους Δήμους, χωρίς αυτό να αποτελεί ευχολόγιο, αλλά πραγματικότητα, εφόσον βέβαια καλύψουμε τα τρία δομικά στοιχεία, όπως θα σας δείξω πολύ γρήγορα, τα οποία ο δημόσιος τομέας, η δημόσια διοίκηση, δεν μπορεί να το κάνει, τότε υπάρχουν μόνο δύο κρίσιμα βασικά στοιχεία, τα οποία θα το πραγματοποιήσουν.

Το πρώτο, ισχυρή πολιτική βούληση από τη μεριά της Πολιτείας στο θεσμικό κομμάτι και στο επίπεδο της

διαλειτουργικότητας μεταξύ των μητρώων που διαθέτει το κεντρικό κράτος.

Δεύτερον, ισχυρή βούληση βεβαίως από τη μεριά της αιρετής Δημοτικής Αρχής και των εργαζομένων, για να τα εφαρμόσει.

Πάμε λοιπόν να δούμε γιατί μόνο η Τοπική Αυτοδιοίκηση πολύ γρήγορα μπορεί να έχει ψηφιακό μετασχηματισμό και είναι πολύ πιο μπροστά από τη δημόσια διοίκηση την υπόλοιπη.

Διαδικασίες. Εμείς λοιπόν υλοποιούμε αυτό που ανέφερε και ο Υπουργός Εσωτερικών, με δικαιούχο την ΕΕΤΑΑ, και απλουστεύουμε και καταγράφουμε προφανώς και προτυποποιούμε τις διαδικασίες στο εσωτερικό των Δήμων και των Περιφερειών, σε ότι αφορά την εσωτερική τους λειτουργία, και βεβαίως σε ότι αφορά με τη διαλειτουργικότητα με όλους τους υπόλοιπους.

Με αυτό το έργο σημαίνει ότι δεν θα ψηφιοποιήσουμε τη γραφειοκρατία. Το μόνιμο πρόβλημα του κεντρικού κράτους με πάρα πολλά παραδείγματα.

Εμείς σε όλους, και τους 325 Δήμους και τις 13 Περιφέρειες, θα αλλάξουμε τη διαδικασία και θα απαιτήσουμε νομοθέτημα, είναι 30 εκατομμύρια το έργο αυτό, η πρώτη πρόσκληση έχει δικαιούχο την ΕΕΤΑΑ, 3,6, και μέχρι το τέλος του χρόνου θα δείτε τα δίκτυα που θα δημιουργηθούν στους Δήμους.

Το δε κράτος δεν μπορεί να κάνει αυτό και απόδειξη είναι το Μητρώο Πολιτών που μας έλεγαν χθες, αγαπητοί συνάδελφοι. Οι οποίοι δεν γνωρίζουν ότι το 2011 όταν το σχεδιάσαμε, μιλάγαμε για την κατάργηση του Προϊσταμένου στο Δημοτολόγιο και την κατάργηση του Ληξιάρχου και τη δημιουργία του Προϊσταμένου Μητρώου Πολιτών. Και τι έκαναν; Πάνω σε μια πλατφόρμα έχουν δύο βάσεις, ξεχωριστή του Δημοτολογίου, ξεχωριστή του Ληξιάρχου. Αυτό είναι ψηφιοποίηση της γραφειοκρατίας.

Μόνο η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να προχωρήσει σε αυτό το ολοκληρωμένο σχέδιο, και βέβαια θυμάστε πάρα πολλοί ότι αυτό

είναι το στρατηγικό μας σχέδιο από το '13 που έχουμε συμφωνήσει ΚΕΔΕ, ΕΝΠΕ και Υπουργείο Εσωτερικών.

Εργασιακή κουλτούρα. Κατά την προσωπική μου γνώμη, ότι πολυτιμότερο έχουμε αυτή τη στιγμή ως Τοπική Αυτοδιοίκηση, είναι η συγκρότηση δικτύου τεχνολογιών της ΚΕΔΕ, που αποτελείται από 487 στελέχη στους Δήμους, σε περισσότερους από 276. Στελέχη ΟΤΑ, με εμπειρία στη διοίκηση και την πληροφορική, οι οποίοι είναι οι ψηφιακοί πρεσβευτές στους Δήμους. Είναι άνθρωποι τους οποίους υποστηρίζουμε στην ΚΕΔΕ με τεχνολογικά εργαλεία εδώ και έξι μήνες, όπως πλατφόρμα διαβούλευσης, ανταλλαγή εγγράφων μέσω του e-meeting, κλειστά γκρουπ στα κοινωνικά δίκτυα, και έχουμε μια άμεση ενημέρωση.

Είναι οι άνθρωποι αυτοί που μας βοηθούν να ενσωματώσουμε στο εσωτερικό των Δήμων τις όποιες νέες υπηρεσίες και διαδικασίες με ευκολότερο τρόπο, χωρίς να ενοχλούμε συνεχώς, εντός εισαγωγικών, τον Δήμαρχο.

Και φυσικά είναι οι άνθρωποι αυτοί που πιθανόν το 2019 όταν θα αλλάξουν οι Δημοτικές Αρχές, θα είναι εκεί για να τις ενημερώσουν, και με αυτόν τον τρόπο πιστεύουμε ότι εξασφαλίζουμε τη βιωσιμότητα και τη διαχρονικότητα όλης αυτής της δράσης.

Τελευταίο. Βεβαίως, τεχνολογίες. Η ΚΕΔΕ έχει να επιδείξει αυτή τη στιγμή, σήμερα, δεν είναι όραμα, δεν είναι θεωρία, όπως πολλοί ξέρετε, το πληροφοριακό κέντρο που διαθέτουμε μέσα στο Υπουργείο Οικονομικών, εκεί που είναι το TAXIS, έχουμε μνημόνιο συνεργασίας και για όλους τους Δήμους της χώρας έχουμε χώρο.

Επίσης, στο επτά – δεκατρία υλοποιήθηκε με 600.000 €, από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, το Κέντρο Διαλειτουργικότητας, το οποίο τι είναι; Είναι εκεί όπου συναντιόνται όλα τα Μητρώα του κράτους προκειμένου να ανταλλάξουμε πληροφορίες.

Και βέβαια έχουμε την πλατφόρμα τηλεκατάρτισης, την e-μάθηση, η οποία τις διαδικασίες αυτές και τις εκπαιδεύσεις των υπαλλήλων, θα γίνονται με πάρα πολύ απλό και σύγχρονο τρόπο, χωρίς να έχουμε συναντήσεις δια ζώσης και να γυρίζουμε όλη την Ελλάδα, και θα βρίσκεται και πάνω η εκπαίδευση για όποτε τη χρειάζεστε.

Επίσης, δημιουργούμε μόνιμο κέντρο υποστήριξης, help desk, εξειδικευμένων ανθρώπων. Χωρίς υποστήριξη δεν μπορούν να λειτουργήσουν υπηρεσίες σε όλους τους Δήμους ανεξαιρέτως.

Και βέβαια σας παρουσιάζουμε για πρώτη φορά τον κόμβο υπηρεσιών της ΚΕΔΕ για τους Δήμους, το Gov Hub. Είμαστε πολύ περήφανοι στην ΚΕΔΕ για την υλοποίηση αυτού του σύγχρονου τεχνολογικού εργαλείου που μπορούν σήμερα να αξιοποιήσουν όλοι οι Δήμοι. Προσέξτε, αυτός ο κόμβος παροχής υπηρεσιών που προσφέρεται για τους Δήμους, είναι το μοναδικό σύγχρονο τεχνολογικό εργαλείο που υπάρχει σήμερα στη δημόσια διοίκηση. Και προκαλώ τη δημόσια διοίκηση για αυτό. Και αφορά τη δυνατότητα επικοινωνίας των υπαλλήλων που θα διαπιστευτούν στους Δήμους, με σκοπό να αντλήσουν από οποιοδήποτε Μητρώο μας επιτρέψει το κεντρικό κράτος, στοιχεία πληροφόρησης και δεδομένα σε πραγματικό χρόνο, on line.

Εδώ πάνω, όπου η ΗΔΙΚΑ, και το ΚΕΠ και το (...), φανταστείτε ότι μπορεί να βρίσκεται το οποιοδήποτε Υπουργείο, ο οποιοσδήποτε φορέας, ο οποίος, αυτό είναι το κέντρο διαλειτουργικότητας το οποίο έχει η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων από το 2015, και αυτό εδώ φτιάξαμε εμείς, το οποίο οι 325 Δήμοι μπορούν με πάρα πολύ εύκολο τρόπο να έχουν πρόσβαση εδώ και σε οτιδήποτε μας επιτρέψει το κεντρικό κράτος. Το μόνο που απαιτείται, είναι οι προσωπικοί κωδικοί του υπαλλήλου και η σύνδεσή του στο internet, από οπουδήποτε. Τίποτε άλλο.

Σήμερα πάνω εδώ βρίσκονται δύο υπηρεσίες, θα μπορούσαν να ήταν δεκαεπτά, δεν είναι τυχαίος ο αριθμός, είναι πολύ συγκεκριμένος. Είναι το ηλεκτρονικό παράβολο και το Μητρώο φυσικών και μη φυσικών προσώπων, απευθείας μέσα από το TAXIS.

Οι υπάλληλοι στους Δήμους σήμερα, όπως όλοι γνωρίζετε, έχουν ένα αρχείο με κωδικούς. Άλλος κωδικός για το ΔΙΑΥΓΕΙΑ, άλλος για το ΚΗΜΔΗΣ, άλλος για το Παρατηρητήριο, και πάει λέγοντας. Τώρα θα χρειάζονται μόνο έναν, μόνο την πρόσβασή τους εδώ και τίποτε άλλο.

Τα καινούργια πληροφοριακά συστήματα που θα υλοποιηθούν με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, τη Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα, θα έχουν ένα προαπαιτούμενο, να πέσουν εδώ. Δεν θα μπορεί να υλοποιηθεί αλλιώς. Και αυτό είναι δέσμευση τουλάχιστον από το κεντρικό κράτος.

Και βεβαίως δεν απαιτείται καμία απολύτως παρέμβαση σήμερα στα εσωτερικά πληροφοριακά συστήματα που διαθέτουν οι Δήμοι για να λειτουργήσει αυτός ο δίαυλος.

Πρέπει να πω πως υλοποιήθηκε από την ΠΕΤΑ, με προγραμματική σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου Εσωτερικών και της ΚΕΔΕ, το χρηματοδότησε το Υπουργείο Εσωτερικών, και παραδόθηκε σε παραγωγική λειτουργία πριν είκοσι μέρες. Θα πρέπει να γνωρίζετε επίσης ότι η υλοποίηση αυτού του κόμβου έγινε με τις προδιαγραφές και τις πιστοποιήσεις της Γενικής Γραμματείας του Υπουργείου Οικονομικών, και έτσι έχουμε εκπληρώσει όλες τις προϋποθέσεις και τα πρωτόκολλα που μας έθεσαν οι αρμόδιοι φορείς, προκειμένου να είμαστε συμβατοί και να λειτουργήσει η ΚΕΔΕ ως κεντρικός φορέας υπηρεσιών προς τους Δήμους.

Προσέξτε, αγαπητοί συνάδελφοι. Δεν κρατάει δεδομένα ο κόμβος αυτός. Διευκολύνει την πρόσβαση στην πληροφορία και δεν τίθεται κανένα απολύτως θέμα προσωπικών δεδομένων

φορολογικού απορρήτου, διότι διαθέτει τις προδιαγραφές και τα πρωτόκολλα από το Υπουργείο Οικονομικών.

Σήμερα, εκτός από τους δεκαπέντε... σήμερα 1/12, εκτός από τους δεκαπέντε πιλοτικούς Δήμους, έχουμε άλλους 85 Δήμους περίπου, οι οποίοι έχουν δηλώσει τους... με την ηλεκτρονική εγγραφή η οποία αναφέρεται στην πρόσφατη σχετική επιστολή που λάβατε οι Δήμαρχοι από τον Πρόεδρο της ΚΕΔΕ πριν δέκα μέρες, έτσι ώστε να δηλώσουμε και οι υπόλοιποι τον υπεύθυνο, έναν υπεύθυνο από κάθε Δήμο, ο οποίος θα διαχειρίζεται με πάρα πολύ απλό τρόπο και την υποστήριξή μας, όλο αυτό το τεχνολογικό εργαλείο.

Εάν δεν βρείτε την επιστολή, ανατρέξτε στους ανθρώπους που έχετε δηλώσει στο Δήμο σας, στο δίκτυο στελεχών, που σας είπα πριν, για την κουλτούρα. Αυτοί όλα αυτά τα οποία σας λέω τώρα, τα γνωρίζουν. Βρείτε τους λοιπόν και ζητήστε τους να σας ενημερώσουν.

Διάθεση υπηρεσιών προς τους Δήμους. Επιτρέψτε μου, δεν θα σας καθυστερήσω πολύ. Νομίζω ότι είναι σημαντικά.

Και εδώ αρχίζουν στις υπηρεσίες τα δύσκολα διότι παρεμβαίνει το κράτος, με ακατανόητα πράγματα, που πιστεύω ότι κάποιος από το Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης, γιατί το Υπουργείο Εσωτερικών τα γνωρίζει και είπε θα μας βοηθήσει, αλλά κάποιος να τα μεταφέρει στην κυρία Γεροβασίλη αυτά που θα ακούσετε τώρα.

Με αυτήν την κάθετη τεχνολογική υποδομή που βλέπετε και μόλις είπα, έχουμε τη δυνατότητα και θα μπορούσαμε σήμερα να σας παρουσιάσω όλες αυτές τις εφαρμογές και άλλες έξι, που δεν χωράνε εδώ, εφόσον ο Διοικητής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, ο κύριος Πιτσιλής, εδώ και δέκα μήνες είχε βάλει την υπογραφή στις σχετικές αποφάσεις πρόσβασης στα επίσημα αιτήματα που έχουμε καταθέσει ως ΚΕΔΕ στο TAXIS για λογαριασμό των Δήμων. Μάλιστα, ακατανόητο.

Θα πει κάποιος, συγνώμη, θα μας δώσουν εμάς στοιχεία πληροφόρησης του Ε1; Προφανώς και δεν θέλουμε να ξέρουμε το ύψος του εισοδήματος ενός πολίτη, αλλά κριτήρια και τα έχουμε πει αυτά τα οποία σας λέω αυτή τη στιγμή, στην Ανεξάρτητη Αρχή. Εμείς θέλουμε να ρωτήσουμε του κυρίου Κωτσού το ΑΦΜ εάν έχει εισόδημα για παράδειγμα μηδέν έως πέντε χιλιάδες, ναι, όχι. Αν είναι ναι, θα τον εντάξουμε στην κοινωνική μας πολιτική στο Δήμο, και με τα κριτήρια αυτά θα προχωρήσουμε τα οικονομικά.

Και προφανώς δεν θέλουμε να ξέρουμε και αν έχει είκοσι ακίνητα στο Ε9 του. Θέλω όμως να γνωρίζω γιατί είναι έσοδα για εμάς, που δεν το αντιλαμβάνονται, ότι η διεύθυνση στο ακίνητό του, το ΑΦΜ, τα τετραγωνικά και το ΑΤΑΚ ή όπου δεν υπάρχει ο αριθμός ρολογιού της ΔΕΗ, είναι ταυτοποιημένος. Εάν δεν είναι, θα το τροποποιήσω και είναι έσοδα για εμάς.

Προφανώς τα στοιχεία κατόχου οχήματος... Είναι έτοιμες αυτές οι εφαρμογές, αγαπητοί συνάδελφοι. Είναι έτοιμες πριν, πάνω στο τεχνολογικό εργαλείο, το Gov Hub, και δεν μπορώ να σας τις δώσω, να τις μοιράσουμε ως ΚΕΔΕ στους Δήμους, επειδή δεν υπάρχει αυτή η υπογραφή.

Πραγματικά πιστέψτε με καταβάλλω μεγάλη προσπάθεια στην ομιλία μου να μη βγάλω θυμό.

Επίσης, αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας. Υπολογισμός τέλους παρεπιδημούντων. Περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ. Είναι έτοιμα να τα απολαύσουμε στους Δήμους και να κάνουμε πιο εύκολη τη δουλειά των υπαλλήλων μας και έμμεσα να έχουμε ποιοτικές υπηρεσίες στους πολίτες και στις επιχειρήσεις. Δυστυχώς δεν υπάρχει όμως με την ΑΑΔΕ η παραμικρή επικοινωνία και κανένα απολύτως ενδιαφέρον από τη μεριά της.

Έχουμε προσπαθήσει με όλους τους τρόπους ως ΚΕΔΕ και το μόνο που εισπράττουμε είναι αδιαφορία. Έφτασε το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ ομόφωνα πριν τέσσερις μήνες νομίζω,

Πρόεδρε, το οποίο στείλαμε εξώδικο στον Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

Δείτε όμως το παράλογο της υπόθεσης, ενώ μας αντιμετωπίζει εμάς με αυτόν τον τρόπο. Ξέρετε για το αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας. Όλα τα Υπουργεία, το Κοινοβούλιο, έχουν διαπιστευμένους υπαλλήλους και έχουν πρόσβαση on line στο αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας. Σε όλο σχεδόν το κεντρικό κράτος. Δηλαδή ένας προμηθευτής όταν πρέπει να εισπράξει από το Υπουργείο Υγείας, δεν απαιτείται η προσκόμιση φορολογικής ενημερότητας, ενώ αντίθετα ο ίδιος προμηθευτής αν έρθει για τον ίδιο λόγο στον οποιονδήποτε Δήμο, θα πρέπει να μας... να περάσει πρώτα εκείνος να ταλαιπωρηθεί, αλλά να φέρει και τη φορολογική του ενημερότητα. Για τους Δήμους πρέπει να ταλαιπωρούνται και το κεντρικό κράτος να διαθέτουν έστω αυτή την υπηρεσία για τις επιχειρήσεις.

Το τραγελαφικό της υπόθεσης; Το αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν αφορά εμάς. Αφορά προφανώς τις επιχειρήσεις και τον πολίτη, αλλά αφορά τα έσοδα του κράτους. Ούτε αυτό αντιλαμβάνονται.

Και είναι βέβαια και θέμα κύρους και αξιοπιστίας για εμάς, αλλά δεν θέλω να σας κουράσω παρακάτω.

Και βεβαίως θυμάστε ότι στον τελευταίο νόμο, πολυνομοσχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών, στο άρθρο 65, αναφέρεται ρητά για την παροχή οικονομικών στοιχείων πληροφόρησης προς τους ΟΤΑ για την ενίσχυση των εσόδων τους. Προφανώς δεν ισχύουν για το ανεξάρτητο κρατίδιο της Αρχής Δημοσίων Εσόδων οι νόμοι αυτοί.

Αυτό είναι πολιτικό θέμα, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν είναι τεχνολογικό πρόβλημα.

ΔΕΗ. Πάροχοι. Μηνιαία κατανάλωση παροχών πολλαπλού λογαριασμού. Διόρθωση τετραγωνικών μέτρων. Καμία επαφή με τη ΔΕΗ. Ζητούμε συνάντηση με τη Διοίκηση, καμία απάντηση στο

μεγαλύτερο πελάτη της, που είμαστε εμείς. Η οποία να γνωρίζετε ότι η ΔΕΗ διαθέτει, όχι η ΔΕΔΔΗΕ, η ΔΕΗ, με το ΔΕΔΔΗΕ συνεργαζόμαστε άψογα. Η ΔΕΗ διαθέτει το πιο σύγχρονο πληροφοριακό σύστημα, που είναι το SAP, για όσους γνωρίζουν. Μπορεί εάν ασχοληθεί τρεις ώρες, με αυτό το εργαλείο που φτιάξαμε εμείς, και την πρόσβαση την οποία έχουμε στους Δήμους μας, να έχουμε το οποιοδήποτε στοιχείο. Και έτσι όταν κάνουν πρόγραμμα διακοπής σε έναν Δήμο γιατί χρωστάει ένα εκατομμύριο, θα μπορεί ο Δήμος χωρίς να ρωτήσει τη ΔΕΗ, να δει ότι του χρωστούν εννιακόσιες χιλιάδες ποιοι δημότες, και να προχωρήσει στην αποστολή των σχετικών εγγράφων για να μην πάει και για παράβαση καθήκοντος. Δεν μιλάει με εμάς η ΔΕΗ. Άλλο κράτος.

ΗΔΙΚΑ, έλεγχος ασφαλιστικής ενημερότητας. Νομίζω ότι θα συνεννοηθούμε.

Υπουργείο Δικαιοσύνης. Αίτηση και λήψη αντίγραφου ποινικού μητρώου. Και εκεί νομίζω ότι θα συνεννοηθούμε. Έτσι ώστε όταν η επιχείρηση έρχεται στο Δήμο μας και έχει επτά εταίρους, να μην απαιτείται να φέρει επτά αντίγραφα ποινικού μητρώου, και να μπορούμε εμείς μέσω του κόμβου που δημιουργήσαμε να προχωρήσουμε.

Τροχαία, κλήσεις. Οι κλήσεις που δεν πληρώνονται όταν μας έρχονται επισυναπτόμενες. Δεν χρειάζεται. Υπάρχει υπηρεσία... Αυτές οι υπηρεσίες δεν είναι όραμα, αγαπητοί συνάδελφοι. Τις έχουμε φτιάξει, είναι έτοιμες. Είναι πάνω στο κέντρο διαλειτουργικότητας. Απαιτείται συνεννόησης. Δεν ξέρω αν είναι κάποιος από το Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης εδώ πέρα. Ας το πει στην κυρία Γεροβασίλη. Υπογραφές χρειαζόμαστε. Προφανώς και ο υπάλληλος της Τροχαίας και του Δήμου θα διευκολυνθεί.

ΓΕΜΗ. Αλλαγή στοιχείων Νομικών Προσώπων. Και με εκείνους θα συνεννοηθούμε. Σύντομα.

Υπουργείο Ανάπτυξης. Παρατηρητήριο υγρών καυσίμων. Η μέση τιμή, όταν έρχεται το τιμολόγιο για να πληρώσουμε τα καύσιμα, θα γνωρίζουμε on line σε πραγματικό χρόνο για το μήνα που μας φέρνουν να πληρώσουμε, στο συγκεκριμένο τόπο που βρίσκεται ο Δήμος, ποια ήταν η μέση τιμή καυσίμου. Και με το ποσοστό το οποίο έχει δηλώσει ο ανάδοχος, θα ξέρουμε τι πληρώνουμε. Είναι πάρα πολλά τα χρήματα, αγαπητοί συνάδελφοι. Τώρα έρχεται σφραγισμένο από το (...), εμείς δεν μπορούμε να το ελέγξουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Γιάννη...

Ι. ΤΣΙΑΜΗΣ: Συγνώμη, κύριε Πρόεδρε. Θα το κλείσω.

ΚΗΜΔΗΣ. Άλλο ανεξάρτητο κρατίδιο μέσα στη χώρα. Τα στελέχη των Δήμων γνωρίζουν, δεν μας δίνει πρόσβαση, όπως το ΔΙΑΥΓΕΙΑ, για να μπορούμε να έχουμε ανάρτηση των συμβάσεων.

Δεν θα φάω άλλο το χρόνο σας. Είχα άλλα δυο πράγματα να σας πω. Μίλησε ο Πρόεδρος...

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ι. ΤΣΙΑΜΗΣ: Να τα πούμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Όχι, μη... Ένα λεπτό, παρακαλώ, κύριοι. Παρακαλώ, γιατί έχουμε σαράντα Συνέδρους που θέλουν να πάρουν το λόγο.

Να κλείσει...

Ι. ΤΣΙΑΜΗΣ: Πρόεδρε, θα κλείσω με... θα κλείσω... γιατί θέλω αυτές τις πρακτικές εφαρμογές σε τεχνολογικά εργαλεία, δεν πρέπει να αφήσουμε τον μηχανισμό υποστήριξης τον οποίο υλοποιούμε, γνωρίζει η Πρόεδρος, η Αλίκη η Σωτηριάδου από το Παρανέστι, καθώς επίσης και το εξαιρετικά σημαντικό εργαλείο με το Ελεγκτικό Συνέδριο, που θα δώσει τη δυνατότητα όταν καταργηθεί ο προληπτικός, εμείς να έχουμε τη διασφάλιση μέσω αυτών των εργαλείων, ενός άτυπου προληπτικού.

Φεύγω πολύ γρήγορα και θα μου δώσετε τη δυνατότητα για ένα λεπτό και σαράντα πέντε δευτερόλεπτα, να δείτε με πόσο απλό τρόπο ένας υπάλληλος του Δήμου θα μπορέσει να δεσμεύσει ένα

παράβολο με τρία κλικ, αυτό είναι το εργαλείο, και με τέσσερις κινήσεις να πάρει όλα τα στοιχεία μέσα από το TAXIS του Υπουργείου Οικονομικών για όλα τα... Λοιπόν, δείτε. Έχει φτιαχτεί με 100% τεχνολογίες ανοιχτού κώδικα. Φιλοξενείται πάνω στη Γενική Γραμματεία και αυτή είναι η πρώτη οθόνη η οποία βλέπει ο χρήστης. Αναζήτηση μητρώου, ηλεκτρονικό παράβολο, θα μπορούσα να είχα τα οχήματα, είναι εκεί, αν είχα υπογραφή, θα μπορούσα να έχω το Ε1 και το Ε9 φυσικά. Εκεί ακριβώς βρίσκονται τα εγχειρίδια χρήσης για τις δύο πρώτες εφαρμογές. Δεν χρειάζονται σεμινάρια. Και τώρα μπαίνει ένας υπάλληλος από οπουδήποτε έχει τους κωδικούς του, από εδώ που βρίσκεται στο Συνέδριο, που βρει internet, και κάνει την εισαγωγή. Και πάμε να δούμε ένα μητρώο με ΑΦΜ, βάζουμε... ξέρω ότι δεν είναι (...), για αυτό σας το εξηγώ. Βάζουμε το ΑΦΜ και μπορώ να δω για αυτό τον αριθμό φορολογικού μητρώου ποια είναι η εταιρεία, με ποιες άλλες συσχετίζεται, εάν η σύζυγος που έχει αυτό το ΑΦΜ είναι σε άλλη εταιρεία, ποιο είναι το αντικείμενο της εταιρείας. Μπορώ να τα αντιγράψω, μπορώ να τα εισάγω στο πληροφοριακό μου σύστημα εάν μπορεί αυτόματα. Και βεβαίως το ίδιο μπορεί να γίνει... Βλέπετε, με αυτόν τον τρόπο μπορώ να τα έχω σε οποιαδήποτε μορφή θέλω, αν το πληροφοριακό μου σύστημα δεν είναι πολύ σύγχρονο.

Με τον ίδιο ακριβώς τρόπο μπορώ να δω και με αριθμό δελτίου ταυτότητας και με ονοματεπώνυμο. Ορίστε. Και δείτε τώρα πώς μπορώ με τρία κλικ, ένα ηλεκτρονικό παράβολο, να μπορέσουμε να εξυπηρετήσουμε τον δημότη.

Μας πάει λίγο αργά. Δύο δευτερόλεπτα παραπάνω, κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ χρήσιμο. Με συγχωρείτε.

Εντάξει; Επιλέγω και με ονοματεπώνυμο και με αριθμό δελτίου ταυτότητας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, αυτό δεν είναι για το Δήμο των Αθηναίων και το Δήμο του Ηρακλείου της Κρήτης και της

Θεσσαλονίκης. Είναι και για την Αστυπάλαια, γιατί και η Αστυπάλαια έχει internet, είναι για τους Φούρνους Κορσεών, είναι για το Παρανέστι. Είναι για τους 325 Δήμους. Είναι αδιάφορο το τι έχετε μέσα στους Δήμους σας σε συστήματα. Δείτε το παράβολο. Μόνο με τον αριθμό, αμέσως γίνεται δέσμευση, δεύτερο κλικ, τρίτο μας λέει αν είμαστε σίγουροι και τέλειωσε. Πραγματοποιήθηκε. Τέλος.

Το πιο σημαντικό που δεν διαθέτει η δημόσια διοίκηση όμως, είναι αυτό, το οποίο γνωρίζουμε ποιοι μπήκαν, πότε μπήκαν, σε ποια υπηρεσία, ποιοι απέτυχαν, και έχει από κάτω και τους Δήμους που έχει το σύστημα.

Κλείνω. Συγχωρήστε μου λίγο τον τόνο και την αγανάκτηση, αλλά νομίζω ότι δικαιολογείται. Και με τέτοια συστήματα νομίζω, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι δημιουργούνται ίσες ευκαιρίες για όλους.

Επομένως θα πρέπει να συντονιστούμε με το κεντρικό κράτος, το οποίο επιδεικνύοντας την απαιτούμενη πολιτική βούληση και αξιοποιώντας την τεχνολογική υποδομή που σας παρουσιάσαμε, να πετύχουμε την πολυπόθητη διαλειτουργικότητα μεταξύ των Μητρώων που διαθέτει το κεντρικό κράτος, με σκοπό βεβαίως την εξυπηρέτηση του πολίτη και της επιχείρησης, αλλά και την απλοποίηση και το φόρτο που έχουμε ως Δήμοι στην καθημερινότητα.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Είκοσι πέντε λεπτά, αλλά αξία ήταν. Θα πω λοιπόν ότι για να ολοκληρώσουμε τη διαδικασία, ο τεχνικός στο επίπεδο του... στις υποδομές και δράσεις ψηφιακής επικοινωνίας και καινοτομίας της ΚΕΔΕ, θα σας κόψουμε αρκετά λεπτά... Πού είναι ο κύριος Ψαλλίδας; Ελάτε για πέντε λεπτά μόνο και κλείνουμε το θέμα αυτό.

Νομίζω όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι αποδεικνύεται ότι η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος πάει σε μια άλλη εποχή, της γρήγορης διασύνδεσης, της αποτελεσματικής ενημέρωσης, της

γρήγορης δικτύωσης με τα ίδια τα μέλη των κοινωνιών μας, σε όποιο σημείο της χώρας και αν βρισκόμαστε, και νομίζω ότι αυτό του χρόνου στο Συνέδριό μας θα είναι μια ολοκληρωμένη εφαρμοσμένη πλέον διαδικασία, και τότε νομίζω ότι θα πάμε και σε μια άλλη εποχή.

Κύριε Ψαλλίδα, όπως σας είπα. Ευχαριστώ.

Μ. ΨΑΛΛΙΔΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Βάζω και εγώ το χρονόμετρό μου...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Και αμέσως αρχίζουμε τις τοποθετήσεις, κύριοι.

Ελάτε.

Μ. ΨΑΛΛΙΔΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι, συνεχίζοντας μετά τον Πρόεδρο της ΚΕΔΕ και τον κύριο Τσιάμη, θα ήθελα να σας παρουσιάσω ορισμένες δράσεις που υλοποιήσαμε για αυτό το Συνέδριο.

Σκοπός μας ήταν αφενός η παροχή νέων υπηρεσιών προς τους Συνέδρους, και παράλληλα η διευκόλυνση διαδικασιών εγγραφής, διαπίστευσης και επικοινωνίας, που μέχρι σήμερα γινόταν με έναν πιο παραδοσιακό τρόπο.

Όλα αυτά με έναν στόχο. Τον ψηφιακό μετασχηματισμό της ίδιας της ΚΕΔΕ, καθώς είναι σαφές ότι για να υποστηριχτεί ο ψηφιακός μετασχηματισμός των πόλεων και των Δήμων είναι απαραίτητο η ίδια η ΚΕΔΕ και όσοι συμμετέχουν ενεργά στις διαδικασίες της, να περάσουν σε διαδικασίες νέας εποχής.

Πρέπει να πούμε ότι είμαστε πολύ τυχεροί γιατί τόσο ο Πρόεδρος της ΚΕΔΕ, η Διοίκηση, ο κύριος Τσιάμης, και όλοι στην ΚΕΔΕ, υποστηρίζουν την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών πρωτοβουλιών, βάζοντας την ΚΕΔΕ και την Τοπική Αυτοδιοίκηση πρωτοπόρο στον ψηφιακό χάρτη.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός απαιτεί ένα σύνολο ενεργειών, όπου χρειάζεται εκτός από την τεχνολογία, η αλλαγή διαδικασιών, καθώς και αλλαγή νοοτροπίας και του τρόπου σκέψης των ανθρώπων. Δηλαδή κουλτούρα.

Αυτά μαζί με την τεχνολογία και τις υποδομές μπορεί να οδηγήσουν έναν οργανισμό με καλύτερες και πιο ποιοτικές υπηρεσίες, καλύτερη και οικονομικότερη λειτουργία και μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα.

Επιπλέον, βασικό όφελος του ψηφιακού μετασχηματισμού είναι η συμμετοχή των στελεχών στις ψηφιακές έννοιες της εποχής μας. Γινόμαστε όλοι κοινωνοί και χρήστες των νέων τεχνολογιών, αποκτάμε νέες δεξιότητες και ενδιαφέροντα, κάτι που μπορεί σε τοπικό επίπεδο να οδηγήσει σε τοπική ανάπτυξη, νέες επιχειρήσεις με καινοτόμα προϊόντα και εξωστρέφεια.

Πριν ξεκινήσω να σας παρουσιάσω τις δράσεις που υλοποιήσαμε, θα με βοηθήσει πολύ στην παρουσίασή μου αν μου πείτε πόσοι από εσάς έχετε facebook στο κινητό σας, σηκώνοντας το χέρι ψηλά. Για να δούμε τι ποσοστό από εδώ έχετε facebook. Όχι όλοι, υπάρχουν αρκετοί που δεν έχουν. Οπότε θα πρέπει να δουλέψουμε παραπάνω σε αυτή την κατεύθυνση.

Όσοι έχουν facebook θα έχουν αντιληφθεί την ευκολία και την αμεσότητα της επικοινωνίας που γίνεται σε προσωπικό επίπεδο. Και όσοι δεν έχουν, καλό θα ήταν να το δοκιμάσουν. Γιατί πρέπει να γνωρίζετε ότι οι χρήστες του facebook παγκοσμίως αριθμούν περί τα δύο δισεκατομμύρια χρήστες. Έχει το facebook αυτή τη στιγμή δύο δις ενεργούς χρήστες.

Όπως όμως μπορεί να γίνεται έτσι εύκολα η επικοινωνία σε προσωπικό επίπεδο, μπορεί να γίνεται και για οργανισμούς, πολιτικά κόμματα, παρατάξεις, φορείς και επιχειρήσεις.

Για το Συνέδριο λοιπόν υλοποιήσαμε τέσσερις ενέργειες που σχετίζονται με την ψηφιακή καινοτομία και την επικοινωνία. Προχωρήσαμε σε περισσότερη on line επικοινωνία μέσω facebook, οργανώσαμε on line έρευνα για τα θέματα του Συνεδρίου, που παρουσιάστηκε σήμερα το πρωί, υλοποιήσαμε και θέσαμε σε εφαρμογή ένα on line ticketing σύστημα για τη διαχείριση των

Συνέδρων, και υλοποιήσαμε τον ψηφιακό βοηθό της ΚΕΔΕ, το ΚΕΔΕ bot.

Στην εικόνα μπορείτε να δείτε τη σελίδα της ΚΕΔΕ στο facebook, και θα σας προέτρεπα να μπείτε από τα κινητά σας ή τον υπολογιστή σας αργότερα, να κάνετε like, καθώς έτσι θα μαθαίνετε συνεχώς τα νέα της ΚΕΔΕ μέσα από αναρτήσεις, άρθρα και ανακοινώσεις που γίνονται.

Μέσα από τη σελίδα της ΚΕΔΕ στο facebook δημιουργήσαμε ένα facebook event, το οποίο αφορά το συγκεκριμένο Συνέδριο. Αυτό έχει τη λειτουργικότητα να επιλέγει κάποιος να δείξει ότι είναι εδώ ή ότι θέλει να το παρακολουθήσει, έχοντας ως αποτέλεσμα να βλέπει ποιοι άλλοι φίλοι ή γνωστοί του είναι εδώ και να μπορέσει να δικτυωθεί καλύτερα στο φυσικό κόσμο.

Εδώ βλέπετε το on line ερωτηματολόγιο το οποίο υλοποιήσαμε, και για το οποίο σας μίλησε ο κύριος Παπαδημητρίου το πρωί, και για το ερωτηματολόγιο έγινε μεγάλη κινητοποίηση με τα ψηφιακά δίκτυα μέσω facebook page και πήραμε πάνω από 2.000 απαντήσεις.

Υλοποιήσαμε ηλεκτρονικό σύστημα εγγραφών και διαπίστευσης. Δεχτήκαμε ηλεκτρονικά περίπου 600 εγγραφές, οπότε όσοι είχαν ήδη γραφτεί μέσω της σελίδας της ΚΕΔΕ στο internet, ήρθαν απλά εδώ, παρέλαβαν την κάρτα τους και δεν περίμεναν σε καμία ουρά.

Υλοποιήσαμε ηλεκτρονική διαπίστευση check in με τη χρήση ατομικού κωδικού QR, που έχετε όλοι στη μπροστινή πλευρά από το καρτελάκι σας, ούτως ώστε να γνωρίζουμε πόσοι παρακολουθούν την κάθε Συνεδρία.

Αυτά μας βοήθησαν όλα να αποφύγουμε μεγάλες ουρές, τλαιπωρία, κυρίως τις ώρες μεγάλης προσέλευσης, και ήταν πολύ ενθαρρυντικό ότι κάναμε περίπου 1.700 εγγραφές χωρίς να παρουσιαστεί κάποιο ιδιαίτερο πρόβλημα.

Επιπλέον, μέσω των σωστών στοιχείων πλέον που διαθέτουμε, έχουμε μια σωστή αξιόπιστη βάση για να μπορούμε να σας ενημερώνουμε μέσω e mail ή sms.

Αυτά όλα είναι το πρώτο βήμα για δημιουργία και πρόσβαση σε άλλες προηγμένες υπηρεσίες που μπορούμε να κάνουμε την επόμενη φορά, όπως είναι η ηλεκτρονική ψηφοφορία, live ερωτηματολόγια, σχόλια και παρατηρήσεις στους ομιλητές και άλλα.

Εδώ βλέπετε τη σελίδα της προεγγραφής στο Συνέδριο, καθώς και τα badges τα οποία υλοποιήσαμε, που όλοι τα φοράτε.

Κλείνοντας, να πω για το ΚΕΔΕ bot. Είναι ο ψηφιακός βοηθός της ΚΕΔΕ – ένα λεπτό ακόμα αν μου δώσατε – τον οποίο υλοποιήσαμε για το Συνέδριο και θα συνεχίσει τη λειτουργία του και στη συνέχεια ενημερώνοντας τα στελέχη της ΚΕΔΕ και όποιον ενδιαφέρεται, για τις πρωτοβουλίες της ΚΕΔΕ.

Το Bot είναι από μια διεθνή ορολογία Chatbot, και είναι ένα αυτοματοποιημένο λογισμικό το οποίο λειτουργεί και μπορεί να παρέχει πληροφορίες σύμφωνα με αυτά που του έχουμε καταχωρήσει.

Το σημαντικό είναι ότι τον τελευταίο ενάμισι χρόνο το ίδιο το facebook έχει ενεργοποιήσει τη λειτουργία των Chatbots, επομένως όποιος έχει facebook και αν είστε ένας από τα δύο δις ανθρώπους που έχουν facebook, μπορείτε να μιλήσετε σε οποιοδήποτε bot και έτσι και στο bot της ΚΕΔΕ.

Να πω επίσης για το facebook ότι σκεφτείτε ότι η ετήσια αύξηση των χρηστών είναι περίπου 20% κατά μέσο όρο σε όλες τις ηλικίες και για τις ηλικίες 25 και 35 είναι περίπου 30%.

Το ΚΕΔΕ bot μπορεί να σας πει το πρόγραμμα, πληροφορίες για το Συνέδριο, πληροφορίες για τα Ιωάννινα. Βλέπετε εδώ μια εικόνα. Και μπορείτε να του μιλήσετε και να το δοκιμάσετε, είτε πηγαίνοντας στο facebook στη σελίδα της ΚΕΔΕ και πατήσετε, στείλτε μήνυμα, είτε στο kedke.gr/bot.

Αυτά είχα να πω, σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Ψαλλίδα.

Αγαπητοί συνάδελφοι, μόλις ολοκληρώσαμε και ότι δεν είχαμε ολοκληρώσει στη χθεσινή μας Συνεδρία. Ολοκληρώσαμε και την πρώτη πρωινή στο επίπεδο των θεσμικών – οικονομικών Συνεδρία, και να σας πω για όσους παρακολουθούν το πρόγραμμα, υπάρχει στις τρεις με τέσσερις μια ειδική τιμητική εκδήλωση «Οι Γυναίκες συμμετέχουν – η Πολιτική Αλλάζει», Βράβευση Αυτοδιοικητικής – Πολιτικής Προσωπικότητας.

Θα υπάρξει διαφοροποίηση του προγράμματος. Προφανώς όλο ο χρόνος θα δοθεί στους Συνέδρους. Και ο λόγος είναι η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος είχε αποφασίσει την βράβευση της πρώην Δημάρχου Αθηναίων και πολιτικού γυναικάς, της Ντόρας της Μπακογιάννη, πλην όμως πριν λίγες ώρες χάθηκε... υπήρχε μια άσχημη εξέλιξη στην οικογένειά της, χάθηκε η πεθερά της από τη ζωή, και προφανώς αναβάλλεται για άλλη χρονική στιγμή η απόφαση αυτή της βράβευσης, και προφανώς το πρόγραμμα το οποίο έχει για την τιμητική διάκριση δεν θα γίνει στο Συνεδριό μας.

Υπό αυτή την έννοια θα ξεκινήσουμε και θα αναλάβει Προεδρεύων ο κύριος Καφαντάρης, τη διαδικασία των τοποθετήσεων, που θα σας πει ακριβώς πώς θα γίνει.

Να πούμε ότι στις τέσσερις και μισή θα κλείσουμε τη διαδικασία, για δύο λόγους, να ξεκουραστεί το... οι Σύεδροι, να ξεκουραστούμε για μισή ώρα, μια ώρα περίπου, θα το δούμε εκείνη τη στιγμή, αλλά και να χωριστούν οι αίθουσες, διότι όπως ξέρετε κατόπιν μπαίνουμε σε δύο θεματικές. Άρα πρέπει να δώσουμε το χρόνο του προσωπικού να πράξει αυτό.

Υπό αυτή την έννοια ξεκινάμε ευθύς αμέσως και μέχρι τις τέσσερις και μισή, με τη δυνατότητα, θα παρακαλέσω όλου του σεβασμού του χρόνου για να μην παίρνουμε από άλλους Συνέδρους το χρόνο τοποθετήσεων, και μέχρι... να σας πω και μια ενημέρωση ακόμα και κλείνω. Από τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Βιομηχανικών

Σφαγείων Κρέατος, οι οποίοι είπαν, και για να μην τοποθετηθούν διαβάζω δύο παραγράφους:

«Αγαπητοί Δήμαρχοι, σας ενημερώνουμε ότι η Γενική Συνέλευση του Πανελληνίου Συνδέσμου Βιομηχανικών Σφαγείων Κρέατος, που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη 18/11/17, αποφάσισε να συμπεριλάβει στα μέλη του τα Δημοτικά Σφαγεία, τα συνεταιριστικά, καθώς και τα πτηνοσφαγεία, όλης της χώρας.

Ο Σύνδεσμος μετονομάστηκε Ένωση Σφαγείων Ελλάδος και η συμμετοχή σας είναι προαιρετική, χωρίς υποχρεωτική εισφορά.

Σαν Ένωση Σφαγείων Ελλάδος ενώνουμε τις φωνές μας για να αντιμετωπίσουμε από κοινού τα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κλάδος μας.

Σας ευχόμαστε ολόψυχα καλή επιτυχία στο Συνέδριό σας. Ο Πρόεδρος, Βασίλης Μεγαλοβασίλης.»

Τα υπόλοιπα θα τα δούμε.

Ξεκινώντας, μαζί με τους Συνέδρους, αγαπητέ Αντιπρόεδρε, έχουμε και τον Πρόεδρο της ΠΕΔ Ιονίων Νήσων, τον κύριο Αλέξανδρο Παρίση, ο οποίος θα ξεκινήσει, και να ετοιμάζεται μετά από τον κύριο Παρίση, ως πρώτη τοποθέτηση των Συνέδρων, ο Δήμαρχος Πατρέων, ο κύριος Πελετίδης.

A. ΠΑΡΙΣΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλό μήνα σε όλους.

Αξιοποιώντας σήμερα υποδειγματικά τις νέες τεχνολογίες και με την άμεση συνεργασία της ΚΕΔΕ, το ερωτηματολόγιο το οποίο ήδη η ΠΕΔ Ιονίων Νήσων τοποθετήθηκε και σε όλες τις ομιλίες χθες, είδατε έχουν συμπεριληφθεί από τις εισηγήσεις μας πολλά θέματα, έχω να σας πω το εξής.

Παρακολούθησα με μεγάλη προσοχή σήμερα την ενημέρωση του Σωτήρη του Παπαδημητρίου, του προσωπικού συμβούλου του Προέδρου, με μεγάλη προσοχή, και είδα ότι κατά 85% με κάλυψε με την ενημέρωσή του, καθώς και τον φίλο, τον Ζαφειριάδη τον Δημήτρη, αλλά αγαπητέ κύριε Πρόεδρε, όλοι εμείς εδώ όπως

καταλαβαίνετε, γνωρίζουμε τι πάει να πει Ευρώπη και ποια είναι η Τοπική Αυτοδιοίκηση σε όλα τα κράτη της Ευρώπης, και δεν έχουμε καταλάβει κανείς εξ ημών ότι το πρόγραμμα της κυβέρνησης είναι πώς θα διαλύσει την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Σας είπα και πέρσι στη Θεσσαλονίκη ότι δεν νιώθω τιμή προσωπικά για εμένα το να λέγομαι Δήμαρχος, με τις συνθήκες τις σημερινές, με τους πόρους που έχουν κόψει από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, 60% από τους ΚΑΠ, και άλλα τόσα από τη ΣΑΤΑ, και έχουμε καταντήσει υπόλογοι καθημερινοί, σε ανώνυμες καταγγελίες να τρέχουμε με τι τρόπο να πάμε να καταθέσουμε, την κάθε ανώνυμη καταγγελία την οποία ασχολείται ο κάθε κακόπιστος.

Χθες κατ' ιδίαν, μίλησα με τον Υπουργό και του είπα για το θέμα το οποίο θέσαμε, γιατί ένας Βουλευτής να μπορεί να κατεβαίνει υποψήφιος για Δήμαρχος, και αν δεν βγει Δήμαρχος κρατά το αξίωμά του ως Βουλευτής, και ένας Δήμαρχος να πρέπει να παραιτηθεί. Δυστυχώς όμως, και το μόνο που άκουσα εδώ σε αυτή την αίθουσα, με την παρέμβαση του Γιώργου του Ιωακειμίδη, του φίλου μου, κατορθώσαμε να ξεχαστεί το θέμα, να καταργήσουν την δετία.

Σήμερα, κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να κατατεθούν απόψεις στο Συνέδριό μας, τα μέτρα, τα οποία πρέπει να είναι και σκληρά κατά την άποψή μου, που λαμβάνει μετά το Συνέδριο η ΚΕΔΕ. Πρέπει να το δούμε σοβαρά.

Λέει εκπίπτει από το αξίωμά του ένας Δήμαρχος. Ποιος ασχολήθηκε να πει ότι εκπίπτει, αλλά μετά τη δικαστική απόφαση; Εδώ φτάσαμε σε σημείο με το νόμο του Κατρούγκαλου να προσλάβουμε όλους τους επίορκους. Είναι δυνατόν να λείπουν 400.000 από το ΙΚΑ και την άλλη μέρα να τον προσλαμβάνεις ή από των Αλλοδαπών το ταμείο να λείπουν 300.000 € και να είμαστε υποχρεωμένοι να τον προσλάβουμε; Όταν αυτός ο άνθρωπος μέχρι να τελεσιδικήσει θα έχει τραβήξει σήμερα μια δετία. Οπότε θα έχει βγει και στη σύνταξη.

Αγαπητοί συνάδελφοι, είπαμε πολλά. Χθες άκουσα να μου λέει προσωπικά ο Υπουργός για την Αποκεντρωμένη. Και τι προσφέρει η Αποκεντρωμένη; Όταν εμείς όλοι έχουμε την πλειοψηφία να κυβερνήσουμε σήμερα και περιμένουμε την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, να εγκριθεί η απόφαση από την Αποκεντρωμένη και να περιμένεις ενάμισι μήνα για μια απόφαση να μεταφέρεις ένα περίπτερο λόγω ενός έργου, για είκοσι μέρες προσωρινά σε μια άλλη θέση.

Εν πάση περιπτώσει, με έχουν καλύψει όλοι οι προλαλήσαντες συνάδελφοί μου, Πρόεδροι των ΠΕΔ, και δεν θα σας κλέψω χρόνο. Το μόνο που σας λέω είναι, η Δημοτική Αστυνομία, έχει η Αποκεντρωμένη της Κεφαλονιάς οκτώ άτομα από τη Δημοτική Αστυνομία, όταν χρειαζόταν τρία και εν συνόλω είναι έντεκα. Και έχω φτάσει σε σημείο να χρωστάνε οι δημότες 6,5 εκατομμύρια. Και πολλά άλλα.

Ελπίζω από αυτή τη στιγμή να κατατεθούν απόψεις στο Συνέδριο, να δούμε τι κάνουμε από την επόμενη μέρα.

Σας ευχαριστώ για την ανοχή σας. Πρόεδρε, δεν σας έκλεψα πολύ χρόνο, γιατί όπως το είπα είχα καλυφθεί.

Ευχαριστώ πολύ όλους σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστώ τον Αλέξανδρο τον Παρίση. Εξάλλου χθες κατά τις ομιλίες των Προέδρων των ΠΕΔ που ήταν για 5λεπτη τοποθέτηση, ήταν και περισσότερη, εσύ έφτασες στα τέσσερα σαράντα, άρα ήσουν και στο χρόνο σου και ευχαριστούμε.

Παραδίνω στον κύριο Καφαντάρη. Ο Κώστας ο Πελετίδης, ο Δήμαρχος Πατρέων, τον βλέπουμε, ανεβαίνει στο βήμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ (Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ): Να δώσουμε κάποιες διευκρινίσεις μόνο για να μην υπάρχουν παρεξηγήσεις.

Καταρχήν να ετοιμάζεται ο κύριος Γώγος Γιώργος, ο Δήμαρχος Αμφίκλειας. Όποιος ακούει το όνομά του φαντάζομαι θα είναι όλοι εδώ, δεν θα ξανά επανέλθουμε, θα πάμε στον επόμενο.

Ο χρόνος είναι τρία λεπτά, για να μπορέσουν να μιλήσουν συνολικά μέχρι τώρα 35 ομιλητές.

Έχει το λόγο, Κώστα.

Κ. ΠΕΛΕΤΙΔΗΣ: Αγαπητοί συνάδελφοι, το Συνέδριό μας γίνεται σε μια περίοδο που ο λαός μας συνεχίζει να τραβά την ανηφόρα του μαρτυρίου του.

Η ανεργία, με ότι αυτό συνεπάγεται, τρώει την ψυχή της νεολαίας, των εργαζομένων.

Οι αριθμοί κατά την κυβέρνηση δείχνουν μείωση, ξεχνώντας όμως να μετρήσουν τις χιλιάδες που έχουν πλημμυρίσει τα ξένα.

Η φτώχεια αυξάνεται. Με τους μισθούς που παίρνουν σήμερα οι εργαζόμενοι με τα 4ωρα, με την περιοδική εργασία, δεν μπορούν να ικανοποιήσουν στοιχειώδεις ανάγκες.

Το Συνέδριό μας έπρεπε να έχει στο κέντρο της προσοχής του τη ζωή του δημιουργού, του πρωταγωνιστή της κοινωνικής ζωής, του εργαζόμενου, του αγρότη που ξεκληρίζεται, του επαγγελματία που καταστρέφεται.

Η ανάπτυξη που οι αστικές πολιτικές δυνάμεις, το κεφάλαιο, η Ευρωπαϊκή Ένωση, αναζητούν, δεν αφορά το λαό. Και ο πιο αδαής βλέπει τη συγκέντρωση πλούτου σε ολοένα και λιγότερα χέρια, την απόλυτη κυριαρχία των πολυεθνικών και των μονοπωλίων, και αυτή η πορεία οδηγεί τους λαούς στα τάρταρα.

Ενώ το κεφάλαιο, η ολιγαρχία με τους πολιτικούς εκπροσώπους τους, υλοποιούν την πολιτική που διαιωνίζει την κυριαρχία τους, στο Συνέδριό μας η πλειοψηφία του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔΕ προβάλλει δευτερεύουσες υπαρκτές και ανύπαρκτες αντιθέσεις ως κυρίαρχες, όπως αυτοδιοικητική κόντρα στους Βουλευτές και κυβερνητικούς, υπεύθυνη Αυτοδιοίκηση απέναντι στο ανεύθυνο και συγκεντρωτικό κράτος, δίκαιη ανάπτυξη, να αναλάβουν οι Δήμοι το ρόλο του φοροεισπράκτορα και λοιπά.

Η αλήθεια όμως φωνάζει. Μας λέει να ανοίξουμε τα μάτια μας, να δούμε ποιος κερδίζει με την πολιτική που εφαρμοζόταν και εφαρμόζεται, και ποιος χάνει.

Είναι ώρα να διαλέξουμε μετερίζι, με ποιους θα είμαστε; Με αυτούς που κερδίζουν ή με αυτούς που χάνουν; Με το κεφάλαιο ή με τα λαϊκά στρώματα;

Συνάδελφοι, αν μελετήσουμε τον προϋπολογισμό που πάει για ψήφιση στη Βουλή η κυβέρνηση, θα βγάλουμε αβίαστα το συμπέρασμα ότι ο ιδρώτας του λαού μας πηγαίνει στα χέρια των λίγων. Αυτά που επιστρέφουν είναι ψίχουλα μπροστά στις τεράστιες ανάγκες που έχουμε στους Δήμους μας.

Για να καλύψουμε τις ανάγκες μας, καλούμαστε να επιβάλλουμε επιπλέον τέλη, φόρους, ανταποδοτικότητα. Για να προσλάβουμε προσωπικό, επιτρέπεται μόνο στις υπηρεσίες ανταπόδοσης, στην καθαριότητα δηλαδή. Γιατί; Γιατί τη μισθοδοσία τους την πληρώνει ο δημότης με επιπλέον φορολογία.

Για το 2018 τα ίδια έσοδα μαζί με των παρελθόντων οικονομικών ετών για τους Δήμους, θα ανέλθουν σε τρία δισεκατομμύρια εκατόν δεκαπέντε εκατομμύρια, την ώρα που οι ΚΑΠ, αν αφαιρέσουμε τα 739 εκατομμύρια που αφορούν τα προνοιακά επιδόματα, περιορίζονται μόλις σε ένα δισεκατομμύριο επτακόσια εκατομμύρια.

Απουσιάζουν προκλητικά σχεδιασμένες και εκτεταμένες παρεμβάσεις σε ζητήματα αντισεισμικής θωράκισης, αντιπλημμυρικής, αντιπυρικής προστασίας.

Την ίδια στιγμή που μας δίνονται ελάχιστα στους Δήμους, μας φορολογούν και από πάνω, για έσοδα όπως παραδείγματος χάριν από ενοικίαση ακινήτων, 29%, όχι επί των εισπρακτέων, αλλά επί των προϋπολογισθέντων. Έτσι αν κάποιος ενοικιαστής φεσώσει τους Δήμους, το κράτος δεν χάνει, χάνει ο Δήμος.

Προσθέστε προκαταβολή 29%, συν ΕΝΦΙΑ, και δεν έμεινε τίποτα για τους Δήμους. Βάλτε το ΦΠΑ για το νερό, για το ρεύμα,

άρα τι γίνεται; Συγκεντρώνουν χρήματα από τους ίδιους τους Δήμους.

Στην πόλη μας για τα 257 σχολικά συγκροτήματα, δίνουν από τη ΣΑΤΑ σχολείων το ποσό των 455.000 €, γεγονός που μας υποχρεώνει να βάλουμε 800.000 € από τα ταμεία του Δήμου, που φυσικά θα λείψουν από αλλού, για να έχουν τα παιδιά μας ένα σχολείο αξιοπρεπές, αντίστοιχο της εποχής μας.

Είναι ανάγκη να απαιτήσουμε να δίνεται σε σταθερή βάση από τον κρατικό προϋπολογισμό το μέγιστο, αυτό που δικαιούνται οι Δήμοι, να μην υπάρχουν τέλη ανταποδοτικά. Ο λαός αιμορραγεί οικονομικά, στέρεψε.

Για αυτό στην πόλη μας 4.000 οικογένειες δεν μπορούν να πληρώσουν το νερό και τους απαλλάσσουμε. Για αυτό φέτος αποφάσισε το Δημοτικό μας Συμβούλιο, πέρα από τις 3.500 που απαλλάσσονται από ανταποδοτικά τέλη, να προχωρήσουμε και στη μείωση κατά 50% των ανταποδοτικών τελών στους 10.000 δικαιούχους του κοινωνικού επιδόματος αλληλεγγύης.

Δίνουμε αυτή και πολλές άλλες παροχές για να σταθούν όρθιοι, για να μην μπουν στο περιθώριο...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Κύριε Δήμαρχε...

Κ. ΠΕΛΕΤΙΔΗΣ: ...όπως θέλουν οι υπηρέτες του κεφαλαίου. Αλλά να βγουν στο προσκήνιο και να ανατρέψουν την πολιτική που εφαρμόζεται διαχρονικά.

Αγαπητοί συνάδελφοι, δεν μπορεί το 2017 να μοιράζουμε τρόφιμα, συσσίτια, ρούχα. Είναι η απόλυτη ντροπή. Δεν μπορεί τη στιγμή που ο πλανήτης μας έχει τη δυνατότητα να θρέψει οκτώ φορές τον πληθυσμό του, να υπάρχουν άνθρωποι που πεθαίνουν από πείνα, να ζουν με συσσίτια. Δεν είμαστε στην κατοχή. Είμαστε στην εποχή η επιστήμη, (...), βρίσκονται στο απόγειό τους, αλλά εξαιτίας της κατοχής του πλούτου από τους λίγους, οδηγούνται οι δημότες μας στην καταστροφή.

Όσοι βγήκαμε από τα σπλάχνα του αγωνιζόμενου για επιβίωση λαού, όσων η καρδιά δεν θέλει το άδικο, έχουν χρέος να αλλάξουμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Κύριε Πελετίδη, παρακαλώ πολύ ολοκληρώστε γιατί...

Κ. ΠΕΛΕΤΙΔΗΣ: Κλείνω.

Να πετάξουμε από τα κεφάλια μας την κυρίαρχη ιδεολογία που μας έβαλαν με απίστευτη τέχνη από την ημέρα που γεννηθήκαμε, και να οργανώσουμε την αντεπίθεσή μας. Να τιμήσουμε τη λέξη άνθρωπος, την εμπιστοσύνη που μας έδωσε ο λαός εκλέγοντάς μας. Να πούμε την αλήθεια. Να ενώσουμε τις δυνάμεις μας για να έχουν όλοι εργασία, αξιοπρεπείς μισθούς, να μη βγουν στο σφυρί τα σπίτια των τσακισμένων νοικοκυριών, παρά τον καταναγκασμό του κράτους. Να μην εμπλακούν οι Δήμοι σε διαδικασίες αναγκαστικής είσπραξης από τους μικρούς οφειλέτες. Να μην οδηγηθούν λαϊκές οικογένειες στη σέντρα της εφορίας για πεντακόσια ευρώ.

Συνάδελφοι, όμορφη πόλη είναι αυτή που δεν έχει ανέργους, φτώχεια, παιδιά στην εξάρτηση. Το κεφαλαιοκρατικό σύστημα βρίσκεται σε σήψη και παρακμή. Δεν θεραπεύεται. Χρειάζεται οι πρωταγωνιστές της ζωής, αυτοί που κτίζουν και λειτουργούν το Δήμο μας, να αναλάβουν το κουμάντο της κοινωνίας. Καμιά καθυστέρηση. Υπάρχει η εμπειρία και η γνώση. Χρειάζεται το αποφασιστικό βήμα και μπορούμε να το κάνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε τον κύριο Πελετίδη.

Απλά να μπορέσουμε, όσο μπορέσουμε, και ο κύριος Γώγος, να δούμε λίγο το χρόνο, γιατί πραγματικά είναι πάρα πολλοί ομιλητές.

Κύριε Γώγο, έχετε το λόγο.

Γ. ΓΩΓΟΣ: Λέω, κύριε Πρόεδρε, και όχι μόνο για τον προηγούμενο, για πάρα πολλούς, αν πήγαιναν στο Δημοτικό Σχολείο και έγραφαν έκθεση, η δασκάλα κατά πάσα πιθανότητα θα τους έγραφε εκτός θέματος.

Παρακαλώ το Προεδρείο αυτό να το πάρει υπόψη του, και για τα επόμενα Συνέδρια. Δεν μπορεί να μιλάει ο καθένας για ότι θέλει και ότι πονάει. Ένα θέμα αυτό.

Ένα δεύτερο θέμα.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

Γ. ΓΩΓΟΣ: Για τον εαυτό μου.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Παρακαλώ πάρα πολύ, ο κάθε ομιλητής έχει δικαίωμα να εκφραστεί. Έχετε όλοι το λόγο, θα πάρετε όλοι το λόγο να μιλήσετε και να πείτε την άποψή σας. Έχει μια άποψη. Δεν είναι κακό να την ακούμε. Δεν κάνουμε σχόλια. Σας παρακαλώ.

Γ. ΓΩΓΟΣ: Δεύτερο ζήτημα. Ακούω τα κόμματα και μιλάω για τα κόμματα εξουσίας, που λένε τις απόψεις τους. Θυμάμαι πολύ καλά ότι κάθε φορά τα κόμματα καταγγέλλουν όσα δεν έκαναν σαν κυβέρνηση, και κάνουν σαν κυβέρνηση πάντα αυτά που κατήγγειλαν σαν αντιπολίτευση. Έλεος. Είναι δυνατόν να ακούμε το ίδιο πράγμα συνέχεια; Ποιο έκαναν τον Καποδίστρια, ποιοι τον καταγγείλανε; Ποιοι έκαναν τον Καλλικράτη, ποιοι τον καταγγείλανε; Ποιοι μας έβαλαν στο μνημόνιο, ποιοι το καταγγείλανε; Ποιοι έβαλαν το ΕΝΦΙΑ, ποιοι το καταγγείλανε; Πού θα πάει αυτή η ιστορία; Είμαστε οι κουτοί, οι βλάκες, που ακούμε συνέχεια τις κυβερνήσεις μας να καταγγέλλουν όλα... να κάνουν όλα όσα (...) σαν αντιπολίτευση και τις αντιπολιτεύσεις να καταγγέλλουν όλα όσα έκαναν σαν κυβέρνηση; Έλεος.

Δεύτερο ζήτημα. Ρώτησα όλους τους υπαλλήλους μου ή τους περισσότερους, πριν έρθω στο Συνέδριο. Το βασικό θέμα του Δήμου μου είναι η γραφειοκρατία. Άκουσα πολύ καλά τον κύριο Τσιάμη. Νομίζω ότι είναι αφελής. Αν το σύστημά του το δέχονταν οι κυβερνητικοί παράγοντες και το υπέγραφαν, θα σταματούσε η γραφειοκρατία. Νομίζω το ζητούμενο το δικό μας είναι να την ξεπεράσουμε, και το ζητούμενο των κυβερνήσεων είναι να τη διατηρήσουν, και τη διατηρούν.

Άλλο ζήτημα. Έχουμε σαν Αυτοδιοίκηση κάνει το εξής λάθος κατά τη γνώμη μου. Κυνηγάμε πάντα το αγκίστρι που μας πετάει η εκάστοτε κυβέρνηση. Τώρα κυνηγάμε το δόλωμα της απλής αναλογικής. Ξεχάσαμε γιατί βγήκαμε. Έχουμε λύσει το πρόβλημα των σκουπιδιών μας; Μπορούμε να τα μαζέψουμε; Έχουμε λύσει το πρόβλημα της ύδρευσης των κατοίκων μας; Μπορούμε να τους υδρεύσουμε; Τους φωτίζουμε; Γιατί τα ξεχνάμε όλα αυτά; Γιατί κυνηγάμε τις μεγάλες τυφλές συγκρούσεις; Και ξεχνάμε γιατί εκλεχτήκαμε και τι θέλουμε να προσφέρουμε.

Είμαι βέβαιος ότι, κυρίως στους περιφερειακούς Δήμους, όλα αυτά είναι ζητούμενα και μάλιστα με πολύ ένταση από τους πολίτες. Δεν μπορούμε ούτε να τους καθαρίσουμε, ούτε να τους υδρεύσουμε, ούτε να τους φωτίσουμε. Πολύ περισσότερο να μιλήσουμε για αποχετεύσεις και βιολογικούς καθαρισμούς.

Νομίζω ότι είναι λάθος κυνηγάμε την κυβέρνηση σε στόχους που μας αποπροσανατολίζουν.

Τελευταίο. Και όταν λέω τελευταίο, το εννοώ τελευταίο.

Όλα αυτά, νομίζω ο μεγάλος Δημοσθένης είπε μια μεγάλη κουβέντα, δει δη χρημάτων. Χωρίς αυτά τίποτα δεν γίνεται. Μπορούμε εμείς να λύσουμε προβλήματα καθημερινότητας χωρίς λεφτά; Δεν μπορούμε. Γιατί δεν τα διεκδικούμε; Γιατί δεν μένουμε σε αυτά;

Και τελευταίο ερώτημα. Κάθε φορά που κάνουμε συνέδριο βάζουμε στόχους. Και φέτος και πέρσι και πρόπερσι και πριν δέκα χρόνια, δεκαπέντε. Πότε ελέγξαμε αν αυτοί οι στόχοι υλοποιήθηκαν; Γιατί πάμε στο παραπάνω; Γιατί πάμε στις υπερβάσεις συνέχεια;

Αυτό ήθελα να παρακαλέσω, και συγνώμη για το χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ τον κύριο Γώγο.

Καλούμε στο βήμα τον κύριο Καμπούρη τον Στέλιο, Δημοτικό Σύμβουλο Χίου, ΠΕΔ Βορείου Αιγαίου, και να ετοιμάζεται ο κύριος Σακούτης, Δημοτικός Σύμβουλος Πετρούπολης και μέλος του Δ.Σ. της ΚΕΔΕ.

Σ. ΚΑΜΠΟΥΡΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Συναδέλφισσες και συνάδελφοι, είμαι ο Στέλιος Καμπούρης, είμαι Δημοτικός Σύμβουλος Χίου, και εκπροσωπώ την ΠΕΔ Βορείου Αιγαίου στο Συνέδριό μας, ως ένα από τα τρία εκλεγμένα μέλη της.

Θα πιάσω το κουβάρι... τρία σημεία έχω να αναφέρω, θα πιάσω όμως το κουβάρι από εκεί που τελείωσε ο προηγούμενος ομιλητής, για τον οποίο θα έλεγα ότι κανένας εκπαιδευτικός δεν θα έβαζε τόσο απλά την ένδειξη εκτός θέματος, γιατί εμείς οι εκπαιδευτικοί ακόμα και από την εκτός θέματος διαδικασία, προσπαθούμε να βρούμε αυτά που αγγίζουν την πραγματικότητα.

Όμως μου έδωσε μια πάρα πολύ καλή πάσα, και ήταν το δεύτερο σημείο της τοποθέτησής μου, θα ξεκινήσω όμως με αυτό.

Εγκυμονεί ο κίνδυνος, αγαπητοί μου συνάδελφοι και συναδέλφισσες, υπό τον ορυμαγδό της αιτηματολογίας και της αναγκαιότητας που χαρακτηρίζει τα τελευταία χρόνια τα Συνεδριά μας, εγκυμονεί λοιπόν ο κίνδυνος να περάσουμε στη σφαίρα του επετειακού ή αλλιώς καταγραφικού συνεδρίου.

Απλώνοντας λοιπόν λίγο το σκεπτικό μου ως δεύτερο σημείο της τοποθέτησής μου, θα έλεγα ότι εδώ εμείς μπορεί να θέλουμε να αλλάζουμε το κράτος, τις ζωές μας και την Ελλάδα, το ζητούμενο είναι οι άλλοι που θα ράψουν το κοστούμι, θέλουν;

Και επειδή όπως πολύ καλά γνωρίζουμε όλοι μας, είναι άλλη η φιλοσοφία η δική μας, η αυτοδιοικητική, η οποία στηρίζεται σε πραγματικά δεδομένα και βάσεις, και είναι άλλη η φιλοσοφία της κεντρικής εξουσίας, η οποία για τους δικούς της κακούς λόγους και σκεπτικά, θέλει να ελέγχει πλήρως το παιχνίδι της εξουσίας.

Για να περάσουμε λοιπόν στην επόμενη περίοδο και στην επόμενη εποχή, και αν θέλουμε να έχουμε στόχευση φεύγοντας από το Συνέδριό μας σήμερα, μετά την πλήρη καταγραφή των προβλημάτων και της αιτηματολογίας μας, και μάλιστα με εμπειριστατωμένα πλέον στοιχεία και δεδομένα για κάποια από τα αιτήματά μας, όπως ήταν οι επιστημονικές μελέτες που μας

παρουσιάστηκαν, θα πρέπει η όποια καταγραφή της αιτηματολογίας μας να συνοδεύεται στο τέλος και με μια αγωνιστική κατεύθυνση, η οποία επιτρέπτε μου να σας πω, γιατί όχι, και αγωνιστική κινητοποίηση να προβλέπει ως τέλος αιτηματολογίας μας. Γιατί με το να κάνουμε συνέδρια, να υποβάλλουμε τις θέσεις μας, να ψηφίζουν αυτοί ότι θέλουν, πολύ φοβούμαι ότι θα καταντήσουμε στη λογική των επετειακών συνεδρίων.

Το δεύτερο σημείο που θέλω να θίξω, είναι ένα τυπικό θέμα και θα πρέπει να το λάβουμε σοβαρά υπόψη για να μην έχουμε, αγαπητέ μου Πρόεδρε και φίλε Δημήτρη, αυτά τα κουδουνίσματα.

Θα πρέπει επιτέλους η ΚΕΔΕ να ψάξει την αναδιανομή και την ανακατάταξη της αρχιτεκτονικής των συνεδρίων της. Δεν μπορεί εγώ από χθες, που όπως είπε ο φίλος ο Αλέξης, είναι από χθες εδώ και συνέχεια, να είμαι εδώ, να ακούω 25λεπτα, 30λεπτα τοποθετήσεων της ΚΕΔΕ, και εγώ ο καημένος, ο ταπεινός, που έρχομαι μια φορά το χρόνο στο Συνέδριο εκπροσωπώντας την ΠΕΔ Βορείου Αιγαίου, να έχω ένα 3λεπτο και να μου λένε άντε γεια.

Να επιδιώξουμε τη λογική της από κάτω προς τα πάνω ανάδειξης των θέσεων, έστω και μέσα από τις παρατάξεις μας. Να προηγείται μια μέρα η παραταξιακή συνεδρίαση και ναι, τότε να μιλάνε οι επικεφαλής των παρατάξεων είκοσι λεπτά.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

Σ. ΚΑΜΠΟΥΡΗΣ: Βεβαίως.

Και πάω στο τρίτο σημείο και κλείνω, Δημήτρη. Δεν θα το έλεγα, αλλά επειδή είναι πολύ σοβαρό και δεν αναφέρθηκε από κανέναν.

Ο αγαπητός Πρόεδρος, ο κύριος Πατούλης, στην εισηγητική του τοποθέτηση παρουσιάζοντας το πλαίσιο των θέσεων της ΚΕΔΕ, πέρασε το θέμα του μεταναστευτικού με τέσσερις λέξεις.

Εγώ καλώ, βέβαια έχουμε και ειδική Συνεδρία, καλώ όμως στην Ολομέλεια του Συνεδρίου, στο ψήφισμά μας σήμερα, η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας να αναλάβει το ρόλο του

μπροστάρη, να αναλάβει το ρόλο του επισπεύδοντα, να πιέσουμε και να πετύχουμε μέσα από μια συνεννόηση με την κυβέρνηση, το εξής απλό και υλοποιήσιμο πράγμα για αυτό το πολύ μεγάλο πρόβλημα. Το παγκόσμιο πρόβλημα με τις εθνικές διατάσεις, που καλούνται να σηκώσουν στην πλάτη τους πέντε νησιά του Αιγαίου. Είναι άδικο, είναι αμαρτία, είναι απάνθρωπο και εγκυμονεί εθνικούς κινδύνους αν το αφήσουμε να εξελίσσεται έτσι.

Προτείνω λοιπόν, αγαπητέ Πρόεδρε, η Γενική μας Συνέλευση σήμερα να πάρει ως απόφαση την αναλογική κατανομή των προσφύγων στο εσωτερικό της χώρας, στο σύνολο των Δήμων, με βάση την πληθυσμιακή αναλογία που αντιστοιχεί στον καθένα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Να ευχαριστήσω τον Στέλιο τον Καμπούρη. Απλά, Στέλιο, και λόγω της σχέσης που έχουμε αναπτύξει, να πω το εξής. Ότι υπάρχουν έξι Θεματικές Ενότητες, και για το Προσφυγικό, όπου μπορούμε εκεί και να εξειδικεύσουμε τα θέματα. Απλά προσπαθούμε να κρατάμε το χρόνο όσο μπορούμε για να μιλήσουν πιο πολλοί συνάδελφοι. Δεν έχει καμία άλλη σκοπιμότητα το ρολόι. Μιλήστε όσο θέλετε. Αλλά υπάρχει μια διαδικασία να μιλήσουν πάρα πολλοί. Να κατηγορούμε τη Διοίκηση γιατί μιλάει πολύ... Κάνει εισηγήσεις. Δηλαδή βάζει τα θέματα που πρέπει να ακούσουμε όλοι. Από μελέτες, από έρευνες. Δεν το κάνει γιατί θέλει να μιλάει μόνο...

Λοιπόν, πολύ ωραία, προχωράμε και συγνώμη για την παρέμβαση που έκανα, για το θάρρος που είχα.

Ο κύριος Νίκος Σακούτης. Παρακαλώ, Νίκο, το χρόνο, και να ετοιμάζεται ο κύριος Σελέκος Μιχάλης, Δήμαρχος Χαϊδαρίου.

Ν. ΣΑΚΟΥΤΗΣ: Γεια σας και από εμένα.

Αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, εχθές ακούσαμε αρκετούς και νυν Υπουργούς, αλλά και πρώην Υπουργό, να μας λένε κάποιες παραδοχές. Ότι για αυτές τις πολιτικές φταίγανε τα

μνημόνια και ότι ουσιαστικά μας καλέσανε να σχεδιάσουμε τις μεταμνημονιακές εποχές και για την Αυτοδιοίκηση.

Αυτοί οι οποίοι άσκησαν εχθές, προχθές, τα προηγούμενα χρόνια, κυβερνητικές πολιτικές, ψήφισαν μνημόνια, εφάρμοσαν μνημόνια, έρχονται σήμερα ως ουδέτεροι κριτές να μας καλέσουν να δούμε τις μεταμνημονιακές για εμάς, νεομνημονιακές – και θα το αποδείξουμε – εποχές. Η κυρία Γεροβασίλη εχθές, επικαλέστηκε μάλιστα τα πορίσματα του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για να μας πει ότι αυτές οι πολιτικές απέτυχαν.

Να σας θυμίσω ότι το 2013, πάλι σε Συνέδριο στα Γιάννενα, υπήρχαν και δυνάμεις αυτοδιοικητικές που μας καλούσαν να συμβάλλουμε στον εθνικό στόχο. Το μνημόνιο, μπήκαμε ένα χρέος 120% του ΑΕΠ. Σήμερα, με βάση τον προϋπολογισμό ο οποίος έχει κατατεθεί, έχουμε φτάσει το χρέος της γενικής κυβέρνησης να είναι στο 179,8%, ήτοι 332 δις προβλέπεται για το '18, αυξημένο κατά 13,7 δις από πέρυσι. Ένα τεράστιο χρέος. Το χρέος υπάρχει και γιγαντώνεται.

Οι πολιτικές για την Αυτοδιοίκηση. Να δούμε τις μεταμνημονιακές εποχές. Όντως είναι έτσι; Τι έχουμε ως δεδομένο για το '18, το '19, το '20, το '21; Έχουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, το νόμο 4472 ή 4^ο μνημόνιο ή μεσοπρόθεσμο. Πείτε το όπως θέλετε. Το οποίο τι προβλέπει; Προβλέπει μέσα από το άρθρο 80α, περικοπές των δαπανών, περικοπές της επιχορήγησης, για την Αυτοδιοίκηση, στα 3,4 δις ευρώ.

Ακούστηκε προηγουμένως από τον Πρόεδρο της Επιτροπής μας, τον κύριο Κασρινό, ότι για τους Δήμους μόνο, αν εφαρμοζόταν αυτά που είχαν οι ίδιοι ψηφίσει, τον Καλλικράτη, και αυτά τα οποία έπρεπε να δίνουν στους Δήμους, γιατί στο όνομα της Αυτοδιοίκησης εισπράττουν και φόρους, που πάνε όμως για τη μαύρη τρύπα του χρέους, έπρεπε να είχαμε 5 δις 81 εκατομμύρια. Τι θα πάρουμε, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό, για το 2017; Τρία τριακόσια τριάντα τρία, μειωμένα κατά 14 εκατομμύρια σε σχέση με

πέρυσι και μειωμένα κατά 126 εκατομμύρια σε σχέση με το 2016. Ας λείει ο κύριος Σκουρλέτης ότι έχουμε 50% αύξηση σε σχέση με πέρυσι. Και με πλαφόν, όπως ξαναείπα, στα 3,4 δις, ακόμα και στην καλύτερη περίπτωση που να παίρνανε 100 εκατομμύρια οι Δήμοι παραπάνω, θα είχαμε μία απόκλιση 2,6 δις μόνο για το 2018. Και για το '19, και για το '20, και για το '21.

Για πολλαπλασιάστε τα επί 4, συνάδελφοι. Πάνω από 10 δις. Συν τα 13 δις, ένα ολόκληρο ΕΣΠΑ έχει αφαιρεθεί από την Αυτοδιοίκηση. Έχει αφαιρεθεί από τους εργαζόμενους. Έχει αφαιρεθεί από τα στρώματα τα οποία πλήττονται, από τους ανέργους, από αυτούς έχει αφαιρεθεί, κύριοι συνάδελφοι. Και δυστυχώς η μεταμνημονιακή εποχή είναι αυτή. Και είναι αυτή όπου για μετά το 2023 προβλέπεται, και μέχρι το 2060, να έχουμε πλεονάσματα της τάξης του 2% και με εποπτεία. Δεν έχουμε μεταμνημονιακή εποχή, έχουμε νεομνημονιακή εποχή, πείτε το όπως θέλετε, με όποιο πρόσωπο, με όποιο φερετζέ και αν βάλουν, αυτά έχουν ψηφίσει, αυτά ισχύουν.

Επιπλέον, θα πει κάποιος, έχουμε ανάπτυξη, ειδική ανάπτυξη. Ποια ειδική ανάπτυξη; Έχω ένα πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων το οποίο προβλεπόταν, μέσα από τον προϋπολογισμό, 846 εκατομμύρια, με το μεσοπρόθεσμο. Για φέτος προβλέπονται 562. Για του χρόνου, από τα 826 προβλέπονται 549. Θα πει κάποιος: μα, έχουμε και το ΕΣΠΑ. Το ΕΣΠΑ, πέρα από την κατεύθυνση που έχει, να εξυπηρετεί μεγαλοεργολαβικά συμφέροντα, πέρα από αυτό, έχει μια απορρόφηση 9,2%. Και θα υπάρχει ΕΣΠΑ ή όποια μορφή του ΕΣΠΑ μετά το 2021 – 2027; Υπάρχει προβληματισμός. Κάποιοι λένε δεν θα υπάρχει καν, με τη χρήση που υπάρχει στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κλείνοντας, συνάδελφοι, εμείς θεωρούμε ότι το Συνέδριο της ΚΕΔΕ και οι αυτοδιοικητικές δυνάμεις, πρέπει να επιλέξουν να διεκδικήσουν έναν διαφορετικό δρόμο. Δρόμο αμφισβήτησης των μνημονίων. Γιατί μνημόνια και Αυτοδιοίκηση, δεν πάνε. Είναι

καταστροφή τα μνημόνια, με όποιο χρώμα και με όποιο πρόσωπο και αν έχουν.

Θεωρούμε ότι πρέπει να δημιουργηθεί ένα μέτωπο αιρετών, εργαζομένων, τοπικών κοινωνιών, όπως άλλωστε τα διατύπωσε και χτες ο κύριος Τάσος Κανταράς, εκφράζοντας τον συντονισμό αιρετών.

Αυτό θεωρούμε εμείς ότι θα πρέπει να διεκδικήσουμε στο επόμενο διάστημα, να ανατρέψουμε αυτή την πολιτική. Εάν αυτή την πολιτική την αποδεχόμαστε, θα πάμε στη λογική των τοπικών φόρων, θα πάμε στη λογική, όπως ακούσαμε και πριν λίγο καιρό στο Συνέδριο στα Κύθηρα, από εκπρόσωπο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, να φτάσουν τα ανταποδοτικά στο 70%. Εάν θέλουμε να λειτουργήσουμε ως φορομπηχτικός μηχανισμός, εξυπηρετώντας αυτά τα σχέδια των μνημονίων της τρόικα και των κυβερνητικών πολιτικών, ας αποφασίσουμε. Έχουμε δύο δρόμους να επιλέξουμε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε τον Νίκο τον Σακούτη.

Το λόγο έχει ο κύριος Κουτελάκης, από την ΠΕΔΑ. Για τρία λεπτά. Γιώργο, τρία λεπτά. Παρακαλώ το χρόνο όσο μπορείς...

Γ. ΚΟΥΤΕΛΑΚΗΣ: Όσο μπορούμε, Πρόεδρε, θα βοηθήσουμε.

Κύριοι συνάδελφοι, θέλω να σας πω μετά από πολλά χρόνια στην Αυτοδιοίκηση, ότι πιστεύω βαθιά σε μια Αυτοδιοίκηση η οποία θα είναι ανεξάρτητη και ακηδεμόνευτη. Μια Αυτοδιοίκηση η οποία θα είναι ανεξάρτητη από κόμματα και ακηδεμόνευτη από τις κυβερνήσεις. Μια Αυτοδιοίκηση η οποία δεν θα είναι ούτε ουδέτερη, ούτε απολίτικη, αλλά θα είναι βαθιά πολιτικοποιημένη, όπως οφείλει να είναι κάθε θεσμός εξουσίας που ασκεί δημόσιες πολιτικές.

Και τα λέω όλα αυτά μετά από πολλά χρόνια, γιατί νομίζω ότι έχουμε πάρει κάποιο στραβό δρόμο. Προσπαθούμε να αντιμετωπίσουν, οι Διοικήσεις της ΚΕΔΕ, όχι τώρα, αλλά και από παλιότερα, όλα τα προβλήματα της Αυτοδιοίκησης στοιχιζόμενοι

πίσω από κομματικές πλειοψηφίες, έτσι όπως αυτές εκφράζονται και μέσα στις Διοικήσεις της, και μέσα στο Σώμα της.

Και πού έχουμε φτάσει, κύριοι συνάδελφοι; Έχουμε φτάσει σε πολλές φιλοκυβερνητικές Διοικήσεις κατά το παρελθόν, και σήμερα είμαστε σε μια Διοίκηση της ΚΕΔΕ που ασκεί ακραία, επιτρέψτε μου να πω, αντικυβερνητική πολιτική. Και αν αυτό είναι προς όφελος της Αυτοδιοίκησης, να συνεχίσουμε να το κάνουμε. Αλλά για να σκεφτούμε, αυτά τα 2,5 χρόνια, στη μέση μιας δημοτικής θητείας, με αυτή την ακραία ρητορική, με αυτή την ακραία πόλωση... άκουσα ομιλίες θεσμικών εκπροσώπων, μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔΕ, που μου σηκώθηκε η τρίχα. Να στείλουμε αυτούς να κάνουν λοιπόν διάλογο με την κάθε κυβέρνηση, είτε είναι του ΣΥΡΙΖΑ, είτε είναι αύριο της ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, να δούμε τι θα πετύχουμε.

Ας σοβαρευτούμε, κύριοι συνάδελφοι. Η ενότητά μας σε ένα πράγμα μπορεί να στηριχτεί. Αν τον τόνο τον δώσουμε στο αυτοδιοικητικό και όχι στο κομματικό. Αν δεν αισθανόμαστε τους εαυτούς μας από πρόσκαιρες πλειοψηφίες που μπορεί να διαμορφώνονται ότι είμαστε πολιορκητικός κριός για να ρίξουμε την τάδε ή τη δείνα κυβέρνηση και να προσέλθουμε με θεσμική πολιτική και πολιτική υπευθυνότητα σε ένα διάλογο με την εκάστοτε κυβέρνηση για να δούμε τι μπορούμε να πετύχουμε. Γιατί εν τέλει πρέπει να θέλουμε μια Αυτοδιοίκηση η οποία να έχει την τόλμη να καταγγέλλει μια κυβέρνηση όταν αυτή δεν προωθεί αυτά που εμείς εκτιμούμε ότι πρέπει να προωθεί, αλλά ταυτόχρονα πρέπει να έχει και το θάρρος της γνώμης της και την ειλικρίνεια να χειροκροτεί την οποιαδήποτε κυβέρνηση μπορεί και συμβάλλει στην πρόοδο των δικών μας θέσεων, όποιο και αν είναι το πολιτικό της πρόσημο.

Αυτό είναι Αυτοδιοίκηση, κύριοι συνάδελφοι. Το οτιδήποτε άλλο είναι ένα πολιτικό παιχνίδι. Μπορεί να αφορά κάποιους, δεν αφορά εμένα. Γιατί και εγώ που σας λέω αυτά για τη σημερινή Διοίκηση και την πολιτική της ΚΕΔΕ, θα σας πω ότι είναι

απαράδεκτο το Υπουργείο Εσωτερικών και ο Υπουργός, που ένα μήνα μετά το Συνέδριό μας θα φέρει ένα νομοσχέδιο το οποίο δεν το έχει δει η Αυτοδιοίκηση, για να το εφαρμόσει η Αυτοδιοίκηση, και μάλιστα Υπουργός κάποιων αρχών που προωθούν τη συλλογικότητα, τη διαβούλευση, τους συμμετοχικούς προϋπολογισμούς, και μας δίνει δείγματα γραφής κρατώντας έξω τον κεντρικό εκπρόσωπο της Αυτοδιοίκησης από αυτό το διάλογο. Όπως είναι και εξίσου ελεγχόμενος γιατί μπορεί να ανακοίνωσε και τον χειροκροτώ για αυτό, ένα πρόγραμμα ενίσχυσης της Αυτοδιοίκησης για τα επόμενα χρόνια, αλλά σε τομείς που εκείνος αποφάσισε να τους κρατήσει για τον εαυτό του πού θα διοχετευτούν αυτά τα λεφτά, χωρίς να συζητήσει καθόλου με εμάς.

Τελευταίος ένας λόγος, κύριοι συνάδελφοι, αφού σας ζητήσω να χαμηλώσουμε τους τόνους. Έτσι δεν κάνουμε δουλειά. Γιατί ακραίες λογικές για το εκλογικό σύστημα; Γιατί ακραίοι αφορισμοί και ακραία ρητορική; Όσοι παρακολούθησατε τον κύριο Ζαφειριάδη, θα είδατε ότι όλη η Ευρώπη, η μεγαλύτερη πλειοψηφία της Ευρώπης, λειτουργεί με το εκλογικό σύστημα DOT, που είναι σχεδόν ισότιμο με την απλή αναλογική. Μπορεί να πλήττει την αποτελεσματικότητα, μάλιστα, και να το συζητήσουμε. Μπορεί να μην είναι ένα καλό σύστημα. Μπορεί να υπάρχει κάτι καλύτερο, να τα δούμε. Αλλά όχι με ακραίες και πολωτικές εκφράσεις.

Και κύριοι συνάδελφοι, εσείς που είπατε, ένα επιχείρημα, και έκλεισα Πρόεδρε, δεν θα οδηγηθούμε στη δικτατορία των μειοψηφιών, σας απαντώ, όχι για να τοποθετηθώ υπέρ της απλής αναλογικής, αλλά δεν είναι και εξίσου ανεκτή η δικτατορία των πλειοψηφιών, που ένας εκλογικός νόμος τους κάνει γιγάντιες πλειοψηφίες.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Το λόγο έχει ο κύριος Λουλουδάκης Απόστολος, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔΕ, για τρία λεπτά. Και ακολουθεί ο κύριος Μεθενίτης Σωτήρης, Δήμαρχος Μαρκοπούλου.

A. ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ: Συνάδελφοι, θα σταθώ περισσότερο στην πολιτική διάσταση αν θέλετε του προβλήματος, διότι στη χώρα μας πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι διαχειριζόμαστε μια εθνική ήττα.

Ποια είναι η εθνική ήττα. Ότι δεν μπορέσαμε μέσα από απίστευτες χρηματοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να συγκροτήσουμε ένα σύγχρονο ευρωπαϊκό κράτος, και έχουμε αποκλίνει πάρα πολύ σε σχέση με αυτά που συμβαίνουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στις χώρες της Ευρώπης. Βέβαια υπάρχουν χώρες με μια παράδοση αστικής δημοκρατίας πλέον των δύο αιώνων.

Δεν θέλω να μείνω στις παθογένειες που υπήρξαν την περίοδο της μεταπολίτευσης και οδήγησαν τη χώρα μας σε αυτή τη μεγάλη εθνική ήττα.

Θέλω να σταθώ ιδιαίτερα σε ένα θέμα. Άκουσα με ιδιαίτερο ενδιαφέρον όλες τις ομιλίες. Προσπαθούμε να φύγουμε από το πολιτικό πρόβλημα της χώρας, που είναι κατεξοχήν πρόβλημα. Η χώρα βρίσκεται μέσα σε ένα πρόγραμμα, ένα πρόγραμμα περιορισμένου δημοσιονομικού χώρου, περιορισμένης χρηματοδότησης, μέσα από τις κλασικές αν θέλετε... κλασικά εργαλεία χρηματοδότησης, και πάνω σε αυτά τα πράγματα είναι πολύ μαξιμαλιστικό το να βάζουμε στόχους που είναι έξω από τα όρια και τους περιορισμούς αυτού του προγράμματος, το οποίο το έχει αποδεχτεί το μεγαλύτερο φάσμα του πολιτικού συστήματος.

Και αναφερθήκαμε σε ένα μεγάλο μέρος στο διαχειριστικό. Αν δεν κατάφερε αυτό το κράτος να δημιουργήσει διαχειριστικούς άξονες λειτουργίας του, αυτό το πράγμα πού οφείλεται; Γενική ομολογία. Σε ένα απίστευτο καθεστώς κομματοκρατίας, το οποίο επιβλήθηκε σε αυτή τη χώρα.

Και μάλιστα εδώ θέλω να κάνω μια ιδιαίτερη αναφορά, που έχει φιλοσοφική αν θέλετε υπόσταση, σε σχέση με τις απόψεις του κυρίου Κοιμήση χθες, ο οποίος αναφέρθηκε στον ενισχυμένο ρόλο των αντιπροσώπων αναφερόμενος σε μια αντιπροσωπευτική δημοκρατία, και δεν βλέπουμε τα χάλια και τις παθογένειες συνολικά σήμερα της δημοκρατίας σε όλο το δυτικό κόσμο, όταν έχουμε Προέδρους Δημοκρατίας, που είναι το... δεν είναι το θέμα της αντιπροσώπευσης, είναι το θέμα της συμμετοχής, είναι το θέμα της συμμετοχικότητας. Βλέπουμε σε μια μεγάλη χώρα, όπως τη Γαλλία, με απεριόριστες εξουσίες του Προέδρου, να προέρχεται από το 12% του εκλογικού σώματος.

Μήπως όλοι εδώ πέρα δεν αντιλαμβανόμαστε το πόσο απομακρυσμένες είναι όλες οι μορφές εξουσίας και της Αυτοδιοίκησης, από τον πολίτη; Η έλλειψη συμμετοχής είναι ο καθοριστικός αν θέλετε παράγοντας, ο οποίος σήμερα αυτή τη χώρα τη χαρακτηρίζει.

Και έρχομαι σε αυτό το Συνέδριο. Προηγήθηκαν δύο Συνέδρια. Το Συνέδριο της Χαλκιδικής. Ένα ιδιαίτερο Συνέδριο, μια περίοδο που ανατρέπονταν τα πάντα, ρευστοποιούνταν το πολιτικό σύστημα, νέες κοινωνικές πλειοψηφίες, και στο οποίο στη συγκεκριμένη αν θέλετε πολιτική συγκυρία της χώρας, έδωσε αυτά που μπορούσε να δώσει. Το άλλο συνέδριο, απόλυτα ενταγμένο σε μια στρατηγική αν θέλετε, αποδόμησης και αποσταθεροποίησης του πολιτικού συστήματος της χώρας. Αν θέλετε της κυβέρνησης.

Αυτά τα δύο Συνέδρια, προσέξτε, τα μέσα μαζική ενημέρωσης τα έπαιξαν απίστευτα. Ήταν ένα τεράστιο πολιτικό γεγονός τα δύο Συνέδρια της ΚΕΔΕ.

Μπήκατε στις εφημερίδες; Μπήκατε στα site; Μιλάει κανείς για το σημερινό Συνέδριο; Το σημερινό Συνέδριο χαρακτηρίζεται, για να τελειώνουμε, από ένα σοβαρό και συγκροτημένο κείμενο, στο οποίο δεν ξέρω εάν μπορούμε να αποκλίνουμε σε... αν αποκλίνουμε διαπαρταξιακά, σε ένα επίπεδο του 3 ή του 5%. Είναι ένα

συγκροτημένο κείμενο, οι ομιλίες ήταν συγκροτημένες, η αγωνία εμφανής στους ανθρώπους της Αυτοδιοίκησης, ότι δεν μπορεί να εκτελέσουν έργα, δυσλειτουργίες, γραφειοκρατία και τα λοιπά και τα λοιπά. Θύλακες στο δημόσιο τομέα, οι οποίες αντιστέκονται σε κάθε μεταρρύθμιση, λειτουργούν αυτόματα, αυτόνομα από το πολιτικό σύστημα. Είναι πλέον ένα καθεστώς μέσα στον κρατικό αν θέλετε μηχανισμό, στο μεγάλο ασθενή της χώρας που λέγεται δημόσια διοίκηση.

Νομίζω εν πάση περιπτώσει για να τελειώνουμε, ότι αυτό το Συνέδριο... Θέλω να σταθώ, Δημήτρη, σε ένα πράγμα. Ιδιαίτερα παρακολούθησα τρία σημεία. Την εισήγηση Καφαντάρη, που έδωσε την αναπτυξιακή διάσταση και το ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε μια διαδικασία οικονομικής ανάπτυξης και ανασυγκρότησης και επανεκκίνησης της οικονομίας.

Ιδιαίτερα του Καστρινού όταν αναφέρθηκε στο ρόλο των δημοσίων επενδύσεων, και με ιστορικές αναφορές την περίοδο του αμερικάνικου Κραχ.

Στον Δημήτρη τον Μπίρμπα, έκανε μια πολύ σοβαρή πρόταση σε σχέση με τη διαχείριση των αποθεματικών. Επειδή δεν μπορώ να το αναλύσω, υπάρχουν τεχνοκράτες που μπορεί να το αναλύσουν καλύτερα.

Νομίζω ότι πρέπει ήδη τα σύγχρονα χρηματοδοτικά εργαλεία που... τα οποία αν θέλετε σε παγκόσμια κλίμακα, σε διεθνή οικονομία, όπως ένα επενδυτικό ταμείο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, μέσα στο οποίο μπορούν να μπουν τα παρακρατούμενα, να δημιουργήσει ένα σοβαρό κεφάλαιο, να βγει στις αγορές.

Το δημοτικό ομόλογο είναι τεράστιο θέμα. Το έβαλε και το ανέλυσε ο Καφαντάρης.

Νομίζω ότι πρέπει να συγκλίνουμε πάνω σε αυτά. Πρέπει να βρούμε χρηματοδοτικά εργαλεία έξω από το ισχνό ένα δισεκατομμύριο για το '17, δεν ξέρω πόσο λέει ο προϋπολογισμός

για το '18, των δημοσίων επενδύσεων που αφορά το σύνολο της χώρας.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστώ πολύ, Απόστολε, να είσαι καλά, για το χρόνο.

Καλώ τον κύριο Μεθενίτη Σωτήρη, Δήμαρχο Μαρκοπούλου. Σωτήρη, τον χρόνο αν μπορείς. Και να ετοιμάζεται ο κύριος Μαστοράκης Γιάννης, Δήμαρχος Χερσονήσου.

Σ. ΜΕΘΕΝΙΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούγοντας χθες τον Υπουργό Εσωτερικών να αναφέρεται στο τι έχει γίνει και μιλώντας με εκατομμύρια, δώσαμε τόσα εκατομμύρια για το ένα θέμα, τόσα εκατομμύρια για το άλλο θέμα, τόσα εκατομμύρια για το τρίτο θέμα, επιτρέψτε μου μια και η μέρα σήμερα ήταν ιδιαίτερα τεχνοκρατική, να αναφερθώ σε ένα πολιτικό γεγονός και να κάνω έναν παραλληλισμό.

Όταν η Αμερική βίωνε την ύφεση του 1975-80, γινόταν η τελευταία τηλεοπτική μονομαχία μεταξύ Κάρτερ και Ρέιγκαν. Ο Κάρτερ λοιπόν, προσπαθώντας να αποδείξει ότι δεν δυστυχούσε, γεγονός που δεν ήταν πραγματικό παρά τις φιλότιμες προσπάθειές του, η μικρή και μεσαία αστική τάξη στην Αμερική, άρχισε και αυτός να λέει νούμερα, για το ένα θέμα έχουμε κάνει αυτό, για το άλλο θέμα έχουμε κάνει αυτό, για το άλλο θέμα έχουμε κάνει αυτό, στο τελευταίο δίλεπτο, εκεί που δίνεται η τελική μάχη και η τελική εντύπωση στον ψηφοφόρο.

Ο Ρέιγκαν απάντησε λέγοντας το εξής. Ακούσαμε δύο λεπτά τον νυν Πρόεδρο να αναφέρει ένα σωρό νούμερα. Εγώ δεν θα χρησιμοποιήσω το χρόνο του, ούτε καν των δύο λεπτών. Θα σας μιλήσω κοιτώντας στα μάτια, είπε στους Αμερικανούς, για τριάντα δευτερόλεπτα. Είσαστε σήμερα οικονομικά καλύτερα από ότι ήσασταν πριν από τέσσερα χρόνια; Αν η απάντησή σας είναι ναι, πρέπει να ψηφίσετε τον Πρόεδρο. Αν η απάντησή σας είναι όχι, τότε μου οφείλετε την ψήφο σας.

Το τελικό αποτέλεσμα το γνωρίζετε.

Εδώ λοιπόν, αντί να καθόμαστε να αναφέρουμε συνέχεια νούμερα και αριθμούς, θα έπρεπε να κάνουμε στον Υπουργό Εσωτερικών και σε όποιον με ανοιχτή και καθαρή καρδιά μιλάει για την Αυτοδιοίκηση, πιστεύει σε αυτήν και θέλει να την υπερασπιστεί, το εξής απλό ερώτημα. Είμαστε σήμερα, τρία χρόνια μετά από την ανάληψη της εξουσίας από τη σημερινή κυβέρνηση, και με τις εξαγγελίες που είχε κάνει, καλύτερα ή χειρότερα;

Νομίζω ότι και ο πιο φανατικός υποστηρικτής της σημερινής κυβέρνησης, θα πει ότι πόρρω απέχει η πραγματικότητα που βιώνουμε σήμερα, όχι μόνο από τις εξαγγελίες που έγιναν, οι οποίες περίπου μιλούσαν για ένα παράδεισο στο χώρο της Αυτοδιοίκησης, αλλά και από αυτά τα ελάχιστα που θα μπορούσαν να έχουν γίνει.

Η κυβέρνηση ακολουθεί μια πολιτική στο χώρο της Αυτοδιοίκησης, η οποία είναι κλασικά μνημονιακή πολιτική, δεν διαφέρει σε τίποτα με τους προηγούμενους, τους οποίους κανένας δεν θέλει να απαλλάξει τις ευθύνες τους, και για αυτό το λόγο δεν έχει τίποτα καλύτερο και τίποτα ουσιαστικότερο να προσφέρει από αυτά που έχουμε ζήσει. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Για όποιον θέλει να είναι ειλικρινής με τη συνείδησή του, για το ίσχυε με τις προηγούμενες κυβερνήσεις και το τι ισχύει με τη σημερινή.

Από την άλλη μεριά, δύο παρατηρήσεις και κλείνω, σε σχέση με την ΚΕΔΕ. Το ερώτημα που πρέπει αντίστοιχα να απαντήσουμε εμείς είναι το εξής, και εκεί πιστεύω ότι βρίσκεται η μεγάλη αδυναμία της ΚΕΔΕ. Σε όλα τα ζητήματα που μας απασχολούν, σε όλα τα ζητήματα που θεωρούμε σημαντικά, ήμασταν εμείς που βάζαμε την ατζέντα; Εμείς που βάζαμε τα θέματα που θα συζητήσουμε; Εμείς καλούσαμε την κυβέρνηση να τοποθετηθεί πάνω στις θέσεις μας; Ή δίναμε ένα συνεχή αγώνα οπισθοφυλακών, τρέχοντας να προλάβουμε, με καλή διάθεση η ΚΕΔΕ και το Προεδρείο, κάθε φορά που επίκειτο να γίνει μια ζημιά,

να αφαιρεθεί ακόμα μια αρμοδιότητα, να αφαιρεθεί ακόμα ένας πόρος από την Αυτοδιοίκηση, τον περιορισμό της ζημιάς;

Δυστυχώς νομίζω και αυτό πρέπει να το (...) ως μια υπαρκτή αδυναμία της ΚΕΔΕ, δεν βάζαμε εμείς την ατζέντα και σήμερα το πληρώνουμε.

Και το δεύτερο και τελευταίο. Ειπώθηκε ότι η φρασεολογία που έχει ακολουθηθεί από την ΚΕΔΕ είναι πολιτικά πάρα πολύ σκληρή και ακραία και ότι θα πρέπει να χαμηλώσουν οι τόνοι. Το κρίσιμο, αγαπητοί συνάδελφοι, και θέλω πάλι να αναφερθώ στην ΚΕΔΕ, για την οποία όλοι θέλουμε να παίζει, με οποιαδήποτε κυβέρνηση, τον καλύτερο δυνατό ρόλο, δεν είναι αν είχαμε μια σκληρή φρασεολογία απέναντι στην κυβέρνηση. Το ερώτημα ήταν αυτή η φρασεολογία συνοδευόταν στην πράξη από αυτά που έπρεπε να κάνει η ΚΕΔΕ; Προσχωρήσαμε σε κινητοποιήσεις που θα αντιστοιχούσαν στο βαθμό καταγγελίας που είχαμε σε φραστικό επίπεδο; Ή τελικά μέναμε μόνο στις φραστικές καταγγελίες, τα ψηφίσματα, στις διαμαρτυρίες, και σε επίπεδο κινητοποιήσεως ήμασταν σε ένα βαθμό ή μεγαλύτερο βαθμό ουσιαστικά ανύπαρκτοι;

Γιατί όταν ο άλλος βλέπει ότι τον καταγγέλλεις και χρησιμοποιείς πολύ σκληρή φράση, αλλά στην πράξη η αντίδρασή σου είναι πάρα πολύ χαμηλή και υποτονική, παύει από ένα σημείο και μετά να παίρνει φραστικά υπόψη του ουσιαστικά τις όποιες καταγγελίες κάνεις και στα όποια ψηφίσματα εκδίδεις.

Άρα λοιπόν να βάλουμε εμείς έστω και τώρα την ατζέντα συζήτησης στην κυβέρνηση, και αν πούμε ότι θα κινηθούμε για κάποια ζητήματα διεκδικητικά, να το κάνουμε. Μη μείνουμε μόνο στα ψηφίσματα και στις φραστικές διαμαρτυρίες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε τον Σωτήρη τον Μεθενίτη για την τοποθέτησή του.

Καλούμε στο βήμα τον Γιάννη τον Μαστοράκη, Δήμαρχο Χερσονήσου, και να ετοιμάζεται ο κύριος...

I. ΜΑΣΤΟΡΑΚΗΣ: Αγαπητοί συνάδελφοι, θα είμαι πάρα πολύ σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Μισό λεπτό. Ο κύριος Μαρινάκης δεν είναι, θα μιλήσει μετά έχουμε πει. Ο Γρηγόρης ο Κωνσταντέλλος, Βάρη-Βούλα-Βουλιαγμένη, μετά από τον κύριο Μαστοράκη.

I. ΜΑΣΤΟΡΑΚΗΣ: Με τον 4389/16 χάθηκε ένα δυνατό χρηματοδοτικό οικονομικό όπλο των Δήμων, το τέλος διανυκτέρευσης. Δυστυχώς με το τρίτο μνημόνιο και την ψήφισή του, χωρίς να δώσουμε καμία μάχη σαν Αυτοδιοίκηση, εκχωρήσαμε αυτόν τον πολύτιμο αυτοδιοικητικό πόρο, που είναι σε όλο τον κόσμο, μονοσήμαντα στο χρέος και στην κεντρική κυβέρνηση.

Θεωρώ όμως με την επιβολή του από την 1/1/18, ότι δεν είναι αργά, και έστω σε αυτό το δύσκολο πολιτικά διαμορφούμενο περιβάλλον, να απαιτήσουμε να έχουμε έστω ένα μέρος από αυτή την σημαντική χρηματοδοτική ευκαιρία, γιατί θα είμαστε πιθανά το μόνο κράτος στον κόσμο στο οποίο αυτό το τέλος το ανταποδοτικό στην ουσία, έχει υποκλαπεί από την Αυτοδιοίκηση και έχει γίνει κρατικός φόρος.

Επιγραμματικά επίσης θα ήθελα να πω ότι είναι άρα πολύ σημαντικό και αναφέρθηκε βέβαια στο Συνέδριο, αλλά θα πρέπει να το δούμε σε μόνιμη βάση απαίτησης, την επανασύσταση της Δημοτικής Αστυνομίας και την επάνδρωσή της με προσωπικό τέτοιο έτσι ώστε να μπορούμε και εμείς που την έχουμε επανασυστήσει στο ελάχιστο του δυναμικού που μπορούσαμε, τέσσερις από δεκαοκτώ στο Δήμο Χερσονήσου, να μπορούμε εφόσον έχουμε την οικονομική δυνατότητα, να προσλάβουμε Δημοτικούς Αστυνομικούς, γιατί πλέον η τάξη και η ευνομία σε έναν τόπο δεν μπορεί να υποστηριχτεί από την Ελληνική Αστυνομία όσο και αν προσπαθεί.

Επίσης θα πρέπει να δούμε το ζήτημα που έχει προκύψει μετά από την προχθεσινή, από την χθεσινή στην ουσία λήξη των προθεσμιών για τις ρυθμίσεις του Ν.4483. Τουλάχιστον στο δικό μας Δήμο ένα μεγάλο ποσοστό των πολιτών δεν μπόρεσε να

εξυπηρετηθεί, οι Υπηρεσίες μας δεν μπόρεσαν να ανταπεξέρθουν στα μεγάλα αιτήματα των οφειλετών, και δεν έχει δοθεί η δυνατότητα σε όλους τους υπόχρεους να μπουν σε αυτή τη ρύθμιση.

Πρέπει η ΚΕΔΕ μέσα από τα συλλογικά της Όργανα να ζητήσει από το Υπουργείο να δώσει μια παράταση κάποιων μηνών σε αυτό το νόμο, ο οποίος μπορεί να βοηθήσει τα οικονομικά των Δήμων και να δώσει τη δυνατότητα στους πολίτες να βγουν από τη δύσκολη θέση να οφείλουν στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ένα μεγάλο ζήτημα που έχει προκύψει και ειδικά στους τουριστικούς Δήμους, όπως είναι ο δικός μας, είναι ότι μετά από τη ψήφιση του άρθρου 24 του νόμου σχετικά με τα απορρίμματα και τους συμβασιούχους, στην ουσία δεν δίνεται η δυνατότητα στους ΟΤΑ να επιλέξουν τον τρόπο με τον οποίο θα διαχειρίζονται την αποκομιδή των απορριμμάτων και τις υπηρεσίες καθαριότητας στους Δήμους τους.

Θεωρώ ότι οι Δήμοι θα πρέπει να έχουν την αυτοτέλεια να αποφασίζουν και να επιλέγουν το οικονομικότερο μέσο και τον οικονομικότερο τρόπο με τον οποίο θα παρέχουν στους πολίτες τους αξιόπιστες υπηρεσίες σε αυτό τον ευαίσθητο τομέα.

Είναι θεωρώ πάρα πολύ εις βάρος της αυτοτέλειας της Αυτοδιοίκησης το να επιβάλλεται στους Δήμους μονοσήμαντα να επιλέγουν το δημόσιο χαρακτήρα αυτής της υπηρεσίας.

Σχετικά με το θέμα της απλής αναλογικής που τέθηκε, έχω στείλει επιστολή σε όλους τους Δημάρχους της χώρας, θεωρώντας ότι η απλή αναλογική μπορεί να υιοθετηθεί αφαιρώντας στην ουσία το δεύτερο γύρο και παίρνοντας ο κάθε συνδυασμός το ποσοστό που έχει από την πρώτη Κυριακή, και με την υποχρέωση στην ουσία οι συνδυασμοί που χρειάζονται να συμπληρωθεί το 50%, να συνεργάζονται αναγκαστικά και αναλογικά να έχουν εκπροσώπηση

σε όλους τους βαθμούς διοίκησης, είτε στην εκτελεστική εξουσία, είτε στα Νομικά Πρόσωπα, είτε στα συλλογικά όργανα.

Θεωρώ ότι αν πιστεύουμε ότι εκπροσωπούμε όλους τους δημότες, θα πρέπει έστω και υποχρεωτικά να έχουμε την υποχρέωση να συνεργαστούμε για το όφελός τους.

Κλείνοντας, για το θέμα επίσης των εκλογών και του εκλογικού μέτρου, θεωρώ ότι θα πρέπει να μπούμε στη διαδικασία να συζητούμε για τον περιορισμό των θητειών των Δημάρχων και ας μην πετάμε το μπαλάκι στη σέντρα παραλληλίζοντας τη δική μας θέση με το θέμα των Βουλευτών. Θεωρώ ότι εμείς έχουμε άλλο ήθος και άλλες αρχές σαν Αυτοδιοίκηση.

Τέλος, θα ήθελα να ζητήσω από τους Δημάρχους και ειδικά των τουριστικών Δήμων, να συνδράμουμε στο νομοπαρασκευαστικό έργο του Υπουργείου Μεταφορών για την τροποποίηση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, στο μέτρο που έχει να κάνει, στο άρθρο 30, με τον περιορισμό της κυκλοφορίας των τετράτροχων οχημάτων, μιας και είναι ένα πολύ σημαντικό πρόβλημα, που αφορά και την ποιότητα ζωής των κατοίκων και την ασφάλεια και το επίπεδο παροχής υπηρεσιών απέναντι στους επισκέπτες μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ τον Γιάννη. Να είστε καλά.

Καλούμε τον Γρηγόρη τον Κωνσταντέλλο, Δήμαρχο Βάρης-Βούλας- Βουλιαγμένης, και να προετοιμάζεται ο κύριος Παπαδημητρίου Σωτήριος, Αντιδήμαρχος Δήμου Τρίπολης.

Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΕΛΛΟΣ: Καλησπέρα.

Δεν χρειάζεται να βάλετε ρολόι, γιατί θα είμαι του ενός λεπτού. Δεν πρόκειται να μπω και να σας αναφέρω όλες αυτές τις σκέψεις τις οποίες είχα και έχω και όλα αυτά τα δράματα τα οποία βιώνω μαζί με εσάς στο χώρο της... στον αστερισμό της Αυτοδιοίκησης, γιατί νομίζω ότι είναι πιο χρήσιμο αν κάτσουμε κάποια στιγμή να συζητήσουμε για το τι είδους συνέδριο θέλουμε, αν το συνέδριο αυτό πρέπει να είναι λειτουργικό, πρέπει να είναι

συνέδριο δημοσίων σχέσεων, πρέπει να είναι συνέδριο που θα βγάζει... θα έχει ατζέντα, πρόγραμμα που θα τηρείται, συζήτηση η οποία θα είναι παραγωγική, θα ανταλλάσσουμε απόψεις και θα φτάνουμε στα αποτελέσματα.

Γιατί λυπάμαι, αγαπητοί φίλοι Αντιπρόεδροι, Δημήτρη και Γιάννη, λείπει ο Πρόεδρος, είναι πάνω σε άλλη υποχρέωση, έχω την αίσθηση ότι αυτό το οποίο κάνουμε εδώ σαν συνέδριο, είναι όποιος βλέπει φως και μπαίνει μέσα, τοποθετείται χαοτικά, απλώνει τραχανά, τον ακούμε 25, 30, 40 λεπτά, για τη δικιά του ατζέντα, και όχι για την ατζέντα της Αυτοδιοίκησης.

Αν λοιπόν θέλουμε τα συνέδριά μας να είναι συνέδρια δημοσίων σχέσεων, στα οποία δεν θα γίνεται καμία απολύτως διαβούλευση αναμεταξύ μας για το τι πραγματικά μας απασχολεί, στα οποία δεν θα... δεν υπάρχει να συζητήσουμε σήμερα το κείμενο, την εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου. Θα κλείσει το Συνέδριο αύριο και θα κληθούμε το μεσημέρι να ψηφίσουμε. Πάνω σε τι θα ψηφίσουμε; Πάνω σε τι θα αντιπαρατεθούμε; Πάνω σε τι θα ζυμωθούμε; Δεν υπάρχει κανένα κείμενο. Να πω και εγώ, να κάνω και εγώ επαναστατική γυμναστική, ξέρετε πόσα πράγματα μπορώ να πω; Τα ζείτε και εσείς κάθε μέρα, τα ζω και εγώ.

Μαζευόμαστε λοιπόν όλοι μαζί εδώ, όσοι είμαστε, γιατί είμαστε το ένα εικοστό τώρα πλέον, οι υπόλοιποι είναι είτε εκδρομή, είτε στο λόμπι. Γιατί; Γιατί όταν μπαίνει ρολόι, αγαπητέ φίλε Δημήτρη, στους συνέδρους για τους οποίους γίνεται το συνέδριο και τους βράει τα κουδούνια... Εγώ την τελευταία φορά που μου βάρεσαν κουδούνι ήταν όταν ήμουν στο 15μελές Πρόεδρος, στη Βούλα. Έκτοτε δεν μου έχουν ξανά βάλει κουδούνι. Μου ξανά έβαλαν σήμερα στην ΚΕΔΕ.

Λυπάμαι, αγαπητοί συνάδελφοι, φίλοι αγαπημένοι, δεν είναι προσωπική αιχμή, αλλά πρέπει να το οργανώσουμε το συνέδριο για να παράξει αποτέλεσμα. Γιατί άλλως πώς, θα είναι μια χαοτική διαδικασία δημοσίων σχέσεων, όπου την τελευταία μέρα θα

ψηφίζουμε όλοι μαζί δια βοής την εισήγηση, η οποία δεν θα την έχουμε συζητήσει και μπορεί να μην την ξέρουμε.

Εγώ λοιπόν αυτό θα ήθελα να καταθέσω σήμερα και τίποτα παραπάνω.

Για τη απλή αναλογική και για την αυτοκρατορικού τύπου τοποθέτηση του κυρίου Υπουργού χθες, την αλαζονική αυτή και αυτάρεσκη τοποθέτηση, νομίζω με έχετε καλύψει όλοι οι προλαλήσαντες. Δεν έχω να πω τίποτα παραπάνω.

Βαράω και εγώ ένα μεγάλο κουδούνι, αντίστοιχο με αυτό που βάζετε εσείς στους ομιλητές, κύριε Αντιπρόεδρε, το οποίο το βαράω εγώ προσωπικά για το μέλλον της Αυτοδιοίκησης. Γιατί μας πάνε ως αμνό προς σφαγή. Και εμείς επειδή είμαστε... εντασσόμαστε στα διάφορα μαντριά, πολλές φορές τους χειροκροτούμε και τους ευχαριστούμε κιόλας, στη λογική του σφάξε με αγά μου να αγιάσω.

Λυπάμαι για όλα αυτά. Σας χαιρετώ αγωνιστικά και ελπίζω του χρόνου του συνέδριο να είναι πιο παραγωγικό.

Να είστε καλά.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ τον Γρηγόρη. Χωρίς να θέλω να σχολιάσω την τοποθέτησή του, ο καθένας μπορεί να πει ότι θέλει από την... για τη διαχείριση του θέματος.

Ο κύριος Παπαδημητρίου Σωτήρης, Αντιδήμαρχος Δήμου Τρίπολης, και να ετοιμάζεται ο Καλογεράκης ο Ζαχαρίας, Δήμαρχος Μίνωα Πεδιάδος.

Σ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Αξιότιμο Προεδρείο, αγαπητοί συνάδελφοι.

Ο Πρωτοβάθμιος Βαθμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στον οποίο υπηρετούμε, μεταξύ άλλων είναι αν όχι ο μοναδικός, ο κύριος φορέας αντιμετώπισης της σκληρής, ωμής, αδυσώπητης καθημερινότητας. Είναι ο φορέας που εισπράττει την οργή, τα παράπονα, τα προβλήματα του κόσμου. Καλούμαστε να διαχειριστούμε από τη λάμπα που καίγεται, μέχρι την κότα του γείτονα που λερώνει την αυλή του άλλου γείτονα. Η καθημερινότητα

είναι σαν την Λερναία Ύδρα. Ένα θέμα λύνεις, δέκα δημιουργούνται.

Σε αυτή λοιπόν την κατάσταση δεν γίνεται και δεν μπορούμε να ανεχτούμε άλλο να νομοθετούν άλλοι για εμάς χωρίς εμάς. Χωρίς ούτε καν να μας ακούσουν.

Δεν μπορεί εμείς να έχουμε γίνει ψυχαναλυτές των δημοτών μας, και το κάνουμε με ευχαρίστηση γιατί το έχουμε επιλέξει, αλλά να υπάρχουν κλειστά αυτιά στους νομοθέτες.

Δεν μπορεί εμείς να τρώμε ξύλο έξω και άλλοι να βρίσκονται οχυρωμένοι σε γραφεία, αποκομμένοι από την πραγματικότητα.

Αγαπητοί συνάδελφοι, από αυτό το Συνέδριο θεωρώ πως θα πρέπει εκτός από την αποτύπωση θέσεων, προτάσεων, προβλημάτων, θα πρέπει να αναδείξουμε, να εκφράσουμε, να δημοσιοποιήσουμε, με σαφήνεια αλλά και ένταση, την κραυγή αγανάκτησης και αγωνίας για τον παραγκωνισμό μας. Για τη συνειδητή προσπάθεια που γίνεται από την κεντρική εξουσία για αλλοίωση ή διαστρέβλωση του πραγματικού σκοπού της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ο οποίος δεν μπορεί να είναι άλλος από τα αποτελέσματα να λύνουμε προβλήματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς δεν έχουμε δικαίωμα να μην έχουμε ορατό και πραγματικό αποτέλεσμα. Εμείς δεν δικαιούμαστε να μην έχουμε λύσεις στα προβλήματα που προκύπτουν. Εμείς δεν μπορούμε να κάνουμε πολιτική γιατί δεν είμαστε πολιτικοί. Εμείς υπηρετούμε την Τοπική Αυτοδιοίκηση και είμαστε αυτοδιοικητικοί. Αυτοδιοικητικός σημαίνει νομοθέτης, διαχειριστής, προγραμματιστής, υπάλληλος και εργάτης.

Αυτές τις μέρες έχουν τεθεί όλα τα θέματα που με απασχολούν, που αποτελούν τροχοπέδη της λειτουργίας. Δεν θα κάνω άλλη μια αναφορά. Θα σταθώ όμως σε ένα από όλα που το θεωρώ αποτρεπτικό της λειτουργίας και της αντιμετώπισης της καθημερινότητας.

Η καθημερινότητα είναι σαν τη Λερναία Ύδρα. Ένα πρόβλημα επιλύουμε, δέκα παρουσιάζονται. Πώς λοιπόν θα δημιουργήσουμε με αυτό τον περιβόητο νόμο 4412/16; Πώς θα εκτελούμε εργασίες οι οποίες πρέπει να εκτελούνται άμεσα; Πώς μπορούμε να προγραμματίσουμε ένα έκτακτο γεγονός και πώς θα το επιλύσουμε;

Πρέπει να στείλουμε ένα μήνυμα. Διακοσμητικά στοιχεία στις περιοχές μας δεν θα γίνουμε και δεν πρέπει να το επιτρέψουμε. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι και πρέπει να παραμείνει ζωντανή, ενεργή, με αντανακλαστικά και αποτέλεσμα.

Καλή επιτυχία στο Συνέδριό μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ και για τον χρόνο που ήσουν μέσα, Σωτήρη, και για την παρουσία σου.

Ο κύριος Καλογεράκης Ζαχαρίας. Δεν είναι εδώ;

Γ. ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, πάντοτε μιλώ τεχνοκρατικά και ποτέ πολιτικά. Είμαι Αντιδήμαρχος Οικονομικών στο Δήμο Ηρακλείου και...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Γιατί πήρες το λόγο μόνος σου; Ήσουν παρακάτω; Σε έχουμε γράψει και είσαι πραγματικά μετά από έξι-επτά ομιλίες. Δεν είναι κρίμα να προηγείσαι έναντι κάποιων που είναι με αριθμητική σειρά;

Γ. ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΣ: Ζήτησα την κατανόηση του...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Την έχει. Ωραία.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ωραία. Προχωράμε, μιας και λείπει ο Καλογεράκης, πάμε παρακάτω.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

Γ. ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΣ: Θα απαντήσω στον φίλο μου ότι και τα κουδούνια να μου παίζουν, δεν σταματώ άμα...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Πάμε, πάμε.

Γ. ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΣ: Πάμε λοιπόν. Πολιτικά δύο λόγια. Συνοψίζω σε μια φράση. Γραφειοκρατία, γραφειοκρατία, γραφειοκρατία. Συνεχείς αλλαγές του θεσμικού πλαισίου. Αποτέλεσμα, πλεονάσματα.

Αποτέλεσμα να κατηγορούμαστε από τους δημότες μας ότι έχουμε λεφτά και δεν βοηθούμε την τοπική κοινωνία.

Πάμε τώρα στα τεχνοκρατικά. Το πρώτο που θέλω να πω είναι... αφορούν προβλήματα του Δήμου Ηρακλείου, αλλά ίσως αυτά τα προβλήματα κάποιοι από τους Δημάρχους, από τους Αντιδημάρχους, όσοι δεν είναι κουρασμένοι και μας ακούνε, να δουν κάποιο δικό τους πρόβλημα.

Η ΔΕΗ, όπως ξέρετε, στηριζόμενη σε κάποιους νόμους, βασιλικά διατάγματα παλιά, άμα θέλετε αναφέρω και τους νόμους, αλλά για οικονομία δεν θα τους αναφέρω. Η δαπάνη λοιπόν όταν γίνεται μια υπογειοποίηση, η δαπάνη, παλιότερα έμπαιναν στον επόμενο λογαριασμό ενέργειας που εκδιδόνταν. Σήμερα και από το 2007, κύριοι, η ΔΕΗ είναι πλέον μια επιχείρηση ανώνυμη εταιρεία, είναι ένας προμηθευτής του Δημοσίου, και δεν μπορεί να ισχύουν άλλοι νόμοι για αυτοί. Το Δημόσιο γενικά και οι Δήμοι δεν μπορούν να προπληρώνουν ένα έργο. Πρέπει να ακολουθηθεί η διαδικασία μελέτης, προσφοράς, ανάθεσης, παραλαβής, πληρωμής. Και υπόλογο δεν μπορούμε να βρούμε εύκολα στα μεγάλα έργα, κύριοι. Το καταθέτω στα πρακτικά.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

Γ. ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Μια άλλη πρόταση και αυτή είναι λίγο πολιτική. Επειδή είδαμε ότι υπήρξε μεγάλη ανταπόκριση στη ρύθμιση των εκατό δόσεων με βάση την φοροδοτική ικανότητα που έχουν οι συμπολίτες μας πλέον, κάνω μια πρόταση για παράταση της ισχύουσας νομοθετικής ρύθμισης (...). Ο Δήμος Ηρακλείου εισέπραξε 740.000 και ρυθμίστηκαν 3,5 εκατομμύρια, έτσι για να ξέρετε. Κάποιοι άλλοι Δήμοι περισσότερα. Σε μια εποχή που είναι δύσκολη και για τους δημότες, και θεωρούμε ότι ναι μεν ήρθαν μόνο 1.700 άτομα από τους πολλούς χιλιάδες, αλλά ήρθαν ποιοτικά αυτά τα οποία θέλουν να διατηρήσουν τις επιχειρήσεις που είχαν κοινόχρηστους και τα υπόλοιπα.

Πάμε, το άλλο. Ο Δήμος Ηρακλείου, όπως πάρα πολλοί Δήμοι από εσάς, έχει ένα συνεχώς αυξανόμενο ποσό ταμειακών διαθεσίμων. Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι αλλάζουν συνεχώς οι νόμοι των δημοσίων συμβάσεων, με αποτέλεσμα να μην υλοποιείται το τεχνικό πρόγραμμα στο σύνολό του λόγω των καθυστερήσεων που προκύπτουν.

Ο Δήμος Ηρακλείου στα πλαίσια της κοινωνικής του πολιτικής, προτίθεται να επιστρέψει ένα μέρος του στους δημότες, μειώνοντας τα δημοτικά τέλη σε επιχειρήσεις, νομικά πρόσωπα, νοσοκομεία και τα λοιπά, που μέχρι τώρα δεν έχουν μειωθεί, αλλά και με οριζόντια μείωση σε όλους τους δημότες. Αυτή η ενέργεια θα δημιουργήσει έλλειμμα στα ανταποδοτικά έσοδα. Ζητάμε και προτείνουμε λοιπόν, να υπάρξει νομοθετική ρύθμιση που να επιτρέπει δυνητικά, γιατί δεν είναι όλοι οι Δήμοι το ίδιο, και καταλαβαίνω και τους ορεινούς και τους περιφερειακούς Δήμους. Σε όποιον Δήμο μπορεί και θέλει, όπως ο Δήμος Ηρακλείου, να καλύψει μέρος των ανταποδοτικών του δαπανών από ίδιους πόρους.

Το καταθέτω στα πρακτικά, κύριε Πρόεδρε.

Τελειώνω αν μου δώσετε ένα λεπτό ακόμη. Προτείνεται μια νομοθετική ρύθμιση με την οποία να δίνει τη δυνατότητα διαγραφής οφειλών, τελών, φόρων, προστίμων, εισφορών, των οποίων έχει παρέλθει το χρονικό διάστημα της παραγραφής τους, ανεξάρτητα με το να έχουν προβεί οι αρμόδιες υπηρεσίες σε ενέργειες διακοπής ή αναστολής παραγραφής. Η προτεινόμενη διαγραφή να συντελείται με απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου. Για κάποιους που θα είναι καινούργιοι και δεν ξέρουν, μπορεί να είναι και κάποιιοι από εμάς και δεν ασχολούνται με τα οικονομικά, είναι η περίπτωση των κλήσεων που έχουν περάσει 25ετία. Ενώ δεν είναι απαιτητές από τους Δήμους, δεν μπορεί να γίνει διαγραφή αν δεν πάει ατομικά ο καθένας στο δικαστήριο, διότι δεν έχει τη δικαιοπραξία ο υπάλληλος να μπει μέσα στο κομπιούτερ και να τη διαγράψει. Και έχουμε

λοιπόν μπλοκαρισμένο το ΑΦΜ γιατί είναι 300 €, αν πάει στο δικαστήριο θέλει 1.000 € ο δικηγόρος.

Θεωρώ λοιπόν ότι πρέπει να το δούμε όλοι αυτό. Το καταθέτω στα πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ολοκλήρωσε...

Γ. ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε. Ένα-δύο έχω ακόμη και τελειώνω.

Λοιπόν, το άλλο είναι πάρα πολύ σημαντικό για πολλούς Δήμους. Κύριοι συνάδελφοι, θέλω να πω, και αν μας ακούν και υπηρεσιακοί από το Υπουργείο, ότι όπως και προφορικά σας είχαμε ενημερώσει πολλαπλά τα προηγούμενα διαστήματα, υπάρχει πολύ σημαντικό πρόβλημα στην επικοινωνία μας με το Υπουργείο Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, ως προς την ενημέρωση των ιδιοκτητών οχημάτων που διέπραξαν παράνομη στάθμευση των ορίων στο Δήμο μας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να συσσωρεύονται δεκάδες χιλιάδες ανείσπρακτες παραβάσεις, με αποτέλεσμα να έχουμε στην ουσία απώλεια εσόδων, αλλά δεν είναι αυτό το πρόβλημα. Είναι ότι θα έρθουν μαζεμένες και θα στείλετε μαζεμένες κλήσεις για τρία χρόνια. Φανταστείτε τις συνέπειες που θα έχει και τις πολιτικές, όχι τις οικονομικές.

Το τελευταίο, κύριε Πρόεδρε, και σας ευχαριστώ για την ανοχή σας. Το καταθέτω στα πρακτικά.

Επειδή κάποιοι Δήμοι βρήκαν χαμηλά ανταποδοτικά τέλη, και ήταν επίτευγμα να τα διατηρήσουν, βρήκαν όμως και πολλές επαγγελματικές κατηγορίες, έχουμε το παράδοξο στην πόλη μας, μπορεί να υπάρχουν και σε άλλες, ότι θέλουμε να διατηρήσουμε χαμηλά τα τέλη, αλλά οι ρυπογόνες επιχειρήσεις να πληρώνουν κάτι παραπάνω, και αναγκαζόμαστε μειώνοντας τα οικιακά τέλη, που θέλουμε όλοι να τα μειώσουμε, να μειώνουμε και το ρυπογόνο συντελεστή.

Προτείνουμε λοιπόν να εξεταστεί το ενδεχόμενο ενός επιπλέον συντελεστή, που να μπαίνουν οι μεγάλες επιφάνειες και οι

ρυπογόνες, που να μην έχουν σχέση με τους υπόλοιπους. Θα μου πείτε, γιατί υπάρχει στο Ηράκλειο αυτό; Θα μπορούσα να σας απαντήσω γιατί στην Πάτρα έχει μόνο τέσσερις και μπράβο τους. Και λιγότερη δουλειά στο ΤΑΠ και αμεσότητα στην εξυπηρέτηση και κατηγορίες αυτές που θέλουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Γιώργο, σε ευχαριστούμε πάντως για τα πρακτικά.

Γ. ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΣ: Κυρίες και κύριοι, σας ευχαριστώ για την υπομονή σας, και επειδή το Προεδρείο είναι κουρασμένο, για αυτό έκανα τον κόπο να τα καταθέτω στα πρακτικά, γιατί δεν είμαι σίγουρος πως με παρακολουθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Όχι, όλα...

Γ. ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΣ: Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Να είστε καλά.

Ο Άγγελος ο Λύτρας, Πρόεδρος της Ένωσης Προέδρων Τοπικών Κοινοτήτων Π.Ε. Καρδίτσας, για τρία λεπτά, και να ετοιμάζεται ο Γιώργος ο Κυριλλίδης, Δημοτικός Σύμβουλος Αμπελοκήπων Μαινεμένης, και μετά ο κύριος Τσομπανόπουλος Ευάγγελος, Δήμαρχος Νέστου.

Α. ΛΥΤΡΑΣ: Κυρίες και κύριοι, σεβαστοί Σύεδροι, καλησπέρα σας. Ονομάζομαι Ευάγγελος Λύτρας και εκπροσωπώ την Ένωση Προέδρων Τοπικών και Δημοτικών Κοινοτήτων της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας, στην οποία είμαι και Πρόεδρος.

Μετά από μια έντονη φημολογία και δημοσιεύσεις στα μέσα μαζικής ενημέρωσης για την απλή αναλογική, η Διοίκηση του Συλλόγου έκρινε σκόπιμο να έρθει σε επαφή με διάφορους φορείς με σκοπό να εκφράσει τις ανησυχίες όλων των συναδέλφων, καθώς μετά από επτά χρόνια λειτουργίας του Ν.3852/2010, με τίτλο «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», επιχειρείται από την παρούσα κυβέρνηση μια ακόμα αλλαγή στη λειτουργία και τη δομή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Χωρίς να έχει κλείσει ένα εύλογο χρονικό διάστημα εφαρμογής του.

Ο παραπάνω σαρωτικός στις αλλαγές του νόμος μετά τον Καποδίστρια, διαπιστώνεται από την παρούσα κυβερνητική δομή πως παρουσιάζει παθογένειες και κρίνεται απαραίτητο να διορθωθεί.

Εδώ θα ήθελα να πω πως για εμάς τους Προέδρους τώρα, να αναφέρω μερικά πράγματα λεπτομερώς, πως τα Τοπικά Συμβούλια είναι τα θεσμικά... ο Πρόεδρος και τα Τοπικά Συμβούλιο είναι τα θεσμικά όργανα που οι αρμοδιότητές τους είναι να μεριμνούν για οποιοδήποτε θέμα προκύπτει στην Τοπική Κοινότητα, και να ενημερώνουν το Δημοτικό Συμβούλιο για την άμεση επίλυσή του.

Ο Πρόεδρος έχει τη δυνατότητα να συνομιλεί απευθείας με τον Δήμαρχο του Δήμου, ώστε να φροντίζει να τον ενημερώνει για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Κοινότητά του και να προωθεί τα ζητήματα και τις αποφάσεις του Τοπικού Συμβουλίου, πιέζοντας θεσμικά για την άμεση επίλυσή τους.

Ουδείς μπορεί να υποκαταστήσει τη βαθιά γνώση της καθημερινότητας και των προβλημάτων μιας Τοπικής Κοινότητας. Μια καθημερινότητα που επιφέρει καθήκοντα για την καθαριότητα κοινόχρηστων χώρων, τη συντήρηση υποδομών του Δήμου, τη συντήρηση κοιμητηρίων, τη συντήρηση αγροτικής οδοποιίας, τις παρεμβάσεις μικρής κλίμακας σε βλάβες ύδρευσης, άρδευσης, τη συντήρηση εσωτερικού φωτισμού, τις παρεμβάσεις, ανάγκες των κατά τόπους σχολικών μονάδων, και πολλών άλλων, που μόνο ισχυρές Τοπικές Κοινότητες μπορούν να ανταπεξέρθουν.

Συνεπώς, η όποια επιχειρούμενη αλλαγή του νομοθετήματος αναφορικά με τις καθημερινές ανάγκες των κατοίκων των χωριών, οφείλει να κινείται στην κατεύθυνση της στήριξης και της ενεργοποίησης των Συμβουλίων, σε στενή πάντα συνεργασία με τα όργανα του Δήμου. Δεν πρέπει να διαφεύγει σε κανέναν και ουδείς δικαιούται να προσποιείται πως δεν το καταλαβαίνει, ότι τα χρόνια της κρίσης οι Τοπικές Κοινότητες κράτησαν και κρατούν όρθιες τις

μικρές κοινωνίες, αποτελώντας πυλώνα κοινωνικής προστασίας των πολιτών.

Ομόφωνα λοιπόν λέμε ναι στην ανάγκη διατήρησης και ενίσχυσης του αναπτυξιακού ρόλου των Τοπικών Κοινοτήτων. Λέμε ναι στην οικονομική ημιαυτονομία. Λέμε ναι στις αποφασιστικές και όχι γνωμοδοτικές αρμοδιότητες. Λέμε ναι στην ανάπτυξη που θα πάει μαζί με την τοπική κοινωνία σε κάθε βήμα.

Και τέλος, λέμε όχι στην απλή αναλογική του αποφασίζουμε και διατάζουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ για την υπομονή σας και την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε καταρχήν τον εκπρόσωπο των Προέδρων των Κοινοτήτων της Καρδίτσας, αλλά φαντάζομαι ότι απηχεί όλη την Ελλάδα αυτή η αγωνία των Προέδρων, που έχουν μεγάλο αγώνα να δίνουν κάθε μέρα.

Καλούμε τον Γιώργο τον Κυριλλίδη, Δημοτικό Σύμβουλο Αμπελοκήπων Μαινεμένης. Είναι εδώ; Όχι.

Πάμε στον Ευάγγελο τον Τσομπανόπουλο, Δήμαρχο Νέστου. Είναι εδώ;

Ο Γιώργος ο Μαρινάκης, Δήμαρχος Ρεθύμνου και να ετοιμάζεται ο έτερος κρητικός, ο κύριος Μαλανδράκης.

Γ. ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ: Συνάδελφοι, καλημέρα και από εμένα.

Το καλό ή το κακό στα συνέδρια είναι ότι όσοι και να πάρουν το λόγο έχουν δίκιο. Αλλά θεωρώ ότι η εξατομίκευση του κάθε ενός τι τον ενοχλεί ή τον πειράζει στο Δήμο του, δεν θα έπρεπε να ήταν αντικείμενο της κεντρικής ομιλίας σε ένα συνέδριο. Γιατί, Πρόεδρε, ακούσαμε εξαιρετικές εισηγήσεις, και είμαι βέβαιος ότι όλες θα πάνε στο μεγάλο καλάθι των σπουδαίων εισηγήσεων που ποτέ δεν υλοποιήθηκαν.

Έχω την άποψη, τελείως σύντομα και συνοπτικά, ότι κάθε συνέδριο πρέπει να ξεκινά καταρχήν με τον απολογισμό το τι

πετύχαμε την προηγούμενη χρονιά. Αυτό δεν το κάναμε, δεν το κάναμε και σήμερα.

Έμεινα πάρα πολύ ευχαριστημένος από τον Γιάννη τον Τσιάμη. Αυτά τα θέματα πρέπει να τα αντιμετωπίσουμε άμεσα, και να χωρίσουμε ποια είναι τα μικρά, που είναι και σημαντικά πολλές φορές, που πρέπει αμέσως να επιλύσουμε, και ποια είναι τα μεγάλα, όπως είναι η μεταρρύθμιση, για την οποία και βέβαια θα ασχοληθούμε και έχουμε άποψη και γνώση και για αυτό το πράγμα.

Θεωρώ όμως ότι έτσι χάνουμε τη μεγάλη εικόνα. Δηλαδή προσπαθούμε να περάσουμε τα αιτήματά μας με μια λάθος διαδικασία. Έχω την άποψη ότι δεν έχουμε αξιοποιήσει την εξαιρετική σχέση που έχουμε με το Υπουργείο Εσωτερικών σε επίπεδο του υπαλληλικού προσωπικού, αλλά και των συμβούλων του Υπουργού. Έχουν ευήκοα ώτα.

Όταν χθες έκανε μνεία σε εμένα ο κύριος Σκουρλέτης, εννοούσε προφανώς ότι δεν πήγα μια μέρα και τον είδα και του είπα θέλω να κάνουμε ένα νόμο που να λύσουμε τα προβλήματα των ΔΕΥΑ. Γράψαμε κείμενα, διορθώσαμε κείμενα, μιλήσαμε με τους υπηρεσιακούς, με έπεισαν σε κάποια πράγματα, τους έπεισα σε κάποια άλλα, και συνθέσουμε μια νομοπαρασκευή.

Θεωρώ ότι η ΚΕΔΕ σε αυτό το κομμάτι δεν έχει να επιδείξει πολύ μεγάλη επιτυχία στη νομοθετική της παρέμβαση, και είναι αμαρτία. Η διαλειτουργικότητα την οποία ο Γιάννης ο Τσιάμης προηγουμένως ανέπτυξε, είναι κάτι τρομακτικό. Δεν... λέμε για πόρους και για κάποια ψίχουλα που καμιά φορά πάμε και καθόμαστε στους προθαλάμους των Υπουργών για να πάρουμε. Η διαλειτουργικότητα είναι πολλά εκατομμύρια. Αν δεν έχουμε διαφυγή εσόδων μέσα από τις κλήσεις, μέσα από τα τετραγωνικά... Εγώ έχω το χθεσινό χαρτάκι που μου έστειλε η Οικονομική Υπηρεσία μου. Περίπου 500.000 τετραγωνικά αδήλωτα δηλώθηκαν. Πώς; Με τη νομοθεσία που πετύχαμε μέσα στο τελευταίο νόμο του Σκουρλέτη, να μπορούμε να παίρνουμε τα Ε9, τα Κτηματολόγια, η

διασύνδεση που έχουμε με το σύστημα της ΔΕΗ, να μπορούμε να κάνουμε αυτόματα τη διόρθωση στους λογαριασμούς. Έτσι θα πάρουμε πόρους. Μην καθόμαστε απλώς να λέμε...

Και δεν πρέπει να είμαστε επίσης και αχάριστοι. Σαφώς, αδικεί την Αυτοδιοίκηση, αλλά και νομίζω και το Υπουργείο, η εμμονική στάση ότι όλο το θέμα της Αυτοδιοίκησης είναι το εκλογικό σύστημα. Για το όνομα του... Μας αδικεί πάρα πολύ, όπως αδικεί και το Υπουργείο.

Δηλαδή τι θέλουν να κάνουν; Να κάνουν ένα νόμο που αύριο θα τον καταργήσει η επόμενη κυβέρνηση; Ή μήπως πρέπει να δούμε όλοι μαζί, αφού θέλουμε να μιλάμε για συναινέσεις και για συνεννόηση, να φτιάξουμε κάτι στέρεο; Γιατί και ο Καλλικράτης έχει αδυναμίες.

Και θα κλείσω με αυτό, Πρόεδρε. Έχουμε νομίζω το στελεχιακό δυναμικό και τους ανθρώπους με γνώση και εμπειρία, αλλά και διάθεση προσφοράς, εμείς να πούμε πώς θέλουμε την Αυτοδιοίκηση και να καταθέσουμε την πρότασή μας στο Υπουργείο. Μην είμαστε συνέχεια ουραγοί και αμυντικοί στο τι μας προτείνει το Υπουργείο. Εμείς θα πούμε στο Υπουργείο αυτή την Αυτοδιοίκηση θέλουμε. Ποια δηλαδή Αυτοδιοίκηση; Με την αξιοπρέπεια των αιρετών. Είναι δυνατόν αυτή τη στιγμή να μην έχουμε πάει καμία πρόταση πώς θα λύσουμε το θέμα των συνταξιούχων συναδέλφων μας; Που είναι αν θέλετε η ατμομηχανή των Δήμων. Αυτοί μπορούν και δουλεύουν γιατί έχουν τον ελεύθερο χρόνο. Όλοι οι άλλοι οι επαγγελματίες, εντός και εκτός εισαγωγικών, δεν μπορούν να προσφέρουν στην Αυτοδιοίκηση. Και εμείς τους έχουμε αχρηστεύσει αυτούς τους ανθρώπους. Και δεν έχουν καταλάβει καλά και στο Υπουργείο ποιο είναι το πρόβλημα. Ή να ζητάμε από τον Πρόεδρο της Κοινότητας έξοδα κίνησης και δελτία από το βενζινά και από την κινητή τηλεφωνία, για να πάρει 270 €, τον αχθοφόρο του συστήματος; Αυτά είναι εξευτελιστικά. Ας λύσουμε λοιπόν τα θέματα αυτά των συνταξιούχων.

Ας δούμε το Πράσινο Ταμείο και το νομικό του πλαίσιο. Ας δούμε το θέμα των δημόσιων συμβάσεων, των αναθέσεων των μελετών, που είμαστε έτσι, δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι. Γιατί λέμε έχουμε λεφτά και αυτό τελικά είναι... Έχουμε ή δεν έχουμε λεφτά; Έχουμε γιατί δεν μπορούμε να τα απορροφήσουμε, γιατί πραγματικά δεν έχουμε παραπάνω λεφτά από ότι χρειάζονται οι ανάγκες του τόπου μας.

Όσον αφορά για τα θέματα των ΔΕΥΑ, κύριοι συνάδελφοι, αυτό το πρόγραμμα που εξήγγειλε ο κύριος Σκουρλέτης, είναι αποτέλεσμα μιας προπαρασκευής δύο χρόνων με τον Πρόεδρο του Ταμείου Παρακαταθηκών, που κακώς τον βάζουμε να μιλήσει, και την κυρία Πρόεδρο του Ελεγκτικού αύριο που θα έχουμε φύγει όλοι. Αυτοί είναι οι θεσμικοί παράγοντες με τους οποίους συνομιλούμε και που λύνουμε τα θέματά μας.

Ευχαριστώ. Όχι ότι δεν έχω να πω τίποτα άλλο, αλλά υπάρχουν πιο...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστώ πολύ τον Γιώργο, αλλά Γιώργο, κανείς δεν πρέπει να φύγει από εδώ μέχρι το Συνέδριο... το Συνέδριο δεν έχει συγκεκριμένο χρόνο. Το Συνέδριο κρατά τρεις μέρες. Πρέπει να καθίσουμε εδώ και αύριο, να ακούσουμε και όλους κανονικά τους ομιλητές. Δηλαδή το να λέμε ερχόμαστε για μια μέρα... Υπάρχουν θεματικές ενότητες, καταλαβαίνω ότι έχει γίνει μια... Το λέω γιατί; Για να μη φεύγουν οι Σύεδροι και να μείνουν μέχρι αύριο το μεσημέρι.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Εντάξει, τώρα αυτό όμως αν το κάνουμε αυτό πρακτική, Γιώργο μου, δεν γίνεται τώρα.

Ο κύριος Μαλανδράκης ο Γιάννης. Να διαβάσω λίγο τα ονόματα για να ξέρουμε ποιοι είναι στην αίθουσα και ποιοι έχουν κάνει... Αμέσως τώρα είναι ο Γιάννης ο Μαλανδράκης, Δήμαρχος Πλαταιά. Είναι ο Αμούτλας Κυριάκος, αν το λέω καλώ, δεν ξέρω, συγχωρήστε με, το όνομά του, Δημοτικός Σύμβουλος. Είναι ο

Γιώργος ο Λαζουράς, από τα Καλάβρυτα. Φωτίου Νίκος, Αντιδήμαρχος Θεσσαλονίκης. Είναι ο Κώστας Μαυρομιχάλης από τη Μονεμβασιά.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Άλλο. Διαβάζω λίγο τα ονόματα για να... Ξέρω ότι είναι εδώ.

Τσουκνίδας Ιωάννης, Δήμαρχος Χαλκηδόνος. Μπακογλίδης Θεοδόσιος, Δήμαρχος Καλαμαριάς. Παυλίδης Αριστοτέλης, Δημοτικός Σύμβουλος από την Κω. Ο Δημήτριος ο Νότας, ο Δήμαρχος από το Δήμο Εμμ. Παππά. Ο Χρήστος ο Μεντής, Πρόεδρος Εργαζομένων ΟΤΑ Νομού Ιωαννίνων. Ο Σίμος ο Δανιηλίδης, μέλος Διοικητικού Συμβουλίου και Δήμαρχος. Ο Λευτέρης ο Μαγιάκης, Δημοτικός Σύμβουλος Αμαρουσίου. Καλομοίρης Γρηγόρης, Δημοτικός Σύμβουλος. Σταύρος Σαχινίδης, Δημοτικός Σύμβουλος. Νικόλαος Σχοιναράκης, Δήμαρχος Γόρτυνος. Αλίκη Σωτηριάδου, Δήμαρχος Παρανεστίου. Καλλίνικου Ευαγγελία, Δήμαρχος από τη Γαύδο. Και ο Ζενέτος ο Νίκος, Δήμαρχος Ιλίου.

Αυτοί είναι οι ομιλητές που έχουν δηλώσει. Ξεκινάμε με τον Γιάννη Μαλανδράκη. Ο Γιάννης είναι εδώ; Όχι.

Ο κύριος Αμούτλας υπάρχει; Το λέω καλά ή κάνω λάθος; Δημοτικός Σύμβουλος; Ποιος Δήμος είναι αυτός;

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Δήμος Ιάσμου. Όχι.

Ο Γιώργος ο Λαζουράς, Δήμαρχος Καλαβρύτων. Γιώργο, και να ετοιμάζεται ο Φωτίου ο Νίκος, Αντιδήμαρχος Θεσσαλονίκης.

Γ. ΛΑΖΟΥΡΑΣ: Αγαπητοί συνάδελφοι, αγαπητό Προεδρείο, το σύνθημα του Συνεδρίου μας, «Αλλάζουμε το κράτος, αλλάζουμε τις ζωές μας, αλλάζουμε τη χώρα», είναι ένα σύνθημα που είναι αυτονόητο, είναι ένα σύνθημα που έχει γεννηθεί μέσα στην κρίση, είναι ένα σύνθημα που πρέπει να μας ακολουθεί όλους. Κάθε εποχή, κάθε χρονική συγκυρία, κάθε περίοδος, έχει τα δικά της

χαρακτηριστικά, και πρέπει έτσι και η Αυτοδιοίκηση και οι Δήμοι να αναπροσαρμόζουμε τις δράσεις μας, να αναπροσαρμόζουμε την τακτική μας, τους αγώνες μας, ώστε να είναι συμβατές και να χωράνε μέσα στην κάθε χρονική στιγμή.

Η οικονομική κρίση, η τεράστια οικονομική κρίση, που ακόμα τη βιώνουμε, ελπίζουμε να φτάσει στο τέλος της, έχει ειδικότερα για την Αυτοδιοίκηση φέρει τις τεράστιες περικοπές πόρων. Άρα πρέπει να λειτουργήσουμε με λιγότερα έσοδα, με λιγότερους πόρους, αλλά να παρέχουμε τις ίδιες και ακόμα καλύτερες υπηρεσίες.

Από τη μεγάλη διάρκεια της κρίσης, αλλά από τη σύντομη ενασχόληση για επτά περίπου χρόνια με το Δήμο Καλαβρύτων, μπορώ να διαβεβαιώσω ότι και με λιγότερα χρήματα μπορούμε να κάνουμε καλύτερες υπηρεσίες, από τη στιγμή που θα τα διοχετεύσουμε κατάλληλα, από τη στιγμή που θα κάνουμε μια καλύτερη διαχείριση, από τη στιγμή που θα βρούμε και άλλους τρόπους ώστε αυτούς τους πόρους που έχουμε, είτε μας δίνονται από το κράτος, είτε είναι ίδια έσοδα, να τους πολλαπλασιάσουμε μέσα από συνεργασίες, μέσα από την ανάπτυξη των ιδίων εσόδων, μέσα από άλλες δράσεις που μπορούν να τους κάνουν να είναι ευέλικτοι και αποτελεσματικοί.

Πρέπει οι Δήμοι μας λοιπόν να γίνουν και αυτό το λέω πάντοτε, και για το δικό μου Δήμο, αλλά και για όλους, παραγωγικοί, αποδοτικοί, οικονομικοί και κυρίως αποτελεσματικοί.

Αυτό μπορεί να γίνει με δυο τρόπους. Η παραγωγικότητα, η αποτελεσματικότητα, η οικονομικότητα, είναι τρεις βασικές αρχές που πάνε σε όλες τις δομές, σε όλες τις δράσεις. Στις επιχειρήσεις, στις οικογένειές μας, στα καταστήματά μας, στα γραφεία μας, παντού. Πρέπει να πάνε και στους Δήμους, και στα κράτη βεβαίως, βασικές οικονομικές αρχές.

Πώς μπορεί να γίνουν; Με ένα δαιδαλώδες θεσμικό πλαίσιο, που ειπώθηκε νωρίτερα, αυτό δεν μπορεί να γίνει. Προέχει λοιπόν, και αυτή είναι η βασική μου πρόταση, ο εκσυγχρονισμός, η

τροποποίηση, η βελτίωση, η μεταρρύθμιση, και κυρίως η απλούστευση των θεσμικών... του νόμου, του νομοθετικού πλαισίου, των θεσμών, που ορίζουν τη λειτουργία της Αυτοδιοίκησης.

Υπάρχουν προβληματικές διατάξεις, αλληλοσυγκρουόμενες. Υπάρχουν διαφορετικές ερμηνείες, ερμηνείες λανθασμένες. Είναι τα γνωστά θεσμικά εμπόδια που λένε όλοι, που λένε οι πολιτικοί, που λέει ο Πρωθυπουργός, που λένε οι αρχηγοί των κομμάτων. Αυτά τα θεσμικά εμπόδια πρέπει να τα καταργήσουμε και πρέπει μέσα από την ερμηνεία να βρίσκουμε τρόπους να τα λύνουμε, γιατί δεν μπορεί να γίνεται μέσα από αυτή τη δυσκολία των θεσμικών εμποδίων ένα έργο ενός βιολογικού καθαρισμού 50.000 σε μια Κοινότητα 400 κατοίκων, να θέλει δύο χρόνια ωρίμανση.

Άρα λοιπόν πρέπει να βλέπουμε όχι τις ερμηνείες σκοπιμότητας, αλλά τις ερμηνείες που διευκολύνουν.

Και εκείνο που έχει να κάνει – τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, σε δύο λεπτά – έχει να κάνει με τη δυνατότητα αυτό το αποτέλεσμα των δράσεών μας να προέχει και να προωθεί την ευημερία των πολιτών. Και είναι ιδιαίτερα σημαντικό ένα άρθρο που έχει γράψει η Αντιπρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η Άννα η Λιγωμένου, που ακριβώς αυτό λέει σε νομικό περιοδικό, για την ευημερία των πολιτών, που όλων ημών είναι το ενδιαφέρον.

Η εκχώρηση αρμοδιοτήτων. Θέλουμε αρμοδιότητες, με πόρους όμως και προσωπικό, γιατί αλλιώς είναι εκχώρηση ευθυνών. Μας τα μεταβιβάζουν, λέει ο Δήμαρχος είναι υπεύθυνος, για τα σκυλιά, για τα ρέματα, για τα πάντα, και κανένας πολιτικός, κανένας Υπουργός, κανένας Περιφερειάρχης.

Να γίνουν οι Δήμοι μας ευέλικτοι και λειτουργικοί, ώστε να εξυπηρετούν και να συμβάλλουν την τοπική ανάπτυξη, την τοπική οικονομία.

Δεν μπορώ όμως να μην πω στο λίγο χρόνο της ανοχής σας, αγαπητέ Αντιπρόεδρε, Πρόεδρε, να μην αναφερθώ στους ορεινούς

Δήμους. Οι ορεινοί Δήμοι δεν είναι οι 31, όπως έχει ειπωθεί, και όπως νομικά και εδραία έχω αναγνωρίσει, ότι κατά πλάσμα του νόμου, πλασματικά, έγινε στο άρθρο 1 του Καλλικράτη. Είναι ασφαλώς οι 85 και ακόμα περισσότεροι. Και είναι ιδιαίτερα θετικό ότι αυτοί οι ορεινοί Δήμοι, γιατί έτσι λέει και το σύνταγμα, ευνοήθηκαν και χρηματοδοτήθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών. Βεβαίως με μια λανθασμένη πρακτική, γιατί πήρε τους πόρους από άλλους Δήμους, αλλά κάτι έπρεπε να γίνει. Είμαστε Δήμοι που δεν έχουμε δυνατότητες, το είπε και νωρίτερα ο καθηγητής ότι η σχέση ΕΝΦΙΑ με ίδιους πόρους, με ΚΑΠ, είναι στους ορεινούς Δήμους ιδίως τεράστια. Δεν μπορούμε να βρούμε καμία άκρη, και βεβαίως στους ορεινούς και στους περιφερειακούς Δήμους. Και δεν μπορεί να είμαστε ορεινοί για τα ρέματα, για την αρμοδιότητα διαχείρισης των ρεμάτων και προστασίας και λοιπά, και να μην είμαστε ορεινοί, να είναι μόνο οι 31, στις χρηματοδοτήσεις. Αυτό είναι αυτονόητο. Είναι τα θεσμικά εμπόδια, οι λανθασμένες ερμηνείες, αλλά και τα λάθη του Καλλικράτη, που άνθρωποι τον έφτιαξαν και αυτόν, όσο και να τον υποστηρίζαμε και τον υποστηρίζουμε, έχει προβλήματα και σοβαρά προβλήματα.

Η ανακατανομή των ΚΑΠ. Η ανακατανομή των ΚΑΠ πιστεύω ότι πρέπει να γίνει τώρα, που έχουμε λίγους πόρους. Ασφαλώς ο καλύτερος τρόπος ήταν όταν είχαμε περισσότερους πόρους, αλλά πρέπει να γίνει τώρα, γιατί οι μικροί Δήμοι, οι ορεινοί, οι νησιωτικοί, οι περιφερειακοί, αδυνατούν.

Και δεν δημιουργείται πρόβλημα, αγαπητέ Αποστόλη, για το Δήμο Αθηναίων, γιατί εγώ στέλνω αιτήματα στο Δήμο Αθηναίων και στους μεγάλους Δήμους της Αθήνας και μ ου κάνουν δωρεές. Και θέλω να ευχαριστήσω τον Δήμαρχο Αθηναίων και τον Δήμαρχο Περιστερίου, τον Καμίνη και τον Παχατουρίδη, και λοιπά, και άλλους Δημάρχους, που βοηθούν τον ορεινό Δήμο. Αλλά πρέπει να είμαστε οι Δήμοι που παίρνουμε δωρεές; Δεν μπορεί να γίνει μέσα στην αλληλεγγύη των Δήμων μια καλύτερη κατανομή, ένα

πρόγραμμα; Με βάση να πάρει ένα ποσοστό περισσότερο η έκταση του Δήμου. Τόσο οδικό δίκτυο, δεν έχουμε ΕΥΑΘ, δεν έχουμε ΕΥΔΑΠ, δεν έχουμε τίποτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Γιώργο...

Γ. ΛΑΖΟΥΡΑΣ: Τελειώνω.

Και τώρα λοιπόν πρέπει να γίνει η ανακατανομή αυτή των πόρων και πιστεύω ότι είναι θετικό και αυτό όπως ειπώθηκε είτε από το Υπουργείο, είτε από την ΚΕΔΕ.

Ασφαλώς συμφωνούμε με τις προτάσεις της ΚΕΔΕ για όλα τα υπόλοιπα. Να μην αναφερθώ.

Να πω μόνο για την απλή αναλογική, γιατί πρέπει να ειπωθεί και αυτό εδώ και να κλείσω, λέγοντας ότι η απλή αναλογική, η παρέμβαση στο εκλογικό σύστημα, ξεκινά από τη... ιδίως τώρα που είναι εντεινόμενη, την αντίθεση στο κεντρικό πολιτικό προσωπικό με το προσωπικό των Δήμων. Βλέπουν οι Βουλευτές ότι δεν έχουν τίποτα άλλο εκτός από να σηκώνουν το χέρι και να ψηφίζουν, ιδίως τώρα οι γραμμές που λέγαμε θα τις καταργήσουμε, που είναι ιδιαίτερα αυξημένες και δεν κάνουν τίποτα άλλο. Ενώ οι Δήμαρχοι έχουν κάποιες δυνατότητες. Για αυτό λένε απλή αναλογική. Όμως πρέπει να δούμε ότι η απλή αναλογική είναι το ένα άκρο – τελειώνω - όμως το ενισχυμένη αναλογική είναι το άλλο άκρο, και όσο κατακρίναμε τον νόμο του 42% το 2002, 2003, 2004, τότε ήταν, έτσι πρέπει να κατακρίνουμε και την απλή αναλογική, όχι για κανέναν άλλο λόγο, γιατί μπορεί να εκφράζει καλύτερα το εκλογικό σώμα, αλλά δημιουργεί προβλήματα στην κυβερνησιμότητα, δημιουργεί προβλήματα στην αποτελεσματικότητα των Δήμων.

Και να πω και κάτι επειδή είναι εδώ, ειπώθηκε, και ο Δημήτρης ο Μπίρμπας, άνθρωποι που είναι στο χώρο της αριστεράς, το είπε χθες κάπου, ότι πρέπει να έχουν αλλάξει λέει, για τις κοινωνικές συνθήκες, το είπε και σήμερα και ο Ζαφειριάδης. Όπως ξέρετε, ξέρεις αγαπητέ Δημήτρη, κατά τη μαρξιστική λογική πρώτα ξεκινάμε από τη βάση. Πρέπει να αλλάξει η βάση και μετά

πάμε στο εποικοδόμημα, αν τον διάβαζα καλά στα νιάτα μου τον Μαρξ.

Άρα λοιπόν η βάση, ιδιαίτερα για το εκλογικό σύστημα, πιστεύω δεν έχει αλλάξει, γιατί η βάση, οι πολίτες δηλαδή, θέλουν την αποτελεσματικότητα. Δεν θέλουν να συζητάμε, να συζητάμε πολιτικά και να μη φέρνουμε αποτέλεσμα.

Πρέπει να το σκεφτούμε δηλαδή καλύτερα, και εσείς που ενδεχομένως μπορείτε να επηρεάσετε περισσότερο την κυβέρνηση. Το σύστημα εγώ δεν το φοβάμαι και ιδίως οι Δήμαρχοι δεν το φοβόμαστε, γιατί και με την απλή αναλογική όσοι Δήμαρχοι έχουμε έργο παίρνουμε το 55% και δεν έχουμε κανένα πρόβλημα. Αλλά πρέπει να το δούμε σε αυτό το επίπεδο. Και δεν είναι ότι το ζητάει το κόμμα, όπως το ζητούσε το 42% ένα άλλο κόμμα. Είναι ότι ο κόσμος, οι πολίτες μας, θέλουν την αποτελεσματικότητα, και αυτή η αποτελεσματικότητα δεν θα έρθει με τέτοιο ευρύ δημοκρατικό σύστημα, αλλά πρέπει να είναι με το μικτό σύστημα. Πάντοτε το κέντρο, ο μεσαίος χώρος, το μεταρρυθμιστικό κέντρο, είναι αυτό που λύνει τα προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε, Γιώργο.

Γ. ΛΑΖΟΥΡΑΣ: Να πω ιδιαίτερα και τελειώνω, και συγνώμη και από τους συναδέλφους και από το Προεδρείο, όσον αφορά το μεταναστευτικό, ότι λέμε ναι, να βοηθήσουμε, αλλά κανένας Δήμος δεν λέει θα πάρω πενήντα πρόσφυγες. Ο Δήμος Καλαβρύτων όμως πήρε είκοσι προσφυγόπουλα, τα οποία ανανεώνονται, και είναι σε πολύ καλή κατάσταση, σε αυτόν τον ορεινό, ιστορικό και μαρτυρικό Δήμο Καλαβρύτων.

Ευχαριστώ για την ανοχή του Προεδρείου και ευχαριστώ και για την ανοχή τη δική σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστώ πάρα πολύ, Γιώργο, να είσαι καλά.

Ο Νίκος ο Φωτίου, Αντιδήμαρχος Θεσσαλονίκης, είναι εδώ, και να ετοιμάζεται ο κύριος Μαυρομιχάλης ο Κώστας, Αντιδήμαρχος Μονεμβασιάς.

Ν. ΦΩΤΙΟΥ: Δύο παρατηρήσεις μόνο, γιατί περί ομιλίας να μη γίνεται λόγος.

Το Συνέδριό μας νομίζω ότι έχει δύο χαρακτηριστικά. Το πρώτο είναι το Συνέδριο της κουδούνας, της κουδούνας κατά των Συνέδρων που υποτίθεται ότι μαζεύτηκαν εδώ να πουν την άποψή τους και με βάση αυτή να συσταθεί το κείμενο της απόφασης, το οποίο ούτε το είδαμε, ούτε το ξέρουμε, για αυτό είμαστε πάρα πολύ επιφυλακτικοί ως εκπρόσωπος του Δήμου Θεσσαλονίκης αν θα ψηφίσουμε αυτό το κείμενο που δεν το είδαμε και που φέρνει ανάποδα το συνέδριο.

Το δεύτερο, για να πούμε για τα δικά μας τα τεκταινόμενα, της ΚΕΔΕ, πέρα από το πώς οργανώνονται τα συνέδριά μας και αν ο καθένας που περνάει από εδώ και βλέπει φως, όπως είπαν οι προηγούμενοι, παίρνει 15λεπτα και 20λεπτα, είναι και το πώς παράγεται και αναπαράγεται η δομή της ΚΕΔΕ, κατευθείαν συστοίχιση με τις κομματικές παρατάξεις που πρόσκεινται ή που ενσωματώνονται ή που είναι απευθείας εκπρόσωποι ή ιμάντας μεταβίβασης των κομματικών εντολών.

Όσο αυτό δεν αναδιαρθρώνεται, τόσο θα έχουμε τέτοια συνέδρια και τέτοιες πολώσεις και τέτοιες κυβερνητικές, φιλο- ή αντί-, τοποθετήσεις.

Το δεύτερο που ήθελα να πω, η δεύτερη παρατήρηση, είναι ότι είναι και ένα συνέδριο της αμηχανίας. Όσοι θυμάστε πέρσι από το Συνέδριο της Θεσσαλονίκης, αυτό εκδηλώνεται και στα συνθήματα. Πέρσι κτίζαμε την Ελλάδα, φέτος την αλλάζουμε. Μέσα σε ένα χρόνο προλάβαμε και τη κτίσαμε και την αλλάζουμε τώρα.

Επομένως, να κάτσουμε λίγο να τα σκεφτούμε τα πράγματα και να κάτσει λίγο και το Υπουργείο να τα σκεφτεί τα πράγματα. Πώς θα μιλήσουμε για τη μεταμνημονιακή εποχή, όταν ο Υπουργός μας είπε, και δικαίως, ότι παιδιά, πόροι, αρμοδιότητες που θα ακολουθούνται από τους πόρους, δεν μπορούμε να σας δώσουμε. Την φορολογική αποκέντρωση που θέλουμε με το να εισπράττουν οι

Δήμοι το εισόδημα από τον ΕΝΦΙΑ, τον φόρο ακίνητης περιουσίας, και τα λοιπά, λόγω μνημονιακών υποχρεώσεων και επειδή τα κονδύλια είναι ονοματισμένα, δεν μπορούμε να σας δώσουμε.

Άρα τον Ιανουάριο τι νομοσχέδιο θα έρθει; Θα έρθει το νομοσχέδιο της φτωχής μεταρρύθμισης, με κύριο άξονα αυτό που μένει είναι το σύστημα το εκλογικό της απλής αναλογικής.

Δεν θα κάτσω να πω για την απλή αναλογική. Μόνο θα σας πω ένα πράγμα. Εγώ μεγάλωσα σε οικογένειες από τρίτη γενιά αριστερούς και κάποτε το είχε η αριστερά ως προμετωπίδα και ως αρχή της. Πότε; Όταν η αριστερά ήταν στην παρανομία, στην ημιπαρανομία, στη δίωξη και τα λοιπά. Τότε όντως το κομμάτι που αφορά τη δίκαιη κατανομή των ψήφων ήταν ένα θέμα.

Τώρα όμως δεν είμαστε εκεί. Δεν είναι θέμα αρχής. Ο εκλογικός νόμος είναι εργαλείο. Σοβαρό; Σοβαρό. Πόσο σοβαρό; Όσο σοβαροί είναι αυτοί που το διαχειρίζονται. Αν κάθε φορά το αλλάζουν προκειμένου να το αξιοποιήσουν είτε δεξιά, είτε αριστερά, είτε όποιος άλλος, θα παραμείνει ένα σύστημα εργαλείο στα χέρια αυτού που το αλλάζει για να έχει την επόμενη κυβερνητική πλειοψηφία.

Δεν έχω να προσθέσω τίποτα άλλο. Θεωρώ ότι αυτό το Συνέδριο δεν ήταν των δικών μου προσδοκιών και θεωρώ ότι το επόμενο Συνέδριο πρέπει να είναι καλύτερα προετοιμασμένο και για την επόμενη φάση που θα έχει η χώρα μας, όταν θα βγει από τα μνημόνια και όταν θα είμαστε σε θέση να μιλήσουμε για πραγματικές αλλαγές στη χώρα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε τον κύριο Φωτίου.

Ο κύριος Μαυρομιχάλης έχει το λόγο, από τη Μονεμβασιά ο Αντιδήμαρχος, και να ετοιμάζεται ο κύριος Τσουκνίδας Ιωάννης, Δήμαρχος Χαλκηδόνας.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Τσουκνιδάς. Εντάξει. Ζητάω συγνώμη αν αυτό είναι το πρόβλημα.

Κ. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είμαι από το Δήμο της Μονεμβασιάς, Αντιδήμαρχος Οικονομικών.

Προ ημερών άκουσα σε μια συνέντευξη τον Πρόεδρο του Πράσινου Ταμείου να αναφέρει ότι τα αποθεματικά του Πράσινου Ταμείου υπερβαίνουν τα δύο δις επτακόσιες χιλιάδες.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: Εκατομμύρια.

Κ. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ: Εκατομμύρια;

Πρόσφατα είχε βγει μια πρόσκληση για τις αστικές αναζωογονήσεις, αν δεν κάνω λάθος. Εκεί όμως βάζει τις Δημοτικές Κοινότητες να μπορούν να μπουν σε αυτό το πρόγραμμα, που έχουν πληθυσμό πάνω από 5.000.

Αποτέλεσμα είναι τους μικρούς, τους περιφερειακούς Δήμους, να τους αποκλείει από αυτό το μέτρο, και σε αυτή την περίπτωση, σε εμάς, σε ένα Δήμο που το Πράσινο Ταμείο απολαμβάνει, εισπράττει, γιατί λειτουργούν ήδη πέντε αιολικά πάρκα, από τα οποία ένα ποσοστό πάει στο Πράσινο Ταμείο.

Αυτή η αδικία πιστεύω ότι πρέπει να απαλειφθεί. Πρέπει σε επόμενη πρόσκληση που θα βγάλει το Πράσινο Ταμείο να δώσει τη δυνατότητα και οι Δημοτικές Κοινότητες που είναι κάτω από 5.000 να μπορούν να μπουν στον προγραμματισμό.

Ένα άλλο θέμα ήθελα να σας πω, ότι εδώ και τρία χρόνια προσπαθούσαμε με το Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης για να πάρουμε την έγκριση, την απλή έγκριση να μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε υγραέριο στα αυτοκίνητα. Υπήρχαν αυτοκίνητα από τις προηγούμενες δημοτικές περιόδους, τα οποία ήταν βενζίνες. Καταλαβαίνετε η κατανάλωση σε ποια επίπεδα ήταν. Τρομάξαμε να πάρουμε την απόφαση. Την πήραμε τον Σεπτέμβριο, και σας το γνωστοποιώ για να το έχετε υπόψη σας, ότι υπάρχει πλέον η έγκριση από το Υπουργείο.

Και ένα άλλο θέμα με τις παιδικές χαρές, που κάθε μέρα η Δαμόκλειος σπάθη του εισαγγελέα είναι πάνω από τα κεφάλια μας. Μήπως θα πρέπει να υπάρξει μια κατηγοριοποίηση, γιατί δεν μπορούμε να έχουμε τις παιδικές χαρές, τα ίδια δεδομένα σε μια πόλη, και σε ένα χωριό που από παλαιότερα κάποιοι σύλλογοι και κάποιοι φορείς έχουν εγκαταστήσει κάποια όργανα παιδικής χαράς, και να έχουμε τις ίδιες προδιαγραφές για να λειτουργήσει και εκεί η παιδική χαρά, και μέσα στον οικιστικό... σε μια πόλη.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Απλώς να δώσω μια διευκρίνιση στο κομμάτι του Πράσινου Ταμείου και της πρόσκλησης που έχει βγει, κύριε Μαυρομιχάλη. Ότι έκανε παρέμβαση η ΚΕΔΕ μετά από δική μας εισήγηση, γιατί είναι αδιανόητο και λάθος αυτό το οποίο έγινε, το 5.000 και πάνω, και κάτω. Δεν χωρίζονται οι Δήμοι σε καλούς και κακούς.

Η διευκρίνιση που δόθηκε από τον Πρόεδρο του Πράσινου Ταμείου είναι ότι θα βγει νέα πρόσκληση και για τους άλλους, τους υπόλοιπους Δήμους. Αιτιάστηκαν ότι τα λεφτά ήταν λίγα, αλλά αυτό δεν δικαιολογεί τον τίτλο της πρόσκλησης. Φυσικά υπήρχε πάντα ένας προσδιορισμός, καταργήθηκε από τη σημερινή κυβέρνηση αυτός ο προσδιορισμός των 5.000 άνω και κάτω. Άρα λοιπόν να γίνει διόρθωση, θα βγει νέα πρόσκληση στο κομμάτι αυτό, για να το ξέρετε δηλαδή, όσον αφορά το Πράσινο Ταμείο, για να μη υπάρχει άλλη παρέμβαση.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: ...από το Πράσινο Ταμείο, ότι η εισήγηση είχε γίνει από την ΕΕΤΑΑ. Για δείτε το.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Όχι, ήταν λάθος, διαψεύστηκε και δεν είχε καμία ενημέρωση η ΕΕΤΑΑ. Έβγαλαν και δελτίο τύπου.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ναι. Απλά έγινε διόρθωση από την καινούργια κυβέρνηση, η αλλαγή του... 5.000 κατοίκων, καταργήθηκε ως...

Α. ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ο κύριος Καστρινός μισό λεπτό.

Α. ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ: Και άλλη μια διευκρίνιση. Αρκεί ο Δήμος να έχει μια Κοινότητα πάνω από 5.000. Δεν σημαίνει ότι θα το πάρει αυτή η Κοινότητα. Αν έχει αυτή τη δυνατότητα μπορεί να γίνει και σε άλλη Κοινότητα το έργο αυτό. Εντάξει;

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ο κύριος Τσουκνιδάς ο Γιάννης, και ως εκπαιδευτικός έχει ευαισθησία με τους τόνους και ζητώ συγνώμη για τον τόνο.

Ι. ΤΣΟΥΚΝΙΔΑΣ: Έχω βάλει τόνο πάνω, για αυτό...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Το είδα, ήταν πολύ μικρό, και το γυαλί δεν βοηθάει δυστυχώς.

Έχετε το λόγο και να ετοιμάζεται ο κύριος Μπακογλίδης Θεοδόσης, Δήμαρχος Καλαμαριάς.

Ι. ΤΣΟΥΚΝΙΔΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Θα προσπαθήσω να είμαι μέσα στο χρόνο γιατί βλέπω ότι η αίθουσα έχει αδειάσει, και έχει αδειάσει γιατί πραγματικά έχουν κουραστεί οι Σύεδροι και θα πρέπει να αλλάξει η όλη διαδικασία των συνεδρίων μας.

Παλαιός στην Αυτοδιοίκηση, έχω γαλουχηθεί με άλλες αρχές και με άλλες διαδικασίες. Πιστεύω ότι και η σημερινή Διοίκηση, αν και κάνει μεγάλες προσπάθειες να μπορέσουμε να προσαρμοστούμε στα νέα δεδομένα, και άκουσα με πολλή προσοχή και τη δική σας εισήγηση πάνω στα οικονομικά και (...) εργαλεία, αλλά και του κυρίου Καραγιάννη, πάνω σε θέματα θεσμικά.

Όμως αυτό το οποίο έχω παρατηρήσει και ζω, είναι ότι ζούμε σε Δήμους πολλών ταχυτήτων και πραγματικά θα περίμενα από τον κύριο Καστρινό κάποιες εισηγήσεις που έγιναν σε προηγούμενα συνέδρια και προσυνέδρια της ΚΕΔΕ, να λάμβανε η Επιτροπή του υπόψη και να κάνει μια εισήγηση για την αλλαγή των κριτηρίων των ΚΑΠ. Ένα πολύ σημαντικό γεγονός, το οποίο θα έπρεπε να είχε γίνει.

Λοιπόν, οι λεγόμενοι περιφερειακοί Δήμοι. Ακούσαμε για τους ορεινούς. Πραγματικά και δικαίως έγινε, είναι μια άλλη κατηγορία

των Δήμων, η οποία θα έπρεπε από πιο μπροστά ακόμα να δούμε τον τρόπο κατανομής τους.

Άκουσα από τον Πρόεδρο της ΠΕΔ Αττικής να ζητάει και αυτός αλλαγή των κριτηρίων. Πόσο μάλλον τώρα εμείς οι περιφερειακοί Δήμοι, που έχουμε μεγάλες εκτάσεις, που έχουμε ένα οδικό δίκτυο τεράστιο, ένα αγροτικό δίκτυο τεράστιο, έχουμε ύδρευση, αποχέτευση, νεκροταφεία, ΕΛΓΑ, ΟΓΑ, και ρωτώ, τι δουλειά έχει η Τοπική Αυτοδιοίκηση να κάνει τον ασφαλιστικό φορέα, όταν εγώ στα 18 Διαμερίσματα θα πρέπει να έχω 18 υπαλλήλους για ανταποκριτές του ΟΓΑ και άλλους τόσους του ΕΛΓΑ, και όταν γίνεται μια θεομηνία, κύριε Πρόεδρε, είστε και εσείς από επαρχία και ξέρετε ότι γίνεται όπως τη Μάνδρα, όλοι έρχονται και ζητούν και βρίζουν τον Δήμαρχο, σε κάτι που δεν φταίμε. Ας πάει στον ΕΦΚΑ, εκεί που πρέπει να πάει.

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω πόσοι από τους συναδέλφους μας ξέρουν, γιατί θέλω να είμαι on time, πώς μοιράζονται σήμερα οι πόροι. Στα 100 € που παίρνουμε, τα 92 είναι με κριτήριο του πληθυσμού. Άρα μια μικρή Κοινότητα των 1.000 κατοίκων, η οποία πρέπει να έχει το σχολείο της, πρέπει να έχει τα νεκροταφεία της, πρέπει να έχει τους εργαζόμενους, πρέπει να έχει το οδικό δίκτυο, να έχει όλα αυτά εδώ, πώς θα δουλέψει με το κριτήριο αυτό του μισό τα εκατό, το οποίο είναι η έκταση;

Άρα θα πρέπει να σταθούμε πάνω στο θέμα αυτό, θα πρέπει να δώσουμε τη δέουσα προσοχή, γιατί εάν αυτές οι μικρές αυτοδιοικητικές Κοινότητες τελειώσουν, τελειώνει η χώρα μας, τελειώνει η ανάπτυξη, το πρόβλημα το δημογραφικό θα είναι πολύ πιο ισχυρό. Άρα επομένως θα πρέπει να δει η Αυτοδιοίκηση... Καλά κάνουμε και βλέπουμε τα μεγάλα, και ως παλιός πληροφορικός έχω αντιληφθεί πλήρως το τι πάει να κάνει η ΚΕΔΕ με την προσέγγιση που κάνει στα σύγχρονα εργαλεία. Εάν όμως δεν δούμε και αυτές τις πραγματικές ανάγκες, κύριε Πρόεδρε, δυστυχώς, βλέποντας την εξέλιξη, θα έχουμε μια αρνητική κατάληξη στο όλο θέμα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ (Ι. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ): Ευχαριστούμε τον κύριο Τσουκνιδά.

Θέλεις να παρέμβεις, κύριε Καστρινέ;

Α. ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ: Επειδή είπε ο Δήμαρχος ότι δεν έχουμε κάνει σαν Επιτροπή.

Εμείς σαν Επιτροπή το έχουμε κουβεντιάσει για την ανακατανομή των ΚΑΠ, έχουμε βγάλει τέσσερα σχέδια, και θα τα δώσουμε στο Διοικητικό Συμβούλιο. Με ακούς, Δήμαρχε; Και θα αποφασίσει το Διοικητικό Συμβούλιο. Γιατί εσύ μπορεί να λες για αγροτική οδοποιία, που θέλω και εγώ γιατί είμαι επαρχιακός Δήμος, ο Σούλας που είναι οικοδομικά τετράγωνα λέει για πληθυσμό, και ένα σωρό άλλα πράγματα. Να ξέρεις ότι υπάρχουν τέσσερα σχέδια. Αλλά δεν μας έδωσε και τίποτα η κυβέρνηση τέσσερα σχέδια για να τα διαλέξουμε εμείς. Εμείς όμως θα το κάνουμε. Θα το πάω στο Διοικητικό Συμβούλιο και ας αποφασίσει το Διοικητικό Συμβούλιο. Γιατί είναι γνωμοδοτικό. Επειδή μου είπες αν έχουμε κάνει.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

Α. ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ: Όχι βέβαια. Αν δεν πάρει την έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου όχι βέβαια.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Λοιπόν, συνεχίζουμε με τον Μπακογλίδη τον Θεοδόση...

Α. ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ: Και άλλωστε η αλλαγή αυτή είναι χρόνια...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Αλέξη, ολοκλήρωσε σε παρακαλώ, γιατί έχουμε τον ομιλητή στο βήμα.

Ο κύριος Μπακογλίδης Θεοδόσης, Δήμαρχος Καλαμαριάς.

Θ. ΜΠΑΚΟΓΛΙΔΗΣ: Καλησπέρα σας, αγαπητοί συνάδελφοι. Δεν... έχω παρακολουθήσει όλα τα Συνέδρια της ΚΕΔΕ από το 1998 και έχω μιλήσει σε ελάχιστα, γιατί διαπιστώνω για άλλη μια φορά ότι πάμε στην ίδια πεπατημένη. Συνέδρια χωρίς αρχή και τέλος, βγάζοντας ένα ψήφισμα στο τέλος, που απλά το ανακοινώνουμε

δεξιά και αριστερά, και δεν ξέρουμε τι από αυτά που συζητήσαμε εδώ υλοποιήθηκε ή όχι.

Θέλω να πω ότι το σημερινό Συνέδριο διεξάγεται σε μια κρίσιμη συγκυρία, τόσο για την Αυτοδιοίκηση, όσο και για την κοινωνία μας.

Οι κοινωνικές συνθήκες που βιώνουν οι πολίτες μας είναι δύσκολες, και η Αυτοδιοίκηση τώρα μπαίνει στο μεταίχμιο, με βάση την αλλαγή του εκλογικού νόμου, και την επερχόμενη συνταγματική αναθεώρηση.

Άρα λοιπόν θα πρέπει το σημερινό Συνέδριο να μην ακολουθήσει την πεπατημένη, αλλά να σταθεί στα ουσιαστικά πολιτικά ζητήματα και λιγότερο σε αυτά που διαπιστώνουμε όλοι μας, από τα απλά, τα καθημερινά.

Και θεωρώ ότι η Αυτοδιοίκηση δεν εκμεταλλεύτηκε πολιτικά δύο ατού. Το πρώτο ατού της ήταν ότι από το 2010 και μετά είμαστε ο μόνος ... (εκτός μικροφώνου)... τα περισσότερα σε αυτό που λέμε δημοσιονομική προσαρμογή και το δεύτερο ατού που δεν έχουμε εκμεταλλευτεί, είναι ότι κρατήσαμε τους Δήμους όρθιους, τις τοπικές κοινωνίες όρθιες, άρα διατηρήσαμε την κοινωνική συνοχή.

Με βάση λοιπόν αυτά τα δύο ατού, και αυτά που προείπα, θεωρώ ότι το ζήτημα της Αυτοδιοίκησης είναι καθαρά πολιτικό και βαθιά πολιτικό.

Πρώτον. Σχέσεις κράτους και Αυτοδιοίκησης. Αγαπητοί συνάδελφοι, διαχρονικά ήταν σχέσεις στοργής; Όχι. Σχέσεις ανταγωνιστικές, σχέσεις συγκρουσιακές, που πιστεύω ότι δεν πρόκειται να αμβλυνθούν ποτέ. Και δεν πρόκειται να αμβλυνθούν ποτέ διότι άλλοι νομοθετούν και άλλοι υλοποιούν.

Και το δεύτερο, και ας μην... Είναι μια πραγματικότητα που δεν μπορεί να αμβλυνθούν αυτές οι σχέσεις, όταν συνάδελφοί μας από την Αυτοδιοίκηση τη χρησιμοποιούν σαν εφελτήριο για να πάνε στην κεντρική πολιτική σκηνή και συνάδελφοι από την κεντρική πολιτική σκηνή κατεβαίνουν στον Α' Βαθμό και Β' Βαθμό

Αυτοδιοίκησης, όπως καταλαβαίνετε αυτή η σχέση πραγματικά δεν μπορεί να αμβλυνθεί.

Το δεύτερο πολιτικό ζητούμενο. Αποκέντρωση αρμοδιοτήτων και πόρων. Βλέπετε ότι τα τελευταία χρόνια υπάρχει μια θα έλεγα αφαίμαξη αρμοδιοτήτων από την Τοπική Αυτοδιοίκηση και μας δίνουν κάποιες αρμοδιότητες χωρίς πόρους και τολμώ να πω και ως μου επιτραπεί η έκφραση, εμείς τελικά καταλήγουμε να κάνουμε τη λάντζα. Και αυτή είναι μια πραγματικότητα. Τα βγάζουμε πέρα μόνοι μας, αυτοσχεδιάζουμε και χωρίς χρήματα.

Άρα λοιπόν θα πρέπει αποκέντρωση αρμοδιοτήτων, με τους αντίστοιχους πόρους.

Κάποια στιγμή πρέπει να κοιταχτούμε στα μάτια και να αποκτήσουμε ένα σταθερό σύστημα χρηματοδότησης, που θα ξέρει ο κάθε Δήμος και ο κάθε Δήμαρχος πόσα χρήματα θα πάρει από πού και πόσα, για να μπορέσει να διαχειριστεί τα του οίκου του.

Είμαι στο επτάλεπτο, δεν θα σταματήσω, γιατί περίμενα από χθες όλη μέρα και σήμερα όλη μέρα.

Ένα άλλο πολιτικό ζήτημα που πρέπει να το δούμε, που αυτό δεν φαίνεται καθαρά στους αστικούς Δήμους, αλλά κυρίως στους περιφερειακούς και στους υπόλοιπους Δήμους, είναι ότι κάποια στιγμή πρέπει να αποκτήσουμε διακριτούς ρόλους, και οι Δήμοι και οι Περιφέρειες.

Ένα άλλο κομμάτι που πρέπει να δούμε είναι η ουσιαστική συμμετοχή των Δήμων στο ΕΣΠΑ. Όχι μόνο στο πώς θα πάρουμε τα χρήματα, αλλά πρωτίστως στο σχεδιασμό. Άλλες ανάγκες υπάρχουν για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, που τυχαίνει να είναι ο Δήμος μου, και άλλες ανάγκες υπάρχουν σε άλλες Περιφέρειες.

Πράσινο Ταμείο. Το Πράσινο Ταμείο είναι ένα καθαρά πολιτικό εργαλείο άσκησης πολιτικής από την εκάστοτε κυβέρνηση. Αν θυμάστε στήθηκε και συνεχίζει να στήνεται με χρήματα από τους πολίτες των τοπικών κοινωνιών. Και αν θυμάστε, στο ξεκίνημα του Πράσινο Ταμείου, που ήταν μια οραματική διακήρυξη, έλεγαν ότι

όλα τα χρήματα θα πάνε πίσω στις τοπικές κοινωνίες. Και για απαλλοτριώσεις οικοπέδων, για κοινωφελείς και κοινόχρηστες χρήσεις, και για αστικές αναπλάσεις, αλλά καταλήξαμε δυστυχώς να παίρνουμε μόνο το 2,5% και να παίρνουμε κάποια μικρά πάρκα και παιδικές χαρές.

Άρα λοιπόν αύξηση του ποσοστού μας όσον αφορά το Πράσινο Ταμείο.

Ένα άλλο κομμάτι που εγώ πιστεύω ότι η Αυτοδιοίκηση πρέπει να έχει ρόλο σε αυτό που λέμε τοπική ανάπτυξη. Δυστυχώς όμως, θέλουμε και πρέπει να έχουμε ρόλο, αλλά δεν μπορούμε να το κάνουμε αυτό διότι όλοι... το νομοθετικό πλαίσιο της τοπικής ανάπτυξης το έχει η Περιφέρεια και το Υπουργείο.

Πρόσφατα ψηφίστηκε ένας νόμος που μας δίνει λίγο τη δυνατότητα να έχουμε ρόλο στην τοπική μας ανάπτυξη, που είναι αυτό της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, που θεωρώ ότι είναι ένας θεσμός που πρέπει να τον στηρίξουμε πολιτικά, διότι και θέσεις εργασίας δημιουργούνται, αλλά και ενισχύονται οι τοπικές μας αγορές.

Σε λίγο διάστημα ανοίγει η συνταγματική αναθεώρηση. Θεωρώ ότι δεν είμαστε έτοιμοι σαν Αυτοδιοίκηση να μπούμε σε αυτό το διάλογο. Και αν θα μπούμε, θα πρέπει να βγούμε με ένα αναβαθμισμένο ρόλο και με οικονομική, θεσμική και οικονομική αυτοτέλεια.

Θεωρώ ότι ήρθε το πλήρωμα του χρόνου κάποια στιγμή να συζητήσουμε πολιτικά για τη μητροπολιτική Αυτοδιοίκηση και τις διαδημοτικές συνεργασίες. Είναι εργαλεία αυτά που θα βοηθήσουν τις τοπικές κοινωνίες. Μητροπολιτική διοίκηση στα μεγάλα αστικά κέντρα, και διαδημοτικές συνεργασίες σε επίπεδο Περιφέρειας. Όχι με τη μορφή που γίνονται τώρα διαδημοτικές συνεργασίες με προγραμματικές συμβάσεις απλά, αλλά αυτός ο ρόλος των διαδημοτικών συνεργασιών θα πρέπει να ενισχυθεί περισσότερο θεσμικά.

Ένα άλλο θέμα που ήθελα να βάλω, είναι ότι κάθε χρόνο, είναι πολιτικό ζήτημα αυτό, ο Συνήγορος και ο Ελεγκτής Δημόσιας Διοίκησης, βγάζουν την ετήσια έκθεσή τους, και λένε ότι μέσα στις εστίες διαφθοράς είναι και η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Και εγώ διερωτώμαι σαν ένας Δήμαρχος που ασκώ αυτοδιοικητικά καθήκοντα από το 2010 και μετά, και λέω: ελέγχομαι από εννέα φορείς, υπάρχει η Διαύγεια, οι διαγωνισμοί έγιναν ψηφιακοί, υπάρχει ο προληπτικός και ο κατασταλτικός έλεγχος, και λέω τι άντρο διαφθοράς μπορεί να είναι ένας Δήμος;

Εγώ σε αυτό έχω πρόταση και την καταθέτω. Να ζητήσει το Προεδρείο της ΚΕΔΕ τα τελευταία πέντε χρόνια τα αποτελέσματα που ανακοινώθηκαν από τον Ελεγκτή Δημόσιας Διοίκησης τελικά πού κατέληξαν και τι ανέδειξαν όσον αφορά το κομμάτι της Αυτοδιοίκησης. Και στην επόμενη ανάγνωση για το 2018 που θα βγάλει πάλι ο Ελεγκτής Δημόσιας Διοίκησης, να κάνουμε συνέντευξη τύπου και να πούμε αυτά τα αποτελέσματα. Διότι κάθε φορά που βγαίνει αυτή η έκθεση, τι κάνουμε; Βγάζει η ΚΕΔΕ μια ανακοίνωση και λέει ότι απλά δεν είναι έτσι τα πράγματα.

Έρχομαι τώρα σε ένα άλλο κομμάτι που αφορά τις σχέσεις μας μεταξύ μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Πρέπει να ολοκληρώσεις...

Θ. ΜΠΑΚΟΓΛΙΔΗΣ: Τελειώνω, αλλά είναι πολύ σημαντικά αυτά που θα πω, συνάδελφε, Δήμαρχε Λαγκαδά.

Συζητάμε εδώ στην αίθουσα, άλλα χαρακτηριστικά έχουν οι αστικοί Δήμοι, άλλα οι νησιωτικοί, άλλα οι περιφερειακοί. Συμφωνώ μαζί σας. Και φαίνεται και αυτό όταν τα συζητάμε στις Επιτροπές της ΚΕΔΕ και πάμε να βάλουμε το χέρι επί τον τύπον των ήλων, τα θέματα αυτά τα πάμε σε επόμενη συνεδρίαση και τα αφήνουμε στις καλένδες. Και είναι πάρα πολύ σημαντικό. Και τι έχω πει και έχω συγκεκριμένη πρόταση. Το είπα και πέρσι στο Συνέδριο, το είπα και στην Επιτροπή των Οικονομικών που συμμετέχω, και το συζητήσαμε μετά μαζί με τον Πρόεδρο, τον Αλέξη τον Καστρινό.

Κάποια στιγμή, για να αμβλυνθούν οι ανισότητες όλων αυτών που συζητάμε, θα πρέπει η ΚΕΔΕ... σήμερα μας παρουσίασε τρεις μελέτες, ας κάνει και μια τέταρτη όπου να αναδεικνύεται με τα νέα κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα, το ελάχιστο λειτουργικό κόστος του κάθε Δήμου. Αν ξέρουμε πόσο θέλει ο νησιωτικός, ο τουριστικός, ο περιφερειακός, ο αγροτικός και ο αστικός Δήμος, να λειτουργήσει, θα μπορέσουμε να είμαστε και ειλικρινείς μεταξύ μας και να γίνει η αναδιανομή της πίτας με αξιοκρατία και με διαφάνεια.

Έρχομαι τώρα σε ένα άλλο θέμα και κλείνω. Εκλογικός νόμος και αναδιάρθρωση του θεσμικού πλαισίου. Βλέπω ότι δεν είμαστε έτοιμοι σαν Αυτοδιοίκηση. Όσο και αν κοιτιόμαστε στα μάτια και να λέμε ότι είστε έτοιμοι. Εγώ θεωρώ ότι πρέπει να ανοίξει ο διάλογος για όλα αυτά τα ζητήματα. Αλλά πριν αρχίσει όμως ο διάλογος για όλα αυτά τα ζητήματα, θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε το τι Αυτοδιοίκηση θέλουμε. Εάν ξεκαθαρίσουμε το τι Αυτοδιοίκηση θέλουμε, δηλαδή μια ανεξάρτητη, ισχυρή και οικονομικά αυτοτελή, τότε να συζητήσουμε και την αλλαγή του Καλλικράτη και την αλλαγή ενός διευρυμένου θα έλεγα έτσι πλειοψηφικού εκλογικού συστήματος.

Πρόταση. Η ΚΕΔΕ έχει και καλή Νομική Υπηρεσία και αξιόλογα στελέχη. Αμέσως, αγαπητό Προεδρείο, από τη Δευτέρα, πρέπει να βγούμε επιθετικά, γιατί άκουσα τους περισσότερους που μίλησαν χθες, να περιμένουμε τον Υπουργό και μετά να συζητήσουμε. Είναι λάθος. Ασχολούμαστε τόσα χρόνια με την Αυτοδιοίκηση, λειτουργούμε τον Καλλικράτη, ξέρουμε τα προβλήματα. Άρα λοιπόν θα πρέπει η ΚΕΔΕ από τη Δευτέρα να καθίσει και να πάρει τον Καλλικράτη, ποιο άρθρο δεν ταιριάζει, ποιο άρθρο πρέπει να μείνει, τι πρέπει να γίνει καινούργιο, και η πρόταση της ΚΕΔΕ να συζητηθεί από τον Υπουργό, και όχι να περιμένουμε την πρόταση του Υπουργού να συζητηθεί από την ΚΕΔΕ.

Κλείνοντας...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Θεοδόση, σε παρακαλώ, έχεις κάνει εισήγηση.

Θ. ΜΠΑΚΟΓΛΙΔΗΣ: Κλείνω με κάτι που είπε και ο Πρόεδρος και συμφωνώ. Χωρίς λεφτά δεν γίνεται τίποτα. Όλα αυτά πρέπει να τρέχουν παράλληλα. Και η συνταγματική αναθεώρηση, και η αλλαγή του θεσμικού πλαισίου, αλλά και αυτό που είπε και ο Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών, και υπάρχει και ομόφωνη απόφαση, να διεκδικήσουμε να μεγαλώσει η πίτα για την Αυτοδιοίκηση, για να μπορούμε, πρώτον, να ασκούμε εμείς με αξιοπρέπεια τα καθήκοντά μας, και δεύτερον, να εξυπηρετούμε άμεσα και αποτελεσματικά τους συμπολίτες μας.

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε τον κύριο Μπακογλίδη, τον Δήμαρχο Καλαμαριάς.

Το λόγο έχει ο Παυλίδης Αριστοτέλης, Δημοτικός Σύμβουλος Κω.

Α. ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν από 70 χρόνια, συγκεκριμένα 28 Οκτωβρίου 1947, έγινε η ένωση της Δωδεκανήσου με τη μητέρα Ελλάδα, προϊόν του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, των αγώνων που άρχισαν εδώ, στα βορειοηπειρωτικά βουνά, και μετέπειτα συνεχίστηκαν στην πατρίδα μας, υπό κατοχή, απελευθέρωση και έναρξη από την ημερομηνία που ανέφερα, του ελεύθερου βίου της Δωδεκανήσου.

Η μητέρα πατρίδα αντιμετώπισε τα Δωδεκάνησα με εξαιρετική προσοχή, και επειδή στην κατάσταση που βρισκόταν δεν μπορούσε να ενισχύσει οικονομικά, εφάρμοσε το δόγμα δεν έχω να σου δώσω για αυτό και δεν θα σου πάρω.

Έτσι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, άρχισε να ισχύει το ειδικό δασμοφορολογικό καθεστώς Δωδεκανήσου, το οποίο προέβλεπε ατέλειες, και προέβλεπε ενίσχυση του κυττάρου της κοινωνικώς οργανωμένης Δωδεκανησιακής οικογένειας, που ήταν οι Δήμοι. Υποτυπώδεις Δήμοι. Τους έδωσε το δημοτικό φόρο. Ένας φόρος ο

οποίος συνίστατο στην επιβολή επιβαρύνσεων στα εισαγόμενα αγαθά και στα εξαγόμενα τοπικώς.

Αυτός ο δημοτικός φόρος διατηρήθηκε επί χρόνια. Κάποια στιγμή μετετράπη σε δημοτικό φόρο Δωδεκανήσου, ο οποίος καταργήθηκε φέτος κατόπιν δικαστικών αποφάσεων, αλλά απέμεινε κάτι το οποίο ξεκίνησε όταν εφαρμόστηκε ο φόρος προστιθέμενης αξίας υποχρεωτικώς, συνεπεία της εντάξεώς μας στην ΕΟΚ, και ο οποίος υπεκατέστησε τους έμμεσους φόρους. Είναι ο περίφημος ΦΠΑ.

Μια από τις μνημονιακές υποχρεώσεις είναι η κατάργηση του ΦΠΑ στη νησιωτική Ελλάδα. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η νησιωτική Ελλάδα κατά την έκταση είναι τόση όση είναι η ηπειρωτική Ελλάδα. Τα νησιά, Δωδεκάνησα, Κυκλάδες, Σάμος, Χίος, Λέσβος, (...) άλλα, απήλαυσαν αυτού του προνομίου, που αρχικώς ίσχυσε σαν προέκταση του δημοτικού φόρου και ειδικού δασμοφορολογικού καθεστώτος στα Δωδεκάνησα, άρχισε να ισχύει από το 1990, κατά τη διάρκεια της ζωής της οικουμενικής κυβέρνησης και με πρωτοβουλία του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη, άρχισε λοιπόν να ισχύει στο Αιγαίο και αποτέλεσε ένα ισχυρό, ως απέδειξαν τα πράγματα, παράγοντα αναπτύξεως. Ισχυρότατο. Ο οποίος συμπλήρωσε τα κενά που δημιουργεί η νησιωτικότητα.

Αυτός λοιπόν ο ΦΠΑ, μετά από 30 μέρες από σήμερα καταργείται. Καταργείται, κύριοι συνάδελφοι. Η απώλεια δημοσίων εσόδων, σε σύγκριση με αυτά που αναφέρατε προηγουμένως, και κυρίως με το δημόσιο χρέος, είναι ασήμαντη. Η ωφέλεια όμως των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των κοινωνιών, μικρές κοινωνίες, απομονωμένες κοινωνίες, είναι εξαιρετικώς σημαντική.

Παρακολούθησα το διήμερο αυτό με πολύ μεγάλη προσοχή και με καρτερικότητα τολμώ να πω, αλλά ωφελήθηκα, την πληρότητα την εισηγήσεων. Εξαιρετικές εισηγήσεις. Τη σαφήνεια των τοποθετήσεων και τη μαχητικότητα των διεκδικήσεων.

Και με βάση το τελευταίο σας ζητώ κατά το ψήφισμα που θα εκδοθεί, πρωταρχικό ρόλο να τεθεί η απαίτηση, όχι η πρόταση, η απαίτηση την Πρωτοχρονιά του 2018 να μην εμφανιστεί η Ελλάς με κατηργημένο ένα ασήμαντο για το γενικό οικονομικό πρόβλημα, προνόμιο των νησιωτών, για το οποίο και οι Δήμαρχοι που βρίσκονται εδώ, και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι, έχουμε έρθει από το Αιγαίο σαράντα περίπου μέλη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και στελέχη αυτής, σας ζητούν το πρώτο θέμα προτάσεως να είναι η διατήρηση αυτού του προνομίου.

Οι Δήμοι, για την ιστορία σας λέγω, σε εμάς, και αναφέρομαι στα Δωδεκάνησα, συγχωρήστε μου την επιμονή, έπαιξαν εξαιρετικό ρόλο. Θα έχετε δει την εικόνα που προβλήθηκε φέτος, διότι η Βουλή ανακήρυξε το έτος 2017 ως έτος Δωδεκανήσου λόγω συμπλήρωσεως των 70 ετών από της προσαρτήσεως, μια εικόνα να είναι γονυκλινής στη Ρόδο ο λαός όταν υψώνεται για πρώτη φορά ελληνική σημαία μετά από 638 χρόνια. 638 χρόνια σκλαβιά.

Και ποιος είναι ο πρωτοπόρος; Ο Δήμαρχος Ροδίων, πλαισιούμενος των Δημοτικών Συμβούλων, τους επισήμους, σε εισαγωγικά, εκείνης της εποχής, και τον λαό.

Ο Δήμαρχος τη Κω, οι Εγγλέζοι έκαμαν εκλογές (...), μετά την εκλογή του με το Δημοτικό Συμβούλιο...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ολοκληρώστε σας παρακαλώ.

Α. ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Συνέλλεξε, κύριε Πρόεδρε, πρακτικό, παρακαλώ παρακολουθείστε το, φράσεις τρεις: Από σήμερα η επισήμως γραφομένη και ομιλουμένη γλώσσα είναι η ελληνική. Εθνικό σύμβολο η κυανόλευκος και εθνικός ύμνος, ο Ύμνος στην Ελευθερία.

Μόλις ήρθε η ελευθερία στα Δωδεκάνησα, έγινε ότι σας περιέγραψα για το οικονομικό σκέλος της στοργής της πατρίδος.

Αυτό, αυτή η χειρονομία, μετά από τριάντα μέρες εκπνέει. Αιτήματα πολλά, όλα έχουν την αξία τους, αλλά παρακαλώ θερμώς,

αυτό που είναι κατεπείγουσας μορφής, ας τεθεί σε απόλυτη προτεραιότητα.

Σας ευχαριστώ που με ακούσατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Και εμείς σας ευχαριστούμε.

Ο Δημήτρης ο Νότας, Δήμαρχος Εμμ. Παππά, έχει το λόγο.

Δ. ΝΟΤΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Έχω την αίσθηση, παρακολούθησα από χθες από τις δέκα και μισή το πρωί πάνω από 50 ομιλητές, και σήμερα όλη την ημέρα, πρώτο τραπέζι. Είμαστε τόσοι λίγοι που θα το ακούσουμε αυτό που θα πω, από τους 50 ομιλητές το είπε μόνο ένας. Το είπε ο Υπουργός. Και αναρωτιέμαι γιατί κανείς μας δεν το σχολίασε. Πραγματικά με αφήνει άφωνο.

Είπε λοιπόν, φίλε Μπακογλίδη, στο ερώτημά σου, υπάρχουν χρήματα; Ο Υπουργός είπε, κυρίες και κύριοι, ότι υπάρχουν, γιατί... Και σαφέστατα υπάρχουν. Το Υπουργείο μοίρασε κατά το δοκούν 245 εκατομμύρια ευρώ, είπε, σε ληξιπρόθεσμες οφειλές. Ποιος τα πήρε αυτά τα χρήματα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Πάντως όχι ο Δήμος, ο κακόμοιρος Δήμος Εμμανουήλ Παππά από την Περιφερειακή Ενότητα Σερρών, γιατί είναι νοικοκύρης και δεν... πληρώνει κανονικά. Τα πήραν κάποιοι που γνώριζαν και τα δημιουργούσαν. Πώς είναι δυνατόν, κυρίες και κύριοι, όταν... το πρώτο καμπανάκι ήταν για 30/4/16, όποιος είχε ληξιπρόθεσμα να πάει να τα δηλώσει και τα να πάρει. Καλώς τα πήραν οι συνάδελφοι που τα πήραν, δεν αντιλέγω. Πώς συνεχίζουν να δημιουργούνται ληξιπρόθεσμες οφειλές και η νέα οδηγία είναι για 31/7/2017; Πώς; Εγώ ξέρω ότι η Υπηρεσία μου με έχει από το λαιμό και μου λέει συνεχώς ότι ξέρεις, Δήμαρχε, το τρίμηνο, κάθε τρίμηνο πρέπει να το κλείνεις με βάση το Παρατηρητήριο των τιμών, και δεν μπορείς να κάνεις ανοίγματα. Ποιοι συνάδελφοι μπορούν και δημιουργούν ληξιπρόθεσμες οφειλές και πώς δημιουργούνται; Είναι ένα πραγματικό ερώτημα που δεν απαντήθηκε. Το είπε μόνο ο

Υπουργός προς τιμήν του, και είπε ότι 245 εκατομμύρια πήραν 237 ΟΤΑ και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Θα σας πω κάτι που με εκνεύρισε πραγματικά. 1,5 εκατομμύριο από αυτά τα 245, τα πήρε η εταιρεία, λέει, της αναβάθμισης του Πατρινού Καρναβαλιού. Αν εσείς το δέχεστε, εγώ προσωπικά δεν μπορώ να το δεχτώ αυτό.

Αν βρεθεί κάποιος να μας πει ξύπνιος ότι τα ληξιπρόθεσμα είναι για δικαστικές αποφάσεις, ωπα. Για τις δικαστικές αποφάσεις ο νομοθέτης προβλέπει το ΑΚΣΙΑ, είναι ο κουμπαράς ο οποίος είχε 64 εκατομμύρια ευρώ και από αυτόν τον κουμπαρά καλώς πήραν οι συνάδελφοι που πήραν, για δικαστικές αποφάσεις το 2010. Εγώ πρώτος είμαι που το επικροτώ. Πού βρήκε όμως το Υπουργείο 30 εκατομμύρια ευρώ από εθνικούς πόρους και τα 64 του ΑΚΣΙΑ, τα έκανε 94, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Είναι ένα καλό ερώτημα.

Αν προσθέσουμε και τα 20 που έδωσε αυθαιρετώντας το Υπουργείο, ευτυχώς, και μας κάλυψε, όπως λέει και ο φίλος μου ο Θόδωρος ο Παπαδόπουλος, όλους εμάς σαν Αυτοδιοίκηση στους ορεινούς και μικρούς ή νησιωτικούς, καλά έκανε και τα έδωσε.

Συμπέρασμα. Από τα 214 που θα γινόταν μια κατανομή των παρακρατηθέντων, δόθηκαν κατά βούληση τα πενήντα, το 25%. Και κάποιοι άλλοι συνάδελφοι συνεχίζουν να δημιουργούν ληξιπρόθεσμες οφειλές, πλην λέω των δικαστικών αποφάσεων που το προβλέπει μέσα από το πρόγραμμα ΑΚΣΙΑ.

Πάω σε άλλο ζήτημα. Σίγουρα πρέπει να γίνει άμεσα από το σημερινό Συνέδριο, κύριε Πρόεδρε, Αντιπρόεδρε, απόφαση να πάρουμε για την κατηγοριοποίηση των Δήμων. Δεν μπορεί να υπάρχουν Δήμοι πολλών ταχυτήτων. Ασφαλώς αναγνωρίσαμε και χάσαμε ευκαιρία ως Τοπική Αυτοδιοίκηση να μιλήσουμε εμείς πρώτοι για τους ορεινούς και τους μικρούς, νησιωτικούς Δήμους, που δικαιούνται να ενισχυθούν, και καλώς ενισχύθηκαν. Μετά όμως πού βρισκόμαστε; Μικροί, νησιωτικοί και ορεινοί και μετά πάμε στους αστικούς; Όχι. Υπάρχουν και οι περιφερειακοί Δήμοι, και

πρέπει να γίνει κατανομή και να το απαιτήσουμε σήμερα, αύριο, στο ψήφισμα να υπάρχει άμεση ανακατανομή των πόρων. Γιατί δεν γίνεται; Γιατί οι συνάδελφοι που καταχρούνται τον χρόνο, που έχουν δικαίωμα να μας λένε συνέχεια αυτά που θέλουν αυτοί, είναι όλοι αστικοί Δήμοι. Ξέρετε πόσα χρήματα παίρνει ένας περιφερειακός Δήμος όπως είμαι εγώ ένας από τους 185 που κινούμαι από τις δέκα μέχρι τις είκοσι χιλιάδες; Το 92% πάει με πληθυσμιακά κριτήρια, των χρημάτων. Χαίρω πολύ. Εγώ στο Πεθελινό άμα βάλω τρεις κάδους που για να μπορέσω να εξυπηρετήσω τα 250 άτομα που είναι στην πολυκατοικία ενός αστικού Δήμου, ξέρετε τι κόστος έχω εγώ για να μαζέψω όμως τα σκουπίδια αυτά; Τεράστιο.

Γήπεδα, παιδικές χαρές, νεκροταφεία. Κάθε οικισμός και νεκροταφείο. ΟΓΑ, Αγροτικά Ιατρεία, αρδευτικά δίκτυα, αντλιοστάσια, αγροτική οδοποιία, αποκομιδή απορριμμάτων. Στόχος, ακούστε, στόχος λέει, ένας κάδος της (...) για 75 κατοίκους. Στο Παραλίμνιο θα βάλω εγώ δύο. Έναν στην είσοδο και έναν στην έξοδο. Τόσοι κατοικούν εκεί.

Δίκτυο. Το βλέπουμε μπροστά μας, δηλαδή θα μας πάρουν με τις ντομάτες οι άνθρωποι, οι συνδημότες μας. Ένας μεγάλος Δήμος, αστικός Δήμος, τρία χιλιόμετρα στο έτσι, τρία χιλιόμετρα στο έτσι, κάθε χρόνο ασφαλτόστρωση κάνει. Εγώ πώς θα την κάνω. Εγώ έχω δεκαπέντε φορές περισσότερο μήκος. Από το Δαφνούδι για να πάει κάποιος στο Πεθελινό, θέλει 25 χιλιόμετρα. Πώς θα κάνω αυτά τα 25 εγώ; Δεν υπάρχει περίπτωση να τα κάνω. Δεν κινείται κανείς γιατί απλά δεν αφορά τους αστικούς Δήμους.

Είναι απλά τα θέματα. Έχει να κάνει με τη δύναμη που ο καθένας μας έχει πίσω από την πλάτη του από το κοινό που θα μπορέσει να πάει στην κάλπη.

Σας ευχαριστώ πολύ, να είστε καλά.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Εμείς ευχαριστούμε, Δημήτρη.

Ο κύριος Χρήστος Μεντής, Πρόεδρος των Εργαζομένων ΟΤΑ Νομού Ιωαννίνων. Είναι εδώ;

Συνεχίζουμε. Ο Σίμος ο Δανιηλίδης, μέλος του Δ.Σ. της ΚΕΔΕ, και Δήμαρχος Συκεών.

Σ. ΔΑΝΙΗΛΙΔΗΣ: Καλησπέρα σε όλες και όλους που παραμένετε και παραμένουμε ηρωικά σε αυτή την αίθουσα.

Αγαπητοί συνάδελφοι, βρισκόμαστε ίσως στην πιο δύσκολη, στην πιο προβληματική, και ίσως και στην πιο άχαρη περίοδο της Αυτοδιοίκησης. Για εμάς που είμαστε επί 10ετίες στον θεσμό, αντιλαμβανόμαστε αυτό που αντιλαμβάνονται και αυτοί οι οποίοι μπήκαν αυτή τη θητεία, μη έχοντας όμως τις παραστάσεις των προηγούμενων 10ετιών, ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι στο στόχαστρο. Δεν είναι μόνο τα οικονομικά. Μας έχουν βάλει στο τριπάκι, μας έχουν πετάξει το τυράκι και πολλές φορές δεν βλέπουμε τη φάκα.

Το πιο σοβαρό, το πιο επικίνδυνο, είναι ο θεσμικός και ο λειτουργικός στραγγαλισμός της Αυτοδιοίκησης. Είμαστε η μοναδική χώρα στην Ευρώπη, όχι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ακόμα και η Αλβανία που είναι εκτός πλαισίου Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει πιο προοδευτικό και πιο προχωρημένο αυτοδιοικητικό σύστημα. Το τονίζω αυτό. Δεν μιλάμε για τις χώρες του στενού πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της ευρωπαϊκής οικογένειας. Μιλάμε ακόμα και για τις χώρες σαν την Αλβανία, σαν τη Μάλτα και την Κύπρο, που μπήκαν πριν από λίγο καιρό στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και τα τελευταία χρόνια, το επίσης πιο τραγικό και το πιο σημαντικό, είναι ότι αντί να συγκλίνουμε προς το ευρωπαϊκό κεκτημένο της Αυτοδιοίκησης, αποκλίνουμε συνεχώς. Αποκλίνουμε στο λειτουργικό σύστημα, αποκλίνουμε στο θεσμικό, στην αρμοδιοτήτων, και ασφαλώς βέβαια στην πόρων.

Είναι λάθος αυτό το οποίο κάνουμε ορισμένες φορές, ορισμένοι συνάδελφοι, που λένε να φύγουν από το κεφάλι μας

αρμοδιότητες και ας τις ξανά πάρει το κράτος και ας τις φορτωθεί η Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση. Λάθος τραγικό.

Υπάρχει η ΕΧΤΑ, η Ευρωπαϊκή Χάρτα Τοπικής Αυτονομίας, όπου μας καθορίζει ένα μίνιμουμ πλαίσιο λειτουργίας αρμοδιοτήτων και θεσμικού πλαισίου για την Αυτοδιοίκηση. Κάτι το οποίο έχει επιβεβαιωθεί αλλεπάλληλες φορές από τα Συνέδρια που έχει κάνει η ευρωπαϊκή Τοπική Αυτοδιοίκηση. Εμείς είμαστε οι τελευταίοι των τελευταίων και επαναλαμβάνω, αποκλίνουμε συνεχώς. Ειδικά τα τελευταία χρόνια μας θεωρεί το κεντρικό κράτος εχθρούς προς εξόντωση. Ναι, σοβαρά και υπεύθυνα το λέω. Μας θεωρεί εχθρούς προς εξόντωση.

Ίσως είναι εξαιτίας της ανάλυσής τους, που λέει ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Σίμο, λίγο πιο σιγά. Έχεις βάλεις πολλή ένταση. Λίγο πιο χαμηλά, είναι πολύ δυνατό το μικρόφωνο.

Ευχαριστώ. Συγνώμη, δεν θέλω να σε διακόψω.

Σ. ΔΑΝΙΗΛΙΔΗΣ: Να πάω πιο μακριά από το μικρόφωνο. Η ένταση της φωνής είναι...

Λοιπόν, ίσως τρέμουν, και καλώς τρέμουν, τη σύγκριση της αποτελεσματικότητας, της λειτουργικότητας και του χαμηλού κόστους των υπηρεσιών, σε σχέση με την αναποτελεσματικότητα και τη φαύλη διοίκηση και διαχείριση του κεντρικού κράτους. Και αυτό έχει αποδειχτεί, αγαπητοί συνάδελφοι. Δυστυχώς όμως έχουμε αδυναμία και ως συλλογικά όργανα της Αυτοδιοίκησης. Τρώμε το ένα γκολ πίσω από το άλλο από το κράτος και από την κυβέρνηση και φαινόμαστε αδύναμοι, αδύνατοι, αναποτελεσματικοί, να αντιμετωπίσουμε αυτή την επίθεση.

Δεν σηκώσαμε τα τελευταία χρόνια ποτέ τη σημαία της σύγκρισης του κόστους, της λειτουργικότητας, και της εγγύτητας και της προσφοράς κοινωνικών, αλλά και άλλων υπηρεσιών προς τον πολίτη, και τη σύγκριση από το πόσο κοστίζανε και πώς λειτουργούσαν οι δομές αυτές όσο ήταν στο κράτος και τώρα που είναι στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Θα σας αναφέρω ενδεικτικά δύο-τρία πράγματα. Πόσο κόστιζε και πώς αντιμετώπιζανε από το κεντρικό κράτος τις συντηρήσεις και τις επισκευές και τα λειτουργικά των σχολείων, που μέχρι και στη δεκαετία του '80, στις αρχές του '90, ήταν στο κεντρικό κράτος, και πού έχουμε φτάσει εμείς σήμερα.

Υπάρχει Δήμαρχος που μπορεί να σταθεί στα πόδια του αν σε ένα σχολείο έχουμε σοβαρά λειτουργικά προβλήματα σε ένα σχολείο, σε ένα κτίριο; Όχι βέβαια.

Πόσο κόστιζε και πόσα παιδιά εξυπηρετούνταν στους κρατικούς Βρεφονηπιακούς, Παιδικούς Σταθμούς, μέχρι τον νόμο τον 2880 και τον 3106, που μεταφέρθηκαν υποχρεωτικά όλες αυτές οι δομές στην Τοπική Αυτοδιοίκησης.

Από τη στιγμή που μεταφέρθηκαν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, τριπλασιάστηκε ο αριθμός των παιδιών που φιλοξενούνται, μειώθηκε στο μισό το λειτουργικό κόστος και διπλασιάστηκε και οι χρόνος λειτουργίας. Γιατί όσο ήταν στο κράτος, από την οδό Αριστοτέλους του Υπουργείου τότε Υγείας και Πρόνοιας, που επόπτευε τον Παιδικό Σταθμό από το Καστελόριζο μέχρι το Διδυμότειχο, οι Παιδικό Σταθμοί ήταν είκοσι μέρες τα Χριστούγεννα κλειστά, είκοσι μέρες το Πάσχα κλειστά, δύο μήνες το καλοκαίρι κλειστά, και στην καλύτερη των περιπτώσεων δούλευαν από τις οκτώ το πρωί, βία-βία μέχρι τις δυόμισι-τρεις η ώρα το μεσημέρι. Και για αυτό κιόλας αναγκάζονταν όλοι οι πολίτες να προσφεύγουν στους ιδιωτικούς Παιδικούς Σταθμούς.

Τον τελευταίο καιρό, τα τελευταία δύο χρόνια, δεχόμαστε επίθεση από το κράτος και σε αυτόν τον σκληρό πυρήνα των κοινωνικοπρονοιακών δομών, με το voucher, με την υπονόμευση της λειτουργίας των Βρεφονηπιακών και Παιδικών Σταθμών των Δήμων, κα με την τεράστια αβάντα που κάνει το κράτος επισήμως προς τους ιδιωτικούς Βρεφονηπιακούς και Παιδικούς Σταθμούς.

Εάν μπείτε στην ιστοσελίδα του Συνδέσου Ιδιοκτητών μεγάλων ιδιωτικών Παιδικών Σταθμών Αττικής, θα δείτε τα

τελευταία δύο χρόνια διθυραμβικά συγχαρητήρια υπέρ της κυβέρνησης, που επιτέλους βρέθηκε κυβέρνηση σε αυτή τη χώρα που αντιλαμβάνεται τα θέματα και υποστηρίζει τους ιδιοκτήτες των μεγάλων ιδιωτικών Παιδικών Σταθμών.

Για αυτό κιόλας ξανά φέρνει το θέμα το Υπουργείο Παιδείας, ενώ το Υπουργείο Εσωτερικών με το Υπουργείο Εργασίας στη σύσκεψη την οποία κάναμε τον Μάιο, τώρα πριν από έξι μήνες, στο γραφείο του κυρίου Σκουρλέτη, είπε ότι δεν θα επανέλθει το θέμα, επαναφέρουν, αγαπητοί συνάδελφοι, ποιο θέμα; Και προσέξτε το, γιατί θα το φάμε στο κεφάλι και δεν πρέπει να βρεθούμε απροετοίμαστοι. Να καταργηθούν χίλιοι, χίλια πεντακόσια εξήντα τμήματα προνηπίων στους Δημοτικούς Παιδικούς Σταθμούς. Πώς θα γίνει αυτό; Με αυτό το οποίο εξήγγειλε για μια ακόμη φορά η ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, ότι θα είναι υποχρεωτική η εκπαίδευση και των προνηπίων στα Νηπιαγωγεία.

Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι θα ακρωτηριαστεί ένας από τους βασικούς κοινωνικοπρονοιακούς πυλώνες της Αυτοδιοίκησης, θα είναι στον αέρα καμιά 3.200 εργαζόμενοι, βρεφονηπιοκόμοι, βοηθοί βρεφονηπιοκόμων, τραπεζοκόμοι, καθαρίστριες, για να πάνε υποχρεωτικά τα παιδιά του λαού, 42.000 περίπου τον αριθμό είναι τα παιδιά των προνηπίων που είναι στους Δημοτικούς Παιδικούς Σταθμούς, να πάνε υποχρεωτικά στο Νηπιαγωγείο, το οποίο ξεκινά στις οκτώ η ώρα και κάτι, και αν δεν είναι ολοήμερο στις δώδεκα και μισή κλείνει. Στον χειρότερο Δήμαρχο, στον χειρότερο Δήμο, ο Βρεφονηπιακός Παιδικός Σταθμός ξεκινάει στις επτά και πηγαίνει τουλάχιστον μέχρι τις τέσσερις. Στους περισσότερους, στους καλούς Δήμους και Δημάρχους, να το πω έτσι, ξεκινά από τις έξι το πρωί και πηγαίνει μέχρι τις πέντε το απόγευμα. Και έχει πρωινό, δεκατιανό, μεσημεριανό, απογευματινό, έχει παιδίατρο, έχει παιδοοδοντίατρο, έχει κοινωνικό λειτουργό για τα παιδιά και ψυχολόγο.

Πείτε μου στο καλύτερο κρατικό Νηπιαγωγείο, ένα, ένα κρατικό Νηπιαγωγείο στη χώρα, που να έχει έστω τις μισές παροχές από αυτά.

Γιατί το κάνει; Για να παίξει πελατειακό παιχνίδι με ποιους; Με τους χιλιάδες αδιόριστους, άνεργους νηπιαγωγούς, και να πει δεν με απασχολεί που θα χάσουν τη δουλειά τους 3.200 εργαζόμενοι στην Αυτοδιοίκηση, εγώ θα υπόσχομαι τρεις και τέσσερις χιλιάδες προσλήψεις νηπιαγωγών. Και σε αυτά εδώ πρέπει να υπολογίσετε ότι το 70-80% του λειτουργικού κόστους των Βρεφονηπιακών Παιδικών μας Σταθμών, καλύπτεται από το ΕΣΠΑ, όπως και από το πρώτο... όπως και από το τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο, άρα στην ουσία δεν επιβαρύνονται οι δημοτικοί προϋπολογισμοί στο σύνολο τουλάχιστον, δεν επιβαρύνεται και ο κρατικός προϋπολογισμός. Ενώ αντίθετα τα κρατικά Νηπιαγωγεία βαρύνουν 100% τις δημόσιες δαπάνες, τον κρατικό προϋπολογισμό. Την ίδια ώρα που λέμε δεν έχουμε λεφτά. Δεν έχουμε λεφτά να σας δώσουμε να κάνετε έναν Παιδικό Σταθμό, δεν προβλέφθηκε και από το ΕΣΠΑ, δεν έχουμε λεφτά να σας δώσουμε να συντηρήσετε τα σχολεία. Δεν έχουμε λεφτά βέβαια ακόμα-ακόμα και για τα λειτουργικά των σχολείων.

Είναι πολιτική Αυτοδιοίκησης; Δεν υπάρχει χώρα στον κόσμο... το κατήγγειλαν οι ίδιες οι εργαζόμενες του Πανελληνίου Συνδέσμου Βρεφονηπιοκόμων, και επίσης και η ΠΟΕ ΟΤΑ. Μια χώρα υπάρχει μόνο στον πλανήτη που έχει τέτοιο σύστημα. Αν σας ρωτήσω, θα πέσετε έξω. Η Βόρεια Κορέα.

ΣΥΝΕΔΡΟΙ: (εκτός μικροφώνου)

Σ. ΔΑΝΙΗΛΙΔΗΣ: Το ξέρετε, για αυτό το λέτε. Μόνο στη Βόρεια Κορέα του Κιμ Γιουν, πώς τον λένε τον τύπο αυτόν, μόνο στη Βόρεια Κορέα. Υπήρχε, για να μην τους αδικούμε, αλλά καταργήθηκε με την πτώση του τείχους, υπήρχε μέχρι το 1990 και στην Ανατολική Γερμανία. Από την ενοποίηση των Γερμανιών και

την Γερμανική Δημοκρατία πλέον, η μόνη χώρα στον πλανήτη Γη που έχει τέτοιο σύστημα, είναι η Βόρεια Κορέα.

Σε όλη την Ευρώπη, όλη η ενιαία προσχολική αγωγή που μπορεί να ξεκινά από έξι, από οκτώ, από δέκα μηνών, ανάλογα το κοινωνικό σύστημα, μέχρι... πόσους μήνες δίνει άδεια μετ' αποδοχών στη μητέρα που έχει γεννήσει, μέχρι το παιδί να πάει Α' Δημοτικού, ενιαία η προσχολική αγωγή, είναι στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Μόνο στη χώρα της φαιδράς πορτοκαλέας, αντί να πάμε προς τα ευρωπαϊκά και προς τη σύγκλιση, πηγαίνουμε προς τη Βόρειο Κορέα. Συναγωνιζόμαστε και έχουμε ως όραμα τη Βόρειο Κορέα.

Επίσης, στα περισσότερα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αποκλειστική αρμοδιότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Πρέπει να ολοκληρώσεις, Σίμο.

Σ. ΔΑΝΙΗΛΙΔΗΣ: ...η Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας. Σε όλα τα κράτη...

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Σας παρακαλώ πολύ. Ολοκλήρωσε.

Σ. ΔΑΝΙΗΛΙΔΗΣ: Τελειώνω με αυτή τη φράση. Θα τα πούμε και στη Θεματική της Υγείας και Πρόνοιας...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ακριβώς, ακριβώς.

Σ. ΔΑΝΙΗΛΙΔΗΣ: ..αλλά θέλω να τα ακούσουν οι συνάδελφοι.

Η χώρα ψήφισε πριν από τρεις-τέσσερις μήνες, το καλοκαίρι, το νόμο για την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας. Για όσους δεν έχετε εντυφήσει, οι Μονάδες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας αν ήταν στους Δήμους, όπως συμβαίνει σε όλες τις χώρες της Ευρώπης, είτε είναι αποκλειστικά στους Δήμους, είτε μαζί με όποιους άλλους είναι, έχουν αρμοδιότητα και οι Δήμοι, μπορεί να είναι αυτοχρηματοδοτούμενοι καλύπτοντας το 100% του λειτουργικού κόστους, με μια προϋπόθεση. Να μπορούν να συμβάλλονται με το ασφαλιστικό σύστημα. Τον ΕΟΠΥΥ. Ο πολίτης αντί να πηγαίνει στο ιδιωτικό ευρωβιοδιαγνωστικό και τα λοιπά, να μην τα ονοματίσω,

και να πληρώνει και τη συνδρομή του πληρώνοντας και το ασφαλιστικό σύστημα, να έρχεται να εξυπηρετείται από τις δημοτικές δομές.

Σε αυτή τη χώρα που ζούμε, αντί να κάνουμε βήματα και σε αυτόν τον τομέα προς τα εκεί, έχουμε αφήσει στον αέρα ακόμα και τις εκατοντάδες δομές των Δημοτικών Ιατρείων που υπάρχουν εδώ και 10ετίες, και πολύ περισσότερο δεν κάναμε το βήμα της ευρωπαϊκής σύγκλισης.

Αυτά όλα, επειδή ήθελα να πω καινούργια και να μην επαναλάβω αυτά που είπε ο Απόστολος, ο Θεοδόσης, που με κάλυψε στα περισσότερα, αυτά όλα και στον κοινωνικοπρονοιακό τομέα, και στον τομέα της παιδείας, αποδεικνύουν ότι πηγαίνουμε πίσω ολοταχώς. Και...

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Σε λίγη ώρα θα τα πεις εκεί, Σίμο.

Σ. ΔΑΝΙΗΛΙΔΗΣ: ...να ασχοληθούμε σοβαρότερα, είμαι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν αναλαμβάνω εγώ την ευθύνη, μόνο εγώ τουλάχιστον, και απολογούμαι και σε εσάς ότι ως Διοικητικό Συμβούλιο της Αυτοδιοίκησης και ως συλλογικά όργανα της Αυτοδιοίκησης, δυστυχώς δεν έχουμε καν καταφέρει να αμυνθούμε, πολύ περισσότερο να αντεπιτεθούμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Δανιηλίδη.

Ο Λευτέρης Μαγιάκης, Δημοτικός Σύμβουλος Αμαρουσίου. Και να ετοιμάζεται μετά ο Καλομοίρης Γρηγόρης, Δημοτικός Σύμβουλος Χαλανδρίου.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Θέλετε να ανακοινώσω τα ονόματα; Κύριε συνάδελφε, να μου δώσεις ένα δευτερόλεπτο, να ανακοινώσω ποιοι εδώ έχουν εγγραφεί μέχρι τώρα.

Λοιπόν, ο κύριος Μαγιάκης είναι τώρα στο βήμα, Καλομοίρης Γρηγόρης έπεται. Σταύρος Σαχινίδης, Νικόλαος Σχοιναράκης, η Αλίκη η Σωτηριάδου, Καλλινίκου Ευαγγελία, η Δήμαρχος της

Γαύδου, και έχουμε τέσσερις-πέντε εκκρεμότητες αν εμφανιστούν στην αίθουσα κάποιοι συνάδελφοι που ήταν προηγουμένως τα ονόματά τους.

Μπορείτε να ξεκινήσετε.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Έχετε το λόγο.

Ε. ΜΑΓΙΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Λευτέρης Μαγιάκης, από την αξιωματική αντιπολίτευση του Δήμου Αμαρουσίου, Δημοτικός Σύμβουλος. Μέλος της παράταξης Συντονισμός Αιρετών, μια παράταξη που ιδρύθηκε πριν από ένα περίπου χρόνο, και που συσπειρώνει αιρετούς και αυτοδιοικητικούς οι οποίοι συνεχίζουμε σε αντιμνημονιακή ριζοσπαστική κατεύθυνση μέσα στην Αυτοδιοίκηση.

Κύριοι Σύεδροι, επιτρέψτε μου και εμένα να ενώσω τις φωνές μου με όλους τους προηγούμενους με τους οποίους μίλησαν για ένα συνέδριο δημοσίων σχέσεων, για ένα συνέδριο στο οποίο δεν υπάρχει κεντρική εισήγηση, δεν υπάρχει σχέδιο απόφασης, και καλούμαστε όλοι να τοποθετηθούμε πάνω σε ένα κείμενο διαλόγου το οποίο μας μοιράστηκε και έξω και πριν μερικές μέρες στους υπολογιστές μας.

Να εκφράσω επίσης τα συλλυπητήριά μου στην κυρία Μπακογιάννη. Σε αντίθετους χώρους είμαστε, αλλά ανθρώπινα πράγματα είναι αυτά.

Και να πω ότι ουδέν κακόν αμιγές καλού, διότι αν είχαμε εδώ την κυρία Μπακογιάννη, τόσο εγώ, όσο και πολλοί άλλοι συνάδελφοι, δεν θα είχαμε την ευκαιρία να απευθυνθούμε στο Σώμα και να μιλήσουμε.

Θα κάνω κάποιες παρατηρήσεις στο κείμενο διαλόγου που μας μοιράστηκε, που είναι το μόνο έγγραφο ντοκουμέντο πάνω στο οποίο μπορούμε να μιλήσουμε.

Σε αυτό το έγγραφο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αναγνωρίζεται από την πλειοψηφία της ΚΕΔΕ η μνημονιακή και η

νεομνημονιακή κατάσταση, σαν μια κανονικότητα, σαν κάτι το οποίο θα μας ακολουθεί όλα τα επόμενα χρόνια, και πάνω στην οποία πραγματικότητα είμαστε εμείς υποχρεωμένοι να κτίσουμε όλες μας τις διεκδικήσεις και να ξεδιπλώσουμε τις στρατηγικές μας, παραδείγματος χάριν η Τοπική Αυτοδιοίκηση πυλώνας της ανάπτυξης, η αποκέντρωση του κράτους, η επιχειρηματικότητα, το χτύπημα της γραφειοκρατίας, και όλα αυτά τα ηχηρά, μέσα σε αυτό το συγκεκριμένο μνημονιακό πλαίσιο, το οποίο όλοι γνωρίζουμε που έχει οδηγήσει την Αυτοδιοίκηση και που θα την οδηγήσει στο μέλλον.

Καταλαβαίνουμε μόλοι ότι πρόκειται για μια αυταπάτη, γιατί είναι ακριβώς αυτές οι πολιτικές επιλογές οι μνημονιακές που επιβάλλουν τον ασφυκτικό έλεγχο στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, που επιβάλλουν την πλήρως ελεγχόμενη κατάσταση από την κεντρική κυβέρνηση οποιουδήποτε χρώματος και απόχρωσης, πάνω στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Θα ήθελα να παρατηρήσω ότι η πολιτική της ΚΕΔΕ συνολικά όλα αυτά τα προηγούμενα χρόνια του μνημονίου, αλλά και σήμερα, είναι μια πολιτική η οποία δεν βάζει στο στόχο της, στο κέντρο της, αυτές ακριβώς τις πολιτικές, δεν παλεύει σε αντιμνημονιακή κατεύθυνση μαζί με όλε στις τοπικές κοινωνίες, μαζί με όλους τους εργαζόμενους, ώστε να μπορέσει να υπερβεί αυτές τις περιοριστικές πολιτικές.

Δεν θέλω να μηδενίσω όλο αυτόν τον πλούτο των απόψεων οι οποίες ακούστηκαν εδώ πέρα, αλλά και τη σοβαρή δουλειά η οποία έχει γίνει από την ΚΕΔΕ στην κατεύθυνση της διεκδίκησης των αιτημάτων. Όμως επιτρέψτε μου, κύριοι Σύεδροι, να πω το εξής. Ότι είναι τόσα πολλά τα αιτήματα, τόσες πολλές οι ανάγκες, χωρίς καμία ιεράρχηση από την πλευρά της Διοίκησης της ΚΕΔΕ, που έχω την εντύπωση ότι θα χαθούμε μέσα σε αυτό το χάος το οποίο έχουμε μπροστά μας.

Δυο λόγια για τη φορολογική αποκέντρωση. Ακούσαμε προηγουμένως τον κύριο καθηγητή εδώ πέρα να μας λέει πώς ο ΕΝΦΙΑ θα έρθει στην Αυτοδιοίκηση για να ενισχύσει τα οικονομικά της.

Υπάρχει, συνάδελφοι, κανείς μέσα σε αυτή την αίθουσα που πιστεύει ότι η κυβέρνηση, η Τρόικα, οι θεσμοί, δεν ξέρω ποιος άλλος, θα επιτρέψουν ένα ποσό 2,5 ως 3 δισεκατομμυρίων ευρώ, τα οποία πηγαίνουν για την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους, να έρθουν να ενισχύσουν την Τοπική Αυτοδιοίκηση; Είναι αυταπάτη αυτό το πράγμα και πιστεύω ότι όταν αναπαράγουμε αυτό ακριβώς το επιχείρημα της φορολογικής αποκέντρωσης, είναι ακριβώς (...) να οδηγήσει σε επιβολή καινούργιων φόρων, ώστε να επιβληθούν στους πολίτες και να έχουμε εμείς σαν αυτοδιοικητικοί το άγος του φοροεισπράκτορα και της υπερφορολόγησης των πολιτών.

Θα ήθελα να πω και για τη διαχείριση απορριμμάτων, αλλά δεν έχω χρόνο.

Να σας πω μια τελευταία κουβέντα για την απλή αναλογική, την οποία μας έχει απασχολήσει όλους (...). Εμείς λέμε ναι στην απλή αναλογική. Είναι πάγια θέση μας εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Να πω στους συναδέλφους οι οποίοι εναντιώνονται, ότι αυτοαναιρούνται οι ίδιοι και δεν ποιούν τιμή προς τους αιρετούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όταν λένε ότι ο δημοκρατικός διάλογος, όταν λένε ότι η συνεννόηση μεταξύ των αυτοδιοικητικών, θα καταλήξει σε αλισβερίσι. Είναι υποτίμηση ακριβώς των ίδιων μας των εαυτών και όλης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Όμως από την άλλη μεριά δεν είναι δυνατόν στο όνομα της κυβερνησιμότητας να δεχτούμε αλλοίωση αυτού του πολιτικού συστήματος και μάλιστα να καταλήξουμε σε ακραίες θέσεις που ακούστηκαν εδώ χθες από το βήμα, περί ενός ανδρός αρχή μέσα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, του Δημάρχου δηλαδή, και περί ενός διακοσμητικού και συμβουλευτικού ρόλου του Δημοτικού Συμβουλίου.

Αυτά ήθελα να πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Ευχαριστώ που με ακούσατε. Και θα είμαστε εδώ για να υπερασπίσουμε όλες αυτές τις αντιμνημονιακές πολιτικές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ τον κύριο συνάδελφο.

Ο Καλομοίρης Γρηγόρης, Δημοτικός Σύμβουλος Χαλανδρίου.

Γ. ΚΑΛΟΜΟΙΡΗΣ: Οφείλουμε κατά τη γνώμη μου, συνάδελφοι και συναδέλφισσες, να απαντήσουμε στο ερώτημα που τέθηκε ήδη από αρκετούς ομιλητές στη διάρκεια της σημερινής συνεδρίασης. Όλα αυτά που προβάλλονται ως αναγκαιότητες, ως προτάγματα, ως στόχοι, από την πλευρά της Αυτοδιοίκησης, πώς θα κάνουμε ότι χρειάζεται για να γίνουν πράξη.

Είπε ο κύριος Καστρινός ότι το πρόγραμμα στόχων, διεκδικητικό πλαίσιο, είναι αυτό. Εν πάση περιπτώσει μπορεί να υπάρχουν διαφωνίες, μπορεί να υπάρχουν και άλλα ζητήματα. Όμως αυτό που χρειάζεται η Αυτοδιοίκηση, αυτό που χρειάζονται οι δημότες μας, και ειπώθηκε από πολλούς, δεν φτάνουν τα χρήματα, δεν φτάνουν οι πόροι που διατίθενται, θα το διεκδικήσουμε; Απλά θα καταγράψουμε για μια ακόμη φορά ένα αίτημα;

Κατά τη γνώμη μου είναι ανάγκη να δημιουργήσουμε αυτό το μέτωπο, μίλησαν και άλλοι πριν, δημοτών, εργαζομένων, αιρετών, Αυτοδιοίκησης, Δημοτικών Αρχών, που θα διεκδικήσει μια άλλη πορεία στα πράγματα. Δεν μπορεί να συμβιβαστούμε, δεν μπορεί να συναινέσουμε, στα 2,4 δισεκατομμύρια από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους, έναντι 5,1 δισεκατομμυρίων που θα έπρεπε να διατεθούν το 2018 με βάση τον Καλλικράτη, τον νόμο του 2010.

Οφείλουμε να παλέψουμε για αυτό. Και εμείς, εγώ από την πλευρά μου, και ο Συντονισμός Αιρετών, προτείνουμε στις 14 του μήνα Δεκέμβρη, που είναι μέρα παλλαϊκής κινητοποίησης, πανεργατική, πανυπαλληλική απεργία, μετέχουν και οι επαγγελματίες με τρόπο που οι ίδιοι θα αποφασίσουν, μετέχουν

επιστημονικοί φορείς όλης της χώρας, να δώσουμε το παρόν, και η Αυτοδιοίκηση, και οι Δημοτικές Αρχές, τα Δημοτικά Συμβούλια.

Προτείνω λοιπόν να αποφασίσουμε αύριο, στην αυριανή διαδικασία ψηφοφοριών, το κλείσιμο όλων των Δήμων της χώρας εκείνη την μέρα. Είναι μέρα που... δεκατέσσερις, τέσσερις μέρες πριν από την έναρξη συζήτησης του προϋπολογισμού στη Βουλή, 22 ολοκληρώνεται και ψηφίζεται, διεκδικώντας το αυτονόητο. Τη συζήτηση αυτή που ειπώθηκε και δέσμευση για την επιστροφή των παρακρατηθέντων, υπεξαιρεθέντων πόρων, αυτών που δικαιούμαστε και μας τα έχουν αφαιρέσει, 25 δισεκατομμύρια ευρώ μέχρι το 2021 θα φτάσουν αυτοί οι πόροι που τους υπεξαιρεί η κυβέρνηση, το κράτος, από την Αυτοδιοίκηση. Διεκδικώντας ένα πρώτο βήμα σε αυτόν τον προϋπολογισμό του '18, αύξηση κατά 20% των πόρων, των κονδυλίων, που θα διατεθούν για την Αυτοδιοίκηση ή την επιστροφή των ΠΟΕ, που εν πάση περιπτώσει δεν προβλέπεται στον προϋπολογισμό για το '18 με τα σημερινά δεδομένα.

Να πάμε λοιπόν συμμετέχοντας σε αυτό το ευρύτερο μέτωπο, να κλείσουμε τους Δήμους, να κατέβουν οι εργαζόμενοι, οι δημότες μας, με τα μέσα που διαθέτουν οι Δήμοι, τα λεωφορεία και τα λοιπά, στο κέντρο της Αθήνας, στα κέντρα των άλλων πόλεων.

Η συζήτηση με τον Σκουρλέτη στο Υπουργείο Εσωτερικών, στην πλατεία Κλαυθμώνος, να γίνει με τους χιλιάδες συγκεντρωμένους διαδηλωτές κάτω, που θα δίνουν τη διαπραγματευτική δύναμη στην ΚΕΔΕ να επιβάλλει, να ανοίξει το δρόμο, για να υπάρξει έστω η μερική ικανοποίηση αυτών των αιτημάτων. Και στη συνέχεια είναι αναγκαίο νομίζω να συνεχίσουμε ακόμα και με κλείσιμο των Δήμων επ' αόριστον εάν δεν υπάρξουν θετικές εξελίξεις σε ότι αφορά την κυβερνητική πολιτική.

Ειπώθηκε και πριν και τελειώνω με αυτό. Είναι φανερό, συνάδελφοι και συναδέλφισσες, ότι εκτός του προϋπολογισμού, είναι κεντρικά ζητήματα για τους Δήμους μας, τους δημότες μας,

αυτά που διακυβεύονται στην τρίτη αξιολόγηση, αυτή που ουσιαστικά κλείνει σήμερα και θα πάνε να ψηφίσουν τους νόμους. Να αντισταθούνε και οι Δήμοι και η ΚΕΔΕ και οι Δήμοι όλης της χώρας, στο ξεπούλημα της ενέργειας, της ΔΕΗ, του νερού. Είναι γνωστό το τι έχει σχεδιαστεί και πώς προχωρούν αυτά τα πράγματα. Την προηγούμενη εβδομάδα έγινε κινητοποίηση και με συμμετοχή του Δήμου Μεγαλόπολης και της Περιφέρειας και των άλλων φορέων, έξω από το Υπουργείο Ενέργειας.

Χρειάζεται λοιπόν να συνδέσουμε την παρέμβασή μας αυτή την περίοδο υπερασπίζοντας δικαιώματα των δημοτών που πλήττονται από τη μνημονιακή πολιτική, όπως είναι και η λαϊκή περιουσία, η λαϊκή κατοικία και να συμμετέχουμε στις κινητοποιήσεις για την αποτροπή πλειστηριασμών που γίνονται σε όλη την Ελλάδα.

Προϋπόθεση για να έχουν... να οδηγηθούν σε αίσιο αποτέλεσμα οι διεκδικήσεις αυτές, είναι κατά τη γνώμη μου να προβάλλουμε το αίτημα για μερική διαγραφή του χρέους, γιατί είναι αυτά που στερούν από την Αυτοδιοίκηση, από την παιδεία, την υγεία, για την αποπληρωμή αυτού του δυσβάσταχτου, επαχθούς, επονείδιστου και παράνομου χρέους, που συνεχίζουμε να αποπληρώνουμε ενώ το έχουμε πληρώσει δύο και τρεις φορές. Τώρα πρέπει να πληρώσουν οι καπιταλιστές.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε πολύ, αγαπητέ συνάδελφε.

Πριν δώσω το λόγο στον κύριο Σαχινίδη, με ενημερώνουν από το ξενοδοχείο ότι απαιτείται να γίνει ο χωρισμός της αίθουσας για τη συνέχεια των Θεματικών Ενοτήτων, και πρακτικά, επειδή κάποια στιγμή θα πρέπει να ξεκινήσουν, με ένα διάλειμμα που θα γίνει περίπου μισή ώρα έως σαράντα πέντε λεπτά, θα παρακαλούσα όσους από εδώ και πέρα θα πάρουν το λόγο, να τηρήσουν στο μέτρο του εφικτού τον χρόνο που έχει προσδιοριστεί. Αν κάποιοι επιθυμούν, επειδή όπως βλέπετε στο πρόγραμμα και αύριο έχει χρόνο για τοποθετήσεις, να μεταφέρουν την τοποθέτησή τους για

αύριο, ας το δηλώσουν στο Προεδρείο, προκειμένου να μπορέσουμε όσο το δυνατόν να κλείσουμε αυτόν τον κύκλο, να ετοιμαστεί η αίθουσα, για τις τέσσερις Θεματικές Ενότητες το απόγευμα, που έχουν πάρα πολύ σημαντικό περιεχόμενο.

Λοιπόν, κύριε Σαχινίδη, έχετε το λόγο.

Επαναλαμβάνω, αν κάποιος θελήσει να μεταφερθεί για αύριο η τοποθέτησή του, ας με ενημερώσει.

Σ. ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Αγαπητό Προεδρείο, δεν περίμενα όταν έπαιρνε το Δημοτικό μου Συμβούλιο να έρθω τα Ιωάννινα, να μιλήσω στο Συνέδριο της ΚΕΔΕ, ότι θα μιλάω σε άδεια καθίσματα, μπράβο σας εσάς τους δύο της Διοίκησης που βρίσκεστε, και σε τι να πω; Σε αγαπητούς συναδέλφους, που θα πω το πρόβλημα των μικρών Δήμων. Ήρθαν εδώ οι μεγάλοι Δήμοι. Αυτά τώρα που θα σας πω, θέλω να πιστεύω ότι υπάρχουν ορισμένοι που ζουν στους μικρούς Δήμους.

Εγώ είμαι Δημοτικός Σύμβουλος σχεδόν 25 χρόνια. Στο Δήμο Παρανεστίου. Τι είναι ο δήμος Παρανεστίου; Φανταστείτε τη Δράμα, έξω από τη Δράμα, μέχρι την Ξάνθη, και προς τη Βουλγαρία, έκταση ο Δήμος μου, ένα εκατομμύριο τριάντα επτά στρέμματα. Αραιοκατοικημένος. 3,4 άνθρωποι ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο.

Δεν είμαι ΣΥΡΙΖΑ, αλλά μπράβο τον Υπουργό. Μας έδωσε διακόσια χιλιάδικα, που φωνάζω, με ξέρουν όλοι, ανήκα και ανήκω στο χώρο του ΠΑΣΟΚ. Μπράβο του, μας έδωσε διακόσιες χιλιάδες, αγαπητοί Σύεδροι, πέρσι, και θα μας δώσει... Εδώ ο Πρόεδρος της ΠΕΔ έκανε πολιτική. Δεν... Θέλω να με ακούει. Θα το μάθει όμως. Της ΠΕΔ Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Πού απευθυνόταν; Στο Συνέδριο της ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ;

Λοιπόν, τα προβλήματα των μικρών Δήμων... ένα μόνο θα σας πω. Στα αστικά κέντρα, από ότι βλέπω δεν είναι εδώ και οι πιο πολλοί, μία κολώνα φωτίζονται πεντακόσιοι, εξακόσιοι, επτακόσιοι άνθρωποι. Θα σας τα πει και η Δήμαρχός μου, καίτοι είμαι στην αντιπολίτευση της Δημάρχου μου, εδώ ήρθαμε γροθιά. Τα

προβλήματα είναι πάρα πολλά. Σας είπα, μία κολώνα πεντακόσιοι άνθρωποι. Σε εμάς έχει χωριουδάκι, αγαπητοί συνάδελφοι, που έχουμε τρεις κατοίκους, και έχουμε 35 με 40 λάμπες. Τι να κάνουμε; Μόλις καίγεται η λάμπα, ο άνθρωπος φοβάται. Θα τους φάνε οι λύκοι. Την αλλάζουμε. Τι να κάνουμε; Να αυξήσουμε τα δημοτικά τέλη; Σε ποιον; Είναι συνταξιούχοι του ΟΓΑ, κτηνοτρόφοι, υλοτόμοι. Δεν μπορείτε να φανταστείτε σε τι Δήμο ζούμε, τι προσπάθειες κάναμε εμείς, γιατί ήμουν την προηγούμενη φορά Δημοτική Αρχή, και η σημερινή Δημοτική Αρχή. Πού είναι εδώ μπροστά οι κύριοι; Δεν έχουν χαμπάρι, θα πω, τι προβλήματα τραβάνε οι ορεινοί Δήμοι, και τους είδαν πολλά ότι έδωσε ο Σκουρλέτης. Σας είπα, σαράντα χρόνια είμαι στο ΠΑΣΟΚ, μπράβο του. Αυτά που λέμε είναι να είχαμε να λέμε. Και η Τοπική Αυτοδιοίκηση... πού είναι ο Σίμος ο Δανιηλίδης; Είκοσι χρόνια γνωριζόμαστε, μαζί στα συνέδρια. «Η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν εξαρτάται από κόμματα». Γερά εξαρτημένη είναι. Δεν είμαι χθεσινός. Με μαλλιά ξεκίνησα, φαλακρός είμαι.

Λοιπόν, και ήρθα να πω, να βγάλω και ένα εσώψυχό μου. Εγώ κατάγομαι από το Νικηφόρο του Δήμου Παρανεστίου, Καλλικρατικός Δήμος τώρα, Καποδιστριακός έδρα ήταν ο Νικηφόρος. 2003 έγιναν τα θεμέλια των φυλακών Νικηφόρου. Ακόμη σήμερα δεν τέλειωσαν παιδιά. Φταίει ο ΣΥΡΙΖΑ μου είπε ένας. Ποιος ΣΥΡΙΖΑ φταίει; Από το 2003.

Προς τιμήν της ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, θα τα πω γρήγορα, έκανε ένα νόμο, εκεί πονάει η περιοχή μου, το νόμο της εντοπιότητας, το 2006. Κάλεσα τα κανάλια, καίτοι ΠΑΣΟΚτζής είπα μπράβο του Βουλευτή, μπράβο τη ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, και έρχεται ο Μητσοτάκης σαν Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης, με συγχωρείτε που φωνάζω, γιατί τρελαίνομαι, και τον καταργεί. Και αύριο θέλει να γίνει Πρωθυπουργός. Καταδίκασε την περιοχή μου. Εκεί αν τυχόν πάρουν διακόσια άτομα, αγαπητοί Σύεδροι, μη νομίζετε θα πάρουν διακόσιους. Δέκα, δεκαπέντε, είκοσι έμειναν.

Αλλά έβαλε τη σφραγίδα... Λέω και σήμερα και από εδώ από το βήμα, τη σημερινή κυβέρνηση, να αλλάξουν το νόμο.

Δεν θέλω να σας κουράσω, αλλά δεν περίμενα ποτέ να έρθω εδώ και να μιλάω σε λιγοστό κόσμο.

Σας ευχαριστώ και έβγαλα νομίζω τα εσώψυχά μου. Όσοι είναι από ακριτικό Δήμο, από μικρό Δήμο, είτε ορεινό, είτε πώς τους λέμε, νησιώτικο, με καταλαβαίνει.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Και εμείς σας ευχαριστούμε, αγαπητέ συνάδελφε.

Ο κύριος Σχοιναράκης, ο Δήμαρχος Γόρτυνος.

Ν. ΣΧΟΙΝΑΡΑΚΗΣ: Αξιότιμοι κύριοι, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι περισσότεροι, έχουν φτάσει σε κομβικό σημείο όσον αφορά την επιβίωσή τους, λόγω των μειώσεων των κρατικών επιχορηγήσεων, σε συνδυασμό με τη μεταφορά αρμοδιοτήτων προς αυτούς, χωρίς την απαραίτητη μεταφορά προσωπικού και πόρων, καθώς και η έλλειψη ιδίων εσόδων, καθιστά την ορθή λειτουργία των Δήμων, αν όχι αδύνατη, τουλάχιστον αναποτελεσματική.

Σε αυτή την κρίσιμη χρονική περίοδο για τη χώρα, καλούμαστε όλοι να λάβουμε καθοριστικές αποφάσεις και πρωτοβουλίες ώστε να διασφαλίσουμε τη θεσμική και λειτουργική αυτονομία των Δήμων μας. Οι αποφάσεις αυτές είναι απαραίτητο να βασίζονται στην κατανόηση, αξιολόγηση, των πολλαπλών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν διαχρονικά οι Δήμοι της χώρας μας. Ιδιαίτερα οι φτωχοί Δήμοι, με περιορισμένα έσοδα.

Για την εξασφάλιση των παραπάνω και για να μην οδηγηθούμε ξανά σε αδιέξοδα που ταλαιπωρούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση την τελευταία δεκαετία περίπου, επιτρέψτε μου να προτείνω προτάσεις που θεωρώ ότι θα βοηθήσουν έστω και λίγο για την καλύτερη λειτουργία των Δήμων μας.

Επαναπροσδιορισμός των κριτηρίων των ΚΑΠ. Επιτρέψτε μου να πω για άλλη μια φορά, δεν μοιραζόμαστε τη μιζέρια μας. Πρέπει να αποκαταστήσουμε την αδικία εις βάρος των Δήμων της

ενδοχώρας σε σχέση με τους αστικούς Δήμους, που έχουν ένα σωρό επιπλέον αρμοδιότητες πολύ σημαντικές.

Δεύτερον. Το ακατάσχετο των τραπεζικών λογαριασμών του Δήμου. Υπάρχουν λογαριασμοί ακατάσχετοι; Ναι ή όχι; Αν ναι, ποιοι είναι αυτοί; Ας στείλει το Υπουργείο ενημερωτική επιστολή, στην τράπεζα, στους Δήμους, και ας ξεκαθαρίσει επιτέλους αυτό το φαινόμενο.

Τρίτο. Επαναπροσδιορισμός του ποσοστού καταβολής εσόδων από τις ΑΠΕ. Είναι απαράδεκτο. Παίρναμε 3%, έγινε το δέκα 1,7 και παραμένει εκεί. Άρα θα πρέπει να πιέσουμε με κάθε τρόπο και μέσο, όχι μόνο να επανέλθει στο 3%, αλλά να πάει τουλάχιστον 5%.

Άμεση χρηματοδότηση Δήμων μέσω μη απορροφημένων πόρων του ΕΣΠΑ για την εκπόνηση μελετών και έργων, που όπως είπε και ο Υπουργός, μάλλον θα προχωρήσει, και αυτό είναι πολύ ευχάριστο.

Καταβολή μέρους των εσόδων των χώρων αρχαιολογικού ενδιαφέροντος στους Δήμους στους οποίους ανήκουν.

Ένατο. Να επανέλθουν οι θέσεις των Ειδικών Συμβούλων, και Γενικού Γραμματέα, και στους μικρούς Δήμους, όπως ήταν και πριν, οι οποίοι στερούνται εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού, σε αντίθεση με τους μεγαλύτερους Δήμους που διατηρήθηκαν οι θέσεις αυτές, αν και υπήρχε, τότε τουλάχιστον, το κατάλληλο προσωπικό.

Δέκατο. Νομοθετική ρύθμιση για τους Προέδρους (...) των Νομικών Προσώπων του Δήμου. Είναι απαράδεκτο ένας Δημοτικός Σύμβουλος να είναι Πρόεδρος και επειδή χρωστάει η εταιρεία να μην μπορεί να βγάλει μια ασφαλιστική, φορολογική ενημερότητα, για τη δουλειά, για το αντικείμενο της δουλειάς που απασχολείται.

Επειδή οι Δήμοι της ενδοχώρας αντιμετωπίζουν πολλαπλά προβλήματα, και επειδή οι Δήμοι της ενδοχώρας στερούνται από εξειδικευμένους αιρετούς, γιατί αρνούνται να ασχοληθούν γιατί πιστεύουν ότι δεν θα βγουν, καλό θα ήταν να δημιουργήσουμε και

στην Τοπική Αυτοδιοίκηση ένα ψηφοδέλτιο επικρατείας, έτσι ώστε να έχουν και οι Δήμοι της ενδοχώρας τη δυνατότητα να λαμβάνουν τις υπηρεσίες από εξειδικευμένα άτομα.

Να δοθεί επιτέλους η δυνατότητα, ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες, μετακίνηση υπαλλήλων των ΚΕΠ σε άλλες διοικητικές υπηρεσίες του Δήμου μας. Είναι απαράδεκτο να μην έχει δοθεί μέχρι τώρα λύση σε αυτό το τόσο σημαντικό κομμάτι.

Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί συνάδελφοι, νομίζω ότι όλοι συμφωνούμε ότι η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος πρέπει να συμμετέχει δυναμικά στο δημόσιο διάλογο για τη μεταρρύθμιση του κράτους, με ξεκάθαρες προτεραιότητες σε επίπεδο αρχών, διαφάνειας και αποτελεσματικότητας. Και στόχος αυτού του εθνικού διαλόγου για την αλλαγή του Καλλικράτη, πρέπει να είναι η υιοθέτηση ενός νέου αποκεντρωμένου μοντέλου οργάνωσης και λειτουργίας, που θα οδηγεί την προώθηση της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης, την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών σε πολίτες και επιχειρήσεις.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ τον συνάδελφο.

Η Δήμαρχος της Γαύδου και η Δήμαρχος Παρανεαστίου, επιθυμούν να μιλήσουν αύριο το πρωί. Εγώ θα αναγνώσω τώρα κάποιους συναδέλφους που όταν ήταν η σειρά τους δεν ήταν στην αίθουσα, μήπως είναι κάποιος εδώ, και μετά θα κλείσουμε.

Λοιπόν, ο Ζενέτος ο Νίκος, Δήμαρχος Ιλίου Αττικής. Δεν είναι εδώ ο Νίκος. Ο Σμολούτος Νικόλαος, Αντιπρόεδρος...

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ωραία, θα έχετε το λόγο τώρα.

Να αναγνώσω λίγο και τους υπολοίπους, να δούμε ποιοι είναι στην αίθουσα. Ο Γιώργος ο Κυριλίδης, δεν είναι εδώ. Ο Ευάγγελος Τσομπανόπουλος, Δήμαρχος Νέστου; Όχι. Μαλανδράκης Γιάννης, Δήμαρχος Πλατανιά; Όχι. Αμουτζάς Κυριάκος, Δημοτικός

Σύμβουλος, Δήμος Ιάσμου; Και Χρήστος Μεντής, Πρόεδρος Εργαζομένων Ιωαννίνων.

Έχετε το λόγο. Είστε ο τελευταίος για σήμερα.

ΣΜΟΛΟΥΚΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Φίλες και φίλοι, αγαπητοί Σύεδροι, δεν αλλάζουμε ούτε το κράτος, ούτε τις ζωές μας, ούτε την Ελλάδα, εάν δεν γεννηθούν Έλληνες. Το δημογραφικό πρόβλημα, το οποίο αυτή τη στιγμή είναι ένα κάρβουνο που καίει την πατρίδα μας, δεν πρόκειται αν δεν λυθεί, δεν πρόκειται η Τοπική Αυτοδιοίκηση να δει προκοπή και χαΐρι, το λέω και λίγο χοντρά, γιατί αδειάζουν τα σχολεία, κλείνουν παιδικοί σταθμοί, η οροφή του στρατεύματος έχει κατέβει, εμείς στην Τοπική Αυτοδιοίκηση ψάχνουμε νέους να τους δώσουμε εργαλεία. Ποια εργαλεία; Να κάνουν τι;

Κίνητρα, αγαπητοί συνάδελφοι, Δήμαρχοι, και η ΚΕΔΕ, κύριε Πρόεδρε, και τον Πρόεδρο, και τον κύριο Πατούλη, να δοθούν κίνητρα στις νέες και στους νέους, να γεννηθούν Έλληνες. Αν στα επόμενα τριάντα χρόνια δεν αναγεννηθεί η Ελλάδα, αυτά τα οποία συζητάμε εδώ είναι έπεα πτερόεντα.

Αγαπητοί Πρόεδροι, δεύτερον. Η ΔΕΗ, ο ΟΤΕ, και οι εταιρείες κινητής τηλεφωνίας, έχουν σταματήσει να είναι κοινωφελή ιδρύματα. Θα πρέπει να επιβληθεί χαράτσι και φόρος, για κάθε κολώνα και για κάθε ΚΑΦΑΟ το οποίο βάζει στους Δήμους μας. Σε κάθε Δήμο, τουλάχιστον στο μικρότερο, υπάρχουν πέντε και έξι και επτά χιλιάδες κολώνες. Σκάβουν τους δρόμους, χαλάνε την άσφαλτο, δεν πληρώνουν μια δραχμή. Για ποιο λόγο; Ένας φουκαριάρης καφετζής αν βγάλει δύο καρέκλες, του επιβάλλουμε φόρο 12%, γιατί; Και γιατί να μην πληρώσει η κινητή τηλεφωνία, η ΔΕΗ, ο ΟΤΕ; Δεν το κατάλαβα. Από πού θα πάρουμε φόρους;

Αυτή είναι η αλήθεια. Αυτά τα δύο ήθελα να πω. Και επαναλαμβάνω, να δώσουμε κίνητρα στις νέες και στους νέους Έλληνες, να γεννηθούν ελληνόπουλα, για να ακούσουμε κλάμα και

χαμόγελο παιδιού. Αλλιώς είμαστε χαμένοι. Ότι συζητάμε είναι λάθος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Θα αναγνώσω τις Ενότητες για να ξέρετε ποια θα είναι η συνέχεια. Έχετε βέβαια το πρόγραμμα. Απλά η εκτίμηση που υπάρχει και από το ξενοδοχείο είναι ότι θα είμαστε έτοιμοι να ξεκινήσουμε στις έξι. Άρα τώρα, σύμφωνα με το πρόγραμμα, στην αίθουσα Ευεργετών 1, η Θεματική Ενότητα Κοινωνική Πολιτική, Υγεία και Απασχόληση.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Είναι από ότι θυμάμαι δίπλα, αριστερά ακριβώς.

ΣΥΝΕΔΡΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Εν πάση περιπτώσει, θα υπάρξουν πινακίδες. Αφήστε με να αναγνώσω λίγο τις Θεματικές Ενότητες και θα δοθούν διευκρινίσεις.

Αίθουσα Ευεργετών 1, Θεματική Ενότητα Κοινωνική Πολιτική, Υγεία και Απασχόληση. Αίθουσα Ευεργετών 2, Ενότητα Αναπτυξιακά Δήμων. Στην αίθουσα Λόρδος Βύρων, η Ενότητα Περιβάλλον, Πολιτική Προστασία. Και στην αίθουσα Συρράκο, Πωγώνι, Αρίστη, Μεταναστευτικό – Δημογραφικό.

Με βάση τον προγραμματισμό, υπάρχει στην αίθουσα Συρράκο, Πωγώνι και Αρίστη, αμέσως αφού ολοκληρωθεί ο κύκλος του Μεταναστευτικού, τα ζητήματα λειτουργίας Δημοτικών ΜΜΕ.

Ο προγραμματισμός είναι αυτός. Ξεκινάμε στις έξι η ώρα.

Ευχαριστώ πολύ.
